

Svezak

17
2015

Časopis Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja

Godište XVII / Svibanj 2015. / www.drustvo-knjiznicara-bpkp.hr / dk.bpkp@gmail.com / svezak.urednistvo@gmail.com

Pronađite nas na
Facebook-u

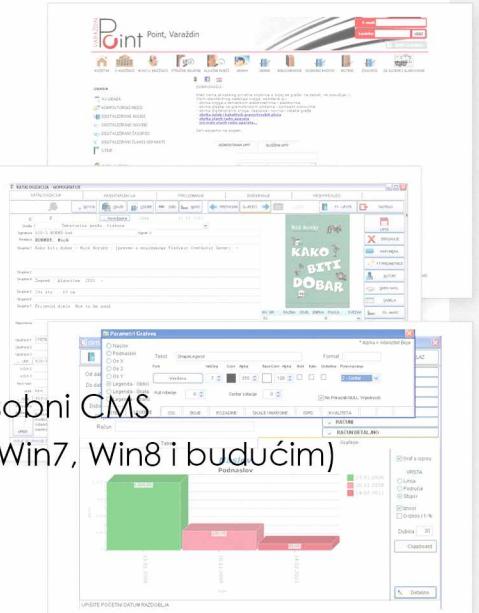
What's new
Maps are
published
in the
United States
and Canada.
For government maps or Mexico write:
Dr. Fausto González - Metropolitana, Tacubaya,
13 P. México. Tel: 555-100-0000. The National Geographic Society,
3505 International Map Company, Inc., Water Street,
New York, NY.

Common maps may be for the most valuable for
readers who like to travel as they do valleys, can-
yons, mountains, and other such geographical
features in terms of elevation. Consulting such
maps is also known as topographic mapping.

Tema broja:
Knjižnice i korisnici

Novi Metelwin 32

- Potpuno redizajnirano sučelje s mnoštvom novih mogućnosti
- Poslovna grafika direktno integrirana u program
- Novi i bolji sustav preuzimanja podataka
- Novi sustav ispisa omogućuje direktni izvoz u PDF, MSWord, OpenOffice, MSExcel i direktno slanje kroz elektroničku poštu
- Posve nove i redizajnirane ulazne stranice za pretraživanje s mogućnošću samostalnog ažuriranja podataka, slika kroz osobni CMS
- Program radi na svim operativnim sustavima 32 i 64 bitnim (XP, Win7, Win8 i budućim)
- Integrirana multimedijalna podrška
- Novodizajnirani dodatak za obradu notnih zapisa
- Revizija fonda s ručnim terminalima i prijenosnim računalima

Više na <http://www.point-vz.hr/?page=metelwin>

NOVA USLUGA IZRADE E-KNJIGA

Uveli smo novu uslugu izrade i dizajniranja e-knjiga. Nudimo Vam izradu e-knjige u više različitih formata koji su podržani na različitim tipovima čitača (Kindle, Epub, mobi). Ako ne posjedujete e-čitač, knjige možete čitati i na vašem pametnom telefonu ili na računalu.

NOVA USLUGA - KNJIGA NA MREŽI (<https://library.foi.hr/sajam>)

„Knjiga na mreži“ je internet usluga namijenjena prvenstveno knjižnicama i ustanovama koje posjeduju knjižnice te žele knjige iz svojeg fonda koje su namijenjene za otpis razmjenjivati/dijeliti/prodavati s drugim knjižnicama/ustanovama. „Knjiga na mreži“ nije namijenjena za preprodavanje knjiga fizičkih osoba.

Zvučne knjige - Hrvatska knjižnica za slikepe (<http://library.foi.hr/kzs/>)

Sustav za ONLINE pretraživanje, posudbu, brzo i jednostavno preuzimanje zvučnih knjiga u svakom trenutku, prilagođen potrebama i navikama slijepih i slabovidnih osoba.

Ukupno sadrži više od 4500 naslova u DAISY i MP3 formatu. Neke od izdvojenih mogućnosti knjižnice su: statistike, individualno praćenje posudbe, kontrolirani pristup, zaštita pomoću „vodenog žiga“ itd.

U pripremi je poseban download manager s mogućnošću stvaranja osobne zvučne knjižnice, automatskog snimanja na CD, HD ili USB medij. Ugrađeni čitač TXT, Daisy, MP3, WAV i ostalih audio formata.

Preko 1200 knjižnica u sustavu od kojih je više od 900 školskih

Licenca je trajna i bez obveznih mjesечnih plaćanja. Ne zahtijeva dodatnu programsku ili računalnu opremu.

Nazovite nas za dopunu Vašeg programa i za sve dodatne informacije.

VAŽNO

Zbog prestanka podrške Windowsa XP i završetka podrške Microsofta 16 bitnim programima, razvoj stare verzije programa Metelwin završava 31.12.2015.

Podrška za staru verziju Metelwin programa bit će dostupna do 31.12.2016.

Najveći broj školskih knjižnica već koristi novu verziju programa. Ako još uvijek nemate novu verziju, molimo vas da nas kontaktirate za nadogradnju.

SVEZAK

Časopis Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja
Broj 17 / Godina XVII / Bjelovar, 2015.
www.drustvo-knjiznicara-bpkp.hr

SADRŽAJ

Uvodnik, <i>Vinka Jelić-Balta</i>	3
---	---

IZ RADA DRUŠTVA

O radu društva u proteklom razdoblju, <i>Lucija Miškić</i>	4
32. skupština Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja, Pitomača, 30. svibnja 2014, <i>Lucija Miškić</i>	5
Nove mrežne stranice Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja, <i>Lovro Janeš</i>	6
Nagrade najknjižničarima, <i>Mirjana Milinović, Lucija Miškić, Ljiljana Vugrinec</i>	6

TEMA BROJA

Istraživanje korisnika u knjižnicama: temelj razvoja knjižnica, <i>Radovan Vrana, Jasna Kovačević</i>	9
Korisnici u fokusu suvremene knjižnice: promjena paradigme na primjeru Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica, <i>Dijana Sabolović Krajina</i>	10
Sveučilišna knjižnica i njezini korisnici, <i>Senka Tomljanović</i>	12
Pitajte knjižničare - 70+ tisuća korisnika koje ne vidimo, <i>Jagoda Ille</i>	14
Bjelovariana: istraživanje korisnika i korištenja zavičajne zbirke Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar, <i>Ana Peranić</i>	16

IZ NARODNIH KNJIŽNICA

Uloga knjižnice u obrazovanju korisnika za medijsku pismenost, <i>Nikolina Sabolić</i>	18
Akcija „Darujmo knjige: prikupljanje donacija za školske knjižnice Gunje i Račinovaca“ u koprivničkoj knjižnici, <i>Dolores Vrbanić</i>	19
„Bibliobus za mene znači sreću“, <i>Ljiljana Vugrinec</i>	20
„Čitamo i družimo se u Bibliobusu“, novi program koprivničke bibliobusne službe, <i>Ana Škvarić</i>	20
Županijska mreža narodnih knjižnica od početka 2015. obuhvaća 100% jedinica lokalne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji, <i>Ljiljana Vugrinec</i>	21
Dani prikupljanja obiteljskih uspomena na Prvi svjetski rat u Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ Koprivnica, <i>Dijana Sabolović-Krajina</i>	23
Digitalizacija i stručna obrada razglednica u Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ Koprivnica, <i>Ranka Janus</i>	24
Druženje djece s Kestutisom Kasparavičiusom u Koprivničkoj knjižnici, <i>Danijela Petrić</i>	25
Kako najbrže do odgovora? <i>Josipa Strmečki</i>	25
Kako smo pomagali i privlačili pozornost korisnika u Odjelu za odrasle, <i>Petar Lukačić</i>	26
Koprivnica čita o ljubavi 2014. <i>Ljiljana Vugrinec</i>	27
Koprivnički bibliobus u kampanji mreže podrške romskoj djeci, <i>Ana Škvarić</i>	28
Općina Molve – novo stajalište koprivničkog bibliobusa, <i>Ana Škvarić</i>	29
Programi informacijskog opismenjavanja u Dječjem odjelu Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica, <i>Danijela Petrić i Dolores Vrbanić</i>	29
Kreativne radionice povodom Međunarodnog dana pismenosti, <i>Mirjana Štelcer i Tatjana Petrec</i>	31
Nacionalno natjecanje u čitanju naglas, <i>Vjeruška Štivić</i>	31
Dobri duh knjige 11. susret najčitatelja narodnih knjižnica Bjelovarsko - bilogorske županije, <i>Ilija Pejić</i>	33
Knjižnične usluge za slijepе i slabovidne osobe u Narodnoj knjižnici „Petar Preradović“ Bjelovar, <i>Lucija Miškić</i>	34
Knjižnica za osmijeh djeteta u bolnici, <i>Branka Mikačević</i>	35
Tri bibliografije, <i>Ilija Pejić</i>	36
Čitateljski SF klub „Citadela“ Bjelovar, <i>Slaven Pejić</i>	38
Čitateljki novinari – novinarska skupina Dječjeg odjela Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar, <i>Tatjana Petrec</i>	39
Deset godina projekta pitajte knjižničare u Narodnoj knjižnici „Petar Preradović“ Bjelovar, <i>Lucija Miškić i Slaven Pejić</i>	40
Suradnja Područne knjižnice Nova Rača i OŠ Nova Rača, <i>Mirjana Štelcer</i>	40
Suradnja Dječjeg odjela Bjelovarske knjižnice s V. Osnovnom školom Bjelovar, <i>Branka Mikačević</i>	41
Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica u suradnji s češkom manjinom, <i>Nela Krznarić</i>	41
Programi Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica za tri posebne skupine korisnika, <i>Nela Krznarić</i>	42
Dječji odjel i igraonica kroz partnerstvo, <i>Mirjana Kotromanović i Ivana Molnar</i>	43
Projekt digitalizacije Virovitičkog lista Gradske knjižnice i čitaonice u Virovitici (1993. – 2014.), <i>Višnja Romaj</i>	44
Knjižnica - dnevni boravak grada, <i>Antonija Mandić</i>	44
Prvih pet godina čitateljskog kluba KLJUK, <i>Dušanka Vergić</i>	45
Projekt "Čitaj mi" u Gradskoj knjižnici Đurdevac, <i>Katarina Pavlović</i>	46
Međunarodna suradnja Pučke knjižnice i čitaonice Daruvar s knjižnicama u Češkoj i BiH, <i>Romana Horvat</i>	46
Reci DA kulturi, reci DA sebi! Nove knjižnične usluge, <i>Irena Ivković</i>	47
Tečaj češkog jezika za početnike, <i>Fanika Stehna</i>	48
Slobodna knjižnica ili knjižnica na otvorenom ili – posudite knjigu u bilo koje doba dana i noći, <i>Irena Ivković</i>	49
Zlatna Biblijia u Pučkoj knjižnici i čitaonici Daruvar, <i>Romana Horvat</i>	49
Multimedijiški kulturni centar Gradske knjižnice „Franjo Marković“ Križevci, <i>Martina Sanković</i>	50
Noć knjige 2014. u Slatini, <i>Ana Knežević</i>	51
Silvija Šesto Stipaničić u Gradskoj knjižnici i čitaonici Slatina, <i>Ana Knežević</i>	51

Vitez Martin – primjer knjižnice kao aktivnog sudionika života zajednice, <i>Ivanka Ferenčić Martinčić</i>	52
Knjiga koja čuva naš identitet, <i>prof. dr. sc. Vladimir Strugar</i>	52
Čazmanska razglednica, <i>Vinka Jelić-Balta</i>	54

IZ ŠKOLSKIH KNJIŽNICA

Animirani film za poticanje čitanja, <i>Zorka Renić</i>	55
Mozaik aktivnosti u knjižnici Medicinske škole Bjelovar, <i>Zorka Renić</i>	55
Mjesec hrvatske knjige u knjižnici Komercijalne i trgovske Škole Bjelovar, <i>Tatjana Kreštan</i>	57
Kulturni programi knjižnice bjelovarske gimnazije, <i>Zdenka Venus-Miklić</i>	57
Veliko srce knjižnice Srednje škole Čazma, <i>Suzana Pušić</i>	58
Radijska emisija učenika Srednje škole Čazma, <i>Suzana Pušić</i>	59
Projekt narodnjačka poetika u životu mlađih, <i>Melita Schmitz</i>	60
Lansirajmo ljubav prema čitanju – 60 dana čitanja, <i>Adrijana Hatadi</i>	61
Učenici čitali malim pacijentima u bolnici, <i>Adrijana Hatadi</i>	61
Suradnja školske knjižnice iz Gornje Rijeke i učenika hrvatske nastave u inozemstvu iz Stuttgarta, <i>Jelena Prugović</i>	62
Od Grgura do Klare – štikleci iz Đurđevca, <i>Nataša Švaco</i>	62
Kad se papir raspapiri – radionice ručnog uvezivanja knjiga, <i>Jerko Barišić</i>	63
Poštari prijepodne, poštarska poslijepodne, <i>Jerko Barišić</i>	64
Prokišnjavanje uzrokovalo veliku štetu u knjižnici križevačke gimnazije, <i>Martina Majdak</i>	64

IZ SPECIJALNIH KNJIŽNICA

Završena digitalizacija starih koprivničkih novina, <i>Božica Anić</i>	66
Studenti – korisnici knjižnice, <i>Sandra Kantar</i>	67

STRUČNI SKUPOVNI TEME

ALA annual conference „Transforming our libraries, ourselves“ - Las Vegas, SAD, 26. Lipnja - 1. Srpnja 2014. <i>Dijana Sabolović-Krajina</i>	68
Koprivnički knjižničari na neformalnoj međunarodnoj konferenciji „Cycling for libraries“, <i>Karlo Galinec</i>	70
Svjetski knjižničari, informacijski kongres, 80. generalna konferencija i skupština IFLA-e, <i>Kristian Ujlaki</i>	70
IFLA camp 2014. Lyon, Francuska, 14. - 15. kolovoza 2014. <i>Kristian Ujlaki</i>	72
Međunarodni stručni skup Dječji odjel – partner obitelji i predškolskoj ustanovi, <i>Mirjana Kotromanović</i>	72
Dobar primjer međusektorske suradnje, <i>Kristian Ujlaki</i>	73
26. Proljetna škola školskih knjižničara Pula, 6. – 9. travnja 2014. <i>Zdenka Venus-Miklić</i>	73
Stručni skupovi školskih knjižničara Koprivničko-križevačke županije u 2014. godini, <i>Adrijana Hatadi</i>	74
Bibliobus Dolazi! Pokretne knjižnice kao dio knjižnične mreže, <i>Ilija Pejić</i>	75
Radionica „Čitanje od malih nogu“ u Koprivnici, <i>Daniela Petrić, Ida Gašpar i Ljiljana Vugrinec</i>	76
5. Okrugli stol za školske knjižničare, <i>Zdenka Venus-Miklić</i>	78
Izlaganje na stručnom skupu „Sine qua non školskoga knjižničarstva“, <i>Tatjana Kreštan</i>	79
39. Skupština hrvatskog knjižničarskog društva, <i>Lucija Miškić</i>	79
Stručni skupovi školskih knjižničara Bjelovarsko-bilogorske županije, <i>Margareta Popčević, Zorka Renić</i>	80
Edukacija i stručno usavršavanje knjižničara u Koprivnici, <i>Ranka Janus, Suzana Jarnjak, Dolores Vrbanić i Ljiljana Vugrinec</i> ..	81
Iskustvo stručnog osposobljavanja u Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ Koprivnica, <i>Tomislav Ružić</i>	83
14. Okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama - prava korisnika i slobodan pristup informacijama, <i>Vinka Jelić-Balta</i>	84

KNJIŽNICE U SVIJETU

Koprivnički knjižničari posjetili centar znanja u Pečuhu, <i>Dijana Sabolović-Krajina</i>	85
---	----

ZAVIČAJNO NAKLADNIŠTVO

Bjelovarsko nakladništvo u 2014. godini, <i>Tina Gatalica</i>	86
Nakladništvo češke nacionalne manjine u 2014. godini, <i>Fanika Stehna</i>	89
Đurđevačko nakladništvo u 2014. godini, <i>Martina Makar</i>	90
Koprivničko nakladništvo u 2014. godini, <i>Josipa Srmečki</i>	90
Križevačko nakladništvo u 2014. godini, <i>Marjana Janeš-Žulj</i>	92
Virovitičko nakladništvo u 2014. godini, <i>Nela Krznarić</i>	94

NAGRADE, OBLJETNICE, STRUČNE VIESTI

Napredovanja u struci, <i>Sanja Jozić i Ljiljana Vugrinec</i>	96
Priznanja Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ Koprivnica u 2014. godini, <i>Dijana Sabolović-Krajina</i>	96

HUMOR

Grab(r)ovnica, Preradović i GPS, <i>Marinko Ilićić</i>	98
Knjižnični biseri, <i>Damir Balković</i>	98
Obrazovanje, <i>Marinko Ilićić</i>	99

Poziv za podnošenje prijedloga za dodjelu nagrade (zahvalnice) Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja 100	
--	--

Poziv na suradnju u 18. broju časopisa Svezak	100
---	-----

UVODNIK

Drage kolegice i kolege,
dragi čitatelji,

ovogodišnje izdanje časopisa Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja izlazi nešto kasnije. U najboljem slučaju zateći će vas kad se vratite s godišnjeg odmora. S obzirom da se godišnja skupština Društva pomaknula u jesen, radi novog Zakona o udružama, tako se i tisak 17. broja Sveska pomaknuo i dočekao ljetno.

Naš dugogodišnji suradnik Branko Šabarić, autor niza naslovnica Sveska, po kojima smo bili vrlo prepoznatljivi, više nije bio u mogućnosti raditi naslovnice, pa od ovog broja imamo novog dizajnera. Zahvaljujemo Branku na suradnji. Novi grafički urednik i autor naslovnice je mlađi grafički dizajner Jovica Opačić iz Čazme. Nadamo se dugoj i uspješnoj suradnji.

Na sastanku Glavnog odbora i Uredništva Sveska usuglasili smo se da se u knjižnicama nismo dovoljno bavili istraživanjem korisnika odnosno zadovoljstvom korisnika knjižničnim uslugama i njihovim vrednovanjem. Zato smo odlučili da tema ovogodišnjeg Sveska bude „Knjižnice i korisnici“. Tema koja bi u dogledno vrijeme mogla rezultirati zajedničkim projektom istraživanja korisnika, a koja može poslužiti i za razvojne projekte u knjižnici, za strateške planove i slično.

„Istraživanje korisnika u knjižnicama: temelj razvoja knjižnica“ Radovana Vrane s Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti i Jasne Kovačević iz Knjižnice i čitaonice Bogdana Ogrizovića u Zagrebu je rad koji bi nas trebao istovremeno ponukati za sličnim radom u našem okruženju, ali i biti polazište za istraživanje.

Koprivnička knjižnica oduvijek je u našem Društvu predvodila sa svojim projektima i idejama. Kolegica Dijana Sabolović-Krajina piše o promjeni paradigme u knjižničarstvu, od knjižničnih zbirki do korisnika odnosno piše o knjižnicama koje su fokusirane na korisnike. O tome kako svaka knjižnica ima svoje korisnike koji se razlikuju od drugih pročitajte u članku kolegice Senke Tomljenović "Sveučilišna knjižnica i

njezini korisnici", specifičnosti visokoškolskih knjižnica i njihovih korisnika.

O projektu "Pitajte knjižničare" piše Jagoda Ille iz Knjižnica grada Zagreba. Tu su i radovi naših kolegica Ane Peranić "Bjelovarijan: istraživanje korisnika i korištenja Zavičajne zbirke Narodne knjižnice "Petar Preradović" Bjelovar" i Nikoline Sabolić "Uloga knjižnice u obrazovanju korisnika za medijsku pismenost", iskustva radionica medijske pismenosti koje je autorica provodila u svojoj školi OŠ "Đuro Ester" u Koprivnici.

U rubrikama Iz narodnih i školskih knjižnica saznamjte što smo radili u prošloj godini. Pročitajte o projektima i programima koje smo provodili. Primjeri dobre prakse možda vas potaknu da slične projekte i programe osmislite i u svojim knjižnicama ili vas nadahnu za nove ideje i programe.

Iz rubrike Stručni skupovi i teme možemo zaključiti da članice i članovi našeg Društva vole putovati, a neki i biciklirati. Kolege iz Koprivnice Kristian Ulajki i Karlo Galinec spojili su biciklizam i knjižnice. Kako i gdje, pročitajte...

Draga kolegica Dijana nije nas iznevjerila pa i ove godine možemo čitati o knjižnicama u svijetu, od Las Vegasa do Pečuha.

Za kraj, nagrade i pohvale koje smo dobili za svoj rad, a pročitajte i tko je morao potegnuti po nagradu čak do Amerike. U ovom broju predstavljamo vam novu rubriku Humor. Kolega Marinko Ilić zabilježio je dvije anegdote iz života knjižničara, a kolega Damir Balković skupio je "bisere" iz svoje knjižnice pa drage kolegice i kolege u sljedećem broju očekujemo još više smijeha.

Nadam se da će 17. broj Sveska biti ugodno, poticajno i zavavno štivo, a sve primjedbe i sugestije prihvaćamo kako bi naredni broj našeg časopisa bio bolji i kvalitetniji.

Zahvaljujem autorima na prilozima, fotografijama za naš Svezak, a posebno urednicima rubrika te svima koji su na bilo koji način pridonijeli stvaranju ovog broja.

Vinka Jelić-Balta

IMPRESSUM

Izdavač:

Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja,
Trg Eugena Kvaternika 11, Bjelovar

Za izdavača:

Romana Horvat

Uredništvo:

Lucija Miškić, Ilija Pejić, Ana Škvarić, Ivanka Ferenčić
Martinčić, Suzana Knežević, Zorka Renić, Tatjana Kreštan,
Tina Gatalica, Sanja Jozić,

Glavna urednica:

Vinka Jelić-Balta

Lektura:

Mirjana Kotromanović & Neda Adamović

Korektura:

Josip Strija

Marketing:

Vinka Jelić-Balta

Grafičko uređivanje i naslovница:

Jovica Opačić

Priprema i tisak:

Web2print

Urednica mrežnih stranica:

Martina Sanković

Webmaster:

Lovro Janeš

Naklada:

500 komada

Tisak 17. broja "Sveska" financijski su pomogli Grad Bjelovar, Grad Čazma i Grad Koprivnica te Bjelovarsko-bilogorska i Koprivničko-križevačka županija.

O RADU DRUŠTVA U PROTEKLOM RAZDOBLJU*Lucija Miškić, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar**Sastanak Glavnog odbora i uredništva Sveska, Bjelovar 20. studenoga 2014.*

U protekloj godini članovi Društva su bili aktivni i vrijedni u stvaranju i provođenju novih projekata kojima su promovirali čitanje, knjigu, knjižnice i knjižničarsko zanimanje. Zadnja, 32. godišnja Skupština Društva održana je u rodnoj kući Petra Preradovića u Grabrovnici (u blizini Pitomače) 30. svibnja 2014. s temom Knjižnice za mlade. Skupštini je prisustvovalo šezdesetak knjižničara. Predavanja su održali: Borna Lulić, Petar Lukačić, Ilija Pejić i Vinka Jelić-Balta koja je predstavila 16. broj Sveska.

U izdanju našeg Društva objavljena je publikacija, na koju smo posebno ponosni, Svezak (1985. – 2013.): bibliografija svih radova objavljenih u časopisu Svezak od početka njegovog izlaženja 1985. godine pa do danas. Autorice bibliografije su članice našega Društva Tina Gatalica i Zorka Renić. Publikaciju je predstavio Ilija Pejić, recenzent publikacije, na 32. godišnjoj Skupštini Društva. U izlaganju je ukazao na izuzetnu vrijednost ovog djela u povijesnom smislu za naše Društvo i cijekoplunu povijest knjižničarstva na ovim prostorima. Financijsku podršku izdavanju ove bibliografije pružile su knjižnice s područja djelovanja našeg regionalnog Društva, kao i gradovi Bjelovar, Čazma i Koprivnica te Bjelovarsko-bilogorska i Koprivničko-križevačka županija. Sastanak Glavnog odbora i uredništva Sveske do sada je održan tri puta u Narodnoj knjižnici „Petar Preradović“ Bjelovar. Dana 20. studenog 2014. sastalo se dvanaest članova. Na sastanku je dogovorena tema 17. broja Sveska – Knjižnice i korisnici. Drugi sastanak održan je 29. siječnja 2015. Sastanku je prisustvovalo osam članova. Dogovoreno je nekoliko članaka za Temu broja te datum i mjesto održavanja Skupštine, a raspravljalo se i prijedlozima za dodjelu nagrade članovima Društva. Treći sastanak je održan 11. ožujka 2015. Sastanku je prisustvovalo jedanaest članova. Na sastanku je odabранo povjerenstvo za izradu statuta te je

dogovorena promjena datuma održavanja Skupštine. Tijekom proteklog razdoblja članovi Društva sudjelovali su na brojnim stručnim skupovima i savjetovanjima, kako u zemlji, tako i u inozemstvu. Neki od najznačajnijih bili su: 39. skupština Hrvatskog knjižničarskog društva u Splitu, IFLA camp 2014 u Lyonu (Francuska), 26. Proljetna škola školskih knjižničara Element uspješnosti školske knjižnice u Puli, 5. okrugli stol za školske knjižnice Obrazovna uloga školske knjižnice u Ivanecu, 14. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama u Zagrebu, 4. samostalni stručni skup Hrvatske udruge školskih knjižničara – Sine qua non školskoga knjižničarstva u Zadaru, Stručni skup Djeca i mladima u knjižnicama u Čakovcu, Međunarodni stručni skup Dječji odjel – partner obitelji i predškolskoj ustanovi u Vinkovcima, Stručni skup Knjižnice u procjepu 2 u Sisku...

Društvo je kao suorganizator sudjelovalo u pripremi 12. okruglog stola o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj i 6. festivala hrvatskih bibliobusa održanog u Bjelovaru. Predsjednica je redovno sudjelovala na sastancima Glavnog odbora HKD-a, a mnogi naši članovi aktivni su u sekcijama, komisijama i radnim grupama. Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja trenutno okuplja oko 150 knjižničara iz Bjelovarsko-bilogorske, Koprivničko-križevačke i Virovitičko-podravske županije. Osim što članovi surađuju i izmjenjuju iskustva, članovi redovito pišu u Novostima HKD-a i Vjesniku bibliotekara. O raznim projektima, obljetnicama i predavanjima, članovi također obavještavaju i lokalnu javnost, objavljujući priloge u tiskanim i elektroničkim lokalnim izdanjima triju županija. Web stranica i Facebook stranica Društva redovno se ažuriraju i svi članovi mogli su na njima pronaći sve informacije o novostima i aktivnostima Društva.

**32. SKUPŠTINA DRUŠTVA KNJIŽNIČARA BILOGORE,
PODRAVINE I KALNIČKOG PRIGORJA
PITOMAČA, 30. SVIBNJA 2014.**

Lucija Miškić, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

Knjižnica i čitaonica Pitomača, u petak, 30. svibnja 2014., bila je domaćin 32. godišnje Skupštine Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja. Skupštini je prisustvovalo šezdesetak knjižničara iz triju županija (Bjelovarsko-bilogorske, Koprivničko-križevačke i Virovitičko-podravske). Nakon okupljanja u knjižnici, uslijedila je vožnja do rodne kuće Petra Preradovića u Grabrovnci gdje je protekao stručni i radni dio Skupštine. Nakon kratkog uvoda o Petru Preradoviću i Pitomači koji je priredila Ines Giba Jambrišak, pozdravne riječi skupu uputili su Irena Gavrančić, ravnateljica Knjižnice i čitaonice Pitomača, Ivan Erhatić, zamjenik načelnika Pitomače i predsjednica Društva Vinka Jelić-Balta.

U stručnom dijelu skupa održano je nekoliko zanimljivih izlaganja i prezentacija. Izlaganja su održali Borna Lulić, Petar Lukačić i Ilija Pejić koji je predstavio publikaciju Svezak (1985. – 2013.): bibliografija. Autrice bibliografije su članice našega Društva, Tina Gatalica i Zorka Renić. Novi, 16. broj Sveska predstavila je Vinka Jelić-Balta. Glavna tema broja bila je – Knjižnice za mlade. Valja istaknuti kako su se financijskom podrškom izdavanju Sveska kao i uvijek do sad uključili gradovi Bjelovar, Čazma i Koprivnica te Bjelovar-

sko-bilogorska i Koprivničko-križevačka županija, kao i sponzori – tvrtke Point iz Varaždina, Šareni dućan iz Koprivnice i Tiskara Horvat iz Bjelovara.

Nakon toga uslijedio je radni dio Skupštine, a kako je ova Skupština imala i izborni karakter, u nastavku su izabrana i nova radna tijela Društva – Glavni i Nadzorni odbor te su predloženi kandidati za članstvo u sekcijama i komisijama Hrvatskog knjižničarskog društva. Za predsjednicu Društva u idućem dvogodišnjem mandatu predložena je i izabrana Romana Horvat, a za dopredsjednicu Tina Gatalica. Nakon podnesenih i prihvaćenih izvješća o radu i programa rada za iduće jednogodišnje razdoblje uslijedio je najsvečaniji dio Skupštine – dodjela godišnjih priznanja za najknjižničare. Ovom prigodom za dugogodišnji uspjesan rad u knjižničarstvu nagradene su Zdenka Venus-Miklić i Josipa Strmečki te za iznimne zasluge u promicanju Društva Sanja Jozić i Adrijana Hatadi. Druženje knjižničara završilo je zajedničkim ručkom u ugodnoj atmosferi u organizaciji domaćina.

Članovi Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja ispred rodne kuće Petra Preradovića u Grabrovnci

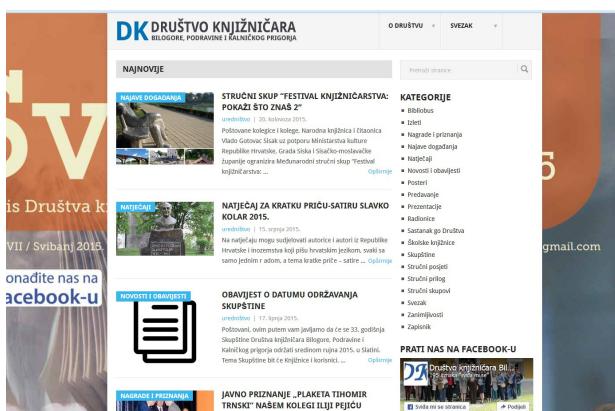
NOVE MREŽNE STRANICE DRUŠTVA KNJIŽNIČARA BILOGORE, PODRAVINE I KALNIČKOG PRIGORJA

Lovro Janeš, Gradska knjižnica „Franjo Marković“ Križevci

Budući da su dosadašnje mrežne stranice Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja bile tehnološki i dizajnom zastarjele, uredništvo stranica započelo je s izradom novih. Nakon razmatranja koju tehnologiju u izradi stranica upotrijebiti i uzimajući u obzir prednosti CMS sustava Wordpress odlučili smo se za ovaj sustav.

Instalacija Wopressa i preseljenje sadržaja sa starih stranica u novi sustav napravljeno je u Gradskoj knjižnici „Franjo Marković“ Križevci 2014. godine. Trenutno su instalirani sljedeći dodatci: kalendar, godišnja arhiva, Facebook dodatak, „Wordpress SEO“ (Search engine optimization – optimizacija na tražilicama), „WPFront Scroll Top“ i „Simple Share Buttons Adder“ (plugin za društvene mreže). Facebook dodatak i „Simple Share Buttons Adder“ omogućavaju posjetiteljima stranice poveznicu na Facebook stranice Društva i dijeljenje pojedinih postova ili datoteka preko društvenih stranica. Kao predložak teme (dizajn stranice) odabran je predložak Point. Na stranicama DK BPKP u trenutku pisanja ovog članka onemogućeno je pisanje komentara.

Struktura stranica ostala je slična kao i do sada i dijeli se na statični (stranice o Društvu, vodič kroz knjižnice

Uzgled početne stranice DK BPKP

i svi brojevi Sveska) i dinamični dio (događanja i postovi). Kao novost izdvajamo objavlјivanje Sveska na servisu: <http://issuu.com/>, kao i dodavanje starih brojeva Sveska koje smo skenirali i pretvorili u pdf format.

Budući administratori stranica moći će, što je najvažnija prednost cms sustava, sami dodavati i ispravljati postove, stranice i datoteke, mijenjati predloške, kao i dodavati i uklanjati dodatke, pa se uredništvo stranica nuda bogatijem i raznovrsnjem sadržaju. Kao mogućnost predlažemo da u izradi stranica sudjeluje jedan administrator (ili njih više) iz svake knjižnice koji bi na stranice dodavao novosti iz svoje knjižnice. Na slici je prikazan izgled početne stranice koja je dostupna na adresi: <http://www.drustvo-knjiznica-bpkp.hr>

Iz statistike posjećenosti stranica

Na donjoj su slici prikazani tablica i grafikon statistike posjeta na mrežnim stranicama Društva od ožujka 2012. do ožujka 2015. (statistika se evidentira tek od 2012. godine.)

	Posjetitelja	Posjeta	Posjećenih stranica
2012.	2434	3715	12742
2013.	4790	7121	14577
2014.	4922	9819	32409
2015.	860	1228	9414

Statistika posjeta mrežnim stranicama društva

NAGRADE NAJKNJIŽNIČARIMA

Mirjana Milinović, Lucija Miškić, Ljiljana Vugrinec

Na 32. godišnjoj Skupštini za dugogodišnji uspješan rad u knjižničarstvu nagradene su kolegice Zdenka Venus-Miklić i Josipa Strmečki te za iznimne zasluge u promicanju Društva, kolegice Sanja Jozić i Adrijana Hatadi. Čestitamo im od srca! U nastavku pročitajte nekoliko zanimljivosti iz njihova života i rada.

Zdenka Venus-Miklić

Zdenka Venus-Miklić, završila je studij povijesti umjetnosti i arheologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Nakon diplomiranja radi u knjižnici Filozofskog fakulteta u Zagrebu, u Slatini u Srednjoškolskom centru

predaje umjetnost, a u Bjelovaru najprije deset godina radi u Đačkom domu kao odgajateljica pa ravnateljica, da bi 1992., vodena ljubavlju prema svojoj struci, prešla u Gimnaziju gdje je predavala umjetnost. Radeći i u školskoj knjižnici, 1994. stekla je zvanje diplomiranog knjižničara, a od 1998. posvećuje se isključivo radu u knjižnici.

Pokrenula je mnoge velike projekte u Gimnaziji Bjelovar, primjerice Projekt Vukovar i Projekt Šuma. Tim je projektima Zdenka animirala velik broj svojih kolega, učenika i stručnjaka iz različitih područja te posebno zainteresirala šиру javnost, kako za samu temu projekata, tako i za školsku knjižnicu.

Najknjižničarke za 2014. godinu. Na fotografiji s lijeva na desno: Adrijana Hatadi, Zdenka Venus-Miklić i Sanja Jozić.

Na stručnim skupovima prezentira svoj stručni rad, a osobit doprinos struci dala je radom „Knjižnica bje lovarske Gimnazije“ na stručnom skupu Iz povijesti naših knjižnica. Suradnica je našeg časopisa Svezak te redoviti sudionik godišnjih skupština našega Društva knjižničara, čiji je član od 1992. godine.

Osobito je značajan njezin angažman u spašavanju starih izdanja vrijednih knjiga gimnazijalne knjižnice, oštećenih u požaru 1998., koje su sada zaštićene, a zasluzna je i za računalnu obradu inicijalnog fonda školske knjižnice Medicinske škole Bjelovar, koja je do preseljenja bila u istom prostoru s gimnazijalom.

Zdenka je veliki poznavatelj povijesti umjetnosti pa koristi svaku priliku kako bi svoje znanje i ljubav prema lijepom prenijela na svoje učenike, a njezini prijatelji često mogu uživati slušajući njezine dojmove s mnogih izložaba. Katkada kritična, ali uvijek s mjerom, duhovita i izravna, vrijedna i plemenita, Zdenka je sjajan suradnik i divan prijatelj.

Adrijana Hatadi

Adrijana Hatadi, stručna suradnica-mentorica i prof hrvatskog jezika i književnosti. Radi kao školska knjižničarka u OŠ „Braća Radić“ u Koprivnici, a uz to je voditeljica županijskog stručnog vijeća školskih knjižničara osnovnih i srednjih škola u Koprivničko-križevačkoj županiji. Koordinator je kulturnog i javnog života škole, te aktivno sudjeluje u nizu školskih projekata. Članica je Tima za kvalitetu te i članica Tima za darovite učenike. Jedna je od voditeljica programa za darovite učenike gdje održava radionice na temu kreativnog pisanja. Od 2005. do 2012. godine kao voditeljica novinarske grupe uredila je osam brojeva školskog lista, a trenutno uređuje web stranicu svoje Škole.

Sudjelovala je u UNICEF-ovom projektu sprječavanja vršnjačkog nasilja te u međunarodnim EU projektima Panonska paleta i EduTech, kao i u projektu Bookmark u koji su uključene školske knjižnice iz Hrvatske, Indije, Portugala, Kine i Kanade. Na razini države i regije redovito sudjeluje u projektima za poticanje čitanja i pismenosti Čitamo mi, u obitelji svi! te Čitanjem do zvijezda gdje je koordinator za Koprivničko-križevačku županiju. Od 2009. godine članica je Koordinacijskog odbora Grada Koprivnice u akciji „Gradovi i op-

Najknjižničarka za 2014. godinu Josipa Strmečki

ćine – prijatelji djece“. Piše stručne radeve iz područja knjižničarstva, a svoja iskustva rado prenosi drugim kolegama kroz predavanja širom Županije, ali i na državnim skupovima. Godine 2012. promovirana je u zvanje stručnog suradnika mentora.

Kao suradnica u zajedničkim projektima, Adrijana Hatadi uvijek je odgovorna i pouzdana, a njene organizacijske sposobnosti i vještine u timskom radu, dobitna su kombinacija za uspjeh svakog projekta u kojem sudjeluje. Kao iznimno vedra, duhovita i pozitivna osoba, s izraženim velikim razumijevanjem i empatijom za druge ljudе, kolegica Adrijana je vrlo omiljena među učenicima, kao i među svojim kolegama.

Sanja Jozić

Sanja Jozić, informatičarka i pomoćna knjižničarka, zaposlena je u Narodnoj knjižnici „Petar Preradović“ Bjelovar. Pored uobičajenih poslova u službi Nabave i obrade knjižnične građe, izrađuje izložbe te pozivnica za razna događanja u Knjižnici. Urednica je web stranice knjižnice te brine o održavanju svih računala u knjižnici. Povremeno radi i s korisnicima na Posudbenom odjelu za odrasle kao informator. Kako je upoznata sa svakim trikom u Metelu, omiljena je među knjižničarima jer rado izmjenjuje stručna iskustva i nikada joj nije teško pomoći.

U radu se kontinuirano usavršava kroz aktivno sudjelovanje u raznim seminarima, radionicama, stručnim skupovima i drugim oblicima stručnog usavršavanja. Bila je suradnica na mnogim projektima u Knjižnici. Među zadnjim takvim projektima možemo izdvojiti njezin rad u organizacijskom odboru 12. okruglog stola o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj i 6. festivalu hrvatskih bibliobusa. Od samog početka knjižnične karijere, aktivno sudjeluje u radu našeg Društva – obavljala je poslove tajnice, bila član Glav-

nog odbora te aktivno radi u uredništvu i marketingu Sveska.

Kolegica Sanja je u radu savjesna, brza, temeljita, kreativna, odgovorna i pouzdana te samim time vrlo dragocjena suradnica. Aktivno kroz svoj rad promovira knjižničarsko zanimanje, čitanje i knjižnicu. Iznimno voli i cjeni svoj posao te zna oko sebe uvijek stvoriti vedru i ležernu atmosferu.

Josipa Strmečki

Josipa Strmečki, viša knjižničarka i prof. povijesti i povijesti umjetnosti, zaposlena je već više od dvadeset godina u Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ Koprivnica kao informator u Stručno-znanstvenom odjelu i voditeljica Zavičajne zbirke. Uz svakodnevne poslove s korisnicima i građom, provodi programe informacijskog opismenjavanja korisnika i aktivno sudjeluje u nacionalnom projektu Pitajte knjižničare.

Nekoliko godina predavala je u Centru za stalno

stručno usavršavanje. Angažirana je na projektima digitalizacije zavičajne kulturne baštine (Fran Galović online, Projekt digitalizacije starih razglednica Koprivnice). Prisustvovala je brojnim domaćim i međunarodnim stručnim skupovima te boravila u studijskom posjetu knjižnicama u Danskoj. Autorica je više stručnih izlaganja, kao i mnogobrojnih priloga za lokalne i stručne publikacije. Godine 2012. promovirana je u zvanje viši knjižničar.

Poslovično samozatajna, ali i maksimalno predana i posvećena knjižničarskom poslu, ona uvijek pruža pouzdanu pomoć svakom korisniku u potrazi za informacijama i građom jer upravo u kontaktu s njima dolaze do izražaja njene najbolje osobine – osjećaj za druge i želja da im pomogne, odgovornost, pouzdanost, predanost, tolerantnost i širina duha. Zahvaljujući bogatom stručnom iskustvu i znanju, kolegica Josipa je nezamjenjiv član stručnog tima koprivničke Knjižnice, čijim je korisnicima zasigurno i jedna od najomiljenijih knjižničarki.

ISTRAŽIVANJE KORISNIKA U KNJIŽNICAMA: TEMELJ RAZVOJA KNJIŽNICA

Radovan Vrana

Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

rvrana@ffzg.hr

Jasna Kovačević

Knjižnica i čitaonica Bogdana Ogrizovića

Knjižnice grada Zagreba

jasna.kovacevic@kgz.hr

Uvod

Poput mnogih ustanova u području kulture i obrazovanja, knjižnice već niz godina aktivno sudjeluju u procesu implementacije promjena u svim segmentima svog poslovanja u svrhu prilagodbe svojih usluga novonastalim društvenim okolnostima. One su javni servis čije su glavne aktivnosti uglavnom intelektualne prirode u kojima kvaliteta¹ ponuđenih proizvoda i usluga nadilazi kvantitetu², što ih čini privlačnim različitim kategorijama korisnika. Svojim proizvodima i uslugama knjižnice su strateški usmjerene prema informacijskim i kulturnim potrebama korisnika. One svojim korisnicima nude usluge pristupa informacija, nude prostor i mogućnost interakcije s informacijama pojedincima i skupinama u zajednici u kojoj djeluju, te pružaju poticaj korisnicima u obliku brojnih aktivnosti koje nude. Kako bi svoj posao obavljale što je moguće kvalitetnije, knjižnice moraju periodično provoditi istraživanja korisnika.

Istraživanje korisnika knjižnica

U kontekstu najvažnijih aktivnosti kojima se narode knjižnice bave, u literaturi se najčešće spominju knjižnični proizvodi i usluge, no nerijetko se veća pozornost pridaje uslugama. Korisnici žele usluge koje će moći koristiti uz ulaganje minimalnog truda i što je prije moguće, i te usluge trebaju biti primjerene korisniku.³ Sukladno tome, svoj položaj u društvu narodne knjižnice temelje "(...) na opredjeljenju organizacije da oblikuje i razvije proizvode i usluge sukladne potrebama korisnika".⁴ Kako bi to bilo moguće, knjižnice provode istraživanja korisnika. Istraživanje korisnika jedan od temeljnih postupaka u upravljanju knjižnicama, odnosno, u izgradnji fonda i usluga knjižnice. Razlozi zbog kojih je potrebno prikupljati povratne informacije od korisnika knjižnica svode se na sljedeće tvrdnje⁵: "1. korisnici su važni - knjižnice su uslužne organizacije i moraju razumjeti i odgovoriti na potrebe korisnika; 2. knjižnično osoblje pretpostavlja što je korisnicima potrebno, a te pretpostavke nisu uvijek točne; 3. ukoliko uprava knjižnice ne zna kako upotrijebiti potencijale (osoblje i novac), rezultat može biti gubitak vremena i truda bez postizanja dodatne vrijednosti u iskustvu korisnika; 4. djelovanje na temelju povratnih informacija prikupljenih od korisnika može biti moćan alat u postizanju kulturne promjene u organizaciji, kako bi bila što usmjerena ka korisnicima i puna razumijevanja; 5. nadziranje akcijskih planova koji su razvijeni kao odgovor na povratne informacije dobivene od korisnika omogućava nadzor rada i poti-

če kulturu kontinuiranog napretka kvalitete". Provedba istraživanja korisnika knjižnica može biti usmjerenika sljedećim kategorijama: prihod, dob, obiteljski život, etnički podaci, obrazovanje, podaci o kulturnim afinitetima korisnika, blizina prijevoznih sredstava i obrazovnih ustanova, udaljenost knjižnica i lokacija konkurenčije. Također, knjižnice svoje korisnike mogu istraživati na temelju njihove dobi, profesije, područja kojim se bave, vrstom posla kojega obavljaju, posebnih potreba, obrazovanja, životnog stila kako bi ih razumjele i kako bi im ponudile usluge koje su im potrebne⁶. Nadalje, u segmentu vrednovanja knjižničnih usluga moguće je primijeniti sljedeće kriterije: pristup (do usluge je lako doći na pogodnim lokacijama u pogodno vrijeme uz malo čekanja), komunikacija (usluga je opisana točno jezikom kojega korisnik razumije), kompetentnost (zaposlenici posjeduju nužne vještine i znanja), ljubaznost (zaposlenici se ponašaju prijateljski, s poštovanjem i uvažavanjem), vjerodostojnost (ustanova i zaposlenici su pouzdani i na umu imaju korisnikov interes), pouzdanost (usluga je pružena konzistentno i točno), suosjećajnost (zaposlenici odgovaraju brzo i kreativno na korisnikove zahtjeve i probleme), sigurnost (usluga se provodi bez opasnosti, rizika ili sumnji), materijalnost (materijalni aspekt usluge projicira precizno kvalitetu usluge), poznavanje/razumijevanje korisnika (zaposlenici se trude razumjeti potrebe korisnika i pružiti im individualnu pažnju)⁷. Kvalitetne knjižnične usluge moraju zadovoljiti sljedećih pet kriterija: 1) zadovoljiti očekivanja korisnika, 2) usluge moraju biti oblikovane u skladu s potrebama korisnika, 3) usluge moraju jamčiti zadovoljstvo korisnika, 4) usluge moraju biti u skladu s ključnim vrijednostima i profesionalnom etikom bibliotekarstva i 5) usluge moraju biti ekonomski učinkovite⁸. Kada je riječ o knjižničnom osoblju, u vrednovanju njihovog rada moguće je koristiti sljedeće kriterije: stručnost, pouzdanost, razumijevanje, pravodobnost, poštenje i brigu za korisnika. Sve navedene kriterije vrednovanja kvalitete rada knjižnice korisnici moraju moći prepoznati tijekom korištenja knjižnice.

Zaključak

Podaci prikupljeni istraživanjem korisnika uključuju se izravno u razvojne planove knjižnica. Bez istraživanja korisnika koji su središnja točka postojanja knjižnica nemoguće je saznati dodatne detalje koji potom postaju parametri u planiranju rada knjižnice u različitim vremenskim razdobljima i koje će im osigurati budućnost u društvu koje se neprestano mijenja.

¹ Enache, Ionel. The theoretical fundamentals of library marketing. // Philobiblon 13 (2008), 478.

² Davies, Eric J. Taking a measured approach to library management: performance evidence applications and culture. // Management, marketing and promotion of library services based on statistics, analyses and evaluation. / edited by Trine Kolderup Flaten. Munchen : K.G. Saur, 2006, Str. 17.

³ Schmidt, Janine. Promoting library services in a Google world. // Library management 28, 6/7(2007), 340.

⁴ Lozano, Ana Reyes Pachos. A customer orientation checklist: a model. // Library Review 49, 4(2000), 173.

⁵ McKnight, Sue. Customers value research. // Management, marketing and promotion of library services based on statistics, analyses and evaluation. München, 2006, 206-216.

⁶ Schmidt, Janine. Promoting library services in a Google world. // Library management 28, 6/7(2007), 339.

⁷ Adeyoyin, Samuel Olu. Strategic planning for marketing library services. // Library management 26, 8/9(2005), 504.

⁸ Einasto, Olga. Using service quality monitoring to support library management decisions: A case study from Estonia. // The International Information & Library Review 41, 1(2009), 14. Svezak 17

KORISNICI U FOKUSU SUVREMENE KNJIŽNICE: PROMJENA PARADIGME NA PRIMJERU KNJIŽNICE I ČITAONICE „FRAN GALOVIĆ“ KOPRIVNICA

Dijana Sabolović-Krajina
 Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica
 dijana@knjiznica-koprivnica.hr

Uvod

Stariji knjižničari, koji su poput autorice ovih redaka u knjižničarskoj struci 30 godina pa i više, dobro se sjećaju da je nekadašnje središte knjižničarskog rada bilo usmjereni na zbirke – nabavu, obradu, zaštitu i pohranu knjižnične građe, da bi tek na kraju „lanca“ dolazilo njihovo korištenje, odnosno rad s korisnicima. Zapravo, za njih se rabio termin „članovi“, izrazavajući „pasivnu ulogu“ koja im je bila namijenjena.

Međutim, u 1980-ima mijenja se u međunarodnom knjižničarstvu fokus od zbirki prema korisnicima i knjižničnim uslugama. Razlozi su višestruki - rastuće potrebe različitih korisničkih skupina te pojava nove knjižnične publike. Zatim je to bila promjena životnog stila vezana uz uspon konzumerističkog, potrošačkog društva i primat uslužnih djelatnosti, kao i prodor tržišnih zakonitosti u javni sektor (shodno tome, upravo od kraja 1970-ih počinje se intenzivnije govoriti o knjižničnom marketingu i menadžmentu). Prevladavajući utjecaj na informiranje i kolanje informacija općenito, a poslijedictvo i na knjižnice kao informacijske ustanove, od posljednjih desetljeća 20. stoljeća i na razvoj informacijsko-komunikacijske tehnologije, a posebice od sredine 1990-ih prodor interneta u sve pore života. Sve to pred knjižnice stavlja nove izazove i pitanja kako preživjeti u informacijskom društvu i pronaći strategije koja će biti djelotvorne u "digitalnoj budućnosti".

Na promjenu knjižnične paradigme, koja na prijelazu iz 20. u 21. stoljeće naglašava središnje mjesto korisnika, a ne više zbirku, utječu i dokumenti (izjave, manifesti i sl.) naše međunarodne krovne organizacije, Međunarodnog saveza knjižničarskih društava i ustanova (International Federation of Library Associations and Institutions - IFLA), a koji idejno uporište nalaze na poštivanju članka 19. Opće deklaracije o ljudskim pravima Ujedinjenih naroda. Prvenstvena zadaća knjižnica i središnja odgovornost knjižničarske profesije umjesto „posudba knjiga“ postaje omogućavanje pristupa kulturi, obrazovanju i informacijama te poticanje svih prava izražavanja i slobodne razmjerne ideja. Prava, potrebe i interesi različitih korisničkih skupina postaju temelj nove knjižnične paradigme. Naš uvaženi kolega Dragutin Katalenac s pravom konstata: „Narodne knjižnice postaju zagovornici i osnovno društveno sredstvo osiguravanja i izgrađivanja kulture tolerancije, razumijevanja, solidarnosti, društvene empatije, (su)odgovornosti, međuovisnosti, poštivanja i njegovanja različitosti. One preuzimaju društvenu odgovornost za druge (nacije, rase, religije, kulture...), drugačije (slijepe, slabovidne, slabopokretne, nepokretne, s posebnim potrebama...) i isključene.“

Dakle, na rad suvremenih knjižnica s fokusom na korisnike, kao i na sva područja života utječu nove informacijsko-komunikacijske tehnologije s jedne strane, a paradigma koja polazi od prava na slobodan pristup informacijama, kao i prava korisnika/klijenta/konzu-

menta usluga u javnom sektoru s druge strane. Termin „knjižnična usluga“ također se vezuje uz promjenu ove paradigme, jer ponuda knjižnica postaje puno šira od tradicionalne posudbe knjiga. Zbirke, smještaj na policama, označavanje, knjižnični prostor, kompetencije knjižničara nisu više u službi izgradnji zbirki, nego u funkciji prava korisnika na pristup kulturi, informiranju, obrazovanju, cjeloživotnom učenju.

Ovaj fokus na korisnike može se ilustrirati na primjeru Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica, koja svojim uslugama/proizvodima (govoreći jezikom preuzetim iz profitnog sektora) pokriva cijeli životni ciklus korisnika od najranije do najstarije dobi. Pri tome je poticanje čitanja i pismenosti u najširem smislu riječi središte svih aktivnosti koje provodi. Usporedno možemo pratiti smjernice IFLA-e za knjižnične usluge namijenjene raznim skupinama korisnika. I ovdje se kao njihovo polazište ističu prava korisnika - demokratsko pravo na pristup informacijama i kulturi te knjigama i knjižničnoj građi koje su prilagođene osobnim potrebama i zanimanjima.

Knjižnične usluge za djecu rane dobi

Za razliku od tradicionalne knjižnice koja je kao publiku imala uglavnom školsku djecu i odrasle, u suvremenoj knjižnici pokreću se i knjižnične **usluge za djecu rane dobi**. I ovdje se susrećemo s novim pravnim okvirom koji se nalazi u Konvenciji o pravima djeteta Ujedinjenih narodima (UN) iz 1989., koja je postala misao vodilja dječjeg knjižničarstva u posljednjem desetljeću 20. stoljeća zato što unosi novu perspektivu u knjižnične usluge za djecu. Budući da je zadaća knjižnica omogućiti pristup kulturi, obrazovanju i informacijama te poticati sva prava izražavanja i slobodne razmjerne ideja, u mnogim knjižnicama osmišljavaju se usluge za djecu i roditelje te pokreću nacionalne kampanje za poticanje čitanja i razvijanje rane pismenosti.

U hrvatskim narodnim knjižnicama, uključujući i koprivničku, od kraja 1990-ih počinju se prepoznavati **djeca najranije dobi (bebe i djeca do tri godine)** kao ravнопravna starijoj djeci i odraslima. Do tada se za njih nisu osiguravale zbirke i prostor ili organizirale usluge, a roditelji starije predškolske djece koji su dolazili s djecom u knjižnicu, smatrani su samo pratnjom. U koprivničkoj knjižnici pokreće se 1999. program „Knjige za bebe“ s namjerom poticanja rane i obiteljske pismenosti. Cilj je skrenuti pozornost roditeljima, prvenstveno majkama već u rodilištu, na značaj ranih poticaja za razvoj vještina čitanja i pisanja u kasnijoj, školskoj dobi, ali i tijekom cijelog života, kao i senzibilizirati javnost na važnost stvaranja pozitivnog okruženja za poticanje čitanja i pismenosti od najranije dobi u obitelji i društvu općenito. Zahtjevi roditelja djece do tri godine starosti za organiziranim oblicima druženja u Knjižnici postaju sve intenzivniji, pa je koprivnička knjižnica krajem 2008. godine pokrenu-

la uslugu za ovu dobnu skupinu najmladih korisnika pod nazivom „Pričaonica za bebe i djecu do tri godine“ kojom podržava kulturu čitanja u obitelji od najranije dobi.

Predškolska djeca su došla u fokus zanimanja hrvatskih knjižnica, pa tako i koprivničke još početkom 1980-ih, točnije od 1983. U proteklim desetljećima nji-ma namijenjena usluga se prilagodavala promjenama medija i društvenom okruženju, no cilj je ostao identičan - poticanje čitateljskih interesa i interesa za knjižnicu od rane životne dobi.

Za **djecu osnovnoškolskog uzrasta** koprivnička knjižnica je prije 1980-ih nudila samo posudbu knjiga, no danas je paleta ponude zaista široka. Organiziraju se razni sadržaji vezani kako uz poticanje kreativnosti i inovativnosti, tako i uz novu tehnologiju i medije. Podučavanje korisnika u knjižničnoj, informacijskoj i multimedijalnoj pismenosti jedan je od novih oblika rada knjižničara. Knjižnica kao javni prostor služi djeci i mladima kao mjesto okupljanja, druženja, znanja i igre. Uvode se nove metode rada - izlazi se izvan fizičkih zidova knjižnice na glavni gradski trg i u gradski park (u okviru programa Ljeto u knjižnici, akcije „Čitajte pod sunčobranima“, akcije „Uberi priču“ i dr.), ili pak u virtualni prostor digitalizacije (npr. izrada digitalnih slikovnica) i novih medija (zvučne knjige kao inspiracija za pričanje i čitanje priča iz konvencionalne, tiskane slikovnice). Uz poticanje kreativnosti, dodana vrijednost ovih programa je u društvenom uključivanju što većeg broja djece i mladih u život lokalne zajednice i društva općenito, posebice marginaliziranih grupa djece, konkretno **Roma, slijepih i slabovidnih, kao i onih s poteškoćama u razvoju, te starijih članova naše zajednice**. Istiće se integracijski karakter ovih programa, jer ne segregiraju djecu s teškoćama u razvoju, nego im omogućuju druženje i komunikaciju s vršnjacima oko kreativnih aktivnosti.

Nove metode rada zasnivaju se, dakle, na povezivanju različitih korisničkih skupina u zajedničkim programima, što ranije nije bio slučaj. Uz isticanje tolerancije prema različitostima zbog društvenog, fizičkog ili psihičkog hendikepa, pozornost se poklanja i međugeneracijskoj solidarnosti u uvažavanju starijih osoba i njihove uloge u prenašanju kreativnih vještina mladima i lokalnoj zajednici općenito.

Knjižnične usluge za mlade

Mladi kao posebna korisnička skupina u narodnim knjižnicama dolaze do sve većeg izražaja od 1990-ih. Radi se o dobojnoj skupini čije su okvirne granice između 12. i 18. godine (ovisno o različitosti sredina, zemalja i kultura, ta dobra granica može biti i produljena). Međutim, i prije toga, tijekom cijelog 20. stoljeća, knjižničari su pokušavali izaći u susret potrebama ove korisničke skupine zato što se tradicionalna podjela na dječe odjele i odjele za odrasle pokazala nedovoljno djelotvornom, čak i neopravdanom „sa stajališta osiguravanja prava svima, pa tako i svim dobnim skupinama“. Mladi nisu ni djeca ni odrasli i njihove se potrebe i interesi razlikuju od ostalih dobnih skupina. Kada su se suočili s problemom gubitka mladih kao članova knjižnica, knjižničari su počeli pronašljati načine da ih zadrže. I hrvatske knjižnice suočavaju se s gubitkom članstva u mladenačkoj dobi i nedostatkom njihovog interesa za knjižničnu ponudu. Iako je stil života mladih od sredine devedesetih godina promijeni-

la nova tehnologija, koja se i u hrvatskim knjižnicama prepoznaje kao faktor koji privlači mlade, u uslugama za mladež treba voditi brigu i o drugim čimbenicima uspješne usluge - formatima građe (tiskana, AV i multimedijalna građa), kao i o sadržaju (orientacija na informacije za život, problemska literatura i mlađima popularna izdanja), te o informacijskoj i savjetodavnoj službi, „... a sve to u prostoru koji svojim izgledom upućuje da je namijenjen mlađima...“.

Usluge koprivničke knjižnice za mlade ograničene su prvenstveno preskučenim prostorom, što je glavni razlog njihovog kratkog zadržavanja u knjižnici, pa čak i napuštanja knjižnice. Taj nedostatak pokušava se nadomjestiti njima zanimljivim programima poput „Mladi za mlade“, čitateljskih klubova, kreativnih radionica, poduka o digitalnoj pismenosti i dr.

Knjižnične usluge za odrasle u odnosu na usluge za djecu i mlade, nisu u koprivničkoj knjižnici doživjele toliko novina u proteklim nekoliko desetljeća u svojim formatima (posudba građe, književni susreti, tribine, predavanja), koliko u novim oblicima građe, tehnologiji, integraciji različitih medija, zbog čega govorimo o multimedijalnom karakteru suvremene knjižnice. Danas je uobičajeno da je knjižnična ponuda vezana ne samo uz papirnatu, knjižnu građu, nego i uz ponudu glazbe na CD-ima, filmova na DVD-ima, zvučnih knjige, e-knjige na e-čitačima, tabletima, računalima. Ovdje trebamo istaknuti da **uz paradigmu s fokusom na korisnike** suvremenu knjižnicu obilježava i **paradigma hibridne knjižnice** zbog integriranja fizičkog i virtualnog (prostora, medija, usluga).

Promjene su očite i u **publici**. Uz tzv. tradicionalne korisnike koji koriste knjižnicu uglavnom zbog posudbe knjiga, nova publika javlja se u knjižnicama s pojmom računala i interneta koji su im na raspolaganju u knjižnici. No, korisnici knjižnicu danas koriste za više raznih svrha (posudbu, učenje, druženje, cjeloživotno učenje, kulturno uzdizanje, dijeljenje iskustva i sl.) općenito, a ne više isključivo za posudbu građe, pa govorimo o **višefunkcionalnom karakteru suvremene knjižnice**. Knjižnica se profilira kao tzv. treći prostor uz školu i dom, radna soba, dnevna soba lokalne zajednice, a što je vezano uz njezinu ulogu javnog prostora otvorenog svim članovima neke zajednice.

Zaključak

Zaključujući ovaj okvirni pregled o funkcioniranju suvremene knjižnične paradigme s korisnikom u fokusu na primjeru Knjižnice „Fran Galović“, želimo nglasiti još jednu važnu funkciju suvremene knjižnice uz kulturno uzdizanje, informiranje i obrazovanje. Radi se o **senzibilizaciji šire zajednice** na rješavanje društvenih problema, konkretno probleme potrebitih osoba (npr. osoba s disleksijom, slijepih i slabovidnih osoba, Roma, osoba s invaliditetom, nezaposlenih) i njihovo društveno uključivanje. Knjižnica se ovdje javlja s ponudom njima prilagođenih usluga informiranja, stjecanja znanja i uključivanja u cjeloživotno učenje. I ovdje nam od pomoći mogu biti IFLA-ine smjernice.

SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA I NJEZINI KORISNICI

*Senka Tomljanović, Sveučilišna knjižnica Rijeka
senka.tomljanovic@svkri.hr*

Korisnička populacija sveučilišne knjižnice

Sveučilišna knjižnica je knjižnica koja svoju djelatnost obavlja za sveučilište. Korisnička populacija kojoj se obraća sastoji se, kao i kod svih visokoškolskih knjižnica, od dvije osnovne kategorije: studenata i zaposlenika visokoškolske ustanove kojoj knjižnica pripada. Među zaposlenicima, ključna korisnička kategorija je znanstveno-nastavno osoblje sveučilišta. Za razliku od knjižnica pojedinih fakulteta, akademija, odjela i sl., unutar sveučilišta koje svoju djelatnost vezuju samo za jednu sastavnicu sveučilišta, sveučilišna knjižnica svoju djelatnost obavlja za cijelo sveučilište pa su njezina korisnička populacija svi studenti i zaposlenici sveučilišta. Sveučilište u svojem sastavu može imati samo jednu, sveučilišnu knjižnicu. Češći je međutim slučaj da pojedini fakulteti, odjeli i sl. imaju vlastite knjižnice, a da na razini sveučilišta postoji središnja, sveučilišna knjižnica¹. S korisničkog gledišta, student, odnosno zaposlenik sveučilišta ima na raspolaganju dvije knjižnice - knjižnicu vlastite sastavnice i sveučilišnu knjižnicu. Kad sveučilišna knjižnica promatra svoje korisnike, mora uzeti u obzir da većina njih koriste i visokoškolsku knjižnicu sastavnice na kojoj rade odnosno studiraju.

Student, znanstvenik i građanin – zajednički interes sveučilišta i njegove knjižnice

Sveučilišna će knjižnica biti uspješna ukoliko svojom djelatnošću doprinosi uspjehu svojeg sveučilišta, a sveučilište je to uspješnije što su kvalitetnije njegove dvije osnovne djelatnosti – visokoškolsko obrazovanje i znanstvena djelatnost. Sveučilište će dakle biti to uspješnije što je kvalitetniji studij kojeg pruža svojim studentima i što je značajniji znanstveni doprinos njegovog osoblja na nacionalnoj, ali ponajviše na globalnoj razini. Za mjerjenje kvalitete studija i znanstvenog rada osoblja, sveučilišta koriste niz različitih mjerila kojima se mogu međusobno usporediti. Najrasprostranjenija su ona koja je i najjednostavnije pratiti. Na području obrazovne djelatnosti, svako sveučilište prati broj upisanih studenata, a na području znanstvene djelatnosti, najčešće se prati broj objavljenih radova zaposlenika, odnosno znanstveno-nastavnog osoblja sveučilišta, iako izvori za pribavljanje podataka o objavljenim radovima nisu uvijek jednoznačno definirani.² Sveučilišnu knjižnicu dakle treba zanimati kako da doprine privlačenju studenata na sveučilište,

1 Klasifikacija visokoškolskih knjižnica u odnosu na pripadnost po-jedinom tipu visokog učilišta i njihovu administrativnu povezanost razradena je unutar dva ključna dokumenta koji se bave standardizacijom knjižnične statistike: u UNESCO-voj preporuci o međunarodnoj standardizaciji knjižnične statistike (Recommendation concerning the International Standardization of Library Statistics) iz 1970. godine i ISO-vim standardom 2789, Međunarodna knjižnična statistika, čije je posljednje izdanie objavljeno 1. rujna 2013. godine (Information and documentation – International library statistics : International standard ISO 2789).

2 S obzirom na nepostojanje nacionalne bibliografije znanstvenih radova, u Hrvatskoj se najčešće prati zastupljenost u bazama pod zajedničkim nazivom Citation Indexes, a obuhvaćaju Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index i Arts & Humanities Citation Index, koje su zajednički pretražive putem portala Web of Science Core Collection. Za međusobnu usporedbu znanstvene pro-Svezak 17

odnosno povećanju znanstvene produktivnosti znanstveno-nastavnog osoblja sveučilišta. Također, hrvatska sveučilišta žele imati što jaču društvenu ulogu u lokalnoj zajednici u kojoj djeluju, pa je važan pokazatelj njezine kvalitete udio građana kao vanjskih korisnika u ukupnom broju aktivnih korisnika knjižnice.

Što sveučilište očekuje od sveučilišne knjižnice

Važan čimbenik koji utječe na razvojne mogućnosti knjižnica u visokom obrazovanju, bez obzira jesu li one organizirane kao samostalne pravne osobe ili kao ustrojene jedinice visokog učilišta unutar kojeg djeluju, jest percepcija njihovog doprinosa razvoju znanstvene i obrazovne djelatnosti sveučilišta od strane osnivača odnosno rukovodstva sveučilišta.

I u europskoj i u američkoj tradiciji visokog obrazovanja, osnivanje sveučilišta uvijek je pratilo i osnivanje sveučilišne knjižnice u njegovom sastavu. Zgrada sveučilišne knjižnice prostorno se smješta u središte sveučilišta i predstavlja „srce“ sveučilišta³, kao što i bogatstvo njezinog fonda predstavlja intelektualni kapital prikupljen na sveučilištu i stvoren od njegovih pripadnika kojim sveučilište dokazuje svoj značaj za društveni i kulturni razvoj zajednice u kojoj djeluje.

Međutim, krajem 20. i početkom 21. stoljeća, javna sveučilišta, suočena su s rezanjima državnog proračuna s jedne strane, a s druge strane s konkurenjom privatnih visokih učilišta koja studentima nude lako dostupnu diplomu prilagođenu potrebama tržišta rada. Sveučilišta tako počinju propitivati učinak svojih ustrojbenih jedinica koje se ne bave izravno znanstvenim radom ili visokoškolskom nastavom, a jedna od takvih sveučilišnih službi je i knjižnica. Da bi se knjižnica nastavila finansijski i na svaki drugi način podupirati, više nije dovoljno poštovanje vodstva sveučilišta prema bogatstvu zapisanog znanja koje ona čuva. Ona mora sasvim mjerljivim pokazateljima dokazati na koji način doprinosi privlačenju studenta na sveučilište i vidljivosti znanstvene produkcije njezinog osoblja na globalnom planu.⁴

Sveučilišne knjižnice i mrežni informacijski servisi

Svrishodnost (što je drugi naziv za kvalitetu) sveučilišne knjižnice dodatno se propituje u odnosu na ponudu globalnih komercijalnih informacijskih servisa koji akademskoj zajednici nude izravan pristup zapisanom znanju potrebnom za studij i znanstveni

diktivnosti sveučilišta na međunarodnoj razini, pogodno je pretraživatizastupljenost u bazi Scopus, na portalu Scimago Institutions rankings, budući da uključuje i hrvatska sveučilišta.

3 O simbolici zgrade sveučilišne knjižnice kao „srca sveučilišta“ kroz povijest visokog školstva u SAD-u vidi primjerice: Dale Allen Gyure. Isusovački red, kojem imamo zahvaliti osnivanje prvih visokih učilišta u Hrvatskoj, dokumentom Ratio atque Institutio Studiorum Societatis Jesu propisuje osnivanje knjižnice za profesore i studente.

4 Nužnost da knjižnice koriste alate za dokazivanje svoje vrijednosti sveučilištu i otežan položaj tradicionalnih sveučilišta u odnosu na druge institucije koje nude usluge visokog obrazovanja, 2 su od ukupno 10 značajnih trendova koji utječu na američke visokoškolske knjižnice, prema izvještaju za 2012. koje je objavilo Povjerenstvo za izvještavanje i planiranje Udruge visokoškolskih i znanstvenih knjižnica SAD-a (Association of College Research Libraries (ACRL).

rad, iz profesorskog kabineta ili studentske sobe, u elektroničkom obliku i putem interneta. Više nije potrebno inkomodirati se odlazeći u knjižnicu i gubiti vrijeme na pronađak i posudbu potrebne literature, da ne govorimo o slučajevima kad se literatura smije koristiti samo u čitaonici knjižnice. Sveučilište koje želi biti učinkovito, prije će ili kasnije postaviti pitanje je li finansijski isplativija godišnja usluga informacijskog servisa ili kontinuirano financiranje prostora, opreme, grade, djelatnika i tekućih izdataka sveučilišne knjižnice.

Percepcija javnosti i korisničke navike

Od polovice 90-tih godina 20. stoljeća na ovamo, sve je raširenije mišljenje javnosti da će visokoškolske knjižnice biti potrebne još samo kraće vrijeme dok cijelokupno znanje ne bude dostupno u virtualnom obliku, a to će se dogoditi vrlo brzo pa u knjižnice ne treba ulagati više nego što je to nužno da bi se osigurala literatura koja još nije nije digitalizirana.

Konzultiranje knjižničnih kataloga pa bili oni i na internetu, zahtijeva točno upisivanje imena autora, naslova ili predmetne odrednice, a kad se i nađe ono što se traži, rijetke su poveznice na puni tekst. Umjesto pohadanja edukacijskih programa knjižnica za korištenje njezinih informacijskih izvora, mnogo je jednostavniji intuitivniji unos ključnih riječi u Google, iz čega gotovo uvijek slijedi puni tekst. Pitanje je i koliko je bolonjski način studiranja udaljio studente, pogotovo one prirodnih i tehničkih znanosti, od čitanja knjiga „od korica do korica“ i usmjerio na točno određene dijelove koje treba znati da bi se položio ispit, a koje student uglavnom pribavlja izvan knjižnice.

Možda je na neki način sreća za knjižnice, što je istovremeno s rastom ponude mrežnih izvora uglavnom rasla i tiskana produkcija.⁵ Mrežno dostupne znanstvene baze podataka postajale su sve skuplje i sve zaštićenije autorskim pravima, pa tako i sve manje dostupne sveučilištima ograničenih materijalnih mogućnosti, to jest njihovom znanstveno-nastavnom osoblju i studentima.

U Hrvatskoj se ponuda studentske literature u elektroničkom obliku, barem one koja se može legalno koristiti, nije značajnije proširila. Studenti i dalje posuduju i kopiraju tiskanu literaturu u knjižnicama, no pitanje je bi li to činili da im je ta ista literatura šire dostupna u punom tekstu za preuzimanje na vlastito računalo, tablet, pa čak i mobitel. U knjižnicu ne dolaze samo po literaturu, već i zbog druženja, razmjene informacija ili da bi neometano učili u čitaonici, ako je ona otvorena nakon nastave i dovoljno ugodna za rad.

Potreba za preispitivanjem i promjenama u poslovanju sveučilišnih knjižnica

Sveučilišne knjižnice su tako dobole određeno vrijeme da preispitaju atraktivnost svojih fondova i usluga studentima i znanstveno-nastavom osoblju i prilagode se njihovim potrebama, kako bi sasvim mjerljivim pokazateljima o korištenosti građe i usluga koje pružaju, posjećenosti knjižnice, postotku članova knjižnice u odnosu na ukupnu korisničku populaciju na sveučilištu i udjelu vanjskih korisnika u ukupnom članstvu, uvjerile rukovodstva svojih sveučilišta da u knjižnice treba i dalje ulagati, a po mogućnosti i dodatno inve-

⁵ Prema izvješću Bowkera o produkciji tiskanih knjiga u 2013. godini, iako nakon rasta u 2011. i 2012. godini u 2013. bilježi njezin lagani pad, tiskana produkcija još uvijek nije značajnije ugrožena od strane produkcije e-knjige.

stirati.

Ne može se reći da vodstvo sveučilišnih knjižnica i dobar dio u njima zaposlenog knjižničarskog osoblja nisu svjesni potrebe za promjenama u svojem radu. Postoji svijest o tome da se mora mijenjati tradicionalni odnos „student je ovdje radi mene, a ne ja radi njega“, da se usluge ne mogu više svoditi samo na posudbu tiskane građe iz materijalnog fonda knjižnice, međuknjižničnu posudbu, pružanje informacija čekajući korisnika za pultom u knjižnici i organiziranje edukacija za korištenje knjižničnih kataloga. Sveučilišnim je knjižničarima sasvim jasno da se moraju okrenuti korištenju informacijskih tehnologija i osmišljavanju sasvim novih usluga baziranih na informacijskim tehnologijama.

Pitanje je međutim hoće li to kratko vrijeme koje je na raspolaganju za promjene, sveučilišne knjižnice znati i moći iskoristiti. Nije li možda budućnost u kojoj više nema potrebe za sveučilišnim knjižnicama kao institucijama u službi osiguravanja i širenja javnog pristupa zapisanim stručnim i znanstvenim informacijama studentskoj, znanstvenoj, ali i široj društvenoj zajednici, već stigla? Ako i jest tako, visokoškolsko knjižničarstvo ne bi trebalo ništa ne poduzimati.

Kako planirati i provoditi promjene?

Prvi preduvjet za iskorak prema promjenama jest da svijest vodstva sveučilišne knjižnice o potrebi za promjenama u knjižnici na jednak način dijeli i vodstva sveučilišta. Slijedi analiza aktualnog stanja u svim ključnim aspektima knjižnične djelatnosti (prostor, oprema, osoblje, fondovi, usluge) i ocjena stupnja primjerenosti takvoga stanja u odnosu na potrebe studenata i znanstveno-nastavnog osoblja. Suvremeno knjižničarstvo ima razvijen sustav prikupljanja statističkih podataka čijom se kombinacijom mogu vrlo precizno izmjeriti pokazatelji stanja djelatnosti, pa je u analizi stanja vrlo uputno koristiti takve podatke i pokazatelje, uključujući i ispitivanje potreba korisnika sveučilišne knjižnice. Pritom treba imati na umu da ispitivanja korisničkih potreba često pokažu da korisnici zapravo ne znaju što mogu očekivati od knjižnice, te da je struka ta koja koja pokreće nove trendove u svrhu postizanja željenih efekata. Zatim treba zajednički s rukovodstvom sveučilišta, ali i unutar knjižnične zajednice, osvijestiti viziju будуće knjižnice koja pruža dodatnu vrijednost studiju i znanstvenom radu na sveučilištu te odrediti nekoliko ključnih ciljeva (osobito na području strukture fondova, korisnika i korištenosti knjižničnih fondova i usluga te potrebnog broja i kompetencija osoblja) kojima će se ostvariti željeno stanje.

Slijedi faza osmišljavanja strategije koja treba odgovoriti na pitanje što to treba učiniti, kojim sredstvima i u kojim rokovima, a da bi se postigli zacrtani ciljevi.

Tek u trenutku kad su prethodno opisani poslovi obavljeni započinje mijenjanje knjižnice. A tijekom provođenja promjena dolazi i do neočekivanih ishoda. Zato je vrlo bitno koristiti alate kojima će se u svakom trenutku pratiti vode li poduzete aktivnosti željenom stanju. Pored tradicionalnih statističkih podataka i pokazatelja, nužno je potrebno usvojiti nove, osobito one koji prate stanje i korištenost virtualnih usluga knjižnice.⁶ Ukoliko bismo naime raspolažali samo podacima o padu fizičkih posjeta i korištenosti materijalnog

⁶ Primjerice standard COUNTER, razvijenog za praćenje online korištenja umreženih elektroničkih izvora

fonda knjižnice, bez da raspolažemo alatima za praćenje korištenosti virtualnih usluga, ne bismo mogli dokazati pozitivne trendove razvoja djelatnosti.

Na kraju, kad provedemo promjene na koje su nas potaknuli naši studenti i znanstveno-nastavno osoblje i njihova očekivanja od knjižnice, oni će sigurno imati neke nove potrebe. A zatim posao počinje ispočetka.

Zaključak

Zadovoljavajuće potreba studenata sveučilišta za uspješnim učenjem, a znanstveno-nastavnog osoblja na sveučilištu za povećanjem svoje znanstvene produktivnosti zajednički je cilj sveučilišta i sveučilišne knjižnice u njegovom sastavu.

Okretanje potrebama studenata i znanstveno-nastavnog osoblja bitan je preduvjet opstanka i razvoja tradicionalnih javnih sveučilišta u odnosu na nove oblike visokoškolskog obrazovanja koji se nude studentima, ali i opstanka i razvoja sveučilišnih knjižnica suočenih s ekspanzijom ponude izvora znanja u obliku umreženih elektroničkih izvora od strane komercijalnih informacijskih servisa. Stalno i sustavno praćenje podataka o korisnicima, korištenju knjižnice i knjižničnih izvora, nužno je za sagledavanje postojećeg stanja djelatnosti sveučilišne knjižnice i uočavanje negativnih trendova koji navode na pokretanje promjena.

Promjene treba pažljivo planirati i provoditi u suradnji s rukovodstvom sveučilišta, koristeći pritom suvremene organizacijske tehnologije strateškog i projektog planiranja te kontroliranog provođenja zacrtanih planova. Navike i potrebe korisnika stalno se mijenjaju, zato su njihovo praćenje i promjene u ponudi i poslovanju knjižnica ciklus koji se stalno ponavlja.

Literatura

- Connaway, Lynn, et al. 2012 top ten trends in academic libraries : a review of the trends and issues affecting academic

libraries in higher education // College And Research Libraries News 73, 6(2012), 311-320. Dostupno i na: <http://crln.acrl.org/content/73/6/311.full.pdf> [citirano 2015-03-09]

2. Gyure, Dale Allen. The Heart of the University: A History of the Library as an Architectural Symbol of American Higher Education // Winterthur Portfolio 42, 2/3(2008), 107-132. Dostupno i na: <http://www.jstor.org/stable/10.1086/589593> [citirano 2015-03-09]

3. International standard ISO 2789 : Information and documentation – International library statistics = Information et documentation – Statistiques internationales de bibliothèques. – 5th ed. - Geneva : ISO, cop. 2013.

4. Ratio atque institutio studiorum Societatis Jesu. Dostupno na: http://gredos.usal.es/jspui/bitstream/10366/46051/1/BG~18918_3.pdf [citirano 2015-03-09]

5. Recommendation concerning the International Standardization of Library Statistics // Records of the General Conference, Sixteenth Session, Paris, 12. October to 14 November 1970. Volume 1. Resolutions. – Paris : United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 1971. – str. 143-148. Dostupno i na: <http://unesdoc.unesco.org/images/0011/001140/114046E.pdf> [citirano 2015-03-09].

6. Scimago Institutions Rankings. Dostupno na <http://www.scimagoir.com/> [citirano 2015-03-09]

7. Traditional Print Book Production Dipped Slightly in 2013, Says Bowker. Dostupno na: <http://www.proquest.com/about/news/2014/Traditional-Print-Book-Production-Dipped-Slightly-in-2013-Says-Bowker.html>

8. Web of ScienceTM Core Collection. Dostupno na: <http://webofknowledge.com/WOS> [citirano 2015-03-09]

PITAJTE KNJIŽNIČARE - 70+ TISUĆA KORISNIKA KOJE NE VIDIMO I NE ČUJEMO

*Jagoda Ille, Knjižnice grada Zagreba - Knjižnica Medveščak
jagoda.ille@kgz.hr*

Uvod

Od 2004. godine na hrvatskom webu postoji usluga koju pruža konzorcij hrvatskih narodnih knjižnica i koja je u 10 godina postojanja odgovorila na više od 70 tisuća korisničkih upita. Online referentna usluga pod imenom Pitajte knjižničare danas okuplja 120 diplomiranih knjižničara – informatora koji rade u 19 narodnih knjižnica.

Sve knjižnice uključene u projekt na svojim mrežnim stranicama imaju istaknutu poveznicu koja korisnika vodi na stranice usluge Pitajte knjižničare i do obrasca za postavljanje upita. Na upite se odgovara kratkim odgovorom kad se radi o pitanju i o činjenicama ili popisom izvora informacija na neku temu, a korisnik nema uvid u identitet informatora koji je sročio odgovor. Informator koji preuzme pristigli upit odgovara na temelju pretraživanja fondova knjižnica, dostupnih baza podataka i interneta. Obradjeni upit se proslijeđuje na adresu e-pošte koju je korisnik upisao te je istovremeno pohranjen u javno dostupnoj i pretraživoj bazi Odgovorena pitanja, dok je identitet korisnika koji je postavio upit zaštićen. Osim arhive odgovora, korisniku je dostupna i tematski organizirana

baza poveznica na kvalitetne izvore na internetu kako bi i prije postavljanja upita mogao pokušati razriješiti svoje informacijske potrebe.

Gruba demografska struktura korisnika usluge Pitajte knjižničare poznata nam je zahvaljujući podacima iz obrasca koji korisnici moraju ispuniti pri postavljanju svakog upita. Tako znamo da nam se obraća korisnik u prosjeku rođen 1986., da su nam korisnici češće žene (79.3%), da više od polovice korisnika usluge nije (!) učlanjeno u narodnu knjižnicu (55.6%), da upite postavlja najviše korisnika sa završenom srednjom školom (57.6%) i fakultetom ili višom školom (33.5%), što utječe na najčešće razloge postavljanja upita – seminarски rad (52.4%) i stručni rad (31.3%).

Nevidljivi korisnici

Internetske usluge „pitajte knjižničara“ dijele se na sinkrone i asinkrone usluge. Hrvatska usluga Pitajte knjižničare zasad je organizirana kao isključivo asinkrona usluga, odnosno usluga u kojoj se komunikacija s korisnikom odvija s vremenskim razmakom na način da korisnik jednokratno ispunjava obrazac za upit i kasnije primi odgovor na svoju adresu e-pošte. U planovima

postoji izgradnja sinkronog dijela usluge, odnosno mogućnosti za online razgovor s korisnikom u stvarnom vremenu, poput chat usluge ili co-browsinga.

Trenutna organizacija servisa Pitajte knjižničare prisiljava informatore da rade s „nevidljivim“ korisnikom jer osim onih grubih demografskih podataka koje nam je poslao uz upit i teksta samog informacijskog zahtjeva, o našem korisniku ne možemo ništa više saznati. Taj problem spada u širu temu organizacije informacijsko-referalne službe u online okruženju koju detaljnije prikazuje kolega Boris Bosančić, jedan od inicijatora izgradnje naše usluge.

Suočeni s važnošću i istovremenim nedostatkom povratne informacije od korisnika, već na početku smo uveli mogućnost ispunjavanja obrasca za evaluaciju po primitku odgovora. Korisnik može odgovoriti na pitanja o zadovoljstvu odgovorom i brzinom odgovaranja, o kvaliteti popisanih izvora informacija i dr. U prvih deset godina odgovorenje je na 70.588 upita, a primili smo 7.984 evaluacijskih „listića“ u kojima 72.6% korisnika izjavljuje da su zadovoljni dobivenim odgovorom (21.2% je djelomično zadovoljno), 86.8% je zadovoljno brzinom odgovaranja, 71.3% je zadovoljnih izvorima informacija na koje smo ih uputili (23.3% djelomično zadovoljnih).

Informacijsko opismenjavanje na daljinu

Spomenuta ograničenja u vremenski razdvojenoj komunikaciji s korisnikom značila su da u fazi planiranja usluge Pitajte knjižničare moramo predvidjeti načine izvršavanja još jedne zadaće koju knjižničari paralelno s posredovanjem informacija obavljaju u svakodnevnom radu - informacijskog opismenjavanja korisnika.

Jedno od prvih načela naše usluge bilo je da prema korisniku nastupamo kao jedan entitet, da nije vidljivo ime niti lokacija knjižničara koji odgovara na upit, kako bi informatori iz svih knjižnica u konzorciju mogli odgovarati na sve upite, neograničeno dijeleći resurse. Iz tog načela proizlazi i odluka da ne odgovaramo na upite o lociranju građe, ojačana činjenicom da su korisniku koji pristupa referentnoj usluzi na internetu dostupni i online katalozi svih knjižnica u konzorciju kao i drugi kvalitetni izvori informacija na internetu. U ovom smislu naša usluga ide ukorak s novim tumačenjima informacijskog opismenjavanja koje se više ne svodi na obrazovanje korisnika knjižnice, već obrazovanje korisnika informacija.

Informatori koji odgovaraju na upite prema ovom načelu integriraju upute namijenjene informacijskom opismenjavanju korisnika u tekst odgovora procjenjujući potrebu za educiranjem iz teksta samog upita. Tu ponovo nailazimo na problem „nevidljivih“ korisnika s kojima ne možemo obaviti informacijski intervju i barem površno odrediti razinu relevantnih znanja i vještina kojima korisnici raspolažu te tako pobliže procijeniti informacijsku pismenost pojedinih članova naše ionako heterogene korisničke populacije. Najčešće se korisnike educira o informacijskim vještinama nižeg reda kao što su lociranje i pristup informacijama, odnosno vještina knjižnične pismenosti, dok se vrednovanje, interpretacija i korištenje informacija zbog formata usluge ne obrađuju i samo ponekad impliciraju.

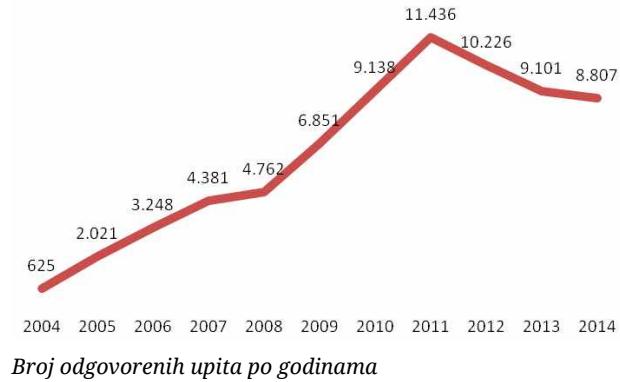
Kvaliteta tako pružene edukacije ovisi i o stupnju

informacijske pismenosti diplomiranih knjižničara koji rade na pružanju usluge pa se u tu svrhu provode redovite godišnje edukacije djelatnika kroz Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara.

Je li „dobar glas“ dovoljan?

U početku rada novu je uslugu trebalo promovirati među korisnicima putem plakata, straničnika i objava u medijima, no otkad su oni sami procijenili kvalitetu dobivenih odgovora, nije trebalo dugo da se proširi „dobar glas“, odnosno da korisničke preporuke doprinisu popularnosti usluge. Podatak da većina korisnika doznaće o nama usmenom predajom, koja predstavlja najstariju marketinšku metodu, prema nekim autorima istovremeno i marketinšku metodu budućnosti, dostupan nam je iz korisničkih evaluacija. Među ostalim pitanjima koje postavljamo nalazi se i Kako ste saznali za uslugu "Pitajte knjižničare"? – gdje od svih zaprimljenih evaluacija prevladavaju odgovori „na internetu“ (49.9%) i „od prijatelja“ (41.1%).

Gledajući podatke o broju odgovorenih upita od 2004. do kraja 2014. godine vidljiv je nezaustavljiv rast do 2011. godine. Zadnje tri godine bilježimo značajan pad upita kojemu je u što skorijem roku potrebno identificirati uzrok. Već se razmatraju neke hipoteze razloga pada broja upita poput porasta informatičke opremljenosti i pismenosti stanovništva, uvodenja novih kolegija informacijske pismenosti i uvida u znanstveno istraživanje pri fakultetima te razvoja visokoškolskih knjižnica i njihovih elektroničkih referentnih usluga na koje smo možda utjecali vlastitim primjerom.

Vidimo se u knjižnici!

Bez obzira na rast i pad broja upita, jedan podatak o našim korisnicima od početka pružanja usluge Pitajte knjižničare je konstanta: broj korisnika koji nisu učlanjeni u narodnu knjižnicu uvijek iznosi malo više od 50%. Vrlo rano, nekih godinu do godinu i pol nakon početka usluge, morali smo stvoriti nova načela kako bismo reagirali na tu činjenicu i u odgovorima implicirali i potvrdili postojanje kvalitetnih, dobro opremljenih, uvijek otvorenih narodnih knjižnica koje posjeđuju bogatu građu koja je, za razliku od većeg dijela nepregledne mase javno dostupnih informacija na internetu, unaprijed izabrana i vrednovana od strane informacijskih stručnjaka zaduženih za izgradnju fondova.

Zbog formata usluge odlučili smo se za dva jednostavna postupka. Prvi je da informatori kod rješavanja informacijskog upita kad god je to moguće kreću od pretraživanja fonda vlastite knjižnice. Ovaj postupak predstavlja prirodan nastavak svakodnevnog

rada s korisnicima u prostoru knjižnice, informatoru pruža sigurnost u kvalitetu odgovora i nudi priliku za dublje upoznavanje lokalnog knjižničnog informacijskog sustava i fonda knjižnice, a kroz bazu Odgovorena pitanja upotpunjava sliku bogatstva tiskane grade u našim knjižnicama. Drugi postupak propisuje da svaki odgovor kod kojega se to može ispoštovati, sadrži nekoliko tiskanih izvora. Na taj način „prizivamo“ korisnika da posjeti lokalnu knjižnicu, da dobije iskušto serendipityja - slučajnog otkrivanja informacija i da upozna druge usluge koje nudi lokalna knjižnica, nevezano uz njegovu aktualnu informacijsku potrebu. Gotovo svaki informator u našem konzorciju doživio je da korisnik dode u knjižnicu s isprintanim odgovorom dobivenim kroz servis Pitajte knjižničare.

Online referentna usluga Pitajte knjižničare u organizaciji skupine hrvatskih narodnih knjižnica kroz godine se potvrdila kao efikasan i popularan način zadovoljavanja korisničkih informacijskih potreba te iznimno napredak u praksi dijeljenja resursa među

narodnim knjižnicama u Hrvatskoj. Prije deset godina organizirana je na temelju pozitivnih svjetskih iskustava, domaćih i stranih smjernica i dokumenata, između ostalog IFLA-inih preporuka, te percipirane potrebe za komunikacijom s korisnicima putem novih kanala i posredovanjem informacija na novim medijima.

Upravo nove informacijsko-komunikacijske tehnologije koje po mnogima predstavljaju prijetnju opstanku tradicionalne narodne knjižnice omogućile su i potaknule izgradnju novih usluga poput Pitajte knjižničare i proširele „područje borbe“ narodnog knjižničarstva. Kako tehnološki napredak ne čeka da se prilagodimo, već ide nezaustavljivo dalje, tako i našu uslugu čekaju preinake, dogradnje i redizajn u svrhu zadržavanja postojećih i privlačenja novih korisnika te stvaranje slike o knjižnicama kao suvremenim, pouzdanim, javnim informacijskim središtima.

BJELOVARIANA: ISTRAŽIVANJE KORISNIKA I KORIŠTENJA ZAVIČAJNE ZBIRKE NARODNE KNJIŽNICE „PETAR PRERADOVIĆ“ BJELOVAR

Ana Peranić, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

Zavičajna zbirka Narodne knjižnice „Petar Preradović“ ima sve važniju ulogu u obrazovanju mladih, u stvaranju stručnih, kvalitetno obrazovanih stručnjaka. Samim time utječe na kulturni, obrazovni i gospodarski razvoj lokalne zajednice. Kako bi Knjižnica rad Studijskog odjela učinila transparentnijim, pokrenut je 2008. godine projekt U knjižnici do diplome. Riječ je o trajnom projektu kojim su se već postojeće usluge Studijskog odjela i Zavičajne zbirke unutar njega usustavile, a predstavlja „paket knjižničnih usluga koji obuhvaća pretraživanje, organizaciju i ponudu stručne i znanstvene literature i informacija potrebnih za izradu seminarских, diplomskih i magistarskih radova te doktorskih disertacija“. Temelj ove usluge su tematski zahtjevi potrebni za određenu vrstu rada koje korisnici upućuju knjižničarima putem obrazaca koji se nalaze na Studijskom odjelu Knjižnice. Nakon podnesenog zahtjeva knjižničar pretražuje knjižnični fond pomoću računalne baze podataka u potrazi za relevantnom literaturom. Uz ostale zbirke koje Knjižnica posjeduje, i Zavičajna zbirka predstavlja izvor znanstvenih i stručnih informacija pa će u ovom radu biti prikazano istraživanje korištenja fonda Zavičajne zbirke u razdoblju od 2008. do 2012. godine u okviru projekta U knjižnici do diplome. Cilj ovog istraživanja bio je ispitati koja je skupina korisnika najviše koristi fond Zavičajne zbirke, koje teme korisnike najviše zanimaju te za koju svrhu.

Uzorak i metodologija istraživanja

Ovo istraživanje korištenja Zavičajne zbirke temelji se na analizi obrazaca korisničkih zahtjeva za tematski određenom gradom u razdoblju od 2008. godine do kraja 2012. godine. Iz skupine korisničkih zahtjeva prikupljenih u okviru projekta U knjižnici do diplome izdvojeni su samo oni koji su tematski povezani sa zavičajem. Obrasci zahtjeva za tematskim pretraživanjem donose opće podatke o korisniku (ime i prezime, zvanje/obrazovanje ili iz koje škole/fakulteta dolazi),

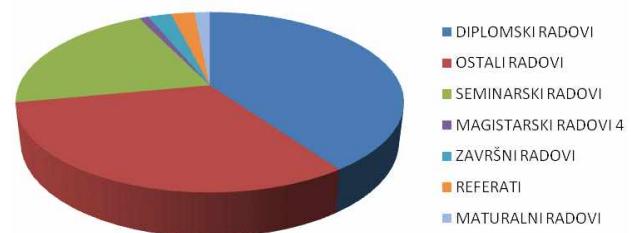
temu rada i šire područje (nastavni predmet ili kolegij) te svrhu zahtjeva (seminar, referat, završni rad, maturalni rad, diplomska rad, doktorski rad, magistarski rad, ostalo). U istraživanju su analizirane najzastupljenije teme po stručnim područjima, vrste radova te zastupljenost fakulteta s kojih su dolazili korisnici tražeći literaturu.

Rezultati analize

Analizom korisničkih obrazaca prikupljenih od 2008. do kraja 2012. godine izdvojena su 132 zahtjeva za zavičajnom tematikom.

Zatražena grada bila je potrebna najviše za pisanje diplomskih radova (52 rada) i radova pisanih u druge svrhe, kao što su nastavni projekti, prezentacije, predavanja, pripreme za emisije, novinski prilozi, plakati i dr. (41 rad). Zatim redom slijede seminarски radovi (27 radova), magistarski radovi (4 rada), završni radovi (3 rada) i referati (3 rada) te maturalni radovi (2 rada).

Tematska pretraživanja prema vrsti rada

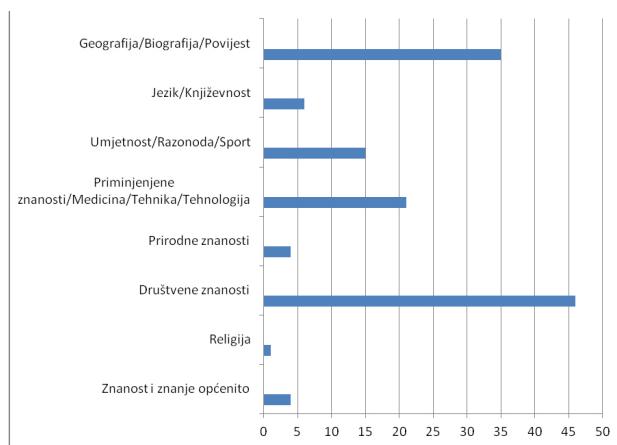

Tematska pretraživanja prema vrsti rada

Općenito, najzastupljenije su teme bile vezane uz društvene znanosti, najčešće ekonomiju i turizam. Nakon toga slijedi područje povijesti i geografije te

TEMA BROJA

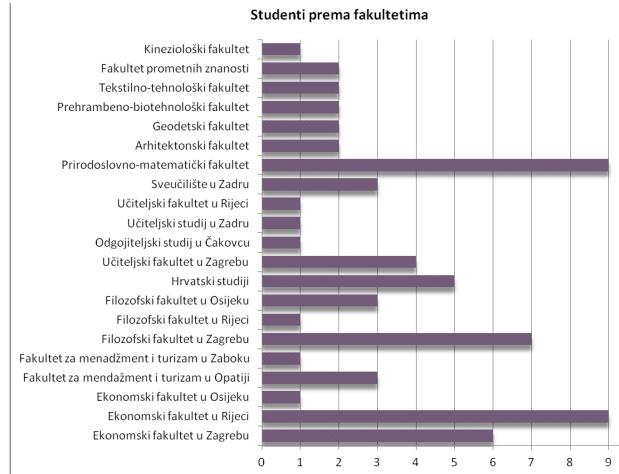
biografskih studija i područje primijenjenih znanosti, medicine te tehnike i tehnologije. Manje je bilo tema povezanih s umjetnošću, sportom i razonodom, a najmanje s jezikom i književnošću, prirodnom znanosti, religijom i znanosti i znanjem općenito.

Pretraživanja prema stručnim područjima

Obrasce sa zahtjevima najviše su popunjavali studenti, zatim srednjoškolci, dok ostali korisnici najčešće nisu definirali zanimanje i stupanj obrazovanja.

Što se studenata tiče, najviše ih je s Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu i s Ekonomskog fakulteta u Rijeci i Zagrebu. Skupini studenata Ekonomskog fakulteta u Rijeci pribrojeni su oni studenti koji su isti fakultet pohađali u Nastavnom centru Bjelovar. Nakon toga slijede studenti sa studija na Filozofskom fakultetu u Zagrebu i s Hrvatskih studija te studenti s Učiteljskog fakulteta u Zagrebu. Najmanje studenata dolazi s Kineziološkog fakulteta, Učiteljskog fakulteta u Rijeci, Učiteljskog studija u Zadru, Odgojiteljskog studija u Čakovcu, Filozofskog fakulteta u Rijeci, Fakulteta za menadžment i turizam u Zaboku i Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Po tri studenta dolaze s Filozofskog fakulteta u Osijeku i Sveučilišta u Zadru, dok po dva dolaze s Fakulteta prometnih znanosti, Tekstilno-tehnološkog fakulteta, Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta, Geodetskog i Arhitektonskog fakulteta.

Studenti prema fakultetima

Najviše tematskih zahtjeva bilo je 2009. godine (35 zahtjeva) i 2010. godine (34 zahtjeva). Nakon toga slijede 2011. godina (23 zahtjeva), 2008. godina (21 zahtjev), te 2012. godina s najmanje korisničkih zahtjeva (18 zahtjeva).

Zaključak

Rezultati analize korisničkih zahtjeva za tematskim pretraživanjem pokazali su kako su korisnici fonda Zavičajne zbirke Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar u zadnjem vremenu najviše bili studenati, dakle populacija koja teži visokom stupnju obrazovanja. Riječ je o studentima dodiplomske studije što je vidljivo po svrsi zahtjeva za tematskim pretraživanjem. Naime, najviše je korisnika označilo diplomski rad kao svrhu za koju im je građa potrebna. Najveći broj studenata dolazi s Ekonomskog fakulteta u Rijeci - Nastavni centar Bjelovar, stoga su teme koje ih najviše zanimaju vezane uz područje društvenih znanosti, najčešće ekonomiju i turizam.

Istraživanje je pokazalo da je Zavičajna zbirka iznimno važna podrška visokom obrazovanju pa time ima i veliku ulogu u službi razvoja Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije.

Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar – STUDIJSKI ODJEL

TEMA RADA: _____

NASTAVNI PREDMET ILI KOLEGIJ, PODRUČJE: _____

GRAĐA MI JE POTREBNA ZA (zaokružite odgovor):

a) referat b) seminarски rad c) maturalni rad d) diplomski rad e) završni rad

e) magistrski rad f) disertaciju g) ostalo (molimo navedite)

IME I PREZIME: _____

ZVANJE / OBRAZOVANJE: _____
(ako ste učenik/student navedite školu/fakultet)

E-mail: _____

Telefon/Mobitel: _____

Datum zahtjeva: _____ Datum odgovora: _____ Knjižničar:

Obrazac za korisnički zahtjev

ULOGA KNJIŽNICE U OBRAZOVANJU KORISNIKA ZA MEDIJSKU PISMENOST

Nikolina Sabolić, Osnovna škola „Đuro Ester“ Koprivnica

Knjižničarska je zajednica krajem 20. i početkom 21. stoljeća bila usmjerena na osiguravanje slobodnog pristupa informacijama kao temeljne zadaće i posla-nja knjižnice (UNESCO-v Manifest za narodne knjižnice iz 1994., osnivanje Komisije za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja – FAIFE na Općoj konferenciji IFLA-e u Kopenhagenu 1997., IFLA-in Manifest o internetu 2002.). Danas, kada korisnici jednim dodirom ekrana ulaze u svijet informacija, često medijski nepismeni, osobito mladi, više nego ikad postavlja se pitanje uloge knjižnica u edukaciji korisnika za medijsku pismenost kao važnog dijela informacijske pismenosti. Kako popularni mediji mogu biti vrlo utjecajni u životu mlađih, osobito u ranoj adolescentskoj dobi u kojoj se identitet i slika o sebi još uvijek formira, zadaća medijskog odgoja i obrazovanja za medijsku pismenost u prvom redu stavlja se pred školsku knjižnicu, budući da su njezini primarni korisnici upravo djeca i mladi, a sama knjižnica sastavni dio odgojno-obrazovne uloge škole.

U knjižnici Osnovne škole „Đuro Ester“ Koprivnica provode se radionice medijske pismenosti s učenicima petih i šestih razreda, i to u okviru Zdravstvenog odgoja – modul Spolna/rodna ravnopravnost i odgovorno spolno ponašanje.

Obrazovanje korisnika za medijsku pismenost

Opći cilj radionice *Uloga i pritisak medija u pubertetu* s učenicima petih razreda je prepoznati načine na koje popularni mediji stvaraju norme izgleda i ponašanja i promiču standarde ljepote te raspraviti posljedice koje standardiziranje ljepote i uspješnosti ima na one koji ne odgovaraju tim standardima. Kao uvod u problematiku analiziraju se sadržaji i teme popularnih časopisa za mlade (*Teen, OK*) koji pokazuju da se listovi za tinejdžere u velikoj mjeri bave estetizacijom tijela te nameću potrebu za savršenim izgledom. Znajući da mlađi žele biti „u trendu“ i prihvaćeni u društvu, teen časopisi nude modne hitove, kozmetičke preparate, savjete kako se uljepšati, što odjenuti, što i gdje kupovati... Nameće se zaključak da mediji zajedno s modnom i kozmetičkom industrijom stvaraju nezadovoljstvo sobom i vlastitim izgledom kako bi lakše prodali svoje savjete kao potrebu i pomoć. Bit propagande i reklama nije zadovoljiti primarne ljudske potrebe, već mijenjati ukuse i navike ljudi, stvoriti nove umjetne potrebe. Žele li biti *cool* i popularni, mladima se postavljaju uzori iz svijeta bogatih i slavnih (često i moralno posrnuli idoli) s otvorenim pozivima na imitaciju i oponašanje. Promiče se hedonistički koncept života mlađih; zabava, ludovanje, eksperimentiranje te nudi niz savjeta o užicima koje omogućuje samo mladost. Radom u grupama učenici čitaju i proučavaju sadržaj pojedinih članaka iz časopisa, raspravljaju o porukama koje se implicitno / eksplicitno odašilju mlađima, zaključuju o ponašanjima na koja članak može potaknuti te mogućim pozitivnim posljedicama (briga o sebi, zdravlju, osobna higijena) i negativnim posljedicama takva ponašanja (nezadovoljstvo vlastitim izgledom, uvjerenje da osobna vrijednost ovisi o fizičkom izgledu, gubitak samopouzdanja, povlačenje

u sebe, nesigurnost, tjeskoba, depresija, poremećaji hranjenja, zdravstveno rizično ponašanje). Nasuprot „vrijednostima“ koje plasiraju mediji u završnom dijelu radionice učenici navode unutarnje čovjekove ljepote i istinske životne vrijednosti, za koje se rijetko može pronaći potvrda u medijima; pravednost, poštovanje, odgovornost, solidarnost, empatija, obiteljsko zajedništvo, istinsko prijateljstvo, briga za druge, spremnost na pomaganje, (...) te ističu važnost navedenih osobina i vrednota za odnose među ljudima.

Radionica – Uloga i pritisak medija u pubertetu

Radionica *Uloga medija u vršnjačkim odnosima* koja se provodi s učenicima šestih razreda usmjerena je na prepoznavanje raširene seksualizacije medijskih sadržaja vezanih uz popularnu kulturu mlađih, razumijevanje pritiska koji stvara sveprisutna komercijalizacija spolnosti te prepoznavanje načina na koje popularni mediji kreiraju rodne stereotipe. Također učenici raspravljaju o mogućim negativnim aspektima korištenja društvenih mreža i njihovog utjecaja na samopoštovanje i odnose među vršnjacima. Na konkretnim primjerima iz medija (glazbeni spotovi, reklame, teen časopisi, tekstovi popularnih pjesama, internetski sadržaji) učenici uočavaju da mediji značajno pridonose seksualizaciji maloljetnika, osobito djevojčica i djevojaka, koja se očituje u erotiziranom odijevanju i naglašavanju tjelesne privlačnosti. U časopisima za mlađe učenici pronalaze primjere medijskog nametanja spolnosti – teme o „problemima seksualnosti“ (kako zavesti dečka, kako osvojiti curu, kako se ljubiti na sto načina, kako pronaći erogene zone, kako biti dobar partner, što treba znati o seksu), „svjedočenja“ o prvim seksualnim iskustvima kojima se pobuđuje adolescente na seksualni odnos te zavodi mlađe da stupanje u spolni život predstavlja socijalno priznanje za zrelost. Pritom se tijelo tretira kao primarni oblik seksualnosti i vizualnog zadovoljstva – seksualna objektivizacija. Na primjerima iz reklama učenici prepoznaju razlike u medijskom prikazivanju žena i muškaraca. Žene se u reklamama često prikazuju kao „ukras“, razgoličene, izložene pogledima s na-glaskom na pojedinim dijelovima tijela, tj. prikazuje ih se kao seksualne objekte, dok su muškarci prikazani kao aktivni, poduzetni i uspješni. Vezano uz navedene

primjere učenici se upoznaju s pojmovima stereotipa i predrasuda, društvenih uloga, spolne diskriminacije i rodne ravnopravnosti. Raspravljaju o najraširenijim spolnim stereotipima prisutnima u društvu. Žene su osjećajne, osjetljive, ovisne, muškarci su hrabri, jaki, neovisni, muškarci su bolji vozači od žena, žene više pričaju, a muškarci su štajlivi, muškarci su bolji matematičari, žene su uspješnije u obavljanju kućanskih poslova...) te osvještavaju vlastitu sklonost predrasudama. Kao zaključak učenici navode specifična ponašanja mlađih pod utjecajem vršnjačkih i medijskih pritisaka; izazovno odijevanje, težnja za zavodljivim izgledom i ponašanjem, vlastita prezentacija na društvenim mrežama (fotografije u oskudnoj odjeći, provokativnim pozama), spolno rizično ponašanje, gubitak samopoštovanja i dr. Uz javno prezentiranje intimnosti i razmjenu fotografija koje kasnije mogu trajno diskreditirati mlađu osobu, iznošenjem informacija o sebi i svojim prijateljima djeca i mlađi mogu biti žrtve zlouporabe virtualnog prostora. Putem društvenih mreža također mogu biti izloženi sustavnom uznemiravanju ili zlostavljanju od strane vršnjaka ili odrasle osobe – *cyberbullying*. Učenike se upozorava na rizike i opasnosti virtualnog druženja s nepoznatim osobama, neprimjerene aktivnosti i načine komuniciranja koji podliježu kaznenom postupku te ih se upućuje na oblike pomoći nađu li se u sličnim situacijama. Kako se samopouzdanje i samopoštovanje gradi na malim koracima i malim životnim uspjesima, u završnom di-

jelu radionice svaki učenik za sebe razmišlja u čemu je dobar i uspješan te navodi postupak ili postignuće na koje je ponosan. Radionice se evaluiraju upitnicima o korisnosti i zanimljivosti teme, glavnoj poruci, najzanimljivijem dijelu nastavnog sata i obliku rada te željenoj temi za sljedeću radionicu. Kao izvori za pripremu radionica koriste se publikacije *Zdravstveni odgoj: Priručnik za učitelje i stručne suradnike u osnovnoj školi* (ur. Mićanović, 2013.), *Mladi – odgoj za medije: Priručnik za stjecanje medijskih kompetencija* (Miliša; Tolić; Vertovšek, 2010.), *Djeca medija: Od marginalizacije do senzacije* (ur. Ciboci; Kanižaj; Labaš, 2011.) te članak *Savjeti u self literaturi* – časopisu za mlade (Vrcejl; Zloković, 2006.) objavljen u časopisu *Pedagogijska istraživanja*.

Zaključak

Na taj način školska knjižnica ne pruža samo informacije već odgaja i educira djecu i mlađe da s razumijevanjem i kritičkim odmakom „konsumiraju“ medijske sadržaje. Kako je za suvremeni kurikulum škole važan razvoj kritičko-refleksivnog mišljenja, knjižnica doprinosi ospozobljavanju učenika za medijsku pismenost, odnosno za razumijevanje, vrednovanje i kritičko sagledavanje poruka dobivenih preko masovnih medija te ih upućuje prema korisnjem, svršishodnjem, pažljivijem i svjesnjem korištenjem medija.

AKCIJA „DARUJMO KNJIGE: PRIKUPLJANJE DONACIJA ZA ŠKOLSKE KNJIŽNICE GUNJE I RAČINOVACA“ U KOPRIVNIČKOJ KNJIŽNICI

Dolores Vrbanić, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Svibanj 2014. ostao je zapamćen po velikim poplavama koje su pogodile istočnu Hrvatsku. Prizori poplavljениh područja i uništenih kuća nikoga nisu ostavili ravnodušnim. Svakodnevница stanovnika poplavljenih lokaliteta postala je borba za preživljavanjem. U poplavama su stradale mnoge kulturne ustanove među kojima su i Osnovna škola „Antun i Stjepan Radić“ u Gunji i Osnovna škola „Ivan Filipović“ u Račinovcima. U tim školama nalaze se i školske knjižnice čiji je cijelokupni fond činilo 15.000 jedinica građe koja se nalazila u prostoru od 100m². Prostori školskih knjižnica obnovljeni su, ali knjižnicama je nedostajalo građe. Zato je Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu u Mjesecu hrvatske knjige pokrenula humanitarnu akciju Školarcima s ljubavlju kako bi prikupili donaciju za obnovu fonda školskih knjižnica. Ta je akcija trajala do sredine studenog, no knjižnicama je i dalje nedostajalo građe.

Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica pokrenula je još jednu akciju kako bi pomogla poplavama pogodenim knjižnicama. Akcija „Darujmo knjige: prikupljanje donacija za školske knjižnice Gunje i Račinovaca“ pokrenuta je u dogovoru s ravnateljicom Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci, Emilijom Pezer. Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica odredila je da će akcija trajati od 1. do 31. prosinca 2014. godine. Škole „Antun i Stjepan Radić“ i „Ivan Filipović“ na mrežne su stranice postavile popise potrebne knjižne građe s naglaskom na školske lektire. Knjižnica „Fran Galović“ te je popise stavila na mrežnu stranicu Knjižnice i putem nje, kao i ostalih mrež-

nih web 2.0 alata te lokalnih novina, radio postaja i televizijskih kuća, objavila detalje o akciji. Donatori su se akciji mogli pridružiti na tri načina: kupovinom novih knjiga (prema popisima potrebe građe) i njihovom dostavom u prostor Dječjeg odjela Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica, darivanjem vlastitih, uščuvanih knjiga kao i novčanom uplatom na žiro račune školskih knjižnica Gunje i Račinovaca. Akciji se pridružila i koprivnička izdavačka kuća Šarenidučan koja je odlučila donatorima dati popust od 20% na kupljene knjige za akciju u njihovoj knjižari. Građani Koprivnice i okolice odazvali su se akciji - do 31. prosinca prikupljeno je 87 jedinica građe, a u akciji se sudjelovalo 14 donatora. Donatori su većinom donosili vlastite knjige u dobrom stanju, a bilo je i nekoliko upita za brojve žiro računa. Prikupljene su dječje lektire poput klasika „Čudnovate zgode šegrta Hlapića“, „Družba Pere Kvržice“ i „Mali princ“ i dječje knjige kao što su „Tajna mačje šape“, „Vidimo se na fejsu“ i slikovnice o Koprivku. Osim dječjih knjiga, donatori su darivali i knjige za odrasle.

U dogovoru s Gradskom knjižnicom i čitaonicom Vinkovci te će knjige biti proslijedene narodnoj knjižnici koja će biti otvorena u Gunji krajem iduće godine. Zaposlenici Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica zahvalni su svim donatorima koji su se uključili u akciju „Darujmo knjige: prikupljanje donacija za školske knjižnice Gunje i Račinovaca“. Svaka je knjiga dragocjena i od velike pomoći novoobnovljenim školskim knjižnicama, kao i budućoj narodnoj knjižnici u Gunji.

„BIBLIOBUS ZA MENE ZNAČI SREĆU“*Ljiljana Vugrinec, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica*

Bibliobusna služba Knjižnice i čitaonice «Fran Galović» Koprivnica proslavila je u ožujku 2014. godine dvije značajne obljetnice: trideset i pet godina djelovanja Službe, a ujedno i deseti rođendan postojećeg bibliobusa. Knjižnica i Bibliobusna služba pozvali su tom prigodom djeće vrtiće i škole koje bibliobus obilazi da se sa svojim učenicima i mališanima u vrtićima pri-druže proslavi ovih obljetnica tako što će u sklopu pojedine odgojne skupine ili razrednog odjela s djecom izraditi vlastiti poster bibliobusa na temu "Bibliobus u mojoj školi i vrtiću". Akcija je trajala tijekom veljače i ožujka 2014., a zamišljeno je da svaki poster bude zajednički rad skupine djece (odgojne vrtičke skupine, razrednog odjela ili školske likovne grupe), uz mentorstvo odgajatalja ili učitelja. U likovnom osmišljavanju postera sami autori imali su potpunu slobodu pa su posteri izrađeni u različitim tehnikama - kao velike slike, crteži ili kolaži, čak i mozaici, a ponegdje su kombinirane slike s tekstom. Kao tekstovi, korišteni su ponajviše autorski radovi same djece, kao i njihovih mentora - zapisane misli, stihovi, odlomci iz sastavaka na temu što za svakoga od njih osobno znači bibliobus i samo čitanje koje im pokretna knjižnica omogućuje.

U Knjižnicu je pristiglo ukupno 38 maštovitih postera iz 26 mjesta koja bibliobus obilazi, a u njihovoj izradi sudjelovalo je 28 ustanova; od toga 17 škola i 11 dječjih vrtića. Svi pristigli posteri odražavaju iznimnu dječju kreativnost te vrlo zorno prikazuju jedinstvene dječje doživljaje pokretne knjižnice – bibliobusa koji su vrlo emotivni, iskreni i osobni, često duhoviti, a ponekad i jako dirljivi. Sve to pokazuje koliko je putujuća knjižnica važan dio svakodnevnog života za svoje korisnike, pogotovo za najmlade, a posebno za stanovnike u malim mjestima gdje ne postoje druge kulturne ustanove. Kvaliteta pristiglih radova ujedno svjedoči o velikoj umješnosti i uloženom trudu mentora koji su radili s djecom i učenicima te koji su izvanredno motivirali i animirali mlade autore u osmišljavanju i izradi postera.

Svi pristigli posteri su fotografirani ili skenirani te u elektroničkom obliku, kao virtualna izložba, predstavljeni javnosti na Facebook stranicama Knjižnice i Bibliobusa tijekom slavljeničkog mjeseca ožujka 2014. Krajem istog mjeseca (21. 3. 2014.-31. 3. 2014.) posteri su bili izloženi i u izložima Knjižnice te u prostoru Dječjeg odjela i Odjela za odrasle. Kako bi ova lijepa izložba ostala trajno zabilježena, u Knjižnici je zamišljeno da se u Mjesecu hrvatske knjige '14 izradi i objavi digitalna publikacija posvećena obljetnicama Bibli-

busne službe koja će obuhvatiti sve pristigle postere, te zajedno s dodatnim tekstovima na temu bibliobusa ostati trajno on-line dostupna svima zainteresiranim putem web stranice Knjižnice te društvenih mreža Knjižnice i Bibliobusa.

Digitalna publikacija dobila je naslov „Bibliobus za mene znači sreću“ – što je zapravo citat s jednog od postera pristiglih za izložbu čija je autorica Petra Tomašković, učenica 4. razreda Područne škole Reka, Osnovne škole „Antun Nemčić Gostovinski“ Koprivnica. Osim što funkcioniра kao katalog održane izložbe postera na temu bibliobusa te sadrži fotografirane ili skenirane sve izložene postere, ova digitalna publikacija donosi i tekstualne dodatke: u uvodnom dijelu nalazi se kratka povijest Bibliobusne službe, dok su kao poseban dodatak u publikaciju uvrštena i tri pisma korisnika – zapisi o bibliobusu i o tome što putujuća knjižnica znači svojim korisnicima. Autorice pisama su dugogodišnje korisnice bibliobusa i cijenjene suradnice knjižnice Elizabeta Milanović, Snježana Tišljaric i Željka Hrženjak. Uredništvo publikacije „Bibliobus za mene znači sreću“ potpisuju Petar Lukačić, Ana Škvarić, Zvjezdana Trgovčević i Ljiljana Vugrinec, a lekturu Maja Krulić Gačan, dok je Suzana Jarnjak sudjelovala kao suradnica u fotografiranju i skeniranju postera.

Ova najnovija digitalna publikacija u izdanju Knjižnice predstavljena je javnosti 11. studenog 2014., u sklopu obilježavanja nacionalnog Dana hrvatskih knjižnica i Dana grada Koprivnice kada je u Knjižnici i čitaonici "Fran Galović" Koprivnica održan poseban program posvećen koprivničkom bibliobusu i njegovim korisnicima, a prisustvovali su mu predstavnici svih ustanova iz kojih su pristigli posteri za izložbu „Bibliobus u mojoj školi i vrtiću“ te brojni uzvanici. Digitalnoj publikaciji "Bibliobus za mene znači sreću" može se pristupiti preko poveznice s mrežne stranice Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica gdje je publikacija trajno dostupna za čitanje svima zainteresiranim. Adresa poveznice je:

http://issuu.com/knjiznica.fran.galovic/docs/bibliobus_za_mene_zna_i_sre_u

Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica i Bibliobusna služba zahvaljuju svim sudionicima akcije, djeci i učenicima – autorima te posebno njihovim mentorima koji su uložili svoj trud, znanje i maštu kako bi zajedno s knjižničarima na što ljepši način proslavili i trajno obilježili godišnjice koprivničkog bibliobusa.

„ČITAMO I DRUŽIMO SE U BIBLIOBUSU“, NOVI PROGRAM KOPRIVNIČKE BIBLIOBUSNE SLUŽBE*Ana Škvarić, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica*

S ciljem poticanja čitanja i promocije pokretne knjižnice kao mjesta druženja, zanimljivih susreta, učenja i razonode, ali i upoznavanja nove bibliobusne posade s njihovim korisnicima, Bibliobusna služba Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica u listopadu 2014. godine pokrenula je program „Čitamo i družimo se u

bibliobusu“ koji je namijenjen prvenstveno učenicima nižih razreda osnovne škole i polaznicima dječjih vrtića u mjestima koja obilazi koprivnička pokretna knjižnica.

Program je osmišljen po uzoru na programe koje

provode dječji odjeli narodnih knjižnica u sklopu svoje redovne djelatnosti, a uključuje čitanje priča, lektira, slikovnica najmlađim korisnicima bibliobusa te povremene tematske pričaonice, najčešće vezane uz pojedine blagdane ili značajne obljetnice/datume. Čitaonice i pričaonice održavaju se u bibliobusu, a važni partneri pokretne knjižnice u provođenju ovoga programa su učitelji/-ce i odgajateljice u osnovnim školama i dječjim vrtićima koji su spremno prihvatali ovu inicijativu i s velikim entuzijazmom sudjeluju u njenom provođenju.

Započevši s listopadom, 2014. je u bibliobusu održano ukupno 9 animacijskih programa, od toga pet čitaonica i četiri tematske pričaonice. U tematskim pričaonicama sudjelovali su učenici osnovnih škola, dok su pored osnovnoškolaca, uglavnom prvašića, čitaonice posjetili i polaznici jednog dječjeg vrtića. Riječ je o učenicima OŠ Koprivnički Ivanec, OŠ Sokolovac, PŠ Subotica Podravska, PŠ Delovi, PŠ Gotalovo i PŠ Crnec i polaznicima jasličke skupine Dječjeg vrtića Fijolica iz

Novigrada Podravskog. Čitali smo priče „Matovilka“, „Figaro, mačak koji je hrkao“, „Juha od bundeve“, „Peta želi psa“ i „Miffy u zoološkom vrtu“, a uz tematsku pričaonicu „Zašto volim Božić?“ koja se održavala u prosincu, osim slušanja božićne priče razgovarali smo i o božićnim običajima, o tome što nas za Božić posebno veseli i kako ćemo ovaj blagdan obilježiti i proslaviti.

Programi su zabilježili ukupno 89 posjeta, a u njima podjednako uživaju voditeljica Ana Škvarić i mali polaznici koji uvek imaju dodatno pitanje, traže informaciju više, nestručivo s voditeljicom i ostalim slušačima žele podijeliti svoje doživljaje, spremno posuđuju priče za čitanje kod kuće i naposljetku, nikad ne zaborave da bibliobus za dva tjedna ponovo dolazi u njihovo mjesto i da posuđenu građu treba vratiti, a novu odabrat!

Program „Čitamo se i družimo u bibliobusu“ nastavljen je i u 2015. godini kao aktivnost Bibliobusne službe koja se održava najmanje dvaput mjesečno.

ŽUPANIJSKA MREŽA NARODNIH KNJIŽNICA OD POČETKA 2015. OBUHVATA 100% JEDINICA LOKALNE UPRAVE U KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKOJ ŽUPANIJI

Ljiljana Vugrinec, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Ravnateljice pet narodnih knjižnica u Koprivničko-križevačkoj županiji - tri gradske knjižnice iz Koprivnice, Križevaca i Đurđevca te dvije općinske knjižnice: iz Virja i Gornje Rijeke - na svom redovnom polugodišnjem radnom sastanku u Đurđevcu, razmatrale su rezultate rada svojih ustanova u 2014. te dogovarale zajedničke knjižnične aktivnosti i suradnju u 2015. Proteklu godinu ocijenile su kao vrlo burnu i zahtjevnu, što se tiče obavljanja djelatnosti u uvjetima smanjenog financiranja i sveopće štednje, ali i vrlo uspješnu, s obzirom na provedene programe i ostvarene rezultate u knjižnicama.

Županijska knjižnična mreža

Najšire dostupnom knjižničnom uslugom, namijenjenom svim građanima, u 2014. godini bilo je pokriveno 98% područja Koprivničko-križevačke županije - tj., sva tri grada i 21 općina, od ukupno 22 općine. Pri tome gradovi i dvije općine, Virje i Gornja Rijeka, imaju samostalne knjižnice, dok su u 19 općina u 2014. knjižničnu uslugu građanima pružali koprivnički i križevački bibliobusi - pokretne knjižnice. Odlična je vijest da su uključivanjem Općine Molve u mrežu stajališta koprivničkog bibliobusa od 22. siječnja 2015. i stanovnici ove općine dobili mogućnost korištenja knjižničnih usluga. Zahvaljujući tome, od siječnja 2015. ostvarena je prvi put stopostotna pokrivenost Županije uslugama narodnih knjižnica koje su od ove godine dostupne stanovništvu svih općina i gradova u Županiji, ili putem samostalnih knjižnica, ili putem bibliobusa.

Korištenje knjižnica, posjeti i posudba knjižnične građe

Na razini Županije, usluge pet narodnih knjižnica i dva bibliobusa tijekom 2014. godine koristilo je cca 13% stanovnika, tj. u knjižnice i bibliobuse bilo je

učlanjeno oko 15.000 građana svih dobi i različitih interesa - od roditelja s bebama, preko predškolske djece i osnovnoškolaca, do srednjoškolaca i studenata te odraslih najrazličitijih zanimanja, a među njima i veliki broj nezaposlenih i umirovljenika. Broj posjetitelja koji su posuđivali knjižničnu građu, koristili čitaonice, računala i internet, ili sudjelovali kao posjetitelji nekih od brojnih programa u knjižnicama, uključujući i broj posjeta bibliobusima, popeo se u 2014. godini na ukupno više od 210.000 posjeta, što je oko 800 posjeta knjižnicama dnevno! Radi posudbe i vraćanja knjižnične građe korisnici svih dobi posjetili su županijske knjižnice u 2014. ukupno oko 155.000 puta te pri tome posudili cca 300.000 knjiga, slikovnica, elektroničke građe (DVD-a, CD-a) itd. Uz to, sve je veći i broj virtualnih posjeta internetskim stranicama i pristupa digitaliziranoj građi knjižnica, čime se i naše knjižnice uspješno uključuju u svjetski trend korištenja knjižnične građe i informacija te knjižničnih baza podataka online.

Što knjižnice nude?

Uz svoju osnovnu ulogu - omogućavanje dostupnosti izvora informacija i literature potrebne za formalno i neformalno obrazovanje, za poticanje vještine čitanja i raznih oblika pismenosti, te za cjeloživotno učenje i kvalitetno provođenje slobodnog vremena, sve gradske i općinske knjižnice, kao i pokretne knjižnice, provodile su niz projekata, programa i aktivnosti namijenjenih svim dobnim i različitim interesnim skupinama korisnika. Gradani su imali prilike prisustvovati brojnim književnim susretima, tribinama, predavanjima i radionicama. Održavali su se socijalno-inkluzivni programi u suradnji s brojnim udruženjima, posebno namijenjeni ranjivim skupinama naših sugrađana - npr. osobama s invaliditetom, priпадnicima nacionalnih manjina i sl. Djeca i mladi mogli su u knjižnicama učiti strane jezika na tematskim radionicama, a putem čita-

teljskih klubova svi zainteresirani imaju priliku u svojoj najbližoj knjižnici redovito raspravljati o pročitanim knjigama i družiti se s drugim ljubiteljima čitanja. Knjižnice također omogućavaju građanima besplatan pristup internetu i računalnoj tehnologiji, organiziraju obrazovne programe za razvoj informatičke i informacijske pismenosti, te redovito suraduju sa školama, udrugama i brojnim drugim institucijama kao partnerima u pružanju što boljih usluga građanima.

Najposjećeniji programi u knjižnicama

Neki od programa koji svake godine okupe ili obuhvate najveći broj posjetitelja ili korisnika bili su: Knjige za bebe - darivanje prve slikovnice svim novorodenim bebama u koprivničkom Rodilištu; Pričaonice i raznovrsne radionice - za bebe, djecu i njihove roditelje; Noć knjige – manifestacija slavljenja knjige i čitanja koja se provodi ne samo u narodnim, nego i u brojnim školskim knjižnicama; TEDx Koprivnica Library – svjetski poznati format predavanja o najaktualnijim temama s uglednim gostima, ali i lokalnim govornicima, stručnjacima za pojedina područja; Zele-na knjižnica – ciklusi radionica, predavanja i tribina o zdravom načinu života, stanovanja i prehrane, ekološkoj proizvodnji hrane, energetskoj učinkovitosti; Zajedno do zapošljavanja – programi pomoći u edukaciji za lakše traženje zaposlenja, u stjecanju kvalifikacija i prekvalifikacija, u pokretanju vlastitog posla i samozapošljavanju itd.; Bibliokofer – poticanje čitanja za najmlađe, polaznike dječjih vrtića; Priče za laku noć – program u kojem putem radio-valova knjižničari čitaju i pričaju priče za najmlađe; Filmske večeri itd.

Prostor - nužna pretpostavka za rad knjižnica

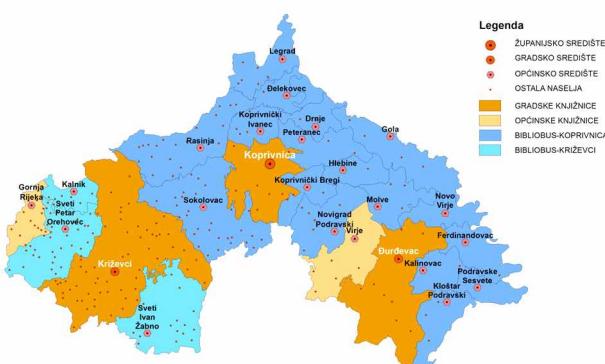
Odgovarajući, dovoljno velik i primjereni uređen prostor u knjižnicama vrlo je važan element uspješnog rada svake knjižnice pa iznimno veseli činjenica da su u 2014. godini ostvarena značajna prostorna poboljšanja u pojedinim knjižnicama naše Županije. Privodi se kraju najznačajniji građevinski pothvat u knjižničarstvu županije – uređenje nove Gradske knjižnice „Franjo Marković“ u Križevcima, u prostoru bivšeg Doma HV-a. Opremanje namještajem i preseljenje knjižnice u novu zgradu gdje će korisnici i knjižničari, umjesto dosadašnjih petstotinjak, imati na raspolaganju cca 1.800 m² prostora, očekuje se tijekom 2015. godine. Gradska knjižnica Đurđevac također će u 2015. biti dostupnija korisnicima jer je krajem 2014. pušteno u rad dizalo koje omogućuje ravnopravan pristup knjiž-

nici osobama s invaliditetom, ali i svima onima koji ranije nisu mogli doći do prvoga kata zgrade u kojoj je smještena knjižnica, npr. osobama starije životne dobi, roditeljima s bebama u kolicima itd. Đurđevačka knjižnica također će se proširiti i kvadraturom, nakon otkupa dodatnog prostora za potrebe knjižnice u nastavku na sadašnji Stručni odjel, čije se otvorenje nakon adaptacije i uređenja očekuje već u proljeće 2015. Što se tiče alarmantnog nedostatka prostora u koprivničkoj gradskoj Knjižnici i čitaonici "Fran Galović", kao i same knjižnične zgrade sa četiri etaže u kojoj nije moguće ugraditi dizalo, što knjižnicu čini potpuno nedostupnom velikom broju građana, još uvjek se za početak trajnjeg rješavanja problema čeka odluka Grada Koprivnice o lokaciji na kojoj će se razvijati buduća gradska knjižnica, kao prvi korak u procesu prikupljanja potrebne projektne dokumentacije. Knjižničari su sa svoje strane još 2012. izradili dokument „Programska osnova nove Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica“, u kojem su detaljno opisali aktualne i planirane potrebe građana Koprivnice i Županije za knjižničnim uslugama, te izračunali kako bi koprivnička knjižnica prema važećim propisima umjesto sadašnjih 1.058 m² trebala imati najmanje tri puta više prostora. Tek tada mogao bi korisnicima biti dostupan sav knjižnični fond (kojeg je trenutno u zatvorenim spremištima spremljeno čak 50%), odgovarajući zaseban prostor doble bi sve skupine korisnika, preko beba i mlađih, do osoba treće životne dobi, a nova knjižnica u kojoj bi se osigurala svakome primjereni suvremena vertikalna i horizontalna prostorna komunikacija, napokon bi trebala biti ravnopravno dostupna i korisnicima s teškoćama u kretanju. Uz podršku Upravnog vijeća svoje ustanove, knjižničari su kao poželjnu lokaciju po svim parametrima za gradnju nove zgrade knjižnice predložili ugao Esterove i Školske ulice u Koprivnici, na mjestu gdje je nedavno srušena stara zgrada II. osnovne škole. Ova lokacija prikladna je za knjižnicu jer se nalazi u središtu grada, u neposrednoj blizini sadašnje knjižnične lokacije, a uz to je i prometno dostupna, što su neki od glavnih uvjeta za smještaj buduće knjižnice.

Čitanje i knjižnice su IN!

Knjižničare iznimno raduje što građani prepoznaju usmjerenost knjižnica na njihove stvarne i životne potrebe, i što rado koriste svoje knjižnice ne samo radi posudbe knjiga ili npr. za korištenje interneta, već i kao mjesta okupljanja i susreta, mjesta za razmjenu ideja, za inspiraciju i druženje, za pronalaženje pomoći u rješavanju nekih svojih životnih i egzistencijalnih problema, ali i za kvalitetno provođenje slobodnog vremena u ugodnom i sigurnom okruženju. I na kraju još jedna odlična vijest iz naših knjižnica: knjižnice u Đurđevcu i Virju, u suradnji sa svojim osnivačima, odlučile su u 2015. uvesti besplatnu članarinu za svoje korisnike! Podsjetimo da građani Koprivnice tu mogućnost u koprivničkoj knjižnici imaju još od 2008. godine, kao i stanovnici Općine Gola koji se učlanjuju u koprivničku knjižnicu jer im članarine subvencionira njihova općina. No, također treba napomenuti da su i članarine u ostalim županijskim knjižnicama zaista samo simbolične u odnosu na sve sadržaje koje knjižnice nude i koje će knjižničari i dalje nastojati poboljšavati i unapredijevati, kako bi još bolje i više ispunili zahtjeve i potrebe svojih korisnika.

ŽUPANIJSKA MREŽA NARODNIH KNJIŽNICA KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE 2015.

Županijska mreža narodnih knjižnica koprivničko-križevačke županije

DANI PRIKUPLJANJA OBITELJSKIH USPOMENA NA PRVI SVJETSKI RAT U KNJIŽNICI I ČITAONICI „FRAN GALOVIĆ“ KOPRIVNICA

Dijana Sabolović-Krajina, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Grad Koprivnica se u 2014. godini uključio u međunarodni europski projekt „Europeana 1914. - 1918.“, kojemu je cilj potaknuti institucije i pojedince na formiranje najveće digitalne arhive o Prvom svjetskom ratu povodom obilježavanja njegove stote obljetnice. Do sada su prikupljene stotine tisuća izvora iz arhiva, muzeja, knjižnica i osobnog vlasništva pojedinaca iz cijelog svijeta. Svoj obol dala je i koprivnička Knjižnica, uključivši se u nacionalnu kampanju Dani prikupljanja sjećanja na Prvi svjetski rat, koju je koordiniralo Ministarstvo kulture RH u nekoliko hrvatskih gradova (Zagreb, Osijek, Rijeka, Dubrovnik, Korčula, Koprivnica).

Atmosfera s Dana prikupljanja obiteljskih uspomena na I svj. rat

Edukacija koprivničkih knjižničara o ciljevima i tehničkoj provedbi kampanje na tri Europeanine radionice (jedna u Ateni, a dvije u Zagrebu), višemjesečne organizacijske pripreme uz intenzivno informiranje javnosti i na kraju, provedba u suradnji s Muzejom grada Koprivnice i Povijesnim društvom Koprivnica te volonterima (profesorima povijesti i muzeologije), učinile su projekt sakupljanja obiteljskih uspomena na Prvi svjetski rat jednim od najzahtjevnijih i naj-složenijih pothvata koprivničke knjižnice ne samo u prošloj godini, nego uopće.

Tijekom dva dana (10. 10. i 11. 10. 2014.) koprivničku Knjižnicu posjetilo je 33 kazivača obiteljskih uspomena iz Koprivnice i Podravine, a prikupljeno je 50 priča i 133 predmeta iz Prvog svjetskog rata, najviše razglednica, fotografija, po jedan dnevnik, čuturica, raspelo od ostataka granate, medaljica, novčići i dr. Kakva je atmosfera vladala na ovoj neuobičajenoj knjižničnoj akciji može se vidjeti na snimljenim filmovima koji su dostupni na <https://www.youtube.com/watch?v=Tr1FI-AIJdc>, <https://www.youtube.com/watch?v=44qXValLy9Y>

Nakon prikupljanja slijedila je tehnička obrada ske nirane građe te uređivanje priča koje su nakon toga postale dostupne široj javnosti na internetskoj stranici

8.e

Križ od ostataka granate i čuturica oca slikara Ivana Večenaja

Cilj ove akcije bio je od zaborava sačuvati sjećanja na sudionike Prvog svjetskog rata iz Koprivnice i koprivničkog kraja, osvijetliti stradanja naših predaka i istaknuti antiratnu svrhu cijelog projekta. Prikupljena građa koristit će se za istraživanja obiteljskih povijesti, kao i za znanstvena i druga istraživanja. Također će poslužiti za virtualnu izložbu „Koprivnica u Prvom svjetskom ratu“, koja će do kraja 2015. godine biti dostupna na repozitoriju „Koprivnička kulturna baština“ (<http://www.europeana1914-1918.eu/hr>).

Zajednička fotografija provoditelja projekta

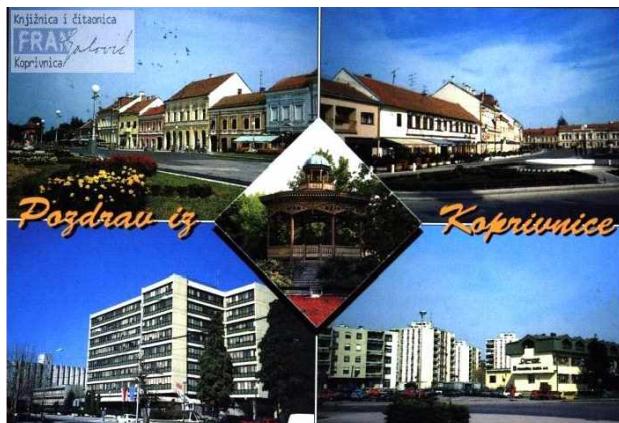
DIGITALIZACIJA I STRUČNA OBRADA RAZGLEDNICA U KNJIŽNICI I ČITAONICI „FRAN GALOVIĆ“ KOPRIVNICA

Ranka Janus, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Razglednice su knjižnična građa koja se u gradskim knjižnicama obično sakuplja, pohranjuje i čuva u okviru zavičajnih zbirki pa je tako i naša zbirka razglednica nastala u okviru Zavičajne zbirke Caproncensis. Ove razglednice svojim sadržajem govore o prošlosti grada i zavičaja te stoga svakim danom dobivaju sve više na važnosti. U službama koje rade stručnu obradu one su samo još jedna vrsta neknjižne građe koju valja učiniti vidljivom i pretraživom za sve korisnike u e-katalogu knjižnice.

Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica uvrstila je stručnu obradu razglednica relativno kasno u svoje poslovanje, najviše zbog kadrovske neekipiranosti. Međutim, zbirku razglednica učinila je vidljivom i pretraživom pomoću metapodataka zahvaljujući projektu digitalizacije zavičajne kulturne baštine. U suradnji s tvrtkama Arhiv-Pro i Point Metel skenirala je i digitalizirala razglednice, dok je voditeljica Zavičajne zbirke Josipa Strmečki razglednice opremila metapodacima. Na taj je način korisnicima omogućeno upoznavanje sa zbirkom razglednica i to uvidom u njihove slike dobivene skeniranjem te kroz niz informacija o sadržaju i motivima razglednica (javne i poslovne zgrade, paviljoni, trgovci, ulice i nazivi ulica). Pretraživost razglednica omogućena je po određenim kategorijama kao što su izdavači, godina izdavanja, ključne riječi i pojmovi.

Vremenski i kadrovski uvjeti za stručnu obradu razglednica stvoreni su 2014. godine, a digitalizacijom prikupljeni metapodaci posebno su iskorišteni u formalnoj obradi razglednica. Dakle, katalogizacija razglednica u ovom je slučaju započela nakon projekta digitalizacije razglednica što je vrlo rijetko u dosadašnjoj praksi narodnih knjižnica, ali je postignut cilj da svim korisnicima zbirka razglednica bude dostupna, vidljiva i pretraživa iz nekoliko izvora – sa stranica Metelwin Digital Library, Digitalizirane razglednice (<http://library.foi.hr/razglednice>), repozitorija „Koprivnička kulturna baština“ (<http://kkb.arhivx.net>),

Primjerak razglednice

kao i iz knjižničnog kataloga (<https://library.foi.hr>).

Razglednice su stručno obrađene po tada važećem ISBD-u za neknjižnu građu (katalogizatori su željno očekivali izdavanje objedinjenog izdanja ISBD-a; tijekom stručne obrade razglednica to izdanje nije se pojavilo, ali ga evo u 2015. godini!). Specifičnost naše formalne obrade razglednica jest i u tome što se katalogizacija nije radila na temelju fizičkog primjerka, kao što je inače obaveza i pravilo za svakog katalogizatora u slučajevima formalne obrade knjižne građe, već na temelju digitaliziranog primjerka razglednice. U Službi nabave i obrade, uz pomoć potprograma Metel.win, sliku svake razglednice preuzeli smo iz digitalizirane baze. Sve podatke potrebne za izradu kataložnog zapisa također smo preuzeli kroz taj program iz metapodataka te ih korigirali za potrebu izrade kataložnog zapisa po svim skupinama podataka koje kataložni opis po kataložnim pravilima treba sadržavati. Kataložni zapis dobio je oblik skraćenog zapisa. Anotacija izrađena uz svaku digitaliziranu razglednicu sadržavala je mnoštvo informacija koje bitno opisuju razglednicu te smo je stoga u potpunosti preuzeли. Kao i kod knjižne građe, svaka skupina podataka, iako ponegdje minimalna, opisuje svaku razglednicu kao i pripadna anotacija i predmetnice. Stručna obrada razglednica uključila je i izradu predmetnica za predmetni katalog. Izrađeno je mnoštvo predmetnih odrednica i pododrednica kojima smo opisali sadržaj i motive razglednica (poznate ulice, trgrove, javne zgrade i mnoštvo drugih predmeta) i na taj način sve te predmete i sadržaje učinili pretraživima. Razglednica kao knjižnična građa i kao vizualni medij posebna je u tom smislu što je svaki taj predmet (opisan kroz predmetnicu i pododrednicu, odnosno motiv ili sadržaj razglednice) ujedno vidljiv i na samoj slici razglednice.

Nakon stručne obrade, slijedilo je otvaranje računalne knjige u računalnom programu Metel.win. Kako je cijelokupna zbirka razglednica koja se čuva na Stručno-znanstvenom odjelu knjižnice u okviru Zavičajne zbirke, s obzirom na sadržaj, podijeljena u nekoliko kategorija – zbirku razglednica, zbirku fotografija i zbirku razglednica s tematikom naivne umjetnosti – tako su i tijekom inventarizacije otvorene ove tri vrste zbirki te je svakoj razglednici pridružena određena kategorija zbirke (podzbirke). Računalnu knjigu inventara zbirke razglednica koja je financijski dokument o gradi knjižnice valja još uskladiti sa stanjem u računovodstvu kako bi se cijela priča o stručnoj obradi i inventarizaciji razglednica svela kraju.

Stručnom, a u našem slučaju i vrlo specifičnom obradom razglednica, naši korisnici i drugi pretraživači (istraživači!) e-kataloga i digitalnih zbirki mogu upoznati ovaj do sada manje poznat dio knjižničnog fonda knjižnice te u njemu uživati i doći do mnoštva zanimljivih informacija o prošlosti zavičaja.

DRUŽENJE DJECE S KESTUTISOM KASPARAVIČIUSOM U KOPRIVNIČKOJ KNJIŽNICI

Danijela Petrić, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Početkom svibnja 2014. godine u Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ Koprivnica prvi put je gostovao inozemni pisac za djecu. Riječ je o litavskom piscu i ilustratoru knjiga za djecu Kestutisu Kasparavičiusu. Pored koprivničke knjižnice, organizator ovog događanja bila je izdavačka kuća Ibis grafika iz Zagreba u kojoj je Kestutis Kasparavičius do sada objavio 8 knjiga za djecu u prijevodu prof. Mirjane Bračko. Kestutis Kasparavičius napisao je i ilustrirao više od 50 knjiga za djecu, a njegova djela prevedena su na 22 jezika. Osvojio je prestižne svjetske nagrade za ilustracije i tekstove. Za knjige „Budalaste priče“ i „Vrtlar Florijan“ dobitnik je nagrada za Najbolju dječju knjigu u Litvi, a proglašen je i ilustratorom godine na svjetskom sajmu dječje knjige u Bologni. Kasparavičius u svojim pričama opisuje stvari i situacije iz svakodnevnog života, ali na drugaćiji, duhovit način. Njegove ilustracije su izrazito detaljne i živopisne, a likove iz knjiga kao što su zečevi, pingvini, žirafe, slonovi i papige, podjednako vole i djeca i odrasli. Autor je poznat i daleko izvan

Gostovanje Kestutisa Kasparavičiusa

Učenici OŠ Fran Galović i Kestutis Kasparavičius

KAKO NAJBRŽE DO ODGOVORA?

Josipa Strmečki, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Zahvaljujući tehničkim mogućnostima knjižničnog programa Metel.win te po uzoru na nacionalnu online referentnu uslugu „Pitajte knjižničare“ i sličnu uslugu koju je razvila bjelovarska knjižnica pod nazivom „U knjižnici do diplome“, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica pokrenula je realizaciju vlastite referentne usluge. Usluga se sastoji u pronalaženju i prezentaciji odgovora na korisničke upite vezane za izradu različitih vrsta radova i obradu različitih tema – od referata, seminara, maturalnih do diplomskih i završnih radova. Korisnici ove upite upućuju Stručno-znanstvenom odjelu, a samo u protekle četiri godine odgovoreno je na više od 1300 pisanih upita ko-

risnika. Knjižničari pretražuju stručnu i znanstvenu literaturu, periodiku i izvore na internetu te na osnovu toga daju odgovor na traženu temu.

Korisnici koji najčešće postavljaju upite su učenici i studenti. Ovih potonjih ima sve više što je u direktnoj vezi s činjenicom da je Koprivnica, uz Varaždin, dobila najmlađe hrvatsko sveučilište. Naime, u siječnju 2014. Koprivnica je i službeno postala sveučilišni grad, integracijom ranije utemeljenog Medijskog sveučilišta te Veleučilišta u Varaždinu u novu ustanovu koja nosi naziv Sveučilište Sjever. Time su okončana višegodišnja nastojanja grada Koprivnice u razvoju viso-

IZ NARODNIH KNJIŽNICA

kog obrazovanja te dobivanja prostora bivše vojarne za potrebe sveučilišta gdje je uz ostalo predviđena i zgrada sveučilišne knjižnice. Obzirom na trenutačno nedostatni fond Sveučilišne knjižnice, velika većina studenata Sveučilišta Sjever i dalje su stalni korisnici Stručno-znanstvenog odjela koprivničke knjižnice pa je odgovaranje na njihove upite postavilo nove izazove i zahtjeve pred knjižničare. Tu su i koprivnički učenici i studenti koji studiraju u drugim sveučilišnim

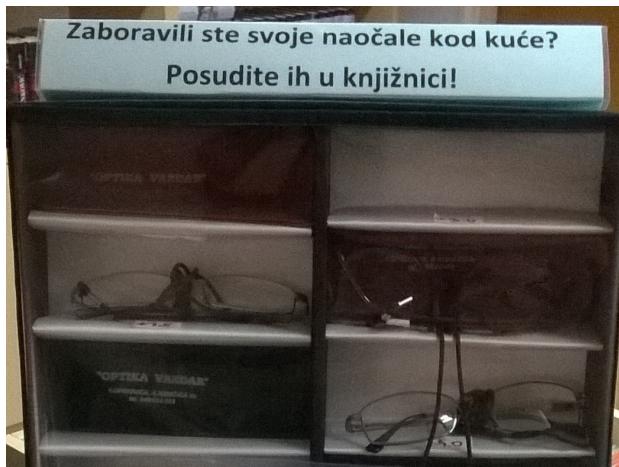
centrima, a itekako su tijekom školovanja usmjereni na Stručno-znanstveni odjel.

U nastojanju da osiguraju brzu, kvalitetnu i široko dostupnu uslugu, knjižničari su oformili bazu odgovora na upite studenata koja bi uskoro trebala postati dostupna na web stranicama koprivničke knjižnice te koja bi svima pomogla kod pisanja i izrade stručnih radova.

KAKO SMO POMAGALI I PRIVLAČILI POZORNOST KORISNIKA U ODJELU ZA ODRASLE

Petar Lukačić, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Koliko često ste se našli u situaciji da ne znate kako se zove treći dio one knjige koju svi čitaju? Koliko često ste primjetili da korisnici uzimaju knjige koje su drugi ili treći dio trilogije, a da to ne znaju? Koliko često ste sami u odjelu i ne stignete odgovoriti na svaki upit i potrebu korisnika? Koliko često vam se čini da neke knjige na policama ne privlače dovoljno pozornosti? Jeste li ikad imali potrebu napraviti nešto drugačije? Jeste li se ikad našli u situaciji da ne znate što je novo u knjižnici? Zbog tih i nekih drugih problema pokušali smo za naše korisnike pronaći rješenje. Koliko smo u tome bili uspješni, pokazat će vrijeme.

Naočale na odjelu za odrasle

Natpisi na policama

Zaboravili ste naočale?

Korisnici ponekad zaborave svoje dioptrijske naočale kod kuće te ne mogu odabratи knjige niti se snaći među policama pa smo im zato u suradnji s lokalnom optikom „Vazdar“ pripremili izbor naočala s dioptrijom.

Kako otkriti nove naslove na računalu?

Sučelje našeg e-kataloga nije toliko interaktivno koliko bismo to mi htjeli pa smo neke od naslova izdvojili na Pinteresu, a našim korisnicima otvorili naš profil u odjelu da mogu pretraživati bazu pripremljenih naslova na lakši i interaktivniji način.

Novi naslovi na policama

S obzirom da sve knjige koje su nove ne možemo smjestiti na jednu policu, odlučili smo posebno označavati knjige naljepnicama „Novo“ koje se mogu lako skinuti. Dogovorili smo da knjige nakon 6 mjeseci više nisu nove te nakon tog roka skidamo naljepnice.

Ne znate kojim redom idu nastavci nekog serijala knjiga?

Primjetili smo da korisnici ne znaju da se neke knjige objavljaju u nastavcima, a neki naslovi sami od sebe ne otkrivaju koji su dio ili se to ne može isčitati iz teksta na knjizi, stoga smo popisali knjige u nastavcima te smo sve naslove nastavaka ispisali na naljepnice koje smo zalijepili na poleđinu knjige. Na taj način i knjižničari i korisnici znaju poredak knjiga u nastavcima.

Snjegović na policama

Povodom zimskih blagdana uredili smo naše police kako bismo među knjižničarima i korisnicima razvijali blagdanski duh.

Natpisi na policama

Kako bismo promovirali knjigu i čitanje, na policama svjetske književnosti nalijepili smo citate o knjigama i čitanju koji su izazvali veliko zanimanje korisnika knjižnice.

KOPRIVNICA ČITA O LJUBAVI 2014.

Ljiljana Vugrinec, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

U sklopu obilježavanja Mjeseca hrvatske knjige '14 i Nacionalnog dana čitanja naglas, 23. listopada 2014., u organizaciji Knjižnice i čitaonice "Fran Galović" Koprivnica održana je po šesti put manifestacija Koprivnica čita, a ovaj put čitalo se ponajviše na temu ljubavi s obzirom da je upravo „ljubav“ bila i središnja tema cijelog Mjeseca hrvatske knjige.

Manifestaciju javnog čitanja naglas Knjižnica redovito provodi od 2009. s osnovnim ciljem promoviranja čitanja i pismenosti te poticanja razvoja ovih vještina, temeljnih za svakidašnji život u suvremenom svijetu. Cilj je manifestacije također popularizirati i čitanje iz užitka kao neizostavni kulturni sadržaj u životu svakog pojedinca.

U akciji je ovoga puta sudjelovalo oko sto sedamdeset suradnika i volontera iz koprivničkih osnovnih i srednjih škola, dječjih vrtića, ustanova i udruga te po prvi put i studenti sa Sveučilišta Sjever, dok je zajedno s onima koji su kao publika slušali čitanje, manifestacija obuhvatila više od četiri stotine sudionika. Programi javnog čitanja naglas istovremeno su se održavali na više lokacija: u samoj Knjižnici (s obzirom da zbog kišnog i hladnog vremena ove godine nije bilo moguće organizirati čitanje na otvorenom), zatim u Općoj bolnici "Dr. Tomislav Bardek", u gradskim dječjim vrtićima "Tratinčica", "Smješak" i "Sv. Josip", u Domu za starije i nemoćne Koprivnica te u Dječjem domu "Svitanje".

Sedamdesetak sudionika uključilo se u akciju "Koprivnica čita o ljubavi" u samoj Knjižnici i čitaonici "Fran Galović" Koprivnica. Na Dječjem su se odjelu uz čitanje prigodnih slikovnica i pjesmica družila djeca iz Dječjeg vrtića "Tratinčica - Loptica" s učenicima iz COOR "Podravsko sunce". Odgajataljice su djeci čitale slikovnice koje opisuju razne vrste ljubavi - prijateljske, majčinske, ljubavi između braće i sestara i slično. Učenici iz Podravskog sunca pročitali su vrtičarcima nekoliko dječjih pjesmica na temu ljubavi koje su vrlo lijepo uvježbali i pripremili sa svojom školskom knjižničarkom. Kroz živahan razgovor motiviran doživljajima likova iz pročitanih tekstova saznalo se da već i u vrtićkoj dobi postoje male simpatije i ljubavi među djecom, da čak i različite životinje u pričama mogu imati ljubavnih problema, a ponajviše se razgovaralo o tome kako je osjećaj ljubav i lijep i dragocjen i kako ga treba biti što više na svijetu. Potom su se na Odjelu za odrasle okupili štićenici Doma za starije i nemoćne osobe Koprivnica, članovi Literarne sekcijske Podravka te članovi Udruge invalida Koprivničko-križevačke županije. U ovoj skupini čitala se i recitirala ponajviše vlastita, autorska ljubavna poezija, ali mogli su se čuti i stihovi Frana Galovića kao i citati o ljubavi iz Biblije i drugih prigodnih tekstova. Studenti Sveučilišta Sjever, članovi UGSS-a (Umjetničke grupe Sveučilišta Sjever) zajedno sa svojom profesoricom dr. sc. Lidjom Dujić, izveli su potom na Stručno-znanstvenom odjelu Knjižnice zanimljivi performans "Čitateljska korektnost", a još desetak sudionika u zajedničkom čitanju uključilo se u manifestaciju u Dječjem domu "Svitanje" gdje su se s djecom - štićenicima Doma družile i čitale im naglas knjižničarke Danijela Petrić i Jasminka Vajzović.

Učenice Srednje škole čitale su štićenicima stacionara u Domu za starije i nemoćne osobe Koprivnica

Istovremeno, na sam dan odvijanja nacionalne manifestacije čitanja naglas, 23. listopada 2014., učenici koprivničkih osnovnih i srednjih škola gostovali su u tri dječja vrtića, u Domu za starije i nemoćne osobe u Koprivnici te na Odjelu pedijatrije Opće bolnice "Dr. Tomislav Bardek" s tim da se čitanje u Bolnici nastavilo i dalje, svaki dan sve do kraja mjeseca listopada. U ovaj dio manifestacije uključilo se oko stotinu i trideset učenika, nastavnika i školskih knjižničara koji su sudjelovali u čitanju, a među slušateljima bilo je više od dvije stotine djece i odraslih.

Školske knjižničarke - profesorice Adrijana Hatadi iz OŠ "Braća Radic", Luca Matić iz OŠ "Antun Nemčić Gostovinski", Nikolina Sabolić iz OŠ "Đuro Ester", te Ljiljana Mraz iz Obrtničke škole, Irena Nevjestačić iz Srednje škole i Anka Simović iz Gimnazije "Fran Galović" Koprivnica - u suradnji s nastavnicima iz svojih škola okupile su zainteresirane učenike te zajedno s njima osmisile programe za gostovanja u vrtićima, Bolnici i Domu za starije i nemoćne. Odabrane su slikovnici i priče ili pjesme i drugi tekstovi vezani uz temu, primjereni pojedinim slušateljima. Učenici su se pod vodstvom svojih školskih knjižničarki i nastavnika pripremali za čitanje i uvježbavali recitiranje te glumu u malim igrokazima, a uz to učili kako da neposrednim i otvorenim pristupom uspostave što bolji kontakt sa slušateljima.

Uz puno smijeha i otkrivanje malih tajni o prvim dječjim ljubavima koje je neizostavno pratilo čitanje tekstova na ljubavne teme, i mali i veliki uživali su u druženjima uz čitanje. Učenici su glumili, recitirali i pjevali stihove poznatih hrvatskih dječjih pjesnika: Zvonimira Baloga, Tita Bilopavlovića, Luke Paljetka, Miroslava Dolenca Dravskog, Mladena Kušeca, Draže Ivaniševića... U recitiranju ili pjevanju poznatijih pjesmica učenicima su se nerijetko pridružili i sami

Učenici Obrtničke škole čitaju djeci u Dječjem vrtiću "Tratinčica"

slušatelji. Uz čitanje, razgovor i pjesmu, bilo je tu još i različitih igara, crtanja, slikanja i plesanja, ali i kostimiranih i lutkarskih predstava za koje su lutke i kostime pomogle izraditi čak i mame učenika.

Dogovoren su daljnji medusobni posjeti vrtića školama i obrnuto, a u pojedinim vrtićima i školama dogovoren je čak da zajednička čitanja postanu stalna aktivnost koja će se odvijati tijekom cijele godine. Slično je bilo i u Bolnici kao i u Domu za starije i nemoćne. Na taj način manifestacija Koprivnica čita, po svemu sudeći, počinje prerastati od jednodnevne manifestacije u svojevrstan pokret, jer postaje redovna aktivnost, s tendencijom daljeg širenja. Osim što doprinosi poticanju čitanja, ova manifestacija donosi izvanredne rezultate u promicanju međugeneracijske solidarnosti, doprinosi osjećavanju potrebe za pomaganjem drugima na različite načine, razvija osjećaje solidarnosti i suošćećanja, potiče pozitivno gledanje na život i svijet, otvara novu perspektivu u suradnji pojedinih ustanova kroz zajedničke i svima bliske aktivnosti njihovih polaznika i ili štićenika. Po riječima samih sudionika u manifestaciji, njene su koristi i dobrobiti višestruke, jer sudjelovanje zahtijeva i unaprjeđuje mnoge vještine, dok su aktivnosti pri tom izrazito zabavne i zanimljive, što je i najbolji recept za svaku vrstu učenja.

KOPRIVNIČKI BIBLIOBUS U KAMPAÑI MREŽE PODRŠKE ROMSKOJ DJECI

Ana Škvarić, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Uz 25. obljetnicu Konvencije o pravima djeteta 2014. Godine, Mreža podrške romskoj djeci REYN-Hrvatska pokrenula je kampanju naziva „Vidiš li me? Dikhes lji man? Da li m vez?“ s ciljem upozoravanja na položaj romske djece u obrazovanju i važnost prepoznavanja njihovih potencijala od strane učitelja, odgajatelja, ostalih kulturnih i obrazovnih djelatnika te predstavnika obrazovnih vlasti, drugih institucija i šire zajednice. Kao ustanova sa zapaženom praksom provođenja programa socijalne inkluzije Roma, poticanja čitanja i rane pismenosti u romskim obiteljima i stvaranja lokalne mreže podrške romskoj zajednici putem stalnog stručnog usavršavanja, u provođenje ove kampanje spremno se uključila Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica putem svoje Bibliobusne službe. Aktivnosti bibliobusa u sklopu kampanje „Vidiš li me? Dikhes lji man? Da li m vez?“ započete su uz 4. 11., Dan Grada Koprivnice i uz 5. 11., Svjetski dan romskoga jezika, a planirane su i ostvarene u suradnji s Udrugom Roma „Korak po korak“ koja djeluje na području Koprivničko-križevačke županije.

Bibliobus Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica obilazi ukupno 48 stajališta u 34 naselja i 17 općina na području Koprivničko-križevačke županije. Velik broj stajališta znači veliku pokrivenost Županije knjižničnom uslugom i dostupnost knjižnične usluge velikom broju stanovnika koprivničke i đurđevačke Podravine. Bibliobusna usluga besplatna je za sve korisnike zahvaljujući zajedničkom sufinanciranju od strane Koprivničko-križevačke županije i općina koje obilazi pokretna knjižnica. U 2014. godini u bibliobus je učlanjeno više od 2 000 korisnika, a najveći postotak korisnika čine djeca predškolske i osnovnoškolske dobi. Važno je naglasiti da je među njima mnogo romske djece, a riječ je prvenstveno o djeci koja su

uključena u osnovnoškolsko obrazovanje i koja govore hrvatski jezik. Kako bi se knjižična usluga približila i ostalim pripadnicima romske zajednice, prvenstveno najmlađima tj. djeci koja još ne pohađaju predškolu ili osnovnu školu, ali i njihovim roditeljima, a s ciljem poticanja čitanja i rane pismenosti u romskim obiteljima, koprivnički je bibliobus u studenom 2014. posjetio dva romska naselja na području Županije – Žlebic u Reki i Stisku u Đurđevcu. Posjeti su organizirani uz pomoć i koordinaciju Franje Horvata, predsjednika udruge Roma „Korak po korak“ i Zokija Horvata, tajnika udruge.

Dana 7. studenog 2014. održan je susret s najmlađim stanovnicima naselja Žlebic i njihovim roditeljima. Za mnoge od četrdesetak zainteresiranih stanovnika naselja Žlebic bio je to prvi susret s bibliobusnim vozilom i knjižnicom uopće. Petar Lukačić iz Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica i Siniša Lukač iz Bibliobusne službe predstavili su im pokretnu knjižnicu i ukratko objasnili kako se ona koristi, a posjetitelji su razgledavali vozilo i građu, listali slikovnike, razgovarali s knjižničarima. Bibliobus je 13. studenog 2014. godine posjetio Stisku, najveće romsko naselje u Koprivničko-križevačkoj županiji, a tamo je dočekan s veseljem, dobrodošlicom i velikim interesom. Ljiljana Vugrinec iz Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica i vozač bibliobusa Siniša Lukač proveli su kroz bibliobus i upoznali s radom pokretne knjižnice više od pedeset zainteresiranih stanovnika Stiske, od kojih mnogi već koriste usluge školskih i gradskih knjižnica u Đurđevcu, ali bibliobus nisu imali priliku ranije posjetiti.

Realizacijom ova dva posjeta angažman bibliobusa u kampanji REYN-a Hrvatska ne prestaje – u 2015. u

planu je daljnja suradnja s Udrugom Roma „Korak po korak“ i daljnji rad na pružanju podrške romskoj zajednici. Do ljeta 2015. bibliobus će posjetiti još tri romska naselja na koprivničkom području, a posjetit će i PŠ Plavšinac, školu koju pohađaju većinom romska djeca i u kojoj je Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica uspostavila mali knjižnični stacionar. Osim ovih ciljnih programa, prisutnost bibliobusa u malim mjestima, dostupnost knjige i poticanje najmladih pripadnika romske zajednice na čitanje, listanje slikovnica i igru u knjižnici koja im je lako dostupna i čije usluge mogu koristiti besplatno, značajan je korak naprijed u obrazovanju romske djece i značajan doprinos u provođenju programa socijalne inkluzije pripadnika romske zajednice na području Koprivničko-križevačke županije.

Bibliobus u posjeti romskom naselju Stiska

OPĆINA MOLVE – NOVO STAJALIŠTE KOPRIVNIČKOG BIBLIOBUSA

Ana Škvarić, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

U siječnju 2015., mreža stajališta koprivničkog bibliobusa proširena je na još jednu općinu u đurđevačkoj Podravini – Općinu Molve. Općina Molve bila je posljednja općina u Koprivničko-križevačkoj županiji koja nije svojim stanovnicima osigurala knjižničnu uslugu, a ostvarenjem suradnje s Knjižnicom i čitaonicom „Fran Galović“ Koprivnica i otvaranjem bibliobusnog stajališta, pridružila se mreži od dotadašnjih 16 općina i 7 prigradskih naselja, ustanova i tvrtki na području Grada Koprivnice u koje dvaput mjesечно stiže pokretna knjižnica. Općina Molve ujedno je time ispunila i obveze iz Zakona o knjižnicama koji propisuje da su općine i gradovi svojim stanovnicima dužni osigurati usluge narodne knjižnice.

Bibliobusno stajalište otvoreno je ispred Osnovne škole Molve, a bibliobus u Molve dolazi svaki drugi četvrtak od 12.30 do 13.30 sati. Koliko su molvarski školarci, ali i ostali stanovnici željno očekivali dolazak bibliobusa potvrđuje podatak da je odmah u prvom danu, u samo sat vremena, učlanjeno više od stotinu mještana, većinom djece, a posuđeno je sedamdesetak knjiga. Interes za bibliobusnu uslugu i dalje je velik – pri svakom novom dolasku učlanjuju se novi korisnici i velika je frekvencija posudbe, tako da se već sad, u

Koprivnički bibliobus na stajalištu u Molvama

začecima pružanja bibliobusne usluge Molvama, razmišlja o produljenju satnice stajališta u tom mjestu. Otvaranjem novog stajališta, koprivnički bibliobus je u 2015. godinu ušao sa 48 stajališta koja dvočlana bibliobusna posada obilazi u dvotjednim intervalima u jednoj radnoj smjeni.

PROGRAMI INFORMACIJSKOG OPISMENJAVANJA U DJEĆJEM ODJELU KNJIŽNICE I ČITAONICE „FRAN GALOVIĆ“ KOPRIVNICA

Danijela Petrić i Dolores Vrbanić, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

U vremenu kontinurianog rasta informacija i daljnje tendencije povećanja njihove količine, vrlo je važno znati pronaći željenu informaciju. Sposobnost definiranja informacijske potrebe na pravilan način preduvjet je za pronalazak željene informacije kao i sposobnost definiranja upita i vrednovanja dobivenih informacija. Skupina ljudi koja je tek na početku informacijskog opismenjavanja svakako su djeca kojima informacije osim za školu trebaju i za provođenje slobodnih aktivnosti. U današnje vrijeme ubrzanog napretka tehnologije, djeca sve više pretražuju informacije na internetu, a manje u tiskanoj građi. In-

formacije koje pronalaze na internetu ponekad nisu točne. Uloga roditelja, nastavnika, ali i knjižničara jest podučiti djecu informacijskoj pismenosti. Knjižničari se s djecom susreću u školskim i narodnim knjižnicama i ondje im pristupaju s različitim vrstama programa informacijskog opismenjavanja. Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica provodi programe i radionice informacijskog opismenjavanja, a većina je njih namijenjena djeci i provode se u Dječjem odjelu Knjižnice. U protekloj godini provedeno je nešto više od 30 radionica informacijsko-informatičke edukacije u kojima je sudjelovao 101 korisnik.

Program "Bonton na mreži" – informatička i informacijska poduka djece s naglaskom na pravila ponašanja u digitalnom okruženju održavao se srijedom od 13.00 do 14.00 sati. Polaznike se upoznavalo s pojmovima internet, tražilica, kako tražiti informacije i prepoznati točne informacije. Posebna se pozornost pridala pravilima ponašanja na mreži; govorilo se o zaštiti osobnih podataka, cyberbulingu, virusima i ostalim opasnostima, ali i o prisvajanju tuđih radova. Polaznici su naučili služiti se Microsoft Office Wordom i Microsoft Office Power Pointom. Ovu je radionici prošao 41 učenik.

„Kreativnost u digitalnom svijetu“ – radionica upoznavanja novih tehnologija i korisnih web aplikacija bila je namijenjena mladima, a održala se 4. 7. 2014. u prostoru Djecjeg odjela Knjižnice. Polaznici su u sklopu radionice doznali što su i čemu služe e-čitači te kako ih koristiti za učenje. Kroz primjere su bili upoznati sa zanimljivim i korisnim mrežnim aplikacijama koje im mogu poslužiti za izradu školskih zadaća i projekata kao što su: Infogram za prikazivanje statističkih podataka, Popplet za izradu mentalnih mapa i lakše usvajanje gradiva, Prezzi također za izradu mentalnih mapa i prezentacija te EasyMap. U radionici je sudjelovalo šestero mladih.

Moja prva kompjutorska radionica namijenjena je predškolcima, ali i njihovim roditeljima. Predškolce se upoznaje s osnovim informatičkim pojmovima poput monitora, miša, uključivanja i isključivanja računala, ispravnog sjedenja za računalom i sl. Zatim se predstavljaju i igraju edukativne igrice kao što su Sunčica, Malo selo, Igrajmo se i Putovanje kroz znanje i sl. Roditeljima se posebno naglašava da bi korištenje računala i ostalih konzola za igre trebalo biti vremenski ograničeno, a igre bi trebale biti primjenjene dobi djeteta. Na kraju programa predškolcima i roditeljima predstavljaju se digitalne slikovnicae.

„Osobni knjižničar“ – poduka u informacijskoj pismenosti namijenjena je većim skupinama polaznika, a pored pretraživanja informacija na internetu, polaznike se podučava kako pretražiti e-katalog knjižnice po naslovu, autoru, predmetu, ključnim riječima i sl. Od polaznika se očekuje da povećaju svoje digitalne kompetencije te da se samostalno koriste knjižnicom. Prilikom podučavanja pojedinih razreda u obzir se

Radionica Mreža plus

uzima koje gradivo djeca uče te im se prema tome preporučuju korisni internet izvori. Ovaj oblik poduke koristi se i u podučavanju odgajatelja koje se pored e-kataloga obučava kako pronaći informacije o novim slikovnicama i pedagoškoj literaturi. U 2014. godini radionicu „Osobni knjižničar“ pohadalo je i 20 mlađih članova Udruge slijepih Koprivničko-križevačke županije.

Program bibliopedagogije „Zajedno ćemo upoznati enciklopedije“ - osnovna poduka djece u traženju informacija održao se u Tjednu cjeloživotnog učenja. Glavni je cilj programa bio upoznavanje djece s traženjem informacija te poznavanje i korištenje referentne literature u tiskanom i digitalnom obliku. U programu je sudjelovalo 14-ero djece.

Djeci se također obučava kako pronaći točne informacije i kroz on-line nagradni kviz znanja koji se provodi svakog ljeta u Djecjem odjelu na određenu temu. Od 7. 1. 2015. godine u Djecjem odjelu se odvija program „Mreža plus: istraži korisne web alate i stranice“, radionica informatičke i informacijske poduke djece i mlađih. Radionica se izvodi svake srijede od 13.00 do 14.00 sati, a namijenjena je učenicima od trećeg do osmog razreda osnovne škole. Učenicima se pristupa individualno, a radionice se razlikuju tematikom ovisno o dobi i interesima učenika. Djeci se upoznaje s pojmovima informacijska pismenost i web 2.0 alati i upućuje ih se na korisne mrežne stranice poput Proleksis enciklopedije, enciklopedije.hr, Geogebre, Gliffy i mnoge druge. Nakon provedene radionice polaznici sami pronalaze podatke o zadanoj temi demonstrirajući znanje koje su usvojili. Do 3. mjeseca ove godine u radionici je sudjelovalo 11 djece.

Knjižničari se neprestano moraju prilagođavati novim tehnologijama i potrebama novih generacija, stoga i ne čudi velika raznolikost oblika poučavanja informacijske pismenosti. Informacijska pismenost nužan je preduvjet omogućivanju procesa cjeloživotnog učenja, bilo da se odnosi na formalno ili na neformalno obrazovanje i samim tim, stvaranju društva znanja.

Kreativnost u digitalnom svijetu

KREATIVNE RADIONICE POVODOM MEĐUNARODNOG DANA PISMENOSTI

Mirjana Štelcer i Tatjana Petrec, Narodna knjižnica "Petar Preradović" Bjelovar

Pismenost je temelj sveg znanja. Na Međunarodni Dan pismenosti (International Literacy Day) širom svijeta promovira se pismenost i obrazovanje kao temeljno ljudsko pravo, a s ciljem dostupnosti svima. Po-vodom prošlogodišnjeg Dana pismenosti Međunarodno čitateljsko društvo i NASA udružili su se u projektu pod nazivom „Uspon u pismenost“. Projekt je zamišljen kao skup različitih, kreativnih i multidisciplinarnih aktivnosti tematski vezanih uz Svetmir.

Dječji odjel Narodne knjižnice „Petar Preradović“ i Područna knjižnica Nova Rača priključili su se tom projektu kroz niz aktivnosti, odnosno kreativnih radionica s ciljem promicanja pismenosti i razvijanja vještina čitanja, pisanja, slušanja i govorenja. Idejni temelj projekta Međunarodnog čitateljskog društva bile su aktivnosti provodene u trajanju od šezdeset sekundi s tim da čitav projekt potraje šezdeset dana. Mi smo u našoj knjižnici u potpunosti prihvatali dvomjesečno trajanje projekta, dok smo samo trajanje aktivnosti vremenski i tematski prilagođavali dobi sudionika naših radionica.

Ovaj projekt naišao je na priličan interes ne samo kod djece koja redovito aktivno sudjeluju u našim kreativnim radionicama, već i kod učitelja i nastavnika te su čitavi razredi dolazili kako na Dječji odjel tako i u Područnu knjižnicu u Rači. Završetak projekta mogli smo sa zadovoljstvom zaključiti činjenicom da su nam sve generacije osnovnoškolaca – od prvog do osmog razreda – pomogle u ostvarivanju ideje. Nažalost, pokazalo se da vrlo često djeca imaju nisku razinu pismenosti iako su već i u završnim razredima osnovne škole. No, ujedno je upravo to i poticaj za nove aktivnosti na tom polju.

Što su zapravo ove dinamične aktivnosti tj. radioni-

Kreativna radionica u Područnoj knjižnici Nova Rača

ce sadržavale? Uistinu mnogo toga. S NASA-ine web stranice printali smo fotografije dana koje su djeca trebala opisivati, nadjenuti im naslov te maštati o putovanju kroz te fotografije. Na krilima mašte putovala su djeca, od onih najmlađih do već ozbiljnijih tinejdžera, na vlastite zamišljene planete, upoznavali stanovnike tih dalekih svjetova, dovodili ih u posjet našem planetu i bili im turistički vodići u svojoj okolini. Zanimljivo je bilo čuti djecu kako su svojim svemirskim prijateljima kreirala odjeću, sastavljala jelovnike ili pak školski raspored. Na temelju nekoliko zadanih pojmove pisane su pjesme i priče, a knjige sa tematikom svemira bile su neprestano u uporabi nudeći djeci neprestano nove informacije ili pak poticaj za maštovito putovanje u nove svjetove i čitanje naglas.

NACIONALNO NATJECANJE U ČITANJU NAGLAS

Vjeruška Štivić, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

Natjecanje u čitanju naglas osmišljeno je prema nizozemskom projektu koji je nekoliko godina vrlo uspješno provodila Narodna knjižnica Vlado Gotovac iz Siska na širem području grada Siska. Europska organizacija „EU-READ“ 2013. godinu proglašava Europskom godinom glasnog čitanja. Tim povodom na inicijativu sisačke knjižnice u suradnji s Komisijom za knjižnične usluge za djecu i mlade pokrenuta je akcija čitanja naglas pod nazivom „Čitajmo naglas, čitajmo zajedno“ na razini cijele Hrvatske. Prvo nacionalno natjecanje u čitanju naglas za učenike 3. – 8. razreda osnovne škole održano je 2013. godine tijekom Mjeseca hrvatske knjige. Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar kao matična knjižnica prihvatile se organizacije gradskie i županijske razine Natjecanja. Trebalo se dobro pripremiti za organizacijski zahtjevan posao koji je uključivao više osoba iz raznih ustanova. Važnu ulogu u Natjecanju imaju školski knjižničari koji motiviraju svoje kolege i učenike na sudjelovanje, te organiziraju i provode školsku razinu natjecanja. Treba istaknuti da na školskim razinama bude najviše natjecatelja jer se daje prilika svakom zainteresiranom djetetu tako

da povjerenstva školskih natjecanja imaju zasigurno tešku zadaću, odabratи dvoje ili troje najboljih natjecatelja koji će na gradskoj razini predstavljati njihovu školu. Na prvom Natjecanju ukupno je sudjelovalo na svim razinama 67 djece, 27 učitelja, 7 knjižničara i 5 osnovnih škola sa šireg područja grada Bjelovara. Na području Bjelovarsko-bilogorske županije natjecanje je provela i Čazma, ali njihovi natjecatelji nisu sudjelovali na županijskoj razini. Na finalnom natjecanju u Zagrebu u sklopu Interlibera našu županiju predstavljali su u 1. kategoriji, Luka Gregurić, učenik 4. razreda II. OŠ Bjelovar koji je čitao ulomak iz knjige „Bum Tomića“ S. Šestu i u 2. kategoriji Sven Pocrnić, učenik 7. razreda III. OŠ Bjelovar koji je odabrao knjigu „Harry Potter i kamen mudraca“ J.R. Rowling. Luka Gregurić je bio posebno pohvaljen za svoj nastup.

Prvo Natjecanje nije prošlo bez nejasnoća i propusta, npr. nejasnoće vezane uz pratnju finalista i finansiranje troškova odlaska na finale u Zagreb, zatim, pobjednici školskih ili gradskih natjecanja izravno su se prijavljivali na finalno natjecanje što nije u skladu

Natjecatelji županijske razine

s pravilima. Organizatore finala 'iznenadio' je i broj pristiglih prijava što je prouzročilo da su se natjecanja 1. i 2. kategorije odvijala paralelno, a natjecatelji 1. kategorije nastupali su na improviziranoj pozornici u skućenom prostoru. Mnoga su se još pitanja, dileme i problemi pojavljivali tijekom provedbe svih razina natjecanja. Puno toga se rješavalo u hodu, srećom, uglavnom uspješno. No, sve nas to skupa nije pokolebalo da i iduće godine organiziramo Natjecanje.

Druge Natjecanje održano je u Mjesecu hrvatske knjige 2014., a finale se održalo tamo gdje je Natjecanje i započelo, u gradu Sisku. Poučeni iskustvom iz prve godine s pripremama se započelo puno ranije. Prvu obavijest o Natjecanju matična je knjižnica uputila već krajem lipnja, kako bi ga školski knjižničari mogli ugraditi u svoje kurikulume za sljedeću školsku godinu, što je i jedan od glavnih preduvjeta za njegovo održavanje. Obuhvaćene su sve osnovne i gradske/općinske knjižnice Bjelovarsko-bilogorske županije. Zatim je početkom nove školske godine uslijedio poziv za uključivanje kojemu se ukupno odazvalo 141 dijete/učenik, 47 mentor/učitelj, 17 knjižničara i 14 osnovnih škola iz 11 gradova/općina s područja cijele Županije. Na županijskom natjecanju održanom u prepunom Bjelovarskom kazalištu izabrani su predstavnici županije na finalnom natjecanju u Sisku. U 1. kategoriji to je bila Inga Varga, učenica 5. razreda III. OŠ Bjelovar koja je čitala ulomak iz knjige S. Polak „Dnevnik Pauline“ i osvojila visoko drugo mjesto. Natjecateljica u 2. kategoriji bila je Maja Drenovac iz OŠ Berek, a knjiga koju je odabrala je roman Nade Mihelčić „Bilješke jedne gimnazijalke“. Natjecanja na svim razinama organizirana su ovisno o mogućnostima organizatora, finansijskim prije svega. Tako su neki pored samog natjecanja upriličili i dodatne kulturne sadržaje. Natjecanja su bila javna, pratila su ih sva zainteresirana djeca i učitelji, a veliki interes za Natjecanje su iskazali i mediji, čime se dodatno u javnosti istaknulo čitanje djece i mladih kao pozitivna aktivnost.

Treba li se uopće postaviti pitanje je li ovakav pristup knjigama i čitanju najbolji način popularizacije knjiga i čitanja kod mladih? Pored popularizacije knjige i čitanja ciljevi natjecanja su i razvijanje pozitivnih emocija prema knjigama i čitanju, naglašavanje čitanja kao temelja cjeloživotnog obrazovanja, unaprjeđenje

čitateljskih vještina, poticanje usmenog izražavanja, razvijanje motivacijskih sposobnosti i samopouzdanja kod djece i mladih, te ukazivanje na čitanje i povezane aktivnosti kao kvalitetan način provođenja slobodnog vremena. Za knjižničare, posebno dječje, ovi ciljevi su ključni u njihovo misiji rada s djecom i mladima. Veliki broj knjižničara prepoznao je te vrijednosti Natjecanja i ne samo da se u njega uključio nego i prenio taj interes i optimizam na djecu i kolege u svojoj sredini. Optimističan je i broj djece koja su se uključila. Natjecanje je postavljeno tako da se od djeteta traži potpuna uronjenost u djelo koje je samo odabralo za predstavljanje. Uspjeh ovisi o zanosu i kreativnosti s kojom natjecatelj publici i povjerenstvu prenosi svoje dojmove o knjizi, te izražajnom čitanju kojim također pokazuje koliko je proživjelo, pa i razumjelo ono što čita. Dakle, traži se aktivan pristup djelu s ciljem prepoznavanja njegovih vrijednosti koje pronalazi i shvaća sam čitatelj-dijete i sugestivnog prenošenja svog stava. Jedino u tom slučaju natjecatelj može biti uvjerljiv u svom nastupu što se na kraju i ocjenjuje u ukupnom dojmu. Nakon takvih nastupa natjecatelja, djeca iz publike, pa i poneki odrasli, posegnuli su za predstavljenim knjigama. Bilo bi zanimljivo čuti njihova mišljenja o tim knjigama jer nije nužno da na njih ostavi isti dojam kao i na onog tko ih je 'nagovorio' na čitanje. Promišljanje o pročitanom i razvijanje kritičkog mišljenja je ujedno i jedan od važnijih doprinosa Natjecanja.

Natjecanje je i dobar primjer suradnje škole i školske knjižnice, učitelja, učenika i školskih knjižničara, zatim, škola i narodnih knjižnica, školskih i narodnih knjižničara i svih ostalih sudionika. Bez te suradnje na svim razinama ovo Natjecanje ne bi bilo moguće uspješno ostvariti. Natjecanje će se iz godine u godinu usavršavati, nastojat će se i dalje obuhvaćati sva zainteresirana djeca i mlati kojih bi moglo biti sve više. Natjecanje bi moglo postati prepoznatljivo na nacionalnoj razini, poput Lindrana, ali kojemu je u središtu pozornosti knjiga i mlati čitatelj, a to je ono o čemu sađaju mnogi knjižničari. I zato raduje što je u vrijeme nastajanja ovog članka stigla nova obavijest o 3. Natjecanju koje će se održati tijekom Mjeseca hrvatske knjige 2015. Više o pravilima Natjecanja možete saznati na web stranici: <http://www.nkc-sisak.hr/natjecanje-u-citanju-naglas/>. Nadamo se da će veliki broj knjižničara odlučiti sudjelovati u ovom Natjecanju jer što nas više bude bit ćemo vidljiviji i za naš će se rad čuti mnogo šire. Na kraju prenosim poziv organizatora: „Budite i vi sudionici velike svečanosti knjige i čitanja. S veseljem vas očekujemo!“

Inga Varga, natjecateljica u mlađoj kategoriji, osvojila je najviše glasova

DOBRI DUH KNJIGE

11. SUSRET NAJCITATELJA NARODNIH KNJIŽNICA BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE U GRUBIŠNOM POLJU 22. TRAVNJA 2015.

Ilijan Pejić, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

Provedena je anketa, odabранo 18 najčitatelja, zna se koja su djela bila najposuđivanja 2014.g. u našim narodnim knjižnicama, a poznat je i sponzor, Mozaik knjiga, izdavač uspješnica... Sve je spremno za 11. susret najčitatelja u Gradskoj knjižnici „Mato Lovrak“ Grubišno Polje 22. travnja 2015. kada će se u taj pitomi bilogorski gradić uputiti ljubitelji knjige s knjižničari-ma, njima će se pridružiti učitelji sa svojim učenicima, roditelji, bake i djedovi, predstavnici sponzora i na koncu mediji, novinari, kroničari svekolikog života. Poslije kulturno-umjetničkog programa i druženja s Pavlom Pavličićem, piscem i gostom susreta, najčitateljima bit će uručene plakete a za poklon dobit će knjige našeg sponzora. Susretom se svake godine obilježava Dan hrvatske knjige.

A tu sunčanu srijedu 22. travnja 2015. na Dan hrvatske knjige pred prepunom kinodvoranom učenika osnovne i srednje škole susretljivi domaćin dočekao nas je zvucima Svibnja P. Ilije Čajkovskog u izvedbi Davida Palijana i veselim igrokazom Snjeguljica i jedan patuljak koji je za ovu prigodu preradila prof. Ana Delić, a glumili su članovi Dramske družine „Kriješnica“ CIK-a „Dr. Franjo Tuđman“ Grubišno Polje. Ulomak iz Pavličićeva romana Crveno pile pročitale su Ariane Kalember i Rahela Rek, učenice Gimnazije Grubišno Polje. Prof. Delić prisutnima je kratko portretirala našeg najpoznatijeg pisca kriminalističkih romana i memoarsko-lirske zapisa o Vukovaru te vr-snog znanstvenika i autora desetak knjiga o književnom baroku, stihu i teoriji stiha. A što su učenici pitali uglednog hrvatskog književnika i akademika? Teško je to prepričati, ali se može reći razgovor je bio iskren, spontan, pitanja intrigantna, a odgovori čas lucidni, čas jednostavni, čas šaljivi... Pitanje jednog učenika ostalo je bez odgovora, ali je vrijedno spomena. Na pitanje - Koliko ste knjiga napisali? - Pavličić je odgovorio protupitanjem - A što ti misliš? Dvoranom je započelo nagađanje: deset, dvadeset, trideset, četrdeset... U razgovoru su se uključili i ostali. Nakon kraćeg vremena pisac je nagađanje prekinuo: - Nemojte se mučiti, ni

ja ne znam koliko sam knjiga napisao. Dvoranom se proložio spontan smijeh.

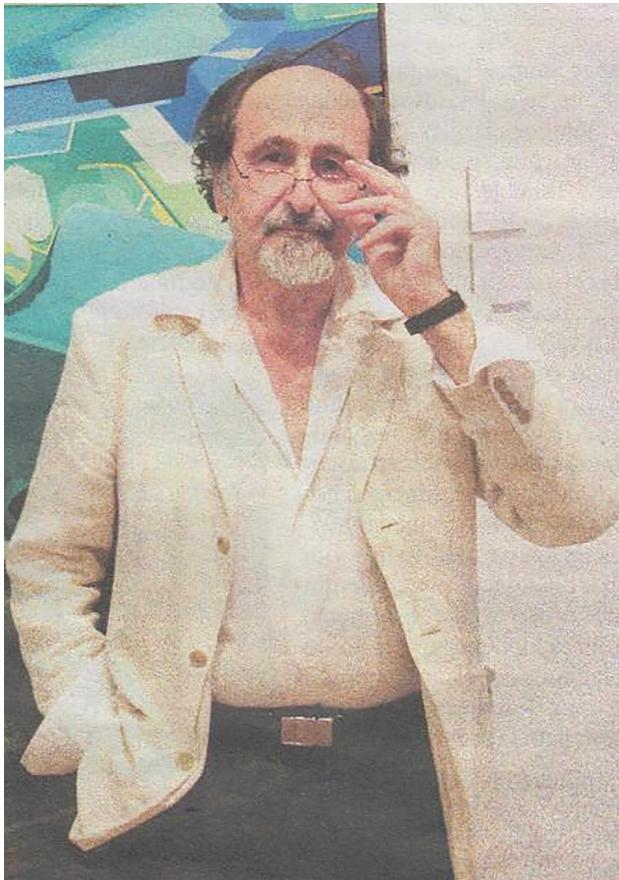
U dvorani se osjećao dobri duh knjige, pisac je bio u svom svijetu, izašao iz radne sobe, stao pred čitatelje i slušao u njima odjeke svoje riječi. Metaforički živio je pravi život, pronicljivim okom zavirio je u duše onih za koje piše. Čitateljski eho potvrdio mu je da je živ kao pisac i da na staklu njegove duše ostaju zamagljeni tragovi čitateljskog duha. Susret je završio dodjelom nagrada (knjiga) i priznanja te Tangom F. Tarrega, ponovno u izvedbi D. Palijana. Domaćinu Gradskoj knjižnici „M. Lovrak“, ravnateljici Ivani Ledić i voditeljici Ani Delić u ime najčitatelja i u ime brojnih sudionika možemo zahvaliti s jednom željom da bude što više ovakvih susreta kojima se duh krije i snaži.

Čitateljima Sveska bit će zanimljivo da listu najčitatelja predvodi ugledni povjesničar umjetnosti Mladen Medar, kustos i ravnatelj Gradskog muzeja Bjelovar dobro znan i u knjižničarskim krugovima po radovima iz povijesti knjižnica zbog čega je već dugi niz godina počasni član Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja. Njemu se iz Bjelovara pridružuju još Vlatka Kušec (38), Mladen Seleš (59), Veronika Poljak (14), Dorotea Bogdan (7) i Ema Habek (9). Iz Čazme su Karolina Duž Velebit (34) i Benedikt Vrlac (10), iz Daruvara Renata Đuras (42), Ivona Šalić (14) i Ivan Nehvat (6), iz Garešnice Snježana Matejak (47) i Kristina Trputac (13), iz Hercegovca Nikolina Marenić (36) i Domagoj Marinković (13) i iz Grubišnog Polja Iva Vekić (36) i Ana Šeliš (14).

Već duže vrijeme hrvatskim književnim i kulturnim prostorom dominiraju pisci Pavao Pavličić, Goran Tribuson, Mani Gotovac, Žoran Ferić, Miro Gavran, Kata Mijić (Kate Mitchell)... Tako je bilo i 2014. Fenomen čitanosti kakav nije zabilježen odavna vezujemo uz knjige E. James: Pedeset nijansi sive, Pedeset nijansi mračnije... Drugi strani pisci kao K. Cole, Jo Nesbo, Dan Brown... nisu ni blizu romanima-fenomenima E. L. James. Dječjom književnošću suvereno vladaju dvije Sanje: Sanja Pilić serijom slikovnica o Maši i knjigama

Najčitatelji 2014. - skupna fotografija s Pavlom Pavličićem

Prof. Mladen Medar, najčitatelj 2014. godine

za tinejdžere (Vidimo se na fejsu, Što cure govore...) i Sanja Polak dnevnicima o Paulini P. (Morski dnevnik Pauline P.). Prijevodna djela za dječju dob kao Gregovi dnevnići J. Kinneya i Grozni Grga F. Simon ispred su drugih pisaca za mlade čitatelje.

Najmlađi, uz pomoć baki i djedova, odnosno mama i tata „čitali su“ Petrine pustolovine (A. de Petigny), pratili nevolje medvjedića S. Berenstein (Medvjedići i problemi u školi...).

Izvan fikcije, čiste literature, korisnici knjižnica bili su u stalnim potragama za publicističkim naslovima kojih nikada nije bilo dovoljno kao Crveni predsjednik (Z. Tomac), Hrvatska u raljama djece komunizma (T. Dujmović), Kapital u 21. stoljeću (T. Piketty), Uništite Kinu..., Mitovi, laži i ratovi za naftu, Bogovi novca... (F. W. Engdahl)

Publicistika i ozbiljna eseistika potvrđuju već znanu misao o dubokoj podjeli hrvatskog društva, stalnom sukobu ljevice i desnice, dakle ideološkim prijeporima. Istovremeno svjetski globalni fenomenolozi bave se gospodarstvom, kapitalom, naglim usponom Kine koja je ugroza europskom i američkom profitu.

Knjige tipa Pedeset nijansi sive... (E. L. James), Fališ mi... (M. Gotovac), Argentinski roman (D. Pilsel) govorile o današnjem vojerizmu željnog tude intime. Iako je riječ o literaturi, intimne isповijesti, preljubi, prevare, erotiku i seks... nerijetko se prihvaćaju kao faktografske činjenice bez nužnog fikcionalnog otklona pa otuda veliki interes i velika čitanost takve literature, posebice kod žena. Do 12. susreta u Bjelovaru 2016. nadamo se da će biti otisnuta monografija o našim sretima Sretni trenutci.

KNJIŽNIČNE USLUGE ZA SLIJEPE I SLABOVIDNE OSOBE U NARODNOJ KNJIŽNICI „PETAR PRERADOVIĆ“ BJELOVAR

Lucija Miškić, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

Slijepi i slabovidni osobe imaju velike probleme vezane uz korištenje i dostupnost klasičnih knjižničnih zbirk, programa i usluga. Tiskana građa čini većinu knjižničnog fonda, a usluge i programi koje pružaju nisu prilagođeni njihovim specifičnim potrebama. Uočili smo tako potrebu za dodatnim razvijanjem knjižničnog fonda, programa i usluga za ovu skupinu korisnika kako bi se premostio jaz, posebice zato što Udruga slijepih Bjelovar broji 150 članova.

Nakon početnog istraživanja i informiranja o broju potencijalnih slijepih i slabovidnih korisnika krenuli smo planirati programe i usluge te raditi na prilagodbi postojećih počevši od ciljeva. Opći cilj je omogućiti ravnopravnu uključenost slijepih i slabovidnih osoba u lokalnu zajednicu, a specifični cilj je omogućiti kvalitetniji pristup izvorima informacija i znanja u lokalnoj sredini za potrebe informiranja, obrazovanja, stručnog i znanstvenog rada, cjeloživotnog učenja i razonode. Nakon toga smo osmisili usluge i programe koje bismo mogli ponuditi ovoj skupini korisnika. U ovaj dio procesa željeli smo uključiti slijepu i slabovidnu osobe kako bismo iz prve ruke saznali što im je potrebno i koji su njihovi interesi. Održali smo sastanak s predsjednikom Udruge slijepih Bjelovar, Draženom Kokotićem, koji je bio produktivan i omogućio nam detaljnije definiranje i planiranje knjižničnog fonda, usluga i programa. Od tada kontinuirano razvijamo

naše usluge u dogовору s Udrugom slijepih Bjelovar te možemo reći da smo postigli uspješnu suradnju.

Kako smo saznali da članovi Udruge slijepih Bjelovar vole slušati zvučne knjige na CD-ima, krenuli smo u izgradnju Zbirke zvučnih knjiga. Tijekom 2014. i početkom 2015. godine nabavili smo dodatnih 100 naslova zvučnih knjiga na CD-ima, a prilikom nabave grade vodili smo se informacijama koje smo dobili od Udruge. Nabavili gradu koja je bila predmetom njihova interesa. Izradili smo i bilten s anotacijama kako bismo što bolje informirali članove Udruge o ovoj zbirci. Prilikom izrade biltena pomogle su nam Smjernice za građu lagatu za čitanje (Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2005.) s tim da smo se prije svega vodili mišlu kako bilten treba zadovoljiti dva uvjeta. Treba biti grafički oblikovan kako bi ga mogle čitati slabovidne osobe te prilagođen i čitljiv u računalnom obliku programima za čitanje zaslona.

Instalirali smo računalni program NVDA čitač zaslonu s govornom jedinicom na sva korisnička računala Odjela za odrasle te računala opremlili slušalicama. Time je slijepim i slabovidnim osobama omogućeno korištenje i pretraživanje interneta na našim računalima, pristup knjižničnom katalogu, web stranicu i ostalim informacijama o Knjižnici, pretraživanje baze podataka (EBSCO host), čitanje i uređivanje dokumenta u

Microsoft Office paketu, korištenje skenera, otvaranje e-mail računa, pristup društvenim mrežama i sl...

Održana je informatička radionica za slijepce i slabovidne korisnike 13. listopada 2014. g. Na radionici su predavači iz Udruge slijepih Zagreb – Hrvoje Katić i Antonia Mirković Mikac prisutne upoznali s računalnim programom NVDA čitač zaslona i mogućnostima koje im pruža. Reakcije korisnika bile su pozitivne. Važno je napomenuti kako je ovaj računalni program besplatan u odnosu na takve programe koji su inače izuzetno skupi.

Članovima Udruge slijepih Bjelovar omogućeno je tijekom Mjeseca hrvatske knjige 2014. besplatno učlanjenje u Knjižnicu. Način je to na koji smo ih nastojali potaknuti na učlanjenje i korištenje usluga Knjižnice. Dan 29. listopada 2014. održana je i predstava za slijepce i slabovidne korisnike Vojina Perića „A, kako vi vodite ljubav“ u izvedbi Kazališta za slijepce i slabovidne Novi život te je tom prilikom predstavljen i računalni program NVDA čitač zaslona. Programu je prisustvovalo 70-ak korisnika. Reakcije su bile pozitivne, a i mediji su popratili ovaj program (članak u Večernjem listu, na portalu BBZ info te IN portalu). To je potaknulo i snimanje priloga o zvučnim knjigama koji je prikazan u tv emisijama: Dobro jutro, Hrvatska i Županijska panorama HRT-a.

Radili smo i na boljem informiranju slijepih i slabovo-

Informatička radionica za slijepce i slabovidne korisnike

vidnih osoba o postojećoj zbirci knjiga na braillovom pismu, književnim susretima i predavanjima koja se održavaju u Knjižnici. Na Dječjem odjelu održano je i nekoliko radionica izrade taktilnih slikovnica te izložba taktilnih slikovnica koje su popraćene tekstrom na brailleovom pismu. Udruga slijepih Bjelovar pomogla nam je prenijeti tekstove na brailovo pismo.

Nastaviti ćemo raditi na proširenju zbirke građe prilagođene ovoj skupini korisnika, programa i usluga u suradnji s Udrugom slijepih Bjelovar vođeni ciljevima ovog projekta. Do sada smo sve financirali iz vlastitih izvora, tako da imamo u planu pronaći dodatne finansijske izvore za ovaj projekt kako bismo mogli pružiti što je moguće kvalitetnije usluge.

Iz svega navedenog jasno je kako je ovakav projekt jedan od kvalitetnijih iskoraka u radu. Na ovaj način uključujemo slijepce i slabovidne korisnike u lokalnu zajednicu te im omogućujemo kvalitetniji pristup izvorima informacija i znanju za potrebe informiranja, obrazovanja, stručnog i znanstvenog rada, cijeloživotnog učenja i razonođe koji su preduvjeti za uspešan i kvalitetan život u zajednici.

Predstava za slijepce i slabovidne korisnike Vojina Perića „A, kako vi vodite ljubav“

KNJIŽNICA ZA OSMIJEH DJETETA U BOLNICI

Ivana Blažeković, Branka Mikačević, Narodna knjižnica „Petar Preradović“, Bjelovar

Dječji odjel Narodne knjižnice „Petar Preradović“, Bjelovar, uspješno surađuje s Dječjim odjelom Opće bolnice već punih 50 godina, točnije od 1964. što se navodi i u Bjelovarskom listu: „knjižničari su prvi prenijeli priče za djecu na pedijatrijski odjel bolnice“. U početku su to bili povremeni odlasci u bolnicu, a od siječnja 2014. provodimo program Knjižnica u bolnici dva puta tjedno. Važnu pedesetu obljetnicu zajedničke suradnje obilježili smo 23. prosinca 2014. godine svečanim programom na Dječjem odjelu bolnice.

U programu su sudjelovala djeca igraonice i djeca iz dječjeg čitateljskog kluba „Gutači knjiga“ koji su malim bolesnicima i drugoj djeci podijelili prigodne poklončice uz prisustvo Djeda Mraza. Uz poklončice premili smo za roditelje letke o programu Knjižnica u bolnici, letke sa stalnim knjižničnim programima kao

i bilten knjiga „Knjige koje pomažu“ za lakše prihvaćanje novonastale situacije i boravak u bolnici.

Odlazak u bolnicu je promjena svakodnevnog načina života, praćena neizvjesnošću i neugodnim emocionalnim stanjima zbog odvajanja od obitelji, bolesti, straha od medicinskih postupaka i ishoda liječenja, zbog brojnih ograničenja i promjena navika te nepoznate okoline i dogadaja. IFLA-ine Smjernice za Narodne knjižnice ističu važnu ulogu istih, a to je pravo na pristup znanju, informacijama, cijeloživotnom učenju i djelima mašte bez obzira na dob, spol, vjeru rasu, obrazovanje i tjelesnu ili duševnu sposobnost.

Knjižničarke Ivana Blažeković i Branka Mikačević odlaze na Dječji odjel bolnice, ponedjeljkom i srijedom od 13 do 14,30 sati. Cilj odlaska je olakšati hospitaliziranoj djeci boravak u bolnici. Igra je najvažnija

aktivnost u životu svakog djeteta, a osobito hospitализirane djece jer ima preventivni i terapijski učinak isto kao i knjiga te su zbog toga nezaobilazni i neizostavni čimbenici u svim razdobljima djetetova života. Igračke i knjige u bolnicama služe za samostalnu igru, razgledavanje, čitanje i komuniciranje s drugima preko knjiga i igracka. Aktivnosti se provode u skladu s obilježavanjem važnijih datuma, praznika, događaja i manifestacija. Izuzetno je važno uspostaviti dobru interakciju i komunikaciju s djecom. To nije uvijek lagan posao, obzirom da se djeca stalno izmjenjuju što ovisi o stupnju bolesti i općem stanju djeteta. Koriste se razne priče, knjige, aplikacije, pjesmice, brojalice, audio i vizualna građa. Aktivnostima se obuhvaćaju raznovrsne igre kao što su društveno – zabavne, konstruk-

Svečani program pedesete obljetnice odlazaka na Dječji odjel bolnice

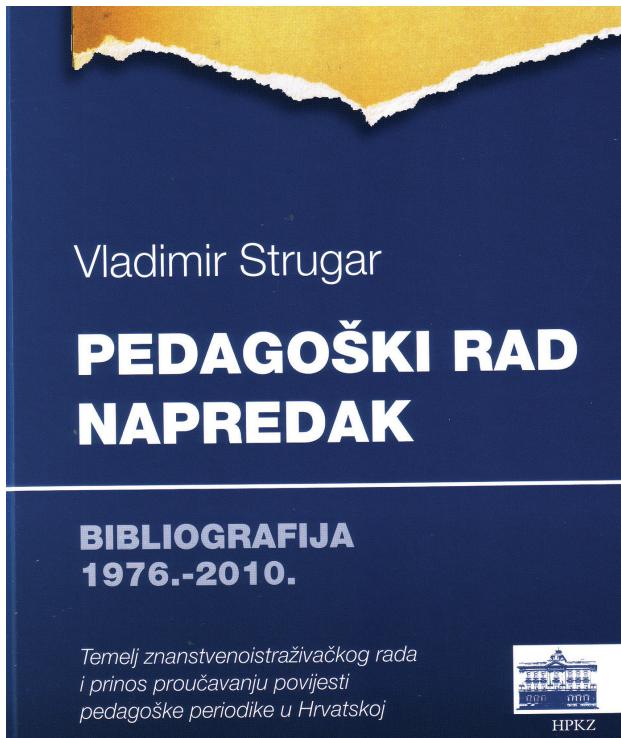

Svečani program pedesete obljetnice odlazaka na Dječji odjel bolnice

tivne, igre govorenja, imitatивне igre, igre s pravilima, glazbeno i likovno izražavanje različitim tehnikama. Osim aktivnosti, knjižničarke često uređuju odjel, hodnike i panoe. Osim toga vode i brigu o dotrajalošti knjiga, slikovnica, igracka i materijala općenito. Dječji odjel knjižnice rado se organizira i uključuje u humanitarne akcije kojima prikuplja slikovnice, knjige, likovne materijale, igracke, odjeću i sl. te na taj način potpomaže u opremanju Dječjeg odjela bolnice. Kroz provedene aktivnosti na Dječjem odjelu bolnice veliko zadovoljstvo čine osmijesi na dječjim licima te dobra suradnja s pristupačnim osobljem.

TRI BIBLIOGRAFIJE

Ilija Pejić, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

Vladimir Strugar: Pedagoški rad / Napredak: bibliografija 1976.-2010.

Bibliografije, odnosno bibliografski popisi prema određenoj temi, razdoblju, časopisu, autoru ili bilo kojem drugom kriteriju podloga su svakom ozbiljnijem znanstvenoistraživačkom radu. U ovom osvrtu prikazat ćemo tri bibliografije tiskane 2014., dvije su nacionalnog, a jedna religijskog značenja.

Vladimir Strugar. Pedagoški rad / Napredak: bibliografija 1976.-2010. Zagreb: Hrvatski pedagoško-knjieževni zbor, 2014.

Napredak je najstariji hrvatski pedagoški časopis koji je počeo izlaziti 1859. godine i o njemu je napisano desetak monografija. Ova Bibliografija obuhvaća vrijeme od 35 godina. Napredak je i digitaliziran (1859.-1894.). Do danas su objavljene tri bibliografije časopisa:

-Josip Klobučar. Napredak 1859.-1909. Povijest i sadržaj prvih pedeset njegovih godina. Zagreb: HPKZ, 1909. Ukupno 1493 bibliografske jedinice.

-Antun Tunkl. Bibliografija „Pedagoškog rada“ 1946.-1955. // Pedagoški rad, 3-4, 5-6 (1956).

-Emil Paravina. Bibliografija 30 godišta časopisa Pedagoški rad 1946.-1975. Zagreb, 1976.

Bibliografske jedinice (ukupno 2698) u ovoj Bibliografiji raspoređene su u 11 poglavila, odnosno rubrika časopisa abecednim slijedom autora: Pedagogija, zna-

nost o odgoju, Povijest pedagogije i školstva, Didaktika, Metodike i školski rad, Sustav, organizacija i reforme odgoja i obrazovanja, Ocjene i prikazi, Prosvjetni i znanstveni život, Hrvatski pedagoško-književni zbor, In memoriam, Obljetnice, Ostali članci. Bibliografija sadrži i: Predgovor, Neka obilježja Bibliografije te Predgovor, Kazalo autora i Bilješku o autoru.

Motivi ovako opsežnog rada, kako u Predgovoru navodi autor prof. dr. sc. Vladimir Strugar, ugledni hrvatski pedagog i naš počasni član, bili su osobni stav prema pedagoškom nasljeđu, važnost Napretka u hrvatskoj pedagoškoj periodici i spoznaja kako će Bibliografija olakšati rad budućim istraživačima pedagoške misli u Hrvatskoj.

Istaknuti hrvatski pedagog i predsjednik HPKZ-a koji izdaje Napredak, prof. dr. sc. Nevio Šetić, u Pogovoru Bibliografiju ocjenjuje kao preglednu „cjelovitu i izuzetno domišljenu...“ dosljedno sazdanu na „minuciozno razrađenoj i sveobuhvatno sagledanoj tematskoj preglednosti rasprava, članaka i osvrta“, a Strugara istraživača kojega odlikuju „poduzetnost, studioznost, preciznost i sistematičnost...“.

Veronika Čelić Tica, Jelica Lešićić. Prilog za bibliografiju hrvatskog školskog knjižničarstva. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2014.

„Prilog za bibliografiju hrvatskog školskog knjižničarstva sadrži popis bibliografskih jedinica (približno 990 zapisa) vezanih uz temu hrvatskoga školskog knjižničarstva te je pokušaj da se na jednome mjestu okupi barem dio grude koja svjedoči o djelovanju i razvoju ovoga temeljnog sustava knjižnične djelatnosti.“ Glavnina članaka preuzeta je iz Vjesnika bibliotekara i zbornika Proljetne škole školskih knjižničara, ali uključuje i druge časopise kao Bjelovarski učitelj, Glasnik Društva bibliotekara Split, Hrvatski u školi, Knjižničarstvo, Napredak, Nova Istra, Osječki zbornik, Senjski zbornik, Svezak, Školski vjesnik, Umjetnost i dijete, Vukovarsko-srijemski učitelj, Zbornik Učiteljske akademije u Zagrebu te Život i škola.

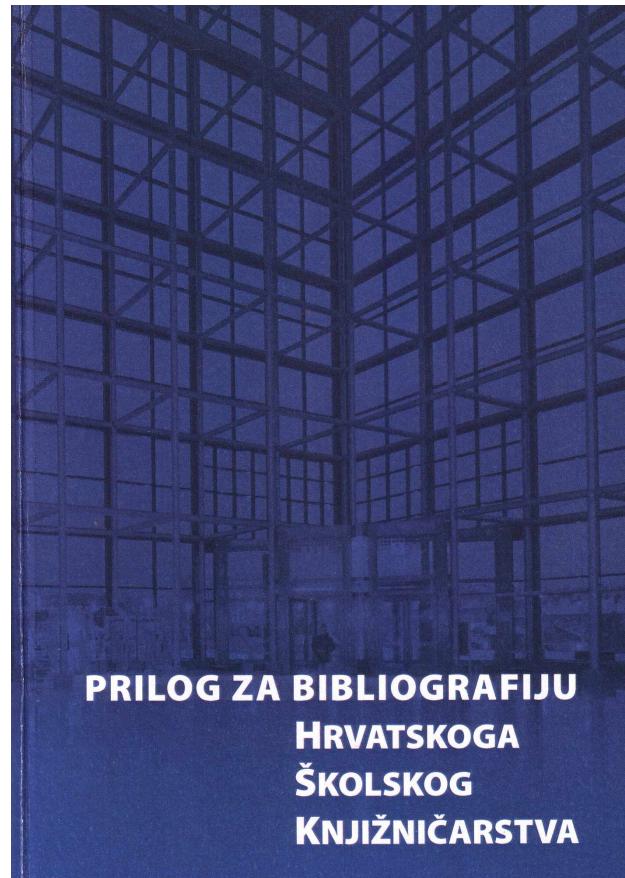
U Prilog za bibliografiju... uvrštene su i monografske publikacije uključujući magistarske i doktorske rade, sažeci pozvanih, prijavljenih i posterskih izlaganja, potom prijevodi značajnih dokumenata (UNESCO, IFLA...), prikazi stručne literature iz školskog knjižničarstva.

Grada je razvrstana prema abecednom slijedu autora. Bibliografiji su dodana kazala: Kazalo autora (su-autora), Kazalo urednika, priređivača i prevoditelja, Predmetno kazalo te dodaci kao Tema Proljetnih škola školskih knjižničara i Pregledani časopis.

Predgovor zaključuju ove dvije ugledne knjižničarske savjetnice, autorice Priloga... riječima: „Za nadati se da će Prilog za bibliografiju, iako odabir, dati sliku tema i područja interesa hrvatskoga školskog knjižničarstva te će biti potpora dalnjemu stručnom i istraživačkom radu, kao i temelj budućim bibliografskim popisima.“

Tina Gatalica, Zorka Renić. Svezak (1985.-2013.). Bibliografija. Bjelovar: Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja, 2014.

Knjiga Svezak (1985.-2013.): bibliografija autorica Tine Gatalica i Zorke Renić sadrži sljedeća poglavila: Uvod, Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i

Veronika Čelić-Tica, Jelica Lešićić: Prilog za bibliografiju hrvatskoga školskog knjižničarstva

Kalničkog prigorja, Svezak - stručni časopis Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja, Prilozi, Svezak 1985. - 1987., Predmetno kazalo. Bibliografija Sveska, oblikovana prema abecednom redoslijedu autora, popisuje sve što je objavljeno u časopisu u vremenu od 1985. pa do 2013. Ukupno je 1005 bibliografskih jedinica koje su raspoređene prema abecednom slijedu autora. Brojnošću priloga izdvajaju se već afirmirani knjižničari kao Lj. Vugrinec, D. Sabolović-Krajina, M. Janeš-Žulj, Z. Renić, T. Gatalica, M. Ilić, A. Šabarić, M. Milinović, I. Pejić... Ipak, najveća zasluga za dugovječnost i redovitost izlaženja časopisa pripada urednicama T. Gatalica, M. Janeš-Žulj, Lj. Vugrinec, Z. Renić, A. Šabarić i S. Perić. Pogovore su napisali Ilija Pejić i Đurđa Zorko.

Abecedni niz autora i njihovih priloga (Bibliografija) obadviju serija Sveska (prve 1985.-1987. i druge 1999.-2013.), a posebice Predmetno kazalo olakšat će posao istraživačima buduće povijesti knjižničarstva, žive povijesti, koja se neće iscrpljivati na opisu zgrada i namještaja, opreme i fondova, već će svoje motriše usmjeriti na korisnike, knjižničare, posrednike informacija i znanja, na život, dinamiku njegove protočnosti prekrivene velom svakidašnjice. Svezak, njegovih ukupno 18 godišta, mnoštvo je zaustavljenih trenutaka, sličica koje će istraživači znati posložiti, a smisao će se sam nametnuti: stvaranja plemenitijeg i boljeg svijeta. Svezak je glasilo Društva knjižničara, ali s još jednom napomenom, ti knjižničari dolaze iz različitih knjižnica i u radovima govore o svome radu pa Bibliografija nudi obilje podataka o narodnim, školskim i specijalnim knjižnicama, stručnim i znanstvenim

skupovima, projektima, knjižničarima i njihovim napredovanjima, studijskim boravcima i putovanjima, susretima sa svjetskim knjižničarima i knjižnicama, korisnicima i programima za njih... Bibliografija prati život jedne posebne udruge, život knjižnica jedne regije i unutar nje život knjižnica u pojedinim općinama i gradovima.

Svezak (1985.-2013.)

Bibliografija

Tina Gatalica, Zorka Renić. Svezak (1985.-2013.) Bibliografija

Svezak nas okuplja oko zajedničke ideje i kad pišemo priloge i kad ih slažemo u rubrike i na koncu kada časopis predstavljamo javnosti na godišnjim skupštinstvima. U svakom broju javlja se 60-ak autora pa je to respektabilan intelektualni potencijal. Otvorenost časopisa svima, brojnost priloga, jednostavnost izraza... glavne su njegove odlike. Tema broja rezervirana je za stručne i znanstvene priloge knjižničara znanstvenih pretenzija.

Knjiga Svezak (1985.-2013.): bibliografija autorica Tine Gatalica i Zorke Renić, vjernih, vrijednih i dugo-godišnjih članica Društva i glavnih urednika Sveska, izuzetno je vrijedno djelo o povijesti Društva i povijesti knjižničarstva na ovim prostorima od 1977. pa do 2013. godine.

ČITATELJSKI SF KLUB „CITADELA“ BJELOVAR

Slaven Pejić, Narodna knjižnica „P. Preradović“ Bjelovar

Čitateljske klubove možemo definirati kao zajednice čitatelja koji se sastaju obično jednom mjesečno (najčešće u prostoru knjižnice), pokreću raspravu o pročitanoj knjizi, iznose svoja mišljenja i uspoređuju dojmove, a često rasprava uključi i razgovor o vlastitim doživljajima i primjere iz osobnog iskustva. Klubovi mogu okupljati djecu, adolescente, isključivo žene ili muškarce odrasle dobi, prijatelje ili lokalnu zajednicu, umirovljenike te sve zainteresirane trenutne i potencijalne članove. Susreti se, osim u prostoru knjižnice, mogu održavati na najrazličitijim mjestima, od privatnih domova, restorana, udruga, zatvora, bolnica, knjižara itd.

Sudjelovanje u čitateljskom klubu je besplatno za članove. Knjižnice za čitateljske klubove osiguravaju prostor, voditelja i knjige. Općenito čitateljski klubovi broje od pet do dvadeset i pet članova, a literatura često navodi magični broj od 12 članova s obzirom da premali broj članova može dovesti u pitanje održavanje sastanka ukoliko nekoliko članova izostane (to je gotovo neizbjješno), a prevelik broj članova može voditelju otežati vođenje rasprave te je teško izvedivo da svi prisutni dođu do riječi. Čitateljski klubovi sve su češća praksa u hrvatskim narodnim knjižnicama no još uvek je riječ o relativno novoj aktivnosti na našim područjima. Klub knjižnici koja ga osniva donosi višestruku prednost: stvara pozitivnu percepciju knjižnice u lokalnoj zajednici, ali i šire, kao toplog i ugodnog mjeseta za susrete, razgovor, razmjenu mišljenja i međugeneracijsko druženje. Definira knjižnicu kao treći prostor, poslije doma i posla/škole. Čitateljski klubovi donose knjižnici nove članove, a kod postojećih povećavaju interes za knjigu i čitanje.

U programu Noći knjige 2014. godine započelo je okupljanje ljubitelja SF romana „Citadela“ s namjerom da se mladi sastaju i druže u knjižnici uz knjigu. Prvi

sastanak održan je u travnju 2014. u Narodnoj knjižnici „P. Preradović“ Bjelovar, a članstvo je okupljano u nekoliko navrata oglašavanjem putem promotivnih materijala, objavljuvajući informacije na društvenim mrežama, pozivima putem e-maila, a neke je informator pozivao i osobno. Naposljetku je dogovoren termin – svake zadnje srijede u mjesecu s početkom u 19 sati odražavaju se sijela kluba čitatelja „Citadela“. Članovi nisu obvezni na dolaske, slobodni su doći na razgovor o knjizi koja ih zanima. Svako okupljanje tematski je orijentirano, jedina smjernica je da tema bude vezana za znanstvenu fantastiku, a odluku o tome koji će se naslov čitati zajednički donose voditelj i članovi. Svatko može predložiti neki naslov za čitanje, a isto tako, prati se i lista najčitanijih knjiga.

Čitateljski SF klub „Citadela“ zasad broji osam stalnih članova te još toliko povremenih. Okupljanje traje najčešće 60 minuta, no često se dogodi da se ostane i duže. Raspravu vodi voditelj čitateljskog kluba/moderator. On priprema sadržaj za svaki sastanak te vodi diskusiju vezanu za temu sastanka. Način razgovora o knjizi u čitateljskoj skupini nije formalan, a članovi kluba imaju priliku iznijeti svoje vlastite doživljaje, mišljenja o pročitanom, mijenjati perspektive. Razgovor je usmjeren na tekst i na ono što taj tekst izaziva u čitatelju. Veličina skupine i pravilo o međusobnom uvažavanju omogućuju da svi jednako sudjeluju i da se sva mišljenja poštuju, što pozitivno utječe na razvijanje sposobnosti izražavanja, samopouzdanja u iznošenju mišljenja pred drugima i argumentiranja. Razgovor je najčešće spontan te često skače s teme na temu. Voditelj nastoji da se rasprava s digresijama pravovremeno vraća na osnovnu temu.

Do danas je održano deset susreta čitateljskog kluba, a od tema okupljanja i naslova o kojima se razgovaralo mogu se izdvojiti sljedeći: „Hyperion“ Dana Sim-

monsa, „Oko vremena“ Arthura C. Clarkea i Stephena Baxtera, „Metro 2033.“ Dmitryja Glukhovskog i „Zvjezdani ratovi“ Georga Lucasa.

Osim razgovora vezanih za pročitana djela, ponekad se pokrene rasprava vezana za teme srođne žanru znanstvene fantastike kao npr. neprihvaćanje SF-a romana i žanra SF-a kao „kvalitetne“ književnosti, mogu li SF naslovi postati književni klasici, problemi s prijevodima stranih djela znanstvene fantastike na hrvatski jezik i sl. Svakodnevno se radi na tome da se rad čitateljskog kluba unaprijedi te da se, usprkos manjku vremena i padu interesa za čitanje te ostalim poteškoćama s kojima se susreću čitateljski klubovi, ostvari jedna postojana skupina stalnih članova koja bi bila jamstvo svijetle budućnosti Čitateljskog kluba „Citadela“. U tu svrhu valja kontinuirano raditi na približavanju ove knjižnične usluge korisnicima oglašavanjem i komunikacijom te se prilagođavati korisničkim potrebama.

Čitateljski klub „Citadela“

ČITULJKOVI NOVINARI – NOVINARSKA SKUPINA DJEĆJEG ODJELA NARODNE KNJIŽNICE „PETAR PRERADOVIĆ“ BJELOVAR

Tatjana Petrec, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

Na Dječjem odjelu Narodne knjižnice „Petar Preradović“ pod nazivom „Čituljkovi novinari“ djeluje novinarska skupina čiji polaznici redovito prate sva događanja u knjižnici i gradu. Cilj ove novinarske radionice je razvijanje pismenosti kod djece osnovnoškolske dobi i informiranje korisnika o knjižničnim događanjima koja su namijenjena djeci i mladima. Novinarska skupina osnovana je u ljeto 2014. kad je u sklopu programa „Ljeto na Dječjem odjelu“ sedmero osnovnoškolaca svake srijede izradivalo zidne novine, družilo se i korisno provodilo vrijeme ljetnih praznika. Naziv Čituljkovi novinari osmisljen je prema „Čitku Čituljku“, knjiškom crvu, maskoti i prepoznatljivom liku Dječjeg odjela.

Djeca su rado obavljala svoj novinarski posao što je rezultiralo mnoštvom članaka iz raznih područja: kulture, sporta, ekologije, povijesti, a tu je uvijek bio pristup i kutak za gamere, rubrika iz svijeta interneta, novosti iz svijeta mode, knjigoskop, priče koje su pisali sami novinari, preporuke za čitanje i još mnoge druge teme. Mali novinari su se bavili istraživačkim radom, pratili događanja u gradu te radili intervjuje. Sasvim slučajno otkrili su postojanje dječjeg čitateljskog kluba u jednom bjelovarskom naselju gdje su se družili i razgovarali s članovima kluba, a povela se i žustra rasprava o knjigama. Kako bi iz prve ruke naučili, vidjeli i saznali kako je biti novinar te kako izgledaju novine i redakcija te atmosfera u njih, Čituljkovi novinari posjetili su uredništvo Bjelovarskog lista.

U zajedničkom razgovoru mali novinari su od profesionalnih novinara učili osnove novinarstva, a Bjelovarski list je u svom idućem broju u cijelosti objavio članak Čituljkovog novinara Marka Maletića o tom posjetu. Završetkom praznika, sve članke koji su napisani tijekom ljeta novinari su pažljivo spremali i na kraju uvezli te dobili prvi broj Čituljkovih novina. Na dizajnu novina radili su sami novinari koji su samostalno osmislili izgled uvezanog primjerka. Kako bi dokazali svoj identitet i pripadnost novinama za koje pišu, osmislili su i novinarsku iskaznicu. Situacija s

Čituljkovim novinarama razvijala se u dobrom smjeru jer su djeca nakon ljeta bila zainteresirana za nastavak postojanja novinarske skupine. Tako su Čituljkovi novinari uvršteni u stalne programe Dječjeg odjela knjižnice pod vodstvom voditeljice novinarske skupine, knjižničarke Tatjane Petrec.

Novinari se sastaju svaki drugi petak i još dodatno po dogovoru ovisno o događajima koje prate i slobodnom vremenu samih novinara. Zbog školskih i ostalih obaveza neki od malih novinara koji su začetnici ove skupine dolaze rijedko, ali su se zato novinarskoj skupini pridružili i neki novi članovi tako da skupina trenutno broji oko deset aktivnih članova. Čituljkovi novinari trude se raditi na člancima i temama koje su korisne te pisati tekstove koji sadržavaju obilje zanimljivosti i informacija. Novine izlaze svaka tri mjeseca, a mogu se prelistati i pročitati na Dječjem odjelu knjižnice.

Čituljkovi novinari u radnoj atmosferi

DESET GODINA PROJEKA PITAJTE KNJIŽNIČARE U NARODNOJ KNJIŽNICI „PETAR PRERADOVIĆ“ BJELOVAR

Lucija Miškić i Slaven Pejić, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

Ustaljena slika tradicionalne knjižnice postupno se mijenja. Suvremena oprema i informacijski stručnjaci u knjižnici svakim danom mijenjaju knjižnične stereotipe. Razvoj novih tehnologija promjenio je način komuniciranja u mnogim područjima znanosti i društvenog života. Knjižnice, kao javne ustanove kojima je cilj pružanje informacija korisnicima, moraju konstantno unapređivati svoje usluge i općenito poslovanje kako bi mogle pratiti moderne trendove koji su zastupljeni u svakodnevnom životu.

Razvoj informacijske i komunikacijske tehnologije omogućio je narodnim knjižnicama uvođenje online usluga. Projekt Pitajte knjižničare počeo je 2004. godine potpisivanjem Sporazuma o suradnji na pilot-projektu Pitajte knjižničare. Taj sporazum je potpisalo 15 knjižnica, a među njima je od samog početka bila i Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar. Nakon iskustava stečenih tijekom prve godine postojanja usluge prišlo se edukaciji novih djelatnika i proširenju usluge na druge narodne knjižnice.

U periodu od 12. 2. 2004. do 28. 9. 2008. na pitanja je odgovarala Ljiljana Orlić sa Studijskog odjela. U tom je periodu odgovorila na 584 pitanja. Od 2011. godine na pitanja odgovaraju Lucija Miškić s Odjela za odrasle / Služba nabave i obrade te Slaven Pejić sa Studijskog

odjela. U tome periodu odgovorili su na 310 upita. Informacijski upiti se odnose na literaturu za referate, seminarske radove, maturalne radove, završne rade, diplomske radove, magistarske radove te doktorske disertacije iz raznih područja znanosti. Knjižničari sami mogu birati pitanja na koja će odgovoriti vodeći se internim pravilima o odabiru (ranije postavljena pitanja imaju prednost).

Prilikom odgovaranja na informacijske upite knjižničari moraju pružiti kvalitetnu uslugu korisnicima (stvarnim članovima knjižnica kao i svima onima koji imaju pristup internetu) u pronalaženju i selekciji informacijskih izvora.

Online referentna usluga Pitajte knjižničare jedna je od najuspješnijih implementacija knjižničarskih vještina u web okruženju. U pozadini uspjeha te usluge stoji tjesna suradnja knjižnica uključenih u projekt u koordinaciji Knjižnica grada Zagreba (koordinatorica Zdenka Sviben). Uslugom Pitajte knjižničare postignuto je da, inače mjesno usmjerene, narodne knjižnice izađu izvan svojih okvira te ostvare međusobno povezivanje i na taj način svojim uslugama daju novu dimenziju u mrežnom okruženju. Stoga nam je draga da možemo biti sudionici tog vrijednog projekta.

SURADNJA PODRUČNE KNJIŽNICE NOVA RAČA I OŠ NOVA RAČA

Mirjana Štelcer, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

Osnovna škola Nova Rača i zgrada u kojoj se nalazi Područna knjižnica Nova Rača u neposrednoj su blizini što učenicima putnicima omogućuje da slobodno vrijeme provode u prostoru knjižnice. Na raspolaganju im je veliki izbor društvenih igara i mogućnost uključivanja u razne kreativne radionice pa je knjižnica uglavnom „ukrašena“ njihovim porukama i ostalim oblicima kreativnog izražavanja.

No, knjižnica ima i vrlo uspješnu i plodonosnu suradnju sa školskom knjižnicom kao i učiteljima i nastavnicima. Književni susreti, raznovrsne radionice tijekom ljetnih praznika, nastojanje da se djeci knjiga i ostala građa učini što dostupnijom samo su neki od oblika zajedničkog rada knjižničarki obiju knjižnica. Možda naizgled nevažan detalj koji je ipak vrlo dobar pokazatelj izvrsnog razumijevanja i djelovanja je i to da se u obje knjižnice pomno pazi na iskoristivi otpad – papir i plastiku, poučava se djecu da to nije smeće, a sve se pohranjuje u spremnike koji pak školskoj knjižnici donesu poneku dodatnu kunu za kupnju nove građe.

Suradnja s nastavnicima razredne i predmetne nastave također je vrlo uspješna. Osim uobičajenih posjeta knjižnici i lektirnih radionica, posljednjih godina vrlo su česte tematske edukativne ili kreativne radionice. Samo u nepuna dva mjeseca 2015. godine takvih je radionica održano šest. Razrednici rado satove razredne

zajednice održavaju u knjižnici. Povodom Valentinova učenici viših razreda izradivali su čestitke i plakate s porukama ljubavi, a tematske je radionica održana i povodom poklada. Kroz tu su radionicu djeca saznala nešto o pokladnim običajima u Hrvatskoj, a kroz niz dinamičnih igara „skidali“ su maske likovima iz dječje književnosti, maskirali se u mitološka bića i otkrivali predmete bez kojih književni likovi preneseni na filmsko platno ne bi bili potpuni ni prepoznatljivi.

Prošlogodišnji Mjesec hrvatske knjige obilježen je također nizom radionica na temu ljubavi u kojima su sudjelovali učenici od prvog do osmog razreda, Dan djevojčica obilježen je radionicom – igraonicom „Dječaci VS Djevojčice“ u kojoj su spretnost i znanje odmjerili učenici prvog i drugog razreda, obljetnica rođenja Carla Collodia prošla je u znaku maštovitih radionica pod nazivom „Lažeš li, Pinokio?“. Zanimljiva je i pomalo posebna suradnja s profesoricom povijesti iz koje su zajedničkim radom s knjižničarkom nastale dvije radionice „Povijest u knjižnici“. Jedna se odnosi na nastavnu cjelinu feudalizma – „Feudalizam kroz priču i igru“, dok se druga „Civilizacije prvih pisama“ bavi začecima ljudske pismenosti. Cilj ovih radionica je da djeca kroz igru - kvizove, dopunjalke, slagalice, likovno i pismeno izražavanje ponove gradivo te se upoznaju s građom koju u knjižnici mogu pronaći na istu temu.

Za bolje i lakše snalaženje u referentnoj zbirci,

pretraživanje knjiga pri izradi referata te usporedbu podataka iz pisanih i elektroničkih izvora osmišljene su radionice „Lov na znanje“ i „Igrajmo se knjigom“. Materijali kojima se djeca služe i na kojima rade u ovim radionicama prilagođavaju se dobi, znanju i potrebama suradnika. Uz sve ove vidove suradnje

na kraju je važno spomenuti i dobru volju učiteljice voditeljice školske lutkarske družine koja je spremna svaku uvježbanu točku svojih malih lutkara predstaviti predškolcima, polaznicima igraonice u Područnoj knjižnici Nova Rača.

SURADNJA DJEĆJEG ODJELA BJELOVARSKE KNJIŽNICE S V. OSNOVНОМ ŠKOLOM BJELOVAR

Branka Mikačević, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

Djeca su radost, sreća, utjeha, znanje, briga... Djeca su punopravni članovi društva željni zabave, igre, druženja, razonođe, prihvaćanja i tolerancije. Dječje knjižnice u suvremeno informacijsko doba ne ograničavaju svoje članstvo nikome, a to znači da su svi ravnopravni i dobrodošli u svakodnevne aktivnosti koje knjižnica provodi. Knjižnice pružaju mogućnost čitanja, učenja, davanja informacija, ali nude i zabavu, druženje i kvalitetno provođenje vremena.

Kako i svoj drugoj djeci, Dječji odjel Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar otvoren je i skupinama djece s posebnim potrebama čime se nastoji smanjiti izoliranost pojedinih društvenih skupina. Pritom se posebno ističe uspješna suradnja s V. osnovnom školom Bjelovar koju pohadaju djeca i mladi s posebnim potrebama. Ta suradnja traje već nekoliko godina, a posebno je intenzivirana od 2013.

U sklopu programa Krea(k)tivci i Pričopričalice, Dječji odjel Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar organizira redovite susrete s djecom s posebnim potrebama u suradnji s njihovim učiteljicama. Na svakom takvom susretu/radionici najprije se pročita priča, a zatim se razgovara i kreativno stvara raznim tehnikama. Radovi nastali na radionicama ostaju djeci ili knjižnica priredi izložbu kako bi i drugi korisnici mogli pogledati njihove radove.

Neke od tema obrađenih na ovim susretima bile su „Moj vrt“, „Jesen“, „Putovanje u svemir“, „Scrapbook-izrada albuma“, „Vjesnici proljeća“, „Pločice s imenima i inicijalima“....U sklopu adventskih pričopričalica

Krea(k)tivci i pričopričalice

i kreativnih radionica na kojima se svakodnevno čitala jedna adventska i božićna priča, izrađivali su se radovi poput Sv. Nikole, krune Sv. Lucije, božićnih čestitki i ukrasa.

Učenici V. osnovne škole prisustvuju i književnim susretima, kazališnim predstavama, informatičkim radionicama, rado su viđeni gosti na otvorenjima izložbi i nastoji ih se redovito uključivati u programe s ostalim korisnicima Dječjeg odjela radi zajedničke igre, druženja i učenja. Ovakvi programi i iskustva uče nas da je prihvaćanje različitosti i razumijevanje ljudskih prava temelj kvalitetnijeg života cijele društvene zajednice.

VIROVITIČKA GRADSKA KNJIŽNICA U SURADNJI S ČEŠKOM MANJINOM

Nela Krznarić, Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica

Virovitička Gradska knjižnica uspješno realizira svoje poslanje integracije nacionalnih manjina u svojoj županiji s ciljem upoznavanja, predstavljanja i boljeg međusobnog razumijevanja. Jedan od primjera je ostvarena suradnja s Češkom besedom Virovitica i Središnjom knjižnicom za češku manjinu u RH sa sjedištem u Daruvaru.

Suradnja je ostvarena kroz aktivnosti koje se provode u knjižnici ali i u prostorijama Češke besede. Tako je u prošloj godini u Tjednu češkog filma, prigodom obilježavanja 100. obljetnice rođenja Bohumila Hrabala knjižnica postavila izložbu građe iz svog fonda u Češkoj besedi, vezanu uz ime slavnog autora. U proteklom razdoblju održane su izložbe, priredbe, radionice i igrokaz.

Radionica za djecu „Čitajmo zajedno“

Jedna od uspješnih radionica održana je u lipnju prošle godine pod nazivom „Čitajmo zajedno“. Bila je to čitalačka večer na češkom jeziku za djecu kojima je češki materinji jezik ali i učenike, polaznike grupe češkog jezika modula c. Voditeljice radionice bile su Fanika Stehna, ravnateljica Središnje knjižnice za češku manjinu u RH sa sjedištem u Daruvaru i Jasna Berger, predsjednica Češke besede u Virovitici. Voditeljica Stehna pročitala je priču i potaknula djecu

na razgovor o procitanom. Igra riječi, kviz, vesela glazba učinile su ovu radionicu lijepom, kreativnom i poučnom. Gospođa Berger je s djecom priredila i mali igrokaz. Na kraju radionice je bio poslužen dječji šampanjac. Tri dana kasnije radionica je u cijelosti emitirana na Županijskom radiju Virovitica u emisiji „Nek se čuje i naš glas“ - emisiji za nacionalne manjine u VPŽ.

PROGRAMI GRADSKE KNJIŽNICE I ČITAONICE VIROVITICA ZA TRI POSEBNE SKUPINE KORISNIKA

Nela Krznarić Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica

Uz podršku i potporu ravnateljice Višnje Romaj već treću godinu provodi se projekt Posjet Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica ustanovama za osobe starije životne dobi. Realizatorice projekta su Tatjana Keresturi i Nela Krznarić.

Cilj ovoga projekta je promicanje kulture čitanja među osobama starije životne dobi, upoznavanje s fondom Gradske knjižnice, pružanje informacija te provođenja elemenata biblioterapije. Obuhvaćene su ustanove u gradu i okolini koje okupljaju osobe starije životne dobi: domovi, udruge, Dnevni boravak Crvenog križa. U tri godine realizirano je deset posjeta.

Radionica se priprema sukladno potrebama i interesima skupina. Obično je nit vodilja tema Mjeseca hrvatske knjige tekuće godine. Radionice su koncipirane na način da štićenici sudjeluju u razgovoru o procitanom ili čitaju pojedine ulomke, stihove, aforizme po principu slučajnog odabira što je njima naročito zanimljivo. Glazba kao sastavni dio radionice upotpunjuje sadržaj i unosi svježinu. Na kraju ih darujemo knjigama ili starijim brojevima časopisima.

Svjedoci smo važnosti ovakvih posjeta jer dolazimo do potencijalnih korisnika, ali i onih koji zbog svoje bolesti i nemoći ne mogu čitati, a ljubitelji su knjige. Uvijek se nakon radionica nastavi ugodno druženje, a na zadnjoj radionici u Suhopolju knjižničarke su u znak zahvalnosti dobile cvijeće!

Raznovrsnim aktivnostima Virovitička Gradska knjižnica ostvarila je kontakt i dobru suradnju s Centrom za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Virovitica te Domom za psihički bolesne odrasle osobe Borova iz Suhopolja.

Detalji s priredbe "Pruži mi ruku"

Mjesečno jedanput štićenici Doma Borova iz Suhopolja organizirano u skupinama posjećuju knjižnicu. Omogućena im je posebna posudba knjiga po broju knjižnične građe i vremenu posudbe.

Suradnja sa školom koja nosi naziv Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju u Virovitici vrlo je uspješna. Centar obuhvaća djecu s poteškoćama u razvoju školskog uzrasta i odrasle osobe u Poludnevnom boravku. Organiziraju se izložbe radova Učeničke zadruge Mali mikeši koja djeluje u sklopu Centra i korisnika Poludnevnog boravka: likovni radovi, ukrasi, nakit, suveniri, čestitke i dr. Česti su posjeti korisnika Centra knjižnici te raznovrsne radionice. Na radionicama zajedno sudjeluju učenici Centra i učenici virovitičkih osnovnih škola što ima za cilj međusobno upoznavanje i razumijevanje. Niz manifestacija u knjižnici pod nazivom Prosinac u knjižnici tradicionalno počinje priredbom učenika i učitelja Centra. Uvijek nas oduševe svojom jednostavnosću i razigranošću.

Na Dan invalidnih osoba 2014. održana je vrlo lijepa priredba pod nazivom Pruži mi ruku. Raznovrsnim programom djeca su raznježila mnogobrojnu publiku. Nakon priredbe uslijedila je radionica izrade čestitki scrapbook tehnikom.

Dobru suradnju Knjižnica ima i s Organizacijom slijepih Virovitičko-podravske županije i Športskim klubom slijepih Život.

Dugogodišnja suradnja ostvarena je humanitarnom filmskom projekcijom, nizom radionica, izložbi, dru-

Knjižničarke nagrađene cvijećem

ženja, a planirane su književne večeri i susreti sa slijepim i slabovidnim autorima i umjetnicima. U knjižnici se nalazi Kutak za slikepe i slabovidne osobe opremljen računalom s dodatnom opremom za slikepe i elektroničko povećalo za slabovidne. Ukrasi, čestitke ili ukrašene pisanice kao plod radionica jedno vrijeme krase Kutak za slikepe i slabovidne osobe. Gradska knjižnica vrši posudbu zvučnih knjiga iz Hrvatske knjižnice za slikepe za svoje korisnike.

Od niza aktivnosti u 2014. godini izdvojila bih dvije: u travnju, druženje s učenicima Klasične katoličke gimnazije i u listopadu, koncert Udruge slijepih Zagreb. Druženje je imalo za cilj upoznati gimnazijalce kako slikepe i slabovidne osobe funkcioniraju u svakodnevnom životu. Prolazeći kroz četiri punkta imali su prigodu vidjeti kako slikepe osobe mijere tjelesnu temperaturu, krvni tlak, koriste mobitel, pišu na Brailleovom pismu, igraju šah, domino, Čovječe ne ljuti se, pikado ... Mlade je zanimalo kako kuhaju ručak, glaćaju rublje, usisavaju kuću, a dobrovoljci su s povezima na očima prošetali knjižnicom uz pomoć bijelog štapa. Druženje se nastavilo u prostorijama Organizacije slijepih VPŽ uz slatkise i društvene igre. Ovakva druženja planiraju se i s učenicima ostalih virovitičkih škola.

U listopadu je održan odličan koncert Vokalnog ansambla Udruge slijepih Zagreb. Ansambl je osnovan prije 18 godina. Na koncertu u virovitičkoj knjižnici predstavili su se raznovrsnim repertoarom: Ave Marija, Zlatna polja mog djetinjstva, Mala Floramye, Neka cijeli svijet, Noćas ču ti reći draga i druge skladbe. Odličnom, emotivnom i skladnom izvedbom Ansambl je oduševio, ali i raznježio publiku koja ih je nagradila snažnim pljeskom. Klavirska pratnja bio je voditelj Ansambla, prof. Josip Hrvoj. Druženje s gostima iz Zagreba uslijedilo je nakon koncerta.

Druženje gimnazijalaca i slijepovidnih osoba

Vokalni ansambl Udruge slijepih Zagreb

DJEĆJI ODJEL I IGRAONICA KROZ PARTNERSTVO

Mirjana Kotromanović i Ivana Molnar, Gradska knjižnica i čitaonica u Virovitici

Najkvalitetniji programi Igraonice i Dječjeg odjela ostvareni su kroz partnerstvo s roditeljima. Programi se provode kontinuirano kroz kreativne radionice i pričaonice u kojima su roditelji, ne samo partneri, već i inicijatori te kreatori ideja. Jedan od takvih programa nosi naziv Mama, tata i ja. Cilj programa je uključiti roditelje, potičući ih na kvalitetno provođenje vremena sa svojim djetetom izvan roditeljskog doma.

Osim navedenog, provode se i aktivnosti naziva Zanimanja mojih roditelja u sklopu kojih roditelji djeci opisuju svoje zanimanje.

Kada je riječ o suradnjama i partnerima, valja spomenuti da njihov broj raste iz dana u dan. U protekloj godini ostvarene su suradnje s Kazalištem Virovitica, PU Virovitičko-podravskom, vrtićima i osnovnim školama s područja Grada i Županije, Likovnim klubom "Nikola Trick" Virovitica, Fotoklubom Virovitica, Društvom Naša Djeca Virovitica, psiholozima, vjeroučiteljima, stomatolozima i mnogim drugima.

Gradska knjižnica i čitaonica u Virovitici u protekloj se godini uključila u akciju darivanja slikovnica koja se provodi povodom Međunarodnog dana darivanja knjiga. Slikovnice su prikupljane tijekom mjesec dana, a darovane su Dječjem odjelu Opće bolnice Virovitica.

Darivanje slikovnica dječjem odjelu opće bolnice Virovitica

ca. Darovano je šezdesetak slikovnica koje su darovali mnogobrojni građani, udruge i ustanove. Ova donacija ujedno je označila i početak suradnje ovih dvaju ustanova. U nadolazećem periodu, planirane su i aktivnosti Dječjeg odjela i Igraonice kroz partnerstvo s liječnicima, veterinarima, kuharima, pekarima, socijalnim radnicima i ostalima.

PROJEKT DIGITALIZACIJE VIROVITIČKOG LISTA GRADSKE KNJIŽNICE I ČITAONICE U VIROVITICI (1993. – 2014.)

Višnja Romaj, Gradska knjižnica i čitaonica u Virovitici

Ravnateljica Gradske knjižnice Višnja Romaj, prof., pokrenula je inicijativu i osigurala sredstva iz proračuna Grada Virovitice za digitaliziranje Virovitičkog lista koji je sastavni dio knjižne grade Zavičajne zbirke Gradske knjižnice. Cilj je ovog projekta digitalizirati postojeće brojeve Virovitičkog lista kako bi se on trajno sačuvao za buduće generacije te kako bi se olakšalo online pretraživanje.

U šezdeset godina izlaženja ove značajne tiskovine koja je ostavila neizbrisiv trag kada je riječ o društveno-političkim, gospodarskim, kulturno-obrazovnim te sportskim sadržajima ovoga Grada i ove Županije, Gradska knjižnica, na čelu s ravnateljicom, smatrala je

jednom od svojih prioritetnih zadaća započeti digitalizaciju Virovitičkog lista. Digitaliziranje je povjerenog renomiranoj varazdinskoj tvrtki Point d.o.o.. Važno je napomenuti da će biti omogućeno pojmovno pretraživanje svih brojeva Virovitičkog lista te da će svi brojevi biti dostupni u izvornom formatu.

Ovime se ujedno Gradska knjižnica i čitaonica u Virovitici, koristeći suvremenu tehnologiju, svrstala u red onih narodnih knjižnica u RH koje su se usmjerile prema jednoj od najvažnijih zadaća unutar strategije razvoja narodnih knjižnica – očuvanja zavičajne kulturne baštine.

KNJIŽNICA - DNEVNI BORAVAK GRADA

Antonija Mandić, Gradska knjižnica Đurđevac

U Gradskoj knjižnici Đurđevac 2014. godina je obilježena kao godina noviteta.

U misiji da postanemo dnevni boravak grada došlo je do brojnih promjena. Jedna od promjena je promjena radnog vremena. Naime, Knjižnica je do sada svaki dan imala drugo radno vrijeme, dok je novim radnim vremenom, Knjižnica otvorena za korisnike svaki dan od 10,00 do 17,00 sati.

Jedna od novina je i otvorenost subotom do 12,00 sati, čime smo omogućili da naši korisnici koji ne mogu koristiti usluge Knjižnice preko tjedna, iskoriste pogodnost subotom.

Otvorenost subotom zasigurno je posebno pogodna za studente kojima je to jedini način da koriste našu Knjižnicu.

Nakon što smo otvorili svoja vrata svima i povećali svoju otvorenost, krajem godine krenuli smo i s drastičnim smanjenjem članarina, što je rezultiralo odlukom osnivača da sve usluge koje nudimo, s početkom siječnja postanu besplatne. U vremenu teške gospodarske situacije, ako zaista želimo biti dostupni svima, onda je ovo jedini mogući način da sve naše usluge, aktivnosti i događanja na jednak način budu dostupni svima.

Druženje povodom otvorenja lifta

Povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, 3. prosinca, na upotrebu je predano dizalo svim osobama s invaliditetom kojim konačno mogu doći do Gradske knjižnice. Uz najveću potporu Grada Đurđevca, ali i sponzora, kao i svih građana koji su podržali akciju „Svi za jednog, dizalo za sve“, ovaj projekt je ostvaren.

Bilo je sretno lice predsjednice Gradskog društva osoba s invaliditetom gospođe Barbare Fuček – Leško kada je konačno mogla u kolicima do Knjižnice. Zahvalila se svima koji su sudjelovali u ovome projektu i na taj način omogućili da sve osobe s invaliditetom, iz našega kraja, mogu svoje kulturne potrebe zadovoljiti u Gradskoj knjižnici, od posudbe knjiga, do korištenja čitaonice i sudjelovanja na tribinama, izložbama i predstavljanjima knjiga.

S brojnim promjenama u radnom vremenu, članarini i dostupnosti, došli smo i do promjena u programskom konceptu. Zanimljivost su svakako Putopisi srijedom koji su se pokazali kao pun pogodak. Veliki broj posjetitelja na putopisnim srijedama govori nam da su ljudi „gladni“ uzbudljivih predavanja. Novi koncept je i Filozofija četvrtkom, kada jednom mjesечно „filozofiramo“ o zanimljivim temama. Posebno smo ponosni na naš Biblikofer koji je kao pilot projekt nastavio putovati u Dječji vrtić te suradnja s Udrugom za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Đurđevac, čije korisnike isto tako jednom mjesечно posjećujemo. Ne smijemo nikako izostaviti niti naš Klub ljubitelja knjiga koji je osim novih članova dobio i svoj blog na kojem mogu iznositi svoja mišljenja o pročitanim naslovima. Vidljivost je isto tako jedan od važnih ciljeva koje želimo ostvariti. Upravo smo zato aktivni u medijima, ali i na našoj Facebook stranici putem koje želimo informirati i biti u korak s novim tehnologijama. Svaku subotu na Podravskom radiju uređujemo emisiju Uvez u kojoj predstavljamo nove naslove i sve što se događa u našoj Knjižnici.

Odradili smo 8 predstavljanja knjiga, 20 predavanja i tribina i preko 40 radionica i to sve sa puno entuzijaz-

ma i dobre volje. Cijela godina i svi ovi noviteti za nas su bili jedan veliki izazov. Povećali su se apetiti naših korisnika, koji s nestrpljenjem očekuju što smo im pripremili, stoga nas posebno veseli proširenje Knjižnice i nova multimedijalna dvorana koja će uskoro ugledati svjetlo dana.

Biti dnevni boravak grada, znači biti spreman mijenjati sebe i svoje programe u skladu s potrebama zajednice i ljudi koji tu zajednicu čine.

Prilagodivši svoje programe i aktivnosti, Gradska knjižnica sada može zadovoljiti potrebe većeg broja korisnika, što je i naša misija: VIDLJIVOST, PRISUTNOST I ZADOVOLJSTVO KORISNIKA. Mislimo da smo na dobrom putu da ih i ostvarimo.

Prepuna knjižnica na predstavljanju knjige „Matilda i zagonetne žabe“

PRVIH PET GODINA ČITATELJSKOG KLJUK

Dušanka Vergić, Gimnazija Dr. Ivana Kranjčeva Đurđevac

Povijest čitateljskih klubova/grupa je duga, od diskusijskih klubova u doba Platona, sastanaka i razgovora tkalji, čitanja u samostanima, čitaoničkih društava, salona u Francuskoj, prvog formalnog kluba u 17. stoljeću, širenja klubova nakon rata i popularnosti nakon Oprah Show-a 1996., do današnjih klubova koji su osnovani u knjižnicama, knjižarama, školama...

Povijest našeg kluba počinje 24. 11. 2009. kada je na inicijativu knjižničarki iz Gradske knjižnice Đurđevac naš klub i osnovan. Prva voditeljica kluba je bila Ivanka Ferenčić Martinčić. Kasnije su tu ulogu imale: Anica Šabarić i Ljerka Šimunic, a trenutno klub vodi Dušanka Vergić.

Na prvom sastanku smo našem klubu dali ime KLJUK što je kratica od Klub ljubitelja knjige te smo dogovorili pravila rada. Na drugom sastanku 1. 12. 2009. iznosili smo prijedloge naslova za čitanje i napravili plan za 2010. godinu. Na trećem sastanku, u siječnju 2010. godine, raspravljali smo o prvoj knjizi „Psima ulaz zabranjen“ – dječjoj knjizi hrvatske autorice Melite Rundek. Preuzeli smo i Deset prava čitatelja iz knjige Daniela Pennaca, „Od korica do korica“ koji su bili i na plakatu

u jednom od ranijih brojeva Sveske.

I tako iz mjeseca u mjesec već punih pet godina sastajemo se prvi utorak u mjesecu u prostoru Gradske knjižnice Đurđevac. Na susretu se nađe od dvanaest do šesnaest članova (Što je idealno da svi dobiju priliku govoriti). Ponekad se prije sastanka neki jave i mejlom. Iznosimo osobne doživljaje o pročitanom, dajemo različite interpretacije pojedinog pročitanog naslova, koristimo citate, propitujemo detalje, otvaramo društvena pitanja... Razgovarali smo i raspravljali o pedesetak naslova. Pri svakom susretu izmjenimo i preporuke za čitanje, predstavimo koju dobru knjigu.

Naši članovi često su gosti i drugih događanja u knjižnici. Sastajemo se zbog zabave, veselja i humora, stvaranja i produbljivanja prijateljstva, proširivanja čitateljskih interesa i stjecanja novih znanja, kvalitetne i opuštene komunikacije, slobodnog iskazivanja misli, maštanja... Različite smo životne dobi, no s istom ljubavlju prema knjizi i čitanju. Više o klubu na blogu: <http://kljuk.blog.hr/> ili na stranicama Gradske knjižnice Đurđevac.

Klub ljubitelja knjiga na sastanku

PROJEKT "ČITAJ MI" U GRADSKOJ KNJIŽNICI ĐURĐEVAC

Katarina Pavlović, Gradska knjižnica Đurđevac

Gradska knjižnica Đurđevac u suradnji s Podravskim radijom uključila se u projekt "Čitaj mi". Naime, 2013. godina proglašena je Europskom godinom čitanja naglas. Pod pokroviteljstvom Ministarstva socijalne politike i mladih pokrenuta je nacionalna kampanja "Čitaj mi" za promicanje čitanja naglas djeci od rođenja. Cilj kampanje je zainteresirati i poticati roditelje, učitelje,

Snimanje radijskih "Priča za laku noć"

odgajatelje i sve ostale da počnu čitati naglas djetetu. Čitanje bi tako postalo svakodnevno druženje djece s knjigom te se stvorila posebna veza između čitača i djeteta. Nadalje, cilj kampanje je čim raniji dolazak djeteta u lokalnu knjižnicu.

Gradska knjižnica Đurđevac krenula je s čitanjem naglas 28. siječnja 2013. puna tri mjeseca ranije od kretanja nacionalne kampanje. Toga dana je emitirana prva snimljena priča za laku noć na Podravskom radiju. Bila je to priča "Kako je snijeg pao" Brune Ku-mana. U početku, u projekt su bile uključene samo tri djevojke šestog razreda. S vremenom je čitanje na lokalnom radiju postalo veoma popularno. Danas, dvije godine kasnije, 15-ero djece čita priče naglas. Priče se emitiraju svakoga dana u 19:50 na Podravskom radiju. Djeca su do danas snimila preko 600 priča u trajanju do deset minuta.

Slušanjem svakodnevnih priča, osjeća se i veći broj dolazaka male djece u Knjižnicu, što je i jedan od ciljeva nacionalne kampanje. Tjedno se u Knjižnici održavaju i pričaonice u tri termina. Projekt "Čitaj mi" je u Gradskoj knjižnici Đurđevac završio punim smisлом.

MEĐUNARODNA SURADNJA PUČKE KNJIŽNICE I ČITAONICE DARUVAR S KNJIŽNICAMA U ČEŠKOJ I BIH

Romana Horvat, Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar

Tijekom 2014. godine Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar nastavila je uspješnu suradnju s dvije inozemne knjižnice – Gradskom knjižnicom Česky Tešin (Mest-ska knihovna Česky Tešin) iz Češke Republike i Narodnom i univerzitetском bibliotekom „Derviš Sušić“ iz Tuzle, BiH.

Prva knjižnica s kojom smo stupili u kontakt je Mest-ska knihovna Česky Tešin. S kolegama u spomenutoj knjižnici u kontaktu smo gotovo svaki tjedan te razvijamo niz projekata koji uvijek plijene pozornost javnosti. Među ostvarenim projektima posebno se

Romana Horvat i Fanika Stehna u posjetu kolegama u Češkoj

ističu Noć s Andersenom – obilježavanje Andersenova rođendana posljednjeg petka u ožujku kad najmlađi korisnici u vrećama za spavanje noće u knjižnici i druže se uz niz aktivnosti za poticanje čitanja, a 2015. bit će četvrta godina zajedničke suradnje u ovom programu. Tu su i izrada zajedničke web stranice, webika, s prikazom zajedničkih aktivnosti, izrada Knjige o mom gradu u tiskanom i elektroničkom izdanju te projekt kreativnog pisanja na temu To je bio dan za pamćenje. U ovom posljednjem projektu uz naše dvije knjižnice sudjelovale su i Mest-ska knjižnica Kysucke Nove Mesto iz Slovačke i Biblioteka Miejska w Cieszynie iz Poljske Voditeljice radionice kreativnog pisanja bile su Tina i Rajna Gatalica, a iz svake knjižnice odabrano je šest radova koji su uvršteni u međunarodni e-zbornik radova koji se može prolistati na linku http://issuu.com/szymczysko/docs/sta__se_spisovatelem_s..._sborn_k. U svibnju 2014. godine Fanika Stehna, voditeljica Središnje knjižnice za češku manjinu u RH i Romana Horvat, ravnateljica Pučke knjižnice i čitaonice Daruvar bile su u stručnom posjetu kolegama u Češkoj Republici. Stručni je posjet trajao četiri dana, a za to vrijeme Fanika Stehna i Romana Horvat obišle su matičnu knjižnicu s područnim knjižnicama te su dogovorile nove aktivnosti i programe koji će se razvijati u narednom periodu.

Zbog uspješne prekogranične suradnje Grada Daruvara i Bjelovarsko-bilogorske županije s Gradom Tuzlom, 2013. godine ravnateljica Pučke knjižnice i čitaonice Daruvar stupila je u kontakt s Edinom Jahi-

ćem, ravnateljem Narodne i univerzitske biblioteke „Derviš Sušić“ iz Tuzle kako bi se ostvarila i kulturna suradnja ovih dviju knjižnica. Nakon poslanog pisanih Prijedloga kulturne suradnje, ravnateljica daruvarske knjižnice s gradonačelnikom Grada Daruvara Daliborom Rohlikom, pročelnikom za gospodarstvo Ratkom Vukovićem te konzultantom privatne tvrtke Tomislavom Lneničekom otputovala je u stručni posjet Tuzli. Grad Tuzla sa svojih 120 441 stanovnika slovi kao jedno od najstarijih naselja u Europi s kontinuitetom življenja s vrijednom kulturnom baštinom pa se to odražava i na rad tamošnje knjižnice. Narodna i univerzitska biblioteka „Derviš Sušić“ Tuzla jedna je od većih u Bosni i Hercegovini kao i jedna od vodećih po rezultatima svoga rada. Knjižnica se osamostaljuje u listopadu 1992. godine i djeluje kao jedinstvena ustanova koristeći zajedničke prostorne, fondovske i kadrovske potencijale pri izvršavanju zadataka matične knjižnice za područje Tuzlansko-podrinjskog kantona. Od travnja 2002. godine knjižnica nosi ime Derviša Sušića, poznatog bosanskohercegovačkog pisca i svojevremenog direktora knjižnice. Knjižnica posjeduje raznovrstan i vrijedan fond od 200 000 sv. knjižne građe (fond daruvarske knjižnice je oko 50 000 svezaka knjižne građe), a zapošjava 31 djelatnika (u daruvarskoj je zaposleno 6 djelatnika). Zahvaljujući velikoj susretljivosti ravnatelja Edina Jahića, ravnateljica Romana Horvat upoznala je sve usluge, knjižnične odjele i službe, a posebno ju je oduševila zbirka knjižnične građe na stranim jezicima, formirana u okviru stranih kulturnih centara koji su tijekom posljednje tri godine našli smještaj pod krovom ove knjižnice: Austrijska biblioteka, Američka čitaonica, Iranski kulturni centar i Turski kulturni centar. Posebno se mora istaknuti

Posjet Narodnoj i univerzitetskoj knjižnici Derviš Sušić Tuzla

bogata i dinamična međunarodna suradnja koju je tuzlanska knjižnica razvila sa srodnim ustanovama iz SAD-a, Malezije, Njemačke, Austrije, Hrvatske, Francuske, Nizozemske, Velike Britanije, Egipta i drugih zemalja.

U veljači 2014. ravnatelj Edin Jahić uzvratio je posjet daruvarskoj knjižnici prilikom svečanog otvorenja „BiH kutka“ na studijskom odjelu knjižnice. Tom je prilikom daruvarska knjižnica primila bogat poklon knjižne građe, a dogovorena je i druga suradnja dviju knjižnica – najmladi članovi Narodne i univerzitske biblioteke „Derviš Sušić“ Tuzla uključili su se u obilježavanje Andersenova rođendana te su noćili u vrećama za spavanje u svojoj knjižnici! Te smo noći komunicirali putem video konferencije i s kolegama u Tuzli, a za javnost u Tuzli i u Daruvaru ovaj je projekt bio iznimno zanimljiv i medijski popraćen.

RECI DA KULTURI, RECI DA SEBI! NOVE KNJIŽNIČNE USLUGE

Irena Ivković, mag. bibl., Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar

Tijekom rada s građanima grada Daruvara i okoline, u posljednjih nekoliko godina poslovanja Pučke knjižnice i čitaonice Daruvar, primjećen je velik interes, kako djece, tako i odraslih građana grada Daruvara za različite vidove edukativno-kreativnog izražavanja. Aktivno sudjelujući u kreativnim radionicama djeca razvijaju motoričke sposobnosti, sudjelujući u edukativnim radionicama uče o manje poznatim činjenicama iz prirode i društva, povijesti, geografije, hrvatskoga jezika, a što je najvažnije, na svježem su zraku i daleko od televizijskih i računalnih ekrana. Odrasla populacija u ovim radionicama pronalazi vrijeme za opuštanje i ugodno druženje.

Daruvarsко kulturno ljetu u organizaciji Pučke knjižnice i čitaonice Daruvar (koja se ovdje javlja kao inicijator ideje o obogaćivanju kulturno-animacijsko-edukacijskih sadržaja u gradu tijekom ljetnih mjeseci), Turističke zajednice Daruvar-Papuk i Grada Daruvara te sponzora Daruvarskih toplica doživjelo je svoju premijeru u ljeto 2014. godine pod geslom Reci DA kulti-ri, reci DA sebi! Manifestaciju su također svojim ne-sebičnim zalaganjem, trudom i dobrovoljnim radom obogatili sudionici – voditelji kreativnih i edukativnih radionica bez čije pomoći ne bismo mogli realizirati programe koje smo planirali. Dobro je poznato da knjižnice 21. stoljeća više nisu isključivi prikupljači

kulturne baštine, već zbog razvoja tehnologije i proširivanja interesa i zahtjeva korisnika knjižnica i one same moraju proširivati ponudu u svome poslovanju. Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar prepoznala je zahtjeve i potrebe ne samo svojih korisnika, već i svih građana grada Daruvara i okoline i rekla DA kulturi u ime svih građana grada.

Posjetitelji ove manifestacije imali su priliku uživati u kulturno-umjetničkom programu koji je uključivao kazališne predstave lokalnih kazališnih družina, kino projekcije na otvorenom, književne večeri, čitanja poezije, kao i čitanja priča najmlađima, glazbene nastupe lokalnih glazbenika, različite vrste kreativnih i edukativnih radionica namijenjenih kako djeci tako i odraslima, izložbe slika i fotografija i sl. Svi programi održani su na otvorenom prostoru (na nekoliko lokacija u gradu, a centralni prostor događanja bio je Lječilišni perivoj - Julijev park) kako bi bili dostupni što većem broju posjetitelja. Program manifestacije namijenjen je svim dobним skupinama (od 1 do 101 godine starosti).

Daruvarsko kulturno ljetu 2014. ostalo je zapamćeno prije svega po vrlo interesantnim edukativnim radionicama za djecu tijekom kojih su djeca stekla uvid u

Knjižničarke čitaju priče najmlađim Daruvarčanima

povijest grada Daruvara, o njegovim osnivačima grofovima Jankovićima, kulturnim spomenicima grada te sakralnim objektima. Također, glazbeni talent djeca su mogla izraziti za vrijeme trajanja glazbene radionice izrade vlastite pjesmice o Daruvaru. Daruvarsко kulturno ljetno 2014. po prvi put je omogućilo Daruvarčanima uživanje u ljetnome kinu što su građani s oduševljenjem prihvatali.

Organizatori Daruvarskog kulturnog ljeta 2015. naglasak stavljuju na EDUKATIVNE RADIONICE tematski

strukturirane u više vrsta KULTURNIH AKTIVNOSTI poput knjižnične baštine, muzejske baštine, graditeljske baštine, kulturnih krajolika, etno kulture, kulture čitanja, dramske kulture, likovne i glazbene kulture, kulture govorenja, medijske kulture i sl.

Cilj ove manifestacije jest pružiti građanima sadržaje koje traže, a koji su im dostupni u njihovom gradu, kao i razvijati naviku posjećivanja kulturnih manifestacija (glazbenih, kazališnih te ostalih javnih događanja). Ponudimo li mladima programe bogatog i raznovrsnog sadržaja, mlađi će stjecati cjeloživotne kompetencije za valorizaciju kulturno-umjetničkih djelatnosti u vlastitome gradu, odnosno županiji.

Daruvarsko kulturno ljetno na dobrom je tragu da postane tradicionalna kulturna manifestacija, s obzirom na to da je Daruvar do 2014. godine bio među rijetkim gradovima u Republici Hrvatskoj koji tijekom ljetnih mjeseci svojim građanima i gostima grada ne nudi organiziranu konцепciju kulturno-umjetničkih sadržaja i zabave. Važnost manifestacije za građane grada prepoznao je i Ministarstvo kulture Republike Hrvatske koje je u 2015. godini pružilo i finansijsku potporu ovome projektu.

TEČAJ ČEŠKOG JEZIKA ZA POČETNIKE

Fanika Stehna, Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar – Središnja knjižnica Čeha u Republici Hrvatskoj

Procesi učenja i prenošenja znanja izuzetno su osjetljivo područje, a mi u knjižnici dajemo našim članovima mogućnost da besplatno usvoje nova znanja i vještine. U 2014. godini počeli smo s tečajem češkog jezika za odrasle članove naše knjižnice. Potičemo atmosferu otvorenog dijaloga u kojoj je dobrodošla svaka sugestija i inicijativa.

Polaznici tečaja nisu trebali imati neka predznanja iz češkog jezika, već samo želju da nauče nešto novo tj. osnove konverzacije na češkom jeziku. Interes za ovaj tečaj bio je iznimno velik. Prijavilo se 30 kandidata, a nastava se odvijala u dvije grupe. U svakoj grupi sudjelovalo je petnaest korisnika. Zastupljenost polaznika bila je od mlađeži pa sve do treće životne dobi. Di-

namika odvijanja nastave bila je dva puta tjedno dva školska sata po svakoj grupi. Cjelokupan tečaj trajao je 30 školskih sati.

Polaznici su imali još dodatnih pogodnosti, a ako je netko iz nekog razloga bio spriječen, mogao je doći na konzultacije u radno vrijeme knjižnice. Sav potreban materijal kao i izbor grude koji smo koristili na tečaju bio je iz fonda Središnje knjižnice za češku manjinu u RH. Određeni udžbenik nije korišten već su izabrane teme bile prilagođene aktualnostima i zanimljivostima iz svakodnevnog života. Na satovima je uvijek bilo veselo, posebno kada se vodila rasprava o riječima koje jednako zvuče, a imaju različito značenje kako u hrvatskom tako i u češkom jeziku.

Polaznici tečaja češkog jezika

SLOBODNA KNJIŽNICA ILI KNJIŽNICA NA OTVORENOM ILI – POSUDITE KNJIGU U BILO KOJE DOBA DANA I NOĆI

Irena Ivković, Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar

Ulična knjižnica, (Mala) slobodna knjižnica, Knjižnica na otvorenom, Otvorena knjižnica – sve su to nazivi za knjižnicu koja se temelji na slobodnom posuđivanju knjiga (bez obveze vraćanja), dobrovoljnom doniranju, odnosno razmjeni knjiga.

Knjižnica ne bi trebala biti zatvorena ustanova namijenjena samo "odabranima", tj. njezinim članovima. Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar pokušava to i ne biti te se trudimo svoje sadržaje prezentirati širokoj javnosti kako bi potencijalni korisnici stekli uvid u naš rad i naša nastojanja da kulturu, knjigu i zabavu ponudimo svima koji žele ubirati plodove naših aktivnosti. Stoga se trudimo porušiti sve ograde u širenju kulture čitanja, kreativnih ideja i promicanju knjižnične djelatnosti. Odlučili smo iz tog razloga građanima grada Daruvara i njegovim posjetiteljima pružiti jedan novi vid knjižnice, a to je Knjižnica na otvorenom.

Knjižnica na otvorenom zasniva se na principu razmjene knjiga.

Citatelj: uzima knjigu koju zadržava u trajnom vlasništvu, odnosno donira knjigu iz vlastite privatne biblioteke i donosi je u Knjižnicu na otvorenom ili knjigu iz Knjižnice na otvorenom posudi, pročita i vrati natrag u ormarić. Razmjena se temelji na solidarnosti među čitateljima. Fungcionira na način da citatelj donira svoje knjige otvorenoj knjižnici. Isto tako, citatelj slobodno posuđuje knjige koje se nalaze u ormariću uz obvezu vraćanja.

Rok posudbe nije određen. Knjižnica na otvorenom

Daruvarčani su prepoznali važnost Knjižnice na otvorenom.

pokrenuta je s ciljem poticanja čitanja svih generacija građana grada Daruvara i njegovih gostiju.

Ovom uslugom Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar pridružila se malenoj obitelji knjižnica na otvorenom u Republici Hrvatskoj. Knjižnice na otvorenom pokrenute su u Karlovcu, Zagrebu, Velikoj Gorici, Vrbaniku na Krku, Senju, Humu na Sutli, Dubrovniku, a od prošle godine i u Daruvaru.

Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar na ovaj način želi skrenuti pažnju na važnost čitanja i potaknuti sve generacije Daruvarčana na što češće druženje s knjigom, proširiti ponudu svojih usluga, kao i usmjeriti djelovanje na prostor izvan Knjižnice.

ZLATNA BIBLIJA U PUČKOJ KNJIŽNICI I ČITAONICI DARUVAR

Romana Horvat, Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar

Jedan od osnovnih strateških ciljeva svake knjižnice je privući što više korisnika i posjetitelja. Kad smo na prijedlog i uz finansijsku podršku gradonačelnika Dalibora Rohlika 2011. godine kupili Zlatnu Bibliju, najsvremeniji prijevod i najluksuznije opremljen Stari i Novi zavjet do tada, nismo ni sanjali da ćemo samo nekoliko godina kasnije Pučkoj knjižnici i čitaonici Daruvar omogućiti statistički gledano, veliki broj posjeta ne samo Daruvarčana, potencijalnih članova Knjižnice već i putnika namjernika koji dolaze u naš grad. U 2013. godini Zlatnu Bibliju razgledalo je 182 turista, a već 2014. godine 881 turist.

Jedan od ključnih zadataka Hrvatske turističke zajednice je pokretanje marketinškog koncepta promicanja turističkog prometa u razdoblju pred i posezone (PPS koncept), što je ujedno i jedan od strateških marketinških ciljeva ukupnog hrvatskog turizma. Sukladno gore navedenim odrednicama prošle smo se godine zbog uspješne dotadašnje suradnje s Turističkom zajednicom Daruvar-Papuk priključili razvijanju kvalitetnije pred i posezonske turističke usluge grada Daruvara. Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar nalazi se u samome središtu grada, a i kulturni je spomenik. Knjižnica razvija niz usluga i programa koji su zanimljivi ne samo domaćem stanovništvu nego i gostima Grada. Kupnjom Zlatne Biblike ili kako je još neki nazivaju,

Milenijske Biblike, omogućili smo uvrštavanje Knjižnice u pilot projekt PPS destinacija što je rezultiralo rastom broja posjetitelja Knjižnici. Svi turistički voditelji u gradu uvrstili su nas na popis nezaobilaznih destinacija te se možemo pohvaliti tijednim razgledavanjima Knjižnice i Zlatne Biblike.

Turisti u razgledavanju Zlatne Biblike

IZ NARODNIH KNJIŽNICA

Biblija je za kršćane temeljni dokument za život. Ona poučava o Bogu i životu. Počela se zapisivati oko 1300 g. pr. Krista, a pisanje se završilo krajem 1. st. U njoj su sabrani različiti književni žanrovi: pjesme, pripovijesti, poslanice, evandelja... Zlatna Biblija tiskana je 2008. godine zajedničkom suradnjom nakladničkih kuća Mozaik knjiga i Kršćanska sadašnjost u nakladi od 1500 numeriranih primjeraka. Hrvatska je treća zemlja, nakon Austrije i Njemačke koja se odlučila na pothvat repliciranja tzv. Bečke Biblike.

Naša Zlatna Biblija tiskana je pod rednim brojem 1068. Uz Zlatnu Bibliju posjedujemo i ovjereni vlasnički list od strane javnog bilježnika, bogato opremljen i baršunom podstavljen kovčežić, stalak i bijele rukavice. Biblijski tekst preuzet je iz Jeruzalemske Biblike iz 1994. godine, hrvatski je standardni prijevod koji se

rabi u bogoslužju i u stručnim teološkim izdanjima, a ilustracije, njih tristotinjak, objavljene su uz dopuštenje Austrijske nacionalne knjižnice u Beču, a koje je toj knjižnici darovao habsburški dvor. Tih tristotinjak ilustracija nastalo je u periodu od 10. do 17. stoljeća. Potanko slijede i do 1000 godina stare izvornike iako su se imena autora koji su izradili ilustracije kroz stoljeća izgubila.

Dojam raskoši Zlatnoj Bibliji daje uvez s ukrasnim zlatnim ornamentima, kopčom na koricama, a stotinjak je ilustracija ukrašeno zlatnom folijom. Zlatna Biblija može se u Knjižnici pogledati u dva termina: utorkom od 10 sati do 12 sati i srijedom od 14 sati do 16 sati, no zbog velikog interesa, razgledavanje Zlatne Biblike omogućujemo i izvan radnog vremena, tj. vikendom.

MULTIMEDIJSKI KULTURNI CENTAR GRADSKE KNJIŽNICE „FRANJO MARKOVIĆ“ KRIŽEVCI

Martina Sanković, Gradska knjižnica „Franjo Marković“ Križevci

Multimedijski kulturni centar (tj. multimedijska dvorana koja se nalazi u novoj zgradi knjižnice) Gradske knjižnice „Franjo Marković“ Križevci otvoren je u svibnju 2013., iako smo tek krajem veljače 2014. započeli s revizijom i preseljenjem knjižnice u novi prostor. Cijelo ovo vrijeme Multimedijski kulturni centar (u daljem tekstu MKC) živi. Zaposlenici Gradske knjižnice „Franjo Marković“ Križevci sami održavaju, uređuju, čiste prostor MKC-a te rade i dežuraju na raznim programima i medijskim projekcijama u organizaciji Gradske knjižnice, ali i onima koje organiziraju Grad Križevci, Koprivničko-križevačka županija, gradske škole i razna društva i udruge svih profila koji djeluju u našem gradu i okolnim mjestima. Programi se uglavnom održavaju izvan radnoga vremena knjižnice.

Budući da je multimedijska dvorana opremljena novčanim sredstvima iz fondova EU, još pet godina nakon završenoga projekta ne smijemo ostvarivati novčane prihode od iznajmljivanja dvorane. Iz tog

razloga organizacijske troškove svih događanja u MKC-u snosi knjižnica.

Podatci o događanjima u 2014. potvrđuju da je MKC doista aktivran. Imali smo ukupno 136 programa u kojima je sudjelovalo 3.988 ljudi. U organizaciji knjižnice održano je 96 filmskih projekcija za naše članove (animirani, dječji,igrani i dokumentarni filmovi) s 2.002 sudionika. Posebno ću navesti i program medijske kulture koji smo provodili za osnovne škole (12 projekcija, 622 sudionika). Od ostalih programa najbrojnije su razne izložbe i predavanja, književni susreti, promocije knjiga, konferencije i sl. Time smo privukli velik broj korisnika koji su prepoznali naš prostor i novu vrstu usluge koju knjižnica nudi svima zainteresiranim.

Vjerujemo da ćemo nakon preseljenja knjižnice u novu zgradu imati puno više korisnika i biti u mogućnosti pružiti im još raznovrsniju i kvalitetniju uslugu.

Projekt sufinancira Europska unija u sklopu IPA prekograničnog programa Mađarska – Hrvatska

NOĆ KNJIGE 2014. U SLATINI

Ana Knežević, Gradska knjižnica i čitaonica Slatina

Uspjeh romana Lauren Weisberg "Vrag nosi Pradu" leži u radnji romana i činjenici da tisuće i tisuće djevojaka širom svijeta sanja upravo o poslu kakav je dobila Andrea, glavna junakinja romana. Ona je pomoćnica urednice jednog od najglamuroznijih modnih časopisa. Njezin novi ured izgleda kao iz bajke s dizajnerskim namještajem, hrppom prekrasnih cura i fenomenalnih frajera čija savršena odjeća ocrtava njihova još savršenija tijela. No, bajka ima i svoju ružnu stranu. Ispod skupe šminke i trendi frizure, njezina šefica, neprikosnovena kraljica modnih časopisa, Miranda Priestly, utjelovljenje je samoga vraga.

Na početku početku čitanja Tajanina romana, našlućujemo da se radi o istom: velike firme melju svoje male zaposlenike. Samo što je u Tajaninu romanu gorka pilula stvarnosti otopljena u hrvatsku zbilju i svakodnevnicu u kojoj vladaju velike korporacije u stilu "harakiri na balkanski." Nepotizam, način na koji poslju, način na koji nagrađuju svoje zaposlenike... Ovaj roman je sve, samo ne ono što bi trebao biti dobar posao. I to još preko rodbinske veze i obećanjem o šest tisuća kuna koje nikada nije vidjela.

Roman nosi autobiografske elemente, a autorica nam sugerira: „Izaberite profesiju koju ćete voljeti. Ne prihvatajte poslove samo zbog novca, koji vam možda nikada neće biti isplaćen.“

U knjizi „Vrag nosi Pradu“, glavna junakinja, kako smo već naveli, uspije „upasti“, na posao o kojem sanja i ona, ali i tisuće djevojaka. Ne uspijeva ga zadržati jer ne može podnijeti „šeficu iz pakla“, ali i većinu drugih

zaposlenika koji „igraju“ po njezinim pravilima. Naša Veronika „upala je“ u ono zbog čega jedan, možda i mali dio političke elite, čami u istražnim zatvorima. U jednom trenutku osjeća se izgubljeno, bolesno i beznadno jer shvaća da ponekad mora i odigrati ulogu potpisivača nedovoljno istraženih okolnosti u kojima su se dogodile štete koje isplaćuje Korporacija u kojoj radi. Može li ona to? Većina zaposlenika Korporacije slijepo se pokorava „pravilima“, čineći sve što je naloženo. Može li to Veronika? Tu nastaje prava crna rupa mobinga u koju upada Veronika. Najvećim dijelom zbog toga što i većinu svojih kolega podsjeća na „živo blato“ u koje su upali i ne mogu se pomaknuti, a kamoli izvući. U trenutku kada i Ante treba otici iz Korporacije, Veronika zna točno kako stvari stoje. Hoće li je uspjeti istjerati?

Ovaj književni susret omogućila je nakladnička kuća AGM iz Zagreba i idejna začetnica Tribine „Pisci u izlugu“, Vera Sesar. Tribina se redovno održava u Teslinoj 7, knjižari nakladničke kuće AGM. Gošća tribine bila je i Tajana Obradović, koja se danas predstavila našoj čitalačkoj publici.

Publici se obratila još jedna mlada spisateljica, Suzana Bosnić predstavljajući svoju zbirku kratkih priča „Pod zemljom u velikim cipelama“. Tako je Dan svjetske knjige i autorskih prava te Dan hrvatske knjige 2014. prigodno obilježen u Gradskoj knjižnici i čitaonici Slatina. Želim Vam još mnogo uspješnih dana u životu kada ćemo se ovako sretti družiti s knjigama i dragim nam ljudima.

SILVIA ŠESTO STIPANIČIĆ U GRADSKOJ KNJIŽNICI I ČITAONICI SLATINA

Ana Knežević, Gradska knjižnica i čitaonica Slatina

Povodom Mjeseca hrvatske knjige 2014., Gradsku knjižnicu i čitaonicu Slatina posjetila je jedna od najčitanijih književnica za djecu i mlade koja piše i za odrasle. Riječ je o Silviji Šesto Stipaničić koja je izdala je oko tridesetak ili više naslova.

Ono po čemu je javnost najviše poznaće, dječe su knjige koje su na popisu lektire za osnovne škole „Debel“ i „Bum Tomica“, ali još je značajnije da su prije ulaska u lektiru bile na samom vrhu top lista najčitanijih. Silvija je primila brojne nagrade za svoj spisateljski rad. Njezina lektira postavljena je na kazališne daske i tu je doživjela veliki uspjeh. Naslov „Debel“ prošle je godine bio na popisu knjiga koje su uvrštene u Nacionalni kviz za poticanje čitanja u Zagrebu. Prilikom proglašenja pobjednika, izvedena je istoimena kazališna predstava.

Osnovala je vlastitu izdavačku kuću „Semafora“. Sretna je što su tako čitana djela ušla u lektiru jer to govori da je omražena lektira dobila vjetar u leđa i da se konačno počelo raditi na tome da djeca zavole čitanje. Više od sat vremena druženja s Književnicom prošao je kao u trenu. Najveće zanimanje kod mladih u Slatini i Novoj Bukovici postigao je naslov „Debel“, a kod djece „Bum Tomica“. Kako i ne bi, kada knjiga govori o duhovitim zgodama i nezgodama u životu

desetogodišnjeg dječaka Tomice koji svojim dječjim očima promatra svijet. Knjige nemaju čvrstu kompoziciju i fabulu. Sastavljene su od crtica iz kojih pršte odnosi i međuodnosi jedne obitelji koja ima tri klinca različite dobi, različitih interesa, različitih svjetova.

Iz djela:

Ne volim čitati! Mama veli da je čitanje zdravo. Nešto poput špinata. Ni njega ne volim. Pretpostavljam ni on mene. Ispada da je sve zdravo što ne volim ili što mi je dosadno. Tu nešto ne štim. Jednog me dana mama uhvatila za ruku i naredila: - Sjedni! Još je rekla: - Slušaj! Dobit ćes za to picu, hambić, moći ćes buljiti u televizor koliko te volja.

Dakle, pod uvjetom da je slušam mogu raditi i jesti sve što volim, a nije zdravo.

- Onda dobro! – rekao sam i slušao mamu kako mi čita BUM TOMICU 3.

“To je ipak bolje od špinata!” – pomislio sam u sebi. A onda nisam mogao izdržati i upitao sam je:

- Mama! Hoćeš li morati svim klincima kupovati piće, hambiće i sve te stvari... Mislim, to mora još netko čitati!

- Pojma nemam – rekla je i zbrisala u kuhinju.

Književnica najavljuje i peti nastavak Bum Tomice. S nestrpljenjem ga očekujemo!

VITEZ MARTIN – PRIMJER KNJIŽNICE KAO AKTIVNOG SUDIONIKA ŽIVOTA ZAJEDNICE

Ivana Ferencic Martinčić, Narodna knjižnica Virje

Svaka lokalna zajednica ima svoje specifičnosti koje se odražavaju na njezinu knjižnicu. Virje, iako mala zajednica od 4.500 stanovnika, obilježava funkcioniranje 17 aktivnih udruga od kojih neke imaju i posebne sekcije.

U izuzetno aktivnoj zajednici bogatog kulturnog života knjižnica zauzima partnersku ulogu blisko se povezujući s lokalnim ustanovama, udrugama i kreativnim pojedincima. Dajući podršku njihovu radu i uključivanjem u brojne aktivnosti u zajednici knjižnica ostvaruje i veliku potporu vlastitog funkcioniranja. Primjer takve suradnje je uključivanje u manifestaciju Martinjskih dana – središnju proslavu dana Općine Virje. Nakon pozitivnih reakcija na održanu „Martinj-

Vitez Martin u pričaonici s djecom

sku pričaonicu 2013.“ napravljen je korak dalje i priča o zaštitniku župe, sv. Martinu oblikovana u TRADICIONALNU Martinjsku pričaonicu za koju je plan da se održava svake godine. Pričaonica je to o dobroti i načinu na koji djela dobrote utječe na druge ljude, priča o viteštvu i priča o vitezu Martinu koji je postao svetac i zaštitnik našeg mjesta. Ove je godine održana u čak tri termina.

Da bi priču što bolje približili djeci predškolske dobi, ove godine smo dogovorili izradu krpene lutke – našeg malog viteza Martina koji djeci svojom prisutnošću na pričaonici stvara poseban ugodaj i još bolje dočarava priču o njegovom imenjaku sv. Martinu. Viteza Martina volonterski je izradila jedna korisnica knjižnice te je i on postao stalnim sastavnim dijelom čitaonice dječjeg odjela.

U božićno vrijeme kad svi organiziraju svojevrsne kreativne radionice u knjižnici je održana radionica WEB 2.0 za kreativce. Time je ljudima koji svojim kreativnim radom daju podršku knjižnici omogućeno upoznavanje alata i vještina koje im mogu olakšati njihov rad. Na radionici su se tom prilikom okupili upravo oni ljudi s kojima knjižnica surađuje – bilo korisnici pojedinci ili članovi pojedinih udruga.

Suradnja Vrtića, Knjižnice i Zavičajnog muzeja Virje u obilježavanju Noći muzeja 2015. dovela je do izgradnje nove mujejske zbirke i prvih akvizicija za muzej ostvarenih od 2009. godine.

Ova ugodna iskustva motivacija su za daljnje projekte pa je u planu 2015. godine ostvariti suradnju i s nekim novim udrugama kao što su Udruga vinara, voćara i pčelara Virje, Udruga konjanika Virje i Lovačka udruga Virje, dovodeći tako knjižnicu u svako područje života Virja.

KNJIGA KOJA ČUVA NAŠ IDENTITET

prof. dr. sc. Vladimir Strugar

Ilija Pejić: *Čitaonice u Grubišnom Polju: Kulturni život Grubišnog Polja od razvojačenja 1871. do kraja Drugog svjetskog rata 1945.* Zagreb – Bjelovar: Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru, 2014., 126 str.

Nakon šest objavljenih samostalnih knjiga i dvije kao suautor te više studija i eseja, Ilija Pejić, knjižničarski savjetnik, književni povjesničar i kulturni radnik, objavljuje monografiju koja je posvećena kulturnom životu Grubišnog Polja. Knjiga je to o identitetu jednog grada, o kulturnim, društvenim i političkim (ne) prilikama od razvojačenja Vojne granice 1871., kada su krajevi, koji su bili pod vojnom upravom, pripojeni banskoj Hrvatskoj, do kraja Drugog svjetskog rata, dakle u razdoblju od 75 godina. Nakladnik je knjige Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad HAZU u Bjelovaru. Četvrta je to knjiga u ediciji Posebna izda-

nja ovoga nakladnika i ima veliku važnost za bjelovarski Zavod. Njezinim objavljinjem Zavod nastavlja bogatu nakladničku djelatnost i otvara vrata suradnji sa svim gradovima i općinama u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji. Knjigu su recenzirali akademik Ante Stamać i akademik Stjepan Damjanović, dok je glavni i odgovorni urednik prof. dr. sc. Slobodan Kaštel.

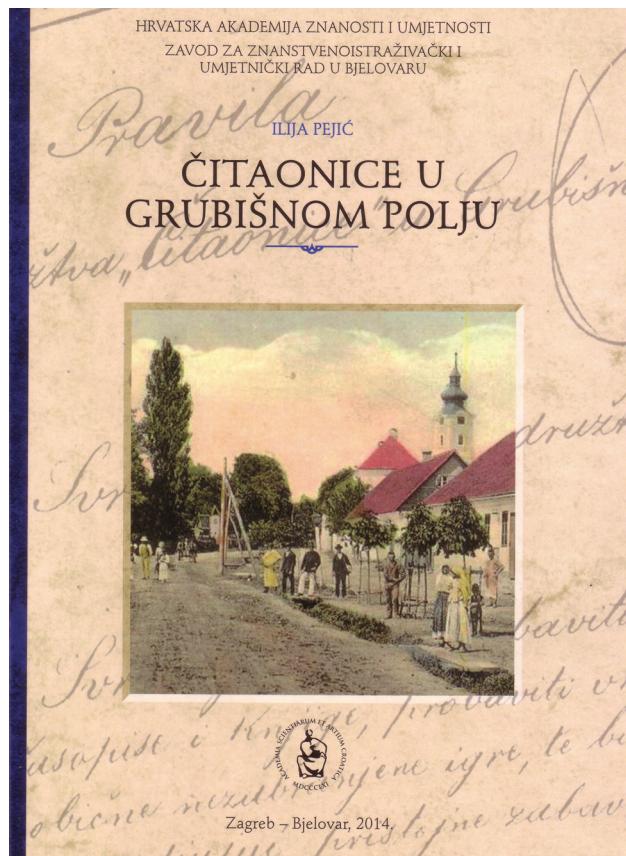
Autor je sadržaj knjige rasporedio u četiri poglavlja. Knjiga, osim toga, ima uvod, sažetak na engleskom jeziku, popis izvora i literature te kazalo imena.

Prvo je poglavje posvećeno osnivanju i radu društva Čitaonica u Grubišnom Polju čija je Pravila odobrio Odjel za unutarnje poslove Kraljevske hrvatsko-slavonsko-dalmatinske vlade 18. travnja 1886. godine. Svrha Čitaonice bila je „zabaviti se čitajući novine, časopise i knjige, probaviti vrieme igrajući se obične nezabranjene igre, te buditi na družtvenost, priredjujući pristojne zabave“. Grubišno Polje mjesto je u kojem

je Ivan vitez Trnski, prvi župan Bjelovarske županije, završio 1830. pučku školu, a kao veliki župan zalagao se za osnivanje institucija civilne vlasti. Značajnu su aktivnost ostvarili brojni pojedinci osnivajući i u radu čitaonica aktivno sudjelujući, primjerice Vjekoslav Klemen, ravnatelj škole i pisac (*Prigodni govor, 1888.*, *I pobjeda će biti naša, 1909.*, *Božićnica ili Isusovo rođenje, 1898.* i dr.), Ivan Nepomuk Jemeršić, župnik i književnik (*Hrvatski narod, 1898.*, *Majka u radu za Boga i Hrvatsku ili dar hrvatskim ženama, 1894.* i dr.), Josip Stjepan Jankač, prvi ravnatelj Građanske škole, pjesnik (*Jutarnje kapljice, 1906.*) i pisac igrokaza za dječu (*Veseloj publici, 1910.*, *Prosjak šumski duh, 1918.*)...

Drugo je poglavlje posvećeno Građanskoj čitaoni u Grubišnom Polju koja je osnovana 14. veljače 1897. Autor opisuje pravila, odnosno sve pokušaje osnivača da vlast ta pravila i prihvati, donosi popis članova čitaonice i upravnih tijela, opisuje kulturnu djelatnost i osobe koje su obilježile njezino djelovanje. Ukazuje i na probleme koje su njezini utemeljitelji imali s tadašnjom županijskom i kotarskom vlasti, a osobito privremenim predsjednikom Vjekoslavom Klemenom i odbornikom Franjom Vidnjevićem.

Treće razdoblje u radu čitaonica u Grubišnom Polju je osnivanje i djelovanje *Hrvatske čitaonice* (1907.-1945.). Čitaonica je imala sporove u osiguravanju vlastita prostora koji je dobila 1911. godine i o tome autor piše kronološkim redom, ukazujući na tadašnje složene i društvene i političke uvjete. Hrvatska je čitaonica imala 1931. godine 111 članova, a među njima bili su primjerice dr. Ante Adžija, odvjetnik i kraljevski javni bilježnik, dr. Ivo Vedriš, odvjetnik, Ivan Nepomuk Jemeršić, nadžupnik, liječnik Josip Šoštarić (tada predsjednik), Mihovil Sabolek, ravnatelj škole i dr. Čitaonica je osjećala tadašnja politička previranja kao što je bilo uvođenje diktature početkom 1929. godine. Hrvatska čitaonica kao i njezine prethodnice uspostavila je i njegovala plodnu suradnju s brojnim udrugama, pjevačkim, dilektantskim i sličnim društvima a posebice s Hrvatskim sokolom pa je ova monografija i prikaz uspostavljanja i izgradnje civilnog društva u kojem je od velike važnosti bio, a i danas je rad društava i udružiga. Autor je opisao i demografska kretanja i nacionalni sastav stanovništva. Pravila Hrvatske čitaonice izmjenjena su 20. prosinca 1931. pa Ilija Pejić pedantno opisuje njezin program i rad do kraja 1945. Akademik Ante Stamać ističe da je knjiga „dokumentarna snimka tadašnjih zbivanja u Bjelovarskoj županiji“, a akademik Stjepan Damjanović naglašava da su čitaonice bile „žarišta kulture i izgradnje nacionalnoga hrvatskoga

Čitaonice u Grubišnom polju

identiteta i nerijetko iskazuju neočekivanu otpornost u borbi s onima koji su protiv njih jer su protiv njegovana toga a za izgradnju drukčijeg identiteta“.

Knjiga je bogato ilustrirana razglednicama grada, fotografijama zasluznih osoba za rad čitaonica i uopće kulturnih nastojanja, preslikama novinskih članaka i naslovnicu knjige, tekstovima prepiski između rukovodstva opisanih čitaonica i tadašnjih vlasti, što knjigu potvrđuje i kao vjerodostojni dokument zbivanja o kojima autor piše. Vjerodostojnosti pridonosi i autorovo nastojanje da uoči i opiše uspjeha, ali i nesuglasice, podjele i politička podmetanja u vrijeme njihova rada. Unatoč tome, počesto i sumornom ozračju, autor uspijeva pokazati veličinu pojedinih osoba i njihov nemjerljiv doprinos bez kojeg ne bi bilo napretka čitaonica, kulture, građanskog života i u konačnici grada Grubišnog Polja, kakav danas poznajemo.

Predstavljanje knjige: *Grubišno Polje*, 3. 11. 2014. Slijeva: dr. sc. Vjenceslav Herout, Ilija Pejić, ak. Stjepan Damjanović, prof. dr. sc. Slobodan Kaštela i prof. dr. sc. Vladimir Strugar

ČAZMANSKA RAZGLEDNICA

Vinka Jelić-Balta, Gradska knjižnica Slavka Kolara Čazma

U proteklom razdoblju, Gradska knjižnica Slavka Kolara Čazma iz svoga programa može izdvojiti dva programa koji imaju nacionalno značenje. To su Dani Slavka Kolara, festival kratke priče-satire i Čazmansky pARTy - književna tribina koju organiziramo u suradnji s Hrvatskim društvom pisaca.

Cetvrtu izdanje Kolarevih dana i dodjela nagrada za kratku priču, okupili su književnike/ice iz cijele Hrvatske. Prošlogodišnji pobjednici su mlađi književnici iz Pule, Splita i Križevaca.

Dodjela nagrada za kratku priču Slavko Kolar 2014.

žaja, gostiju, a i prema potrebama naših korisnika i lokalne sredine.

Pozitivnu sliku pokušali smo izraditi dovođenjem poznatih i popularnih osoba iz javnog života Hrvatske pa su nam tako u goste došli Krešimir Mišak, Mani Gotovac, Stipe Božić, Aleksandar Stanković. Primjetili smo da građani vole putopisna predavanja odnosno putopise pa su tako kod nas svoja predavanja održali Davor Rostuhar, Stipe Božić, Tomislav Perko te naš Čazmanac Tomislav Dlesk i Nada Miličić sa svojim

Program "Čitaj mi" na gradskom trgu

Gostovanje Stipe Božića u gradskoj knjižnici

Književna tribina "Čazmanski pARTy" u goste je tako pozvala Kristiana Novaka, Marka Gregura, Anu Brnardić, Asju Bakić, Božicu Brkan, Sandru Vitaljić i dr. Između ostalog, ovogodišnje tribine promovirale su dijalektalnu književnu scenu s romanima i zbirkama kao što su "Črna mati zemla", "Ledina", "Divan dan za Drinkopoly."

Prepoznatljivost knjižnice kao glavna odrednica našeg prošlogodišnjeg djelovanja - radili smo na poboljšanju javne percepcije knjižnice u našoj lokalnoj zajednici te smo tako i koncipirali programe odnosno pokušali razviti prepozнатljivost u izboru tema, sadr-

Radionica "Moj Glas protiv nasilja"

putopisnim predavanjem „Skuterom od Kine do Zagreba“.

Program "Čazma čita" nastavili smo i ove godine čitanjem za najmlađe, akcijom čitanja za školsku djecu, čitanjem naglas, natjecanjem u čitanju i sl. Provedena je i akcija darivanja slikovnica za pedijatrijsku ordinaciju u Čazmi. Svakako trebamo istaknuti naš program za djecu u Dječjem tjednu iz kojeg izdvajamo radionice o prevenciji nasilja za učenike/-ce Osnovne i Srednje škole Čazma, pod naslovom "Moj glas protiv nasilja", a koje su vodile profesorice Željka Holjević i Renata Špehar.

ANIMIRANI FILM ZA POTICANJE ČITANJA

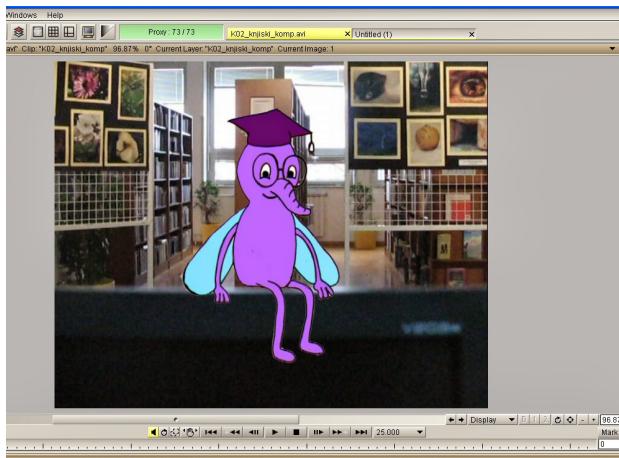
Zorka Renić, Medicinska škola Bjelovar

U knjižnici Medicinske škole Bjelovar pokrenut je program „Kad nacrtam, bude živ“, zamišljen kao višegodišnji program tijekom kojeg bi se učenici bolje upoznali s animiranim filmom, stripom ali i likovnom umjetnošću općenito.

U sklopu toga programa 19. ožujka 2014. održana je jednodnevna radionica animacije u organizaciji knjižničarke, a pod stručnim vodstvom i majstorskim okom poznate likovne umjetnice, crtačice stripova i animiranih filmova, inače nastavnice likovne kulture u Osnovnoj školi Rovišće, Irene Jukić Pranjić, prof. Radionici su prethodile duge i pomne pripreme. Prije svega, učenice su pročitale odabranu lektirnu djela s popisa za državnu maturu: Gospoda Bovary, Stranac, Nora, Preobražaj, Crni mačak, Antigona, Zločin i kazna. Potom su odabrale po jedan ulomak iz svakog djeła koji im je bio posebno dojmljiv. Odredile su glavne

Veseli tim zaslužan za nastanak filma

Knjižnički moljac Soki – glavni lik filma

osobine likova i pokušale što vjernije crtežima dočarati osnovne emocije koje prožimaju te likove. Te sve književne junake trebalo je povezati u neku zanimljivu priču pa su izmisle glavni lik animiranog filma koji će obaviti taj posao. Tako se rodio knjižki moljac Soki po kojem je i naslovjen taj prvi njihov izlet u područje animacije. Tijekom radionice jedna od učenica uobličila je i scenarij, snimila glas... Cijeli stvaralački proces bio je izuzetno zahtjevan jer se animiralo na klasičan način, na papiru.

Film je svečano promoviran u školi 29. travnja 2014., a Soki je dobio čak i svoju tortu! Premijeru filma i izložbu crteža korištenih u filmu brižljivo su pripremili organizatorica radionice i učenice koje su radile na filmu.

Filmić „Knjižnički moljac Soki“ dostupan je na internetu pa se slobodno poslužite njime u poticanju svojih učenika na čitanje obvezne lektire!

MOZAIK AKTIVNOSTI U KNJIŽNICI MEDICINSKE ŠKOLE BJELOVAR

Zorka Renić, Medicinska škola Bjelovar

Knjižnica Medicinske škole Bjelovar i u protekloj je godini nastavila sa svojom već poznatom aktivnošću – likovnim izložbama. U sklopu programa „Stvaralaštvo učitelja i učenika“ kojim želimo pokazati posebne vještine i umjetničke sklonosti naših učenika i profesora, organizirali smo nekoliko manjih izložbi njihovoga likovnog i literarnog stvaralaštva. Od većih izložbi izdvajamo izložbu „Crvena putovanja jugom“ profesorice Emilije Kovačević te izložbu fotografija Foto-skupine Doma učenika srednjih škola Bjelovar koja uspješno djeluje još od davne 1978. godine. Od ostalih aktivnosti knjižnice izdvajamo:

Ponovno aktiviran klub čitatelja učenika i nastavnika škole

U školskoj godini 2013./2014. iznova je aktiviran klub čitatelja za učenike i profesore Medicinske škole Bjelovar s brojnim aktivnostima u razredima i školi, ali i u lokalnoj zajednici. Bilo je nekoliko različitih prijed-

Bedževi školskog kluba čitatelja

Jedna od „knjigovježbi“; 15 minuta čitanja i 15 minuta tjelovježbe dnevno recept su za zdrav život

loga za naziv kluba (112 ; Tko to tamo čita; Koma...), no nije postignut dogovor iako je na bedževima kluba zaživio naziv „Još uvijek vjerujem u 398.2.“.

Oblici i metode rada su raznoliki i podrazumijevaju: razgovore, čitanja, pisanje poezije, prezentacije, poster-izlaganja, radijske emisije, izradu bedževa, popise odabranih naslova knjiga, usmene preporuke za čitanje. Čitanje u bolnici, vrtićima, domovima umirovljenika bile su najprihvaćenije aktivnosti, a bedževi naš najtraženiji proizvod. Učenici su pokazali velik interes prije svega za povezivanje različitih projekata i aktivnosti, a nastavnici za suradnju i povezivanje, budući da je to uvjet dobre i kvalitetne promjene.

Rad kluba usklađen je s nastavnim planom i programom i ostvarene su korelacije s raznolikim nastavnim sadržajima, kako općeobrazovnim tako i strukovnim.

Knjigovježba i ručno uvezivanje knjiga u Noći knjige 2014.

Dvije su aktivnosti održane u knjižnici Medicinske škole Bjelovar u okviru državne manifestacije „Noć knjige 2014“. Aktivnost pod nazivom „Knjigovježba“ vodio je Matija Jasenko, pripravnik za nastavnika tjelesne i zdravstvene kulture. Veseli nas što smo uspjeli povezati vježbanje i knjižnicu te potvrditi staru latinsku izreku: „Mens sana in corpore sano“. Samo 15 minuta čitanja i 15 minuta vježbanja dnevno čine čuda za vaš um i tijelo. Matija je pripremio jednostavne vježbe kojima je obuhvatio vježbe za leđa, vrat, ruke, noge i trbuh. Moždane smo vijuge pak razgibavali čitajući nekoliko stranica iz Shakespeareova Hamleta. Shakespearea smo odabrali jer se Svjetski dan knjige obilježava u povodu obljetnice smrti ovog književnog velikana, a 25. travnja 2014. obilježava se i 450. godišnjica njegova rođenja.

Druga aktivnost u „Noći knjige 2014.“ bila je radionica ručnog uveza knjiga koju je vodio Zoran Vidaković. Zoran Vidaković je kreativni i svestrani umjetnik, nastavnik u OŠ Grgura Karlovčana Đurđevac koji se profilira kao umjetnik čiji notesi, knjižice i knjige osvajaju neodoljivim šarmom. Očigledno je puno ljubavi, znanja, vještina, ukusa i vremena utrošeno u svaki unikatni primjerak. Glavna njegova misao vodila izrečena je u citatu Božice Jelušić s kojom ovaj umjetnik često surađuje. „Vraćamo se ideji rukotvorenja, tajnama zanata, vremenu kad je knjiga bila statusni i kulturnoški objekt, na ponos svog vlasnika.“ U radionici ručnog uveza sudjelovale su učenice Medicinske škole koje su napravile knjižice koje će dobiti pravu vrijednost kada ih ispune crtežima, poezijom, bilješkama, porukama ili što već požele. Voditelj radionice

spomenuo je neke od prepoznatljivih ručnih uveza te uputio sudionice i u tajne harmonika-uzeva.

Vitamin LJ u Mjesecu hrvatske knjige 2014.

Vitamini su esencijalni nutrijenti koje ljudsko tijelo treba, a što je vitamin LJ i kako do njega doći učenici Medicinske škole Bjelovar saznali su na radionici u studenome 2014. koju su vodile naše poznate i prizнатne knjižničarke i profesorice Rajna i Tina Gatalica (majka i kći). Kroz individualni i grupni rad, glazbu, pripovijedanje priča i vodenu vizualizaciju sudionici su mogli otkriti snagu ljubavi u sebi samima. Voditeljice su učenicima ukazale i na poznata znanstvena istraživanja, a posebno zanimanje i diskusiju izazvale su Poruke skrivene u vodi japanskog znanstvenika Masaru Emota (ako niste, svakako pročitajte). „Vitamin Lj“ jedna je od 18 radionica koju su Tina i Rajna provele s mladima u Narodnoj knjižnici "Petar Preradović" u sklopu programa Priče iz potkrovla.

Psihološki pogled na ljubav učenicima je dala psihologinja Nina Plažanin u predavanju Zaljubljenost i prekid veze, a znanstveni pogled na ljubav zaokružili smo biokemijom ljubavi, predavanjem profesorice Senke Čale koja je učenicima govorila o molekulima ljubavi, leptirovoj priči, ljubavnom ljepilu i slično.

Uz obljetnicu škole: 5 za 55!

Medicinska škola Bjelovar je u školskoj godini 2014./2015. obilježavala 55 godina svog djelovanja. Iako se čini da to nije posebno velik broj, treba naglasiti da je škola jedna od najstarijih zdravstvenih škola u Hrvatskoj. Ovu smo obljetnicu odlučili obilježiti programom „5 za 55“. Riječ je o tome da ponovo želimo dovesti naših pet bivših učenika u školske klupe i ispitati ih gdje su, što rade i prezentiraju dio struke kojom se bave. Ujedno želimo ukazati na vrijednost znanja, truda i marljivosti, povezati sadašnje i bivše učenike, kao i ukazati na značenje škole u zajednici. Među našim bivšim učenicima velik je broj iznimno uspješnih i uglednih znanstvenika i stručnjaka različitih profila. Prvi koji je održao izlaganje bio je mr.sc. Dejan Ljiljak koji je u svom školovanju nakon naše medicinske škole spojio tri sveučilišta: u Osijeku je diplomirao, magistro u Zagrebu, a trenutačno je na doktoratu u Rijeci. Uvodne riječi, podatke o Dejanu, ali i prisjećanja na školske dane sažela je razrednica Anka Došen, viša medicinska sestra. Mr. sc. Dejan Ljiljak istaknuo je koliko važnu ulogu je imala Medicinska škola Bjelovar i profesori u njegovom odabiru budućeg zanimanja i uspješnoj znanstvenoj karijeri.

MJESEC HRVATSKE KNJIGE U KNJIŽNICI KOMERCIJALNE I TRGOVAČKE ŠKOLE BJELOVAR

Tatjana Kreštan, Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar

U školskoj knjižnici Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar Mjesec hrvatske knjige 2014. obilježen je promocijom osmog po redu Ljetopisa, izložbom mozaika Sanje Papić i predavanjem uz 760. obljetnicu rođenja Marka Pola.

Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar ponosna je na svoju izdavačku djelatnost, posebice na Ljetopis koji kontinuirano izlazi već osam godina. Osmi broj koji obuhvaća događanja tijekom školske godine 2013./2014. svečano je promoviran 28. listopada 2014. U programu su nastupili učenici Glazbene škole Vatroslava Lisinskog iz Bjelovara te članovi školske dramske skupine pod vodstvom profesorice Nikoline Marinić. O novom broju Ljetopisa kao pedagoškom dokumentu iznimne vrijednosti govorila je viša knjižničarka Tina Gatalica. Nakon osvrta na publikaciju uslijedili su pozdravni govor i zahvale predsjednice školskog odbora Etelke Testijan Nemet, kao i ravnateljice Nataše Vibiral.

U školskoj knjižnici ustalila se praksa predstavljanja likovnog stvaralaštva zavičajnih autora i prosvjetnih djelatnika, a ove školske godine predstavila se Sanja Papić, profesorica ekonomskog grupe predmeta i informatike, kojoj je hobi izrada mozaika. Postav izložbe oblikovala je knjižničarka Tatjana Kreštan koja je izradila i prigodni deplijan. Dio opreme za postav posuđen je iz Gradskog muzeja Bjelovar, zahvaljujući ljubaznosti kustosa Krešimira Ivančeka i ravnatelja Muzeja Mladena Medara. Svečano otvorenje uslijedilo je 3. studenoga 2014. u nazočnosti brojnih učenika, profesora i gostiju. Dobrodošlicu na izložbu prisutnima je poželjela Tatjana Kreštan, a potom je o opusu autorice govorio Zlatko Sabolović, predsjednik Likovnog udruženja Bjelovar. Prvu samostalnu izložbu kolegice Pa- pić otvorila je ravnateljica Nataša Vibiral, a razgledali

su je brojni učenici i djelatnici četiriju srednjih škola te zainteresirani posjetitelji do 30. studenoga 2014.

U povodu 760. obljetnice rođenja Marka Pola u knjižnici je pripremljen program „Pustolov, pomorac i putopisac Marko Polo“. Knjižničarka je zamolila za suradnju profesora geografije Darija Malogorskog koji je učenicima održao zanimljivo predavanje o putovanjima bogate trgovačke obitelji Polo. U slici i riječi dočarao je okolnosti koje su doveli do Markova putovanja i boravka na Dalekom istoku, ističući posebice neke biljne vrste, začine te različita jela koja su posredstvom ove slavne obitelji stigla u Europu. Učenicima obrazovnog programa prodavač i komercijalist svakako je bilo zanimljivo čuti okolnosti nastanka broja milijun koji se dotad nazivao tisuću tisuća. Program je zaokružen izložbom o slavnoj trgovačkoj obitelji i njenim putovanjima koju je oblikovala knjižničarka.

Otvorenje samostalne izložbe Sanje Papić

KULTURNI PROGRAMI KNJIŽNICE BELOVARSKE GIMNAZIJE

Zdenka Venus-Miklić, Gimnazija Bjelovar

U knjižnici bjelovarske gimnazije redovita se pozornost poklanja pripremi raznolikih kulturnih programa iz različitih područja, koji se obično vežu uz obilježavanja obljetnica ili nastaju povodom važnih nacionalnih programa za poticanje čitanja (Mjesec hrvatske knjige, Noć knjige...). Izdvajamo ovdje četiri programa pripremljenih u školskoj godini 2014./15. koji su obuhvatili područja hrvatskoga jezika, glazbenoga odgoja i fizike i u čijoj su realizaciji sudjelovali brojni učenici, nastavnici te gosti gimnazije.

100 godina Hrvatske mlade lirike i 100. godišnjica smrti Frana Galovića

Mjesec hrvatske knjige u Gimnaziji Bjelovar obilježen je predavanjem o Hrvatskoj mladoj lirici i pjesniku Franu Galoviću. Naime, Fran Galović jedan je od autora zastupljenih u toj zbirci, a 26. listopada 2014. bila je i 100. godišnjica njegove prerane smrti. Preda-

Zbor HORKUD-a Golub gostuje u školi

Bjelovarski Galileo Galilei

vači su bili književnica Božica Jelušić i viši knjižničar Ilija Pejić. Gospodin Pejić govorio je o važnosti Hrvatske mlade lirike u trenutku izlaženja i danas. Pjesme iz zbirke recitirali su učenici prvih razreda, članovi gimnazijske recitatorske grupe, koje je pripremila Marina Šramek, profesorica hrvatskoga jezika. Uvod u drugi dio susreta bila je Galovićeva pjesma Childe Harold koju je interpretirao Fran Galović, učenik 1. razreda. Pjesnikinja Božica Jelušić s puno je žara govorila o poeziji svojega zemljaka Galovića, a prisutni su s velikim oduševljenjem dočekali njezinu interpretaciju Galovićevih pjesama, osobito onih pisanih kajkavskim narječjem. Miroslav Brletić, profesor likovne umjetnosti, izradio je plakat-pozivnicu za ovaj susret.

100. godišnjica smrti Ivana Zajca

U gimnazijskoj kupoli 12. prosinca 2014. obilježena je 100. obljetnica smrti velikoga hrvatskoga kompozitora Ivana pl. Zajca. Ova glazbena večer otpočela je nastupom Martine Đurđević, mlade mezzosopraništice i

bivše učenice škole, koja je otpjevala Zajčevu solo-pjesmu Na gondoli, uz klavirsku pratrnu Vedrana Milića, profesora bjelovarske glazbene škole. Učenica Mirna Mrazović, uz pomoć knjižničarke i profesorce glazbenog odgoja Vesne Krgović, pripremila je prezentaciju o Zajčevu životu i radu te o njegovim djelima. Nakon toga zbor HORKUD-a Golub izveo je jednu od četrnaest Zajčevih Ave Marija i njegove Pastorale, a predsjednica društva Željka Barlović Ferenčak upoznala nas je s činjenicom da je 1895. godine u Bjelovaru Hrvatsko pjevačko društvo „Dvojnica“ svečanim koncertom obilježilo 50. godišnjicu Zajčeva umjetničkog djelovanja. Za tu priliku Zajc je napisao koračnicu Dvojnici. Zanimljivo je da je pratrna na glasoviru bio Gustav Fleischer, tadašnji ravnatelj bjelovarske gimnazije. Ova ugodna glazbena večer nastavljena je druženjem u školskoj knjižnici uz okrjepu i pjesmu.

450. godišnjica rođenja Galilea Galileija

Dana 15. veljače 2015. navršilo se 450 godina od rođenja velikog talijanskog matematičara, fizičara i astronoma Galilea Galileija. Knjižničarka Zdenka Venus-Miklić i profesorica fizike Lidija Šarić odlučile su obilježiti tu godišnjicu. U knjižnici su učenici, koristeći različite izvore informacija, napravili nekoliko postera o Galileu i njegovim izumima i izložili ih pred kabinetom fizike. U kabinetu je organiziran nastavni sat posvećen Galileu na početku kojeg je prikazan film iz kojeg su učenici mogli upoznati tog svestranog čovjeka, vrijeme i okruženje u kojem je živio i saznati nešto o njegovim drugim interesima. Mladi fizičari, učenici trećih razreda, održali su predavanje o Suncu i Sunčevim pjegama te o teleskopima. Učenike je najviše oduševio scenski nastup učenika Antonija Klaude koji je uprizorio Galilea i poželjeli su još takvih znanstvenopopularnih satova fizike.

Noć knjige 2015.

Bjelovarska se gimnazijska knjižnica uključila u nacionalnu manifestaciju Noć knjige održanu 23. travnja 2015. gostovanjem Višnje Tekajić, gimnazijske profesorice hrvatskoga jezika u mirovini. Profesorica Tekajić od rane mladosti piše kratke priče za djecu i mlađe, autorica je dviju zbirki priča Cjelov leptira i Ratni dekameron pa smo večer s njom nazvali Višnjine kratke priče. U programu su sudjelovali učenici čitanjem autoričinih priča, uprizorenjem priče Idemo na ples te glazbenim programom. Učenike su pripremile profesorica Marina Šramek i učenica Buga Kranželić. Druženje se nastavilo u školskoj knjižnici u kojoj je knjižničarka Zdenka Venus-Miklić postavila izložbu knjiga bivših i sadašnjih profesora škole.

VELIKO SRCE KNJIŽNICE SREDNJE ŠKOLE ČAZMA

Suzana Pušić, Srednja škola Čazma

Knjižničari imaju sreću da osim svojih stručnih poslova mogu birati što će i s kim će nešto raditi, ne samo u školi, već i izvan nje. Tako knjižničarka Srednje škole Čazma Suzana Pušić pažljivo osluškuje što se događa u gradu Čazmi i uključuje se u aktivnosti Centra za kulturu, Grada i različitih udruga. U današnje vrijeme

bitno je pokazati da smo spremni pomoći onima kojima je pomoć potrebna tako da učenici škole kroz aktivnosti u knjižnici često sudjeluju i u humanitarnim akcijama.

U prosincu 2013. knjižničarka se uključila u veliku humanitarnu akciju „Vozilo koje život znači“ za po-

moć učeniku Ivici Tomekoviću koji boluje od mišićne distrofije i preko školske radijske emisije pokrenula školsku akciju „I ti za TI“. Tijekom akcije u radionicama u knjižnici izradivani su predmeti čijom se kupnjom prikupljao novac. Akcija je bila uspješna i na školskoj priredbi Ivici je uručen ček s iznosom koji je prikupljen.

Svi se sjećamo razornih poplava koje se prošle godine uništile Slavoniju. Nitko nije mogao ostati ravnodušan na to, tako da su školska pedagoginja Dubravka Jurina i knjižničarka objeručke prihvatile ponudu tri učenice koje se bave fotografiranjem da organiziraju humanitarnu izložbu. Centar za kulturu Čazma osigurao je prostor, a Grad Čazma bio je pokrovitelj izložbe nazvane „Poplava ljubavi za Slavoniju“. Izložba je otvorena sredinom lipnja 2014., a u prekrasnim fotografijama moglo se uživati cijelo ljetno te kupnjom fotografije donirati novac. Početkom rujna izložba je preseljena u školsku knjižnicu.

Prosinac je mjesec kad posebno vodimo brigu o drugima tako da smo u to vrijeme prošle godine s performansom učenika 4.c razreda nastupali na humanitarnoj priredbi za pomoć bolesnom trogodišnjem dječaku Luki Bunčiću koju je organizirao Grad Čazma. Performans naziva „Gdje je nestao čovjek?“ osmisnila

Radionice u knjižnici tijekom humanitarne akcije „I ti za TI“

je profesorica Renata Špehar, a učenike je uvježbala knjižničarka. Humano je prikupljati novac za potrebitе, ali je isto tako lijepo uveseljavati život drugima, naoko malim stvarima. Voditeljice dramske skupine, profesorica hrvatskoga jezika Živana Kriška i knjižničarka Suzana Pušić sa svojom su skupinom uvježbale ulomke iz Miševa i mačaka naglavačke Luke Paljetka i posjetile mališane u gradskom vrtiću Pčelica. Razveselile su ih i uljepšale im jedno poslijepodne. No, ne mogu stati na tome. Dobile su još ponuda za nastupe kojima se jako vesele, jer „Dobro je činiti dobro!“

RADIJSKA EMISIJA UČENIKA SREDNJE ŠKOLE ČAZMA

Suzana Pušić, Srednja škola Čazma

U današnje vrijeme promidžba je iznimno važna, ne samo u gospodarstvu, već i u školstvu. Došlo je, nažlost, vrijeme kad je u našim školama učenika sve manje pa tako i u Srednjoj školi Čazma. Na sjednici Nastavničkog vijeća u prosincu 2012. dobili smo „domaću zadaću“ osmisiliti aktivnosti kojima bismo privukli učenike i približili školu lokalnoj zajednici. Knjižničarka Suzana Pušić odlučila je „iskoristiti“ činjenicu da su roditelji jedne učenice voditelj na lokalnom radiju te im predložila suradnju koju su oni prihvatali. I tako je rođena radijska emisija Super klinci. Uz knjižničarku na pripremi emisije radila je učenica Lorena Ruklić. Prva emisija emitirana je u veljači 2013. Uz emisiju je pokrenuta i stranica na Facebooku na kojoj su se mogli

vidjeti termini emitiranja, događaji sa snimanja, sadržaji emisija, predstavljeni su razredi – glazbeni urednici, gosti..., a svaka je emisija stavljena i na internetsku stranicu škole. Emisija je imala stalnu konцепцију. Uz rubriku Vijesti bile su tu još rubrike Djetatnik škole, Super klinac te Razbibriga, uz obilje glazbe koju su za svaku emisiju birali učenici drugog razreda.

Učenica Lorena Ruklić i knjižničarka Suzana Pušić snimale su emisiju Super klinci sve do rujna 2014. godine kad je učenica otišla iz Srednje škole Čazma te je suradnja s radjem prestala. No, trenutno radimo na online-emisiji Nova generacija čiji je urednik učenik Karlo Šajtar. Nadamo se da će biti slušana.

Učenica-novinarka Lorena Ruklić razgovara sa saborskom zastupnicom Vanjom Posavac

PROJEKT NARODNJAČKA POETIKA U ŽIVOTU MLADIH

Melita Schmitz, OŠ Eugena Kumičića Slatina

Mnogo puta se školama kaže da ne smiju zaboraviti da su, osim što su obrazovne, i odgojne institucije pa se u skladu s time od njih i očekuje da odgajaju djecu ili bar u nekoj mjeri pomažu roditeljima u odgoju djece. Kako pomoći roditelju u odgoju? Do kojih granica škole trebaju zadirati u odgoju? Što je školama činiti u tome smjeru? Mnogobrojna pitanja nameću se sama od sebe i ponekad mi, učitelji, ni sami ne znamo oda-kle bismo krenuli i kako bismo trebali djelovati.

Ono što, nažalost, primjećujem na hodnicima svoje škole kao i u kafićima u koje izlaze učenici srednjih škola jest zastupljenost narodnjačke glazbe te stila ponašanja koji ta glazba povlači sa sobom. U tu svrhu sam i pokrenula projekt u svojoj školi pod nazivom „Narodnjačka poetika u životu mladih“. U Mjesecu hrvatske knjige 2014. koji je bio posvećen temi ljubavi održala sam radionicu u kojoj su se komparirali (ljubavni?) tekstovi u narodnjacima i tekstovi poznatih hrvatskih autora (ljubavne pjesme) koje su uglazbili neki naši glazbenici. Zaključak radionice je bio da naši učenici vole slušati narodnjake, tzv. cajke, te da će, kad budu izlazili vikendom, ići u narodnjačke klubove jer to vole, ali i zato što baš i nemaju mnogo izbora u biranju mesta s drugaćjom glazbom.

Jedna od bitnih odrednica škola jest međusobna suradnja i pomaganje u svrhu što kvalitetnijega ostvarivanja nastavnoga procesa i kvalitetne i zanimljive implementacije nastavnih sadržaja pa sam na poziv psihologinje Ljiljane Matošević istu radionicu održala i u Srednjoj školi Marka Marulića iz Slatine.

Nakon analiziranja tekstova narodnjačkih pjesama i slušanja tih skladbi, učenici su uvidjeli da je riječ o tekstovima bez dubljeg poetskoga značenja gdje je izbor riječi izvršen isključivo u svrhu ostvarivanja rime između stihova te da ne postoji značajna glazbena vrijednost takvih kompozicija. Učenicima su bili predstavljeni i tekstovi renomiranih hrvatskih autora A. G. Matoša i T. Ujevića koje su uglazbili grupa Hladno pivo i kantautor Arsen Dedić, a vrlo pohvalno jest to što su učenici prepoznali i hrvatske pjesnike i izvođače pje-

Mladi virovitički glazbenici nastupaju na predstavljanju projekta

sama.

S učenicima sam razgovarala o cjelokupnoj „cajkaškoj subkulturi“ koja za sobom povlači način odijevanja i ponašanja posjetitelja narodnjačkih klubova (konzumiranje alkohola, cigareta i drugih opojnih sredstava, izlasci koji traju do ranih jutarnjih sati).

Nakon održanih radionica suradnji nije došao kraj te su psihologinja Matošević i psihologinja iz Virovitice Jasna Per-Kožnjak (Psihološki centar Putokaz) provele istraživanje na uzorku od 357 učenika srednjih škola iz Slatine, Virovitice i Pitomače pod nazivom Glazbene preferencije i ponašanja učenika srednjih škola u Virovitičko-podravskoj županiji. Upitnik je bio anoniman i imao je 12 pitanja koja su bila zatvorenog, otvorenog i poluzatvorenog tipa (Kamo najčešće izlaziš? Koju glazbu najviše slušaš? Koja se glazba najviše izvodi na mjestima gdje izlaziš? Koliko ti je važno kakva se glazba izvodi na mjestima gdje izlaziš? Koliko ti je tekst pjesama važan? Izlaziš li na mesta gdje je moguće plesati? Plešeš li kada izlaziš? Koja se vrsta glazbe izvodi na mjestima gdje je predviđeno plesanje? Jesi li zadovoljan glazbom koja se izvodi na mjestima tvojih izlazaka? Ako nisi zadovoljan, što bi želio? Tko je imao najviše utjecaja na formiranje tvog glazbenog ukusa? Jesi li išao u glazbenu školu?). Iz provedene ankete možemo zaključiti da mladi izlaze u kafiće, disko-klubove i kod prijatelja, slušaju najviše turbo folk, pop glazbu, pa rock glazbu, tj. ono što im se nudi. Na njihov glazbeni ukus najviše su utjecale situacije, tj. mesta izlazaka, prijatelji i mediji, što znači da se mladi konformiraju. Većina izlazi na mesta gdje je moguće plesati i pri tome pleše, što znači da je ples važna aktivnost mladih.

Rezultati upitnika predstavljeni su u Gradskoj knjižnici i čitaonici Virovitica u sklopu Tjedna psihologije koji se održavao od 16. do 22. veljače 2015. godine. Na predstavljanju je nastupao puhački ansambl učenika Glazbene škole Jan Vlašimski iz Virovitice koji je interpretirao obrade poznatih svjetskih skladbi.

Sada bismo si mi odrasli trebali postaviti pitanje: što MI možemo učiniti u svrhu kvalitetnoga provođenja slobodnoga vremena naše mladeži?! Ono što smatram osnovnim jest da bismo trebali mladima dati mogućnost izbora različitih mesta izlazaka s različitom glazbom, trebali bismo poticati otvaranje plesnih škola po mjestima te uvesti školske projekte koji bi i učenicima i roditeljima osvijestili važnost utjecaja glazbe na osobu (o toj temi postoje mnogobrojna istraživanja) pa u skladu s time početi djelovati i na razini škola i na županijskim razinama.

LANSIRAJMO LJUBAV PREMA ČITANJU – 60 DANA ČITANJA*Adrijana Hatadi, OŠ „Braća Radić“ Koprivnica*

Na poticaj Hrvatskog čitateljskog društva, a na inicijativu Međunarodnog čitateljskog društva i NASA-e, odlučila sam u suradnji s učiteljicama razredne nastave u OŠ „Braća Radić“ Koprivnica provesti šezdesetodnevnu aktivnost čitanja pod nazivom Lansirajmo ljubav prema čitanju u sklopu koje smo svaki nastavni dan započinjali čitanjem naglas učenicima s ciljem odgoja pismene djece i promocije čitanja kao ugodne aktivnosti.

Vrijednost ove akcije prepoznale su sve učiteljice razredne nastave te smo u ovu aktivnost uključile 360 učenika matične škole. Aktivnost smo započele prvog dana nastave, na Međunarodni dan pismenosti 8. rujna, a trajala je do 8. studenog 2014.

Početak svakog radnog dana bio je ritual čitanja, čarolija jezika, ugoda, oplemenjivanje i obogaćivanje. Svakodnevni poriv djece da saznaju što će se zbiti u knjizi koju učiteljica ili knjižničarka čitaju dan za danom rezultirao je užitkom, učenjem novih riječi, novih misli te penjanjem ljestvicom pismenosti. Djeca su čitanje shvaćala kao avanturu u kojoj otvaraju vrata svakom drugom učenju. Odabrali smo knjige različitih autora i žanrova i pritom promovirali fond školske knjižnice koji nije obvezna školska lektira. Ovom prilikom ističem i važnost dobro opremljene školske knjižnice kvalitetnom literaturom za slobodno čitanje iz užitka, primjerenu potrebama naših korisnika.

Ritualom čitanja započeli smo svaki radni dan u školi

Veliki Albert Einstein shvaćao je vrijednost čitanja i maštanja rekavši da su čitanje i maštanje u izravnoj vezi s inteligencijom. Ova akcija naš je mali doprinos otvaranju učenicima svijeta u kojem im se čita i svijeta u kojem maštaju.

UČENICI ČITALI MALIM PACIJENTIMA U BOLNICI*Adrijana Hatadi, OŠ „Braća Radić“ Koprivnica*

U akciji Mjesec hrvatske knjige – Koprivnica čita sudjelovala je i školska knjižnica Osnovne škole „Braća Radić“ Koprivnica s ciljem popularizacije čitanja, javnog čitanja, čitanja naglas te druženja s knjigom. Ostvarena je suradnja s Odjelom pedijatrije Opće bolnice „Dr. Tomislav Bardek“ u Koprivnici.

Pedesetak učenika od drugog do osmog razreda i nekoliko učitelja te školska knjižničarka posjećivali su male paciente u razdoblju od 23. do 31. listopada 2014. Učenici su za čitanje odabrali ulomke romana, kratke priče i pjesme koji govore o prijateljstvu i ljubavi jer je upravo ljubav bila glavna tema Mjeseca hrvatske knjige. Posebno je popularno bilo izvođenje kostimiranih igrokaza. Izvedeni su Zaljubitac, Teška ljubav te Jesenka (za koji je lutku napravila učenica Ida sa svojom momom).

Svjesni činjenice kako odlazak u bolnicu za djecu predstavlja traumatičan događaj zbog straha i odvajanja od obitelji, učenici su malim bolesnicima boravak u bolnici učinili zanimljivijim. Bolesnicima su zaželjeli brzo ozdravljenje, a najmlađima poklonili igračke, pjevali im pjesme, tješili ih i uspavljivali.

Čitali smo malim bolesnicima te im boravak u bolnici učinili zanimljivijim

SURADNJA ŠKOLSKE KNJIŽNICE IZ GORNJE RIJEKE I UČENIKA HRVATSKE NASTAVE U INOZEMSTVU IZ STUTTGARTA

Jelena Prugović, Osnovna škola Sidonije Rubido Erdödy Gornja Rijeka

Nakon privremenog rada u hrvatskoj nastavi u inozemstvu Koordinacije Stuttgart povratkom na radno mjesto školske knjižničarke u Osnovnu školu Sidonije Rubido Erdödy Gornja Rijeka te uvidom u stanje knjižničnog fonda zaključila sam da je krajnje vrijeme za hitnu pomoć ovoj malenoj knjižnici. Nedovoljan broj lektirnih naslova, dotrajala i oštećena građa, nedostatak AV-građe i računala za knjižničarku, kao i za učenike, dokaz su da je posljednjih godina knjižnica spavala kao uspavana ljepotica, na štetu učenika i učitelja škole. Ideja se rodila u trenu: za pomoć ćemo zamoliti učenike hrvatske nastave u inozemstvu Koordinacije Stuttgart koji svake godine imaju božićnu humanitarnu akciju za djecu u Hrvatskoj.

I tako smo početkom školske godine 2014./15. zapo-

Kupili smo knjige uz pomoć učenika iz Stuttgarta

čeli projekt u kojem su sudjelovali učenici od drugog do osmog razreda pod vodstvom učiteljica razredne nastave, učiteljice hrvatskog jezika, knjižničarke i učiteljica hrvatske nastave u inozemstvu. Započeli smo s dopisivanjem učenika naše škole i učenika polaznika hrvatske nastave u inozemstvu. Učenici su osim sklapanja novih prijateljstava oživjeli pomalo zaboravljenu formu, pisanje pisama. S nestrpljenjem su isčekivali nova pisma, a pisanje rukom im uopće nije bilo teško, već je izazivalo zadovoljstvo i izražavalo njihovu kreativnost. Kao što je bilo i zamišljeno, osim dopisivanja suradnja je imala i humanitarni aspekt. Naime, učenici Koordinacije Stuttgart u predbožićno vrijeme organizirali su prodaju kolača i na taj način sakupljali novac za lektiru za nove prijatelje u Gornjoj Rijeci. Sakupljeno je 1000 eura! Hrvati izvan domovine zaista su pokazali svoju velikodušnost. Prikljucnjem novcem kupili smo 175 primjeraka knjiga iz obvezne lektire i naša je knjižnica dobila bar malo novog sjaja. Ovaj projekt primjer je izvrsne suradnje školske knjižničarke s kolegama u školi i izvan nje, ali i stvaranja pozitivne slike o knjižnici i važnosti knjige u životu svakog učenika.

Osim ove akcije škola je vlastitim sredstvima nabavila računalno, pisač i računalni program METEL WIN, tako da je započela informatizacija knjižnice. Odlična je i suradnja s Općinskom knjižnicom Gornja Rijeka. Učenici su u Mjesecu hrvatske knjige imali besplatno učlanjenje, organizirali smo kviz uz pročitanu knjigu „Sasvim sam popubertetio“, a sprema se i uskrsna radionica. Potreba za lektirom i stručnom literaturom još uvijek je velika, ali malim koracima i ovakvim primjerom dobre volje naša će školska knjižnica postati mjesto gdje učenici vole provoditi vrijeme, mjesto druženja i različitih poticaja.

OD GRGURA DO KLARE – ŠTIKLECI IZ ĐURĐEVCA

Nataša Švaco, OŠ Grgura Karlovčana Đurđevac

Iz rada knjižnice OŠ Grgura Karlovčana Đurđevac ove godine izdvajamo tri događaja.

Obljetnica rođenja Grgura Karlovčana

Svake godine prisjećamo se Grgura Karlovčana, učitelja i književnika po kojem je naša škola dobila ime. Dana 11. ožujka 2015. obilježili smo 102. godinu njegova rođenja književnim sijelom na kojem su glavni gosti bili đurđevački spisatelji Božica Jelušić, Zdravko Seleš i Jelena Osvaldić koji su školi darovali pjesme na kajkavskom izričaju. Prije toga organizirali smo natječaj za mlade pjesnike naše škole S Grgurom u podravskoj ravnici. Naši gosti spisatelji dodijelili su nagrade učenicima najuspješnijih radova. Učitelj Zoran Vidaković je u suradnji s Božicom Jelušić napravio prezentaciju o povratku Grgura Karlovčana u rodni kraj te na taj način motivirao učenike potaknuvši ih na pisanje pjesama na kajkavskom izričaju, ali i na likovno izra-

žavanje pjesničkih slika kistom na temu S Grgurom u podravskoj ravnici. Izradili smo plakat s ilustriranim pjesmama naših književnika, a najbolji učenički radovi bili su izloženi u knjižnici.

Međunarodni dan darivanja knjiga i suradnja s Gradskom knjižnicom Đurđevac

14. veljače obilježava se Međunarodni dan darivanja knjiga pod geslom "Čitam, dam, sretan sam – svoju knjigu daruj i tude srce obraduj!". To je projekt kojim se kod djece želi probuditi ljubav prema čitanju i darivanju tako što dijete svoju knjigu ili slikovnicu poklanja drugom djetetu. Naša knjižnica uključila se u ovaj projekt. U suradnji s Gradskom knjižnicom Đurđevac te Centrom za socijalnu skrb prikupljene knjige darovali smo pedijatrijskoj ordinaciji Doma zdravlja Đurđevac. Gradska knjižnica Đurđevac darovala je našoj osnovnoškolskoj knjižnici društvenu igru Čovječe,

ispravi se!. Tema te igre su prava djeteta prema UN-ovoj konvenciji, a učenici će ju s veseljem igrati kad borave u knjižnici i čitaonici.

Projekt Čitamo mi, u obitelji svi 2015.

Već četvrtu godinu zaredom provodimo projekt Hrvatske mreže školskih knjižničara Čitamo mi, u obitelji svi u kojem sudjeluju učenici trećih razreda brojnih hrvatskih škola. Ovim projektom potaknuli smo roditelje na čitanje, zajedničko druženje s djecom i razvijanje informacijske pismenosti, a najvažnije od svega je kreativno stvaranje i izražavanje učenika. Jednom tjedno učenici razgovaraju u razredu s učiteljicom i knjižničarkom o knjigama koje su pročitali te iznose svoje dojmove o pročitanom. Na kraju ciklusa među svim sudionicima projekta biraju se najbolji dojmovi i pjesme koje su djeca pisala u bilježnicu koju su dobili zajedno s knjigama u ruksaku. Prošle godine nagrađena je Klara Vukres, učenica naše škole čiju pjesmu o čitanju dijelimo ovdje s čitateljima Sveska!

Čitali smo mi, vu familije si

Čitali smo mi,
vu familije si.
Ovak vam je to bilo:
V petek smo knige
vu velike crne taške dobili.
Mam smo knige o
cvetju i smetju proučili.
V soboto smo z japom

Učenici darovali knjige pedijatrijskoj ordinaciji u Đurđevcu

o stare Egipčane nekaj navčili,
a v nedelo se z viteze borili.
Mati je naša štela promene v škole,
zato ji je kniga o Restitucije bila po vole.
V pondelek prije nek smo išli spat,
o lubavima neobičnim smo išli čitat.
Prečitali smo i knigo koja veli da so deca O.K.
pak što još z nimi ima muke.
V tork smo knige nazaj v taško deli,
A v sredo je žalosni v školo odneli.
Eto, tak smo vam čitali mi,
vu familije si.

Klara Vukres, 3.a, OŠ Grgura Karlovčana Đurđevac

KAD SE PAPIR RASPAPIRI – RADIONICE RUČNOG UVEZIVANJA KNJIGA

Jerko Barišić, Osnovna škola „Grigor Vitez“ Sveti Ivan Žabno

Neprestance se potvrđuje da je papir iskoristiv u raznim situacijama jer je strpljiv, podatan, demokratičan... Usprkos digitalnoj revoluciji i njenim blagodatima ne može se bez papira. Knjige na drugim medijima neće niti mogu istisnuti dragu pisanu ili tiskanu knjigu na papiru. Stoljećima se knjige tiskaju. One su drugačije. To se osjeti i malim dodirom njihovih listova. Stare knjige imaju neki svoj posebni miris, drugačije mirišu tek tiskane knjige. Prije izuma tiska knjige su se ručno prepisivale i uvezivale. Da je to i danas zanimljivo, vrijedno i korisno, doživjeli smo na dvjema radionicama koje je vodio Zoran Vidaković, učitelj razredne nastave i likovne kulture iz OŠ Grgura Karlovčana Đurđevac. Radionice je održao 3. prosinca 2014. godine u OŠ "Grigor Vitez" Sveti Ivan Žabno.

Prva radionica bila je za učiteljice razredne nastave. Nakon uvodnih riječi o knjizi kroz povijest voditelj je sudionice uputio u izradu origami knjige, a učiteljice su pomno slijedile korake izrade. Bile su učinkovite tako da su, osim origami knjige, uspjele napraviti i jednu knjižicu, notes. Sve su izrazile svoje zadovoljstvo ovim načinom rada i ishodima. Iстicale su da će dosta toga moći praktično primijeniti na satovima likovne kulture, pogotovo u predbožićno i preduskršno vrijeme. Također će moći napraviti s učenicima knjižice koje će služiti kao podsjetnik, memo iz pojedinih predmeta ili će od tih knjižica oblikovati male slikovnice. Puno je, dakle, mogućnosti.

Druga radionica bila je također zanimljiva. Održao ju je za učiteljice i učitelje predmetne nastave. Oni su izradili knjižice japanskim uvezom. Svi su se dobro snašli koristeći skalpel, šilo, špagu i iglu. Napravili su uvezane blokove od pak-papira. Na kraju su te uvezane knjižice ukrašavali malim medaljonima od gline koje su izradili članovi Keramičarske grupe. Meda-

Kutak izložbe ručno uvezenih knjiga

IZ ŠKOLSKIH KNJIŽNICA

Ijone su nizali na špagu koja je visjela iz uvezanih knjižica. Ti nanizani medaljoni nisu samo ukras već mogu poslužiti i kao straničnik.

Voditelj je izložio mnoštvo svojih unikata u kojima je došla do izražaja njegova kreativnost, strpljivost i upornost. I ova nesvakidašnja izložba je također na sudionike djelovala motivirajuće i opuštajuće. Zasitili smo se isprazne verbalizacije na stručnim skupovima

gdje se često frontalno iznosi ili se na zaslonu prikazuje nečije istraživanje te se drže monotona predavanja. Nakon ovih radionica osjećalo se zadovoljstvo sudionika koji su mahom u evaluacijskom listovima napisali da će moći veći dio ovoga primijeniti na satovima. Sve naše obrazovanje treba biti okrenuto primjeni u praksi. Davno su rekli stari Rimljani: "Theoria sine praxi sicut currus sine axi." (Teorija bez prakse je kao kola bez osovine.)

POŠTAR PRIJEPODNE, POŠTARICA POSLIJEPODNE

Jerko Barišić, OŠ "Grigor Vitez" Sveti Ivan Žabno

U tjednu prije Valentinova učenici OŠ "Grigor Vitez" Sveti Ivan Žabno pisali su pisma i poruke svojim priateljima, prijateljicama i simpatijama. Pisma su stavljali u prigodno ukrasenu kutiju koja je postavljena u školskoj knjižnici, a potom je nekoliko članova školske Filatelističke grupe sredilo pristiglu poštu i razvrstalo je po razredima. Uoči Valentinova, na iznenadenje učiteljica i učenika, pojavio se poštar, stigao je u učionice za vrijeme nastave i počeo dijeliti pisma i poruke. Najviše ih je iznenadio svojim izgledom. Imao je pravu poštansku kapu, poštansku jaknu, kravatu i veliku poštansku torbu. Na odjeći i torbi uočavao se znak Hrvatske pošte. Neke djevojčice su dobile na desetke pisama, dječaci manje. Imat će što čitati cijeli vikend, bit će i za uspomenu. Pisma su dobile neke učiteljice i spremacice. U poslijepodnevnom turnusu ista slika, ipak nešto drugačija. Pojavila se poštarica i dijelila po razredima pristiglu poštu. I ona odjevena kao prava poštarica. Opet djevojčice primiše puno, puno više pošiljki od dječaka. Uspjeli su primatelji i

Puna torba pisama za Valentinovo

Prigodna omotnica s prigodnim žigom

pošiljatelji. Mi stariji sjetili smo se pisanja pisama i čestitki kad nije bilo današnje tehnologije. Nostalgija je to za ne baš tako davnim vremenima. Učenici su poželjeli opet pisati pisma. Nadajmo se da će to biti za sljedeće Valentinovo. Neki su žalili što oni nisu mogli biti danas poštar, poštarica.

Na samu Valentinovo, koje je palo na subotu, pristigle su omotnice i dopisnice s prigodnim žigom za Valentinovo. Subotom u Svetom Ivanu Žabnu ne radi pošta, zato je prigodni žig bio u uporabi u Poštanskom uredu u Čazmi, gdje živi voditelj naše Filatelističke grupe prof. Zoran Cvetković koji je prigodni žig i omotnice osmislio s malim filatelistima iz naše škole.

PROKIŠNJAVANJE UZROKOVALO VELIKU ŠTETU U KNJIŽNICI KRIŽEVAČKE GIMNAZIJE

Martina Majdak, Gimnazija Ivana Zekmardića Dijankovečkoga Križevci

U lipnju 2014. godine dogodila sa najgora noćna mora svakog knjižničara. Strop je popustio i dovoljno vode propustio da strada cijela jedna polica knjiga iz književnosti (821.163.42 – od Marulić do Preradović) te dio stručne literature (82.09 – 94) koji se našao na istoj zračnoj liniji prokišnjavanja. Ne samo da je strop propustio, nego je propustio baš u noći s petka na subotu, što znači da je doček u ponedjeljak bio snažan i intenzivno olfaktivan. Pokušaj spašavanja uključivao

je zatvaranje knjižnice i otvaranje sušare i započinjanje detaljnog pregleda cjelokupnog fonda da se vidi dokle je vlaga doprla. Gotovo mjesec dana okretanja stranica, feniranja knjiga, prešanja osušenih naslova, istjerivanja mirisa vlage, popisivanja nepovratno stradalih, blago oštećenih i spašenih knjiga...

Ukupno je oštećeno 277 knjiga iz književnosti te stručnih knjiga, od kojih smo sušenjem uspjeli spasiti 193 primjerka, a 84 smo knjige zbog prevelikog ošteće-

nja morali otpisati. Od toga broja stradalo je 150 primjeraka učeničke lektire (91 primjerak je posušen, a 59 primjeraka lektire smo otpisali). Uz knjige oštećeni su parket, dva stola i strop. Ukupna procjena štete u knjižnici nakon prokišnjavanja je oko 19 000 kn. Detaljno izvješće o prokišnjavanju predano je ravnatelju, Županijskoj matičnoj službi za knjižnice, Koprivničko-križevačkoj županiji kao osnivaču škole, a obavijest je poslana i u lokalne medije.

Stradavanje stručne literature bilo je lakše preboljeti nego stradavanje lektirnih naslova od kojih se djela Matoša i Vjenceslava Novaka nalaze i na popisu naslova za državnu maturu. Zato smo lektirne naslove trebali hitno nadomjestiti novima, za što nam je, po trenutno važećim cijenama, trebalo oko 4.000 kn. S obzirom na to da sustavnoga financiranja školskih knjižnica nema niti od strane nadležnoga ministarstva niti od strane osnivača škole, zatražili smo dodatna sredstva od naše županije, putem medija obratili smo se za pomoć građanima, a akcija prikupljanja novca organizirana je i u školi među učenicima i nastavnicima. Županija je molbu za izvanrednim financiranjem odbila navodeći razlog koji svi dobro poznaju – nema novca, a na molbu za donacijama oglasilo se tek nekoliko pojedinaca, uglavnom bivših učenika škole kojima smo posebno zahvalni. No, bez obzira na neuspjeh u traženju novca, pažljivim planiranjem i dobro organiziranim lovom na sniženja, uspjeli smo na Interliberu nadoknaditi najvažniji dio štete. Kupljeni su Ma-

Kad se knjižnica pretvorí u sušaru knjiga...

žuranić, Matoš i Novak. Priprema za državnu maturu je spašena.

Žlijeb je očišćen, dalnjih prelijevanja viška vode pod krovište za sad nije bilo. Prvi članak internog pravilnika o postupanju u slučaju prokišnjavanja krovišta i stradavanja knjižnog fonda glasi: Ne paničari, ne pomaze, radije dohvati sušilo za kosu.

ZAVRŠENA DIGITALIZACIJA STARIH KOPRIVNIČKIH NOVINA

Božica Anić, Muzej grada Koprivnice

Jedan od osnovnih zadataka knjižnica je širenje i prenošenje znanja i informacija. Koliko će knjižnice biti uspješne u tome ovisi o načinu na koji će obavljati spomenutu zadaću. Stoga je nova informacijsko komunikacijska tehnologija vrlo brzo bila prepoznata kao sredstvo za uspješno obavljanje mnogih knjižničnih zadataka te je kao takva našla svoju primjenu u knjižničnom poslovanju. Premda knjižnice relativno brzo informatiziraju svoje poslovanje, pa gotovo da i nema knjižnice koja to do sada nije učinila, ipak, još uvijek postoje neki aspekti ove tehnologije koji u njima nisu u potpunosti zaživjeli. Konkretno, ovdje se misli na digitalnu tehnologiju. Razloge njenoj nedovoljnoj prisutnosti vjerojatno se može potražiti, primjerice među tehničkim, financijskim ili profesionalnim ograničenjima, ponegdje možda i u nepostojanju građe koja svojim sadržajem može biti dovoljno zanimljiva i atraktivna potencijalnim korisnicima. Uglavnom, knjižnice koje imaju ili su u svojim fondovima prepozname takvu građu, razmišljaju ili su već uključile digitalizacijske procese u svoja poslovanja, pri čemu često ističu, u svrhu korisničke dostupnosti ili zaštite građe. Ovakva, već uvriježena konstatacija svrhovitosti nameće jedno pitanje – koliko smo zapravo svjesni snage ovog medija, revolucionarnih promjena koje je unio u knjižnično poslovanje, ali ne samo u knjižnice nego i svremeno društvo.

I knjižnica Muzeja grada Koprivnice informatizira je svoje poslovanje, premda znatno kasnije, primjerice, od gradskih knjižnica. Razlog tome je njen ustroj temeljen na međunarodnim standardima i opće prihvaćenom knjižničnom poslovanju u našim knjižnicama, koji započinje tek krajem devedesetih godina prošlog stoljeća. Tih godina čak se fizičkoj zaštiti građe dala daleko veća prednost, nego samom ustroju. Objašnjenje se nalazi u izrazito lošem fizičkom stanju građe, što je bio ujedno i razlog pokretanju programa sustavne zaštite knjižnične građe koji se još uvijek provodi. Pro-

gram je predviđao sve mjere zaštite - od preventivnih do korektivnih, kao i metode zaštite čiji je izbor ovisio o vrsti građe i stupnju oštećenja. Građa koja je ušla u program zaštite izabrana je na temelju jasno razrađenih kriterija. Prioritet u odabiru imale su stare koprivničke novine. Pod starim novinama podrazumijevaju se one koje su u Koprivnici izlazile od početka pa sve do sredine 20. stoljeća. Zaštitom je bilo obuhvaćeno 15-ak naslova u 42 sveska/godišta, a štitio se kako intelektualni sadržaj, tako i fizički primjerak. Sve novine prvotno su mikrofilmirane, a zatim i restaurirane. Pri tome ne treba posebno naglašavati da su uvijek poštivani propisani standardi i da su sve postupke provodili ovlašteni pojedinci ili specijalizirani odjeli nekih velikih ustanova, jer Muzej te mogućnosti nema. Vrlo brzo pokazalo se ono što se je na neki način i očekivalo. Na korištenje su se morale davati novine koje su bile restaurirane, jer drugih mogućnosti nije bilo. Zatražena sredstva za kupnju mikročitača nisu odobrena, premda je postupak mikrofilmiranja građe proširen i na arhivsku, duple naslove ili godišta koje bi koristili kao zamjenu nismo imali. Olakotnu okolnost predstavljalo je sporo odvijanje konzervatorsko restauratorske zaštite, zbog nedostatnih finansijskih sredstava, tako da je završena tek prošle godine, kao i činjenica da je na pomolu bila digitalizacija.

O digitalizaciji kao spasonosnom rješenju problema počinje se razmišljati vrlo brzo. Međutim početkom 2000-ih digitalizacijski postupci osim što su imali dosta tehničkih ograničenja, bili su i skupi. Prva finansijska sredstva za digitalizaciju zatražena su 2007. godine od Ministarstva kulture RH, kada digitalizacija postaje dio nacionalne strategije. Sredstava nisu bila odobrena ali od digitalizacije se ne odustaje. Nastavlja se s traženjem sredstava od Grada Koprivnice, Županije koprivničko-križevačke, sponzora ali se ulažu i vlastita sredstva pa je konačno 2014. godine i digitalizacija starih novina završena.

Naslovne strane starih koprivničkih novina

Svezak 17

Primičemo se . . .

Dr. Korošec voda Slovenske Ljudske Stranke (SLS) napravio je sa Veljom Vukčićevim predsjednikom vlade nekakav spektrum za rad poslije izbora. Sve stranke priznale su, da je to vanredno dobar potec g. Korošca, a slovenski samostalni demokrati u svojem novinstvu nastojali su prikazati, kako se dr. Korošec određako autonomija, jer su mislili na taj način škoditi njemu i njegovim strancima.

Medutim dr. Korošec je privratio izazov, koga su mu drugi slovenski nametnuli i izjavio je da ostaje kod autonomija, te je govorio i o reviziji ustava. Ovaj njegov govor najjače je izazvao sa-

mestalne demokrate i pašičeve i oni ga nastoje izrabiti u političkoj agitaciji protiv Velje Vukčićevića i njegovih ljudi. U finansijarskom odboru jedan je iskreni radikal (dr. Subotić) javno rekao, da su ra-

dikali (mislio je valja Srbe upore) primili Vidov-

danski ustav zato, jer on garantira prevlast Sr-

bima u ovoj državi. Nato ga je napao ni više ni manje nego Svetozar Pribičević koji pod jugo-

slavenskom firmom siri velikosrpsko, a kad je

Hrvatske liste u Bjelovarsko-Križevačkoj županiji

Cim se postavljenu su četiri liste u našoj izbornoj županiji: oštira oštaka Kraljevista Hrvatskoga (KOZ) koje se nepravilno nazivaju listama Hrvatske su liste: Partije Radnika, Partije Širokog, Hrvatskoga Bloka, a hrvatskom su nazivaju također liste HSS ili Narodne Seljake Stranke.

Hrvatske Partike Stranke stoje na jasnom i određenom programu. Cilj joj je autonomija, Hrvatska Biće nešto drugo od programata nego je njene interese.

Bud republikanac, federalizam (proti kojem je u svoje vrijeme jasno govorio voda tih federalista dr. Trumbić) i monarhizam pravasa. Hrvatska Se-

jmica Stranka nema danas nikako programa, a ni vježbu niti niti zadržala, jer se zove čas hrvatska narodna.

Listina Hrvatske Partike Stranke predana je gesti na redu. Nositelj listine je profesor Bogdan

Babić, za kojeg Koprivnici su kandidati: Tomo

Seles, Ivan Veder, za kojeg Križevci dr. Mijo

Lovačen i Franjo Fosić. O drugim kandidatima

i zajednicama donjet ćemo izvještaj u idućem

broju.

Koliko je bilo interesovanje u ovom programu

kome ne vije im ne može pama Hrv. I

ne sad s drugu rodu tolika je nigrje kr

Time je konačno završena i sustavna zaštita starih novina započeta 1998. godine. Valja podsjetiti; da u ovom slučaju digitalizacija nije bila primarna; da se njome prvenstveno gradu nastojalo učiniti dostupnom korisnicima zbog ograničenja koju je učinila primarna zaštita; da su poštivani svi postupci i standardi digitalizacijskog procesa; da u postupku nije bila izvorna grada već je obavljeno prenošenje građe iz mikro u digitalni oblik; da je stvorena nova vrijednost - digitalna zbirka koja obuhvaća novine koje posjeduje muzejska knjižnica kao i one naslove, godišta i brojeve koji u njoj nedostaju i da je digitalizacija starih novina potvrdila ispravnost izbora, jer njihov sadržaj privlačna je

građa iz niza razloga (povijesnih, socioških, ekonomskih, kulturoloških) pa predstavljaju rado pretraživ i vrijedan proizvod. Kako bi to doista i postao potrebito ga je pridružiti digitalnom repozitoriju Kulturne baštine Koprivnice, koji je zaživio s prvim digitalnim projektom Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“, a to je Glas Podравine.

Budući da je ovaj proces digitalizacije novina u našoj Županiji uzeo maha bilo bi izuzetno vrijedno i višestruko korisno kada bi i završio digitalizacijom najstarijih podravskih novina – Podravca (Virje, 1893.-1905.), ali i ostalih naslova koji su izlazi u Virju, inače poznatom središtu novinskog izdavaštva.

STUDENTI – KORISNICI KNJIŽNICE

Sandra Kantar, Visoko gospodarsko učilište u Križevcima

Na Visokom gospodarskom učilištu u Križevcima provode se različita anketna istraživanja s ciljem dobijanja uvida u stavove studenata o motivaciji za studiranjem na Visokom gospodarskom učilištu u Križevcima, studentskom standardu i aspiracijama za izvannastavne aktivnosti, ali i zadovoljstva Učilišnim službama među kojima se nalazi i knjižnica. U anketnom istraživanju sudjelovalo je 65 studenata prve godine redovnog studija stručnog studija „Poljoprivreda“ – generacija 2013./2014. od kojih je 48% (31 student) muškog spola, a 52% (34 studentice) ženskog spola. Uglavnom dolaze iz Srednje gospodarske škole u Križevcima (48%) u kojoj završavaju školovanje za sljedeća zanimanja: poljoprivredni tehničar fitofarmaceut (31), poljoprivredni tehničar opći (9), mljekar (4), veterinarski tehničar (1) i vrtlar (1). Stoga je studij na Visokom gospodarskom učilištu u Križevcima logičan izbor u nastavku njihovog školovanja. Ostali studenti dolaze iz srednje tehničke škole, srednje ekonomski škole, opće gimnazije i slično, a to nam se čini zanimljivim jer pokazuje novi trend koji je baziran na ulazak novih struka u poljoprivrednu.

Nadalje, studenti uglavnom dolaze s mješovitog poljoprivrednog gospodarstva, a u manjoj mjeri s ne-poljoprivrednog, odnosno čistog poljoprivrednog gospodarstva. Motivacija za studij na VGUK postoji i uglavnom je vezana za nastavak studija na Agronomskom fakultetu u Zagrebu, VGUK kao drugog izbora za studij, prihvatljivosti troškova studiranja, te motivacije za studij zbog prirode posla kojim se studenti bave. S obzirom na to da je riječ o „brusošima“ kojima je organizacija i sadržaj studija poprilična novost u odnosu na prethodno završeno obrazovanje, dobiveni podaci su sukladni našim prepostavkama.

Nadalje, naši studenti smatraju da na VGUK postoji puno različitih elemenata studiranja koji utječu na atraktivnost i ugled VGUK. Jedan od najvažnijih je atraktivnost/blizina lokacije VGUK, bolja zapošljivost nakon završetka studija – zbog velike količine stručnih znanja predviđenih modulima te ugled i tradicija koju VGUK ima u regiji (i šire), ali i struci. Također, organizacija studija i prostorni kapaciteti su dobri, a VGUK ima vrlo dobar sustav razmjene studenata sa srodnim institucijama putem programa „Erasmus“.

Suradnju s nastavnicima studenti uglavnom ocjenjuju dobrom, nešto manje su zadovoljni elementima studentskog standarda, ali s druge strane nisu u dovoljnoj mjeri uključeni u aktivnosti studentskih udruga, udru-

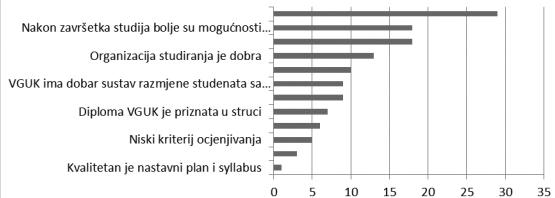
TVRDNJA	DA	NE
a) Knjižnica je primjereno organizirana s obzirom na količinu posla	88%	12%
b) Knjižničarka je stručna i voljna pomoći	99%	1%
c) Zadovoljan sam uslugama knjižnice	91%	9%
d) Zadovoljan sam radnim vremenom knjižnice	57%	43%

Zadovoljstvo radom knjižnice

ga mladih i sl., putem kojih bi mogli još više unaprijediti svoje interesne i slobodno vrijeme. No, situacija se u tom smislu mijenja kada postanu studenti druge godine.

Na VGUK postoje službe poput studentske referade, knjižnice i ekonomskog dvorišta, a koje studentima stoje na raspolaganju tijekom perioda njihovog studiranja. Najviše nas je zanimalo njihovo viđenje i vrednovanje knjižnice. Rad knjižnice je natprosječno visoko ocijenjen u svim segmentima i to od organizacije rada (88% studenata izjasnilo se pozitivno), stručnosti knjižničarke, knjižničnim uslugama i radnim vremenom. (tablica 1). To nam svakako godi, ali zanimalo nas je što bi se još moglo učiniti kako bi usluge knjižnice bile još kvalitetnije. Prijedlozi za unaprjeđivanje rada knjižnice ticali su se produženja radnog vremena, nabavke većeg broja knjiga i skripti kako bi svakom studentu bio osiguran njegov primjerak, zašljavanja još jedne osobe u knjižnici te proširenja prostornih kapaciteta knjižnice. Jako nam je draga da su prijedlozi studenata vrlo objektivni i konstruktivni te da će VGUK reagirati na tražene zahtjeve. Naši studenti, ma koliko heterogeni i pomalo nedorečeni bili, velika su nam pomoć u otkrivanju problemskih točaka naše institucije čijim se službama svakodnevno koriste i obvezuju nas da radimo na njihovu razvoju.

Koje elemente studiranja na VGUK smatrate atraktivnima?

Elementi atraktivnosti studija

ALA ANNUAL CONFERENCE „TRANSFORMING OUR LIBRARIES, OURSELVES“ - LAS VEGAS, SAD, 26. LIPNJA - 1. SRPNJA 2014.

Dijana Sabolović-Krajina, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Koliko je u svijesti ljudi snažan mit o Las Vegasu kao kockarskom gradu, gradu zabave pa čak i grijeha, shvatila sam na vlastitom iskustvu prije i nakon puta na Godišnju konferenciju Američkog knjižničarskog društva krajem lipnja 2014. Gotovo da i nije bilo poznanika koji me u polušali nije upozoravao: „Pazi kako kockaš!“. Pa i moći kolege iz Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica u zadatku su mi stavili da kockam za novu knjižničnu zgradu. Čak su me neki od starijih prijatelja mojih roditelja dobrohotno savjetovali da „preskočim“ taj put, dajući mi na znanje da i sam spomen ovog grada konotira „nešto vulgarno“. Po mojem povratku s puta također nije bilo osobe koja me nije pitala: „I, jesli li kockala?“.

U Las Vegasu sam boravila pet dana (s putom sedam dana), neplanirano i nenadano. Povod je bilo uručivanje prestižnog priznanja Američkog knjižničarskog društva (ALA-e), dodijeljeno koprivničkoj Knjižnici „Fran Galović“ za jedan od četiri inovativna međunarodna projekta u 2014. i to za projekt umrežavanja lokalnih stručnjaka koji svakodnevno rade s romskom djecom i povezivanje s romskim i drugim udrugama i predstavnicima lokalne vlasti kako bi se svi međusobno dodatno educirali i tako pružali učinkovitiju potporu romskoj djeci. Kao poticatelju i koordinatoru ovog projekta pripao mi je privilegij da priznanje osobno primim na svečanosti koja se održala u okviru godišnje konferencije Američkog knjižničarskog društva u Las Vegasu. Veći dio finacijske potpore osiguralo mi je Veleposlanstvo SAD-a u Zagrebu, a troškove kotizacije ALA, kojima i ovom prilikom zahvaljujem.

Biti osobno prisutna na dodjeli priznanja ALA-e bila je velika čast, ali sudjelovati na Godišnjoj konferenciji bilo je također atraktivno. Prije svega, zbog ogromnog broja sudionika, preko 20 tisuća (što je gotovo nezamislivo za hrvatske relacije), zbog čega su se programi odvijali ne samo u konvencijskom centru, već i u poznatim lasvegaškim hotelima-kockarnicama, poznatima nam iz filmova ili kojekavih prijenosa spektakala (na pr. Caesars Palace Hotel). Potom ogromnog broja programa pa je najveći problem pa i frustracija bilo napraviti izbor između paralenihs sesija, radionica, međunarodnih programa, programa nakladnika s predstavljanjem noviteta, programa ilustratora i autora igrica, predstavljanja kuharica kao posebnog programa, programa prikazivanja filmova, parade bibliobusa pa sve do programa koji su (još uvijek) neuobičajeni za naša knjižničarska okupljanja poput knjižničnog kampa i ne-konferencije, kompjutorskih igrica i tečajeva yoge. Specifičnost ove konferencije bila je i u tome što joj je „štih“ davalо za Ameriku nezaobilazno prožimanje biznisa i šoubiznisa sa svim područjima života, u ovom slučaju s knjižničarstvom. Naime, konferencija je okupila ne samo knjižničare, nego sve koji sudjeluju u lancu stvaranja i prodaje „od knjige do citatelja“, a to znači tisuće i tisuće nakladnika, pisaca, ilustratora, prevoditelja, proizvođača knjižničarske i računalne opreme s vrhunskim informacijsko-komunikacijskim rješenjima za primjenu u knjižnicama koji su izlagali u posebnom prostoru (nešto poput našeg Interlibera, samo na nekoliko desetaka puta uveća-

nom prostoru). Američki pragmatizam da se „jednim udarcem ubiju dvije muhe“, dakle da se stručno okupljanje i edukacija knjižničara iskoriste za biznis, ono je što je na svakom koraku razlikovalo našu hrvatsku praksu od američke te joj dodavalo neobičnu život i zanimljivost.

Neobičajeno je bilo i to da su se sudjelovanja na programima prije početka konferencije (tzv. pred-konferencije) naplaćivala, i to ne jeftino pa je tako cijelodnevni posjet mreži knjižnica u LV iznosio oko 1000 kuna (što si, nažalost, nisam mogla priuštiti). Ali, bilo je programa koji su sponzorirali nakladnici uz dijeljenje svojih izdanja pa sam tako sudjelovala na višesatnom programu „Knjižnične usluge za tinejdžere - višestruki aspekti tinejdžerske pismenosti“. Program je bio vrlo dinamičan jer se odvijao ne kroz nama dobro poznata (pa i zamorna) ex catedra izlaganja, nego kroz panel rasprave na kojima su sudjelovali najpopularniji američki književnici za tinejdžere uz kvalitetnu interakciju s nama sudionicima. Teme su bile: nove metode suradnje sa školama i drugim obrazovnim organizacijama, kako potaknuti ne-čitatelje na čitanje, kako poboljšati posudbene usluge depriviranoj populaciji, kreiranje digitalnih sadržaja, privatnost, cyberbullying, digitalne veze.

Prisustvovala sam i drugim zanimljivim sesijama, npr. o programima **financijske pismenosti** za sve dobne grupe koje su pokušale odgovoriti na pitanje kako korisnicima ponuditi edukaciju o načinima učinkovitog upravljanja financijama u suradnji sa stručnjacima i institucijama te kako koristiti i integrirati ove inovativne usluge u postojeće knjižnične programe. Zaključeno je da knjižnice takvim uslugama povećavaju društveni kapital i ostvaruju dodanu vrijednost koja doprinosi gospodarskom planu.

Zanimljive su bile i sesije o **3D printerima i printanju** s različitim iskustvima američkih knjižnica. Jedna nema poseban fizički prostor za 3D radionice, ali je uvela sudjelovanje korisnika u pop-up programiranju, konkretno nudi on-line tečaj o 3D-printanju. Druga knjižnica dnevno nudi 3D printeriza referentnog pulta u vrijeme kada nema gužve. Knjižnična politika u odnosu na 3D printanja u Americi je vruća tema jer se povećava broj knjižnica koje pomažu svojim korisnicima u stvaranju novih objekata s 3D printerima. Zaključeno je da treba voditi računa o zakonskim implikacijama takve ponude, tj. o autorskim pravima, patentima, dizajnu, prodaji i sl. Knjižnice se trebaju zaštiti i dati do znanja korisnicima što je (ne)dopušteno te i u ovom području voditi računa o knjižničnoj misiji, tj. dostupnosti informacija javnosti.

Atrakciju ovoj konferenciji dali su i nastupi celebrityja, slavnih osoba, koje su najavljivale svoje nove knjige, a to nisu bili samo književnici. Nisam mogla propustiti nastup **Jane Fonde**, legendarne glumice, uspješne producentice, gurua fitnessa, aktivistice koja se zalaže za širok raspon tema od ekologije do ljudskih prava. Ona je i autorica mnogih bestselera, a možda je manje poznato da je gotovo dvadeset godina njezin fokus na adolescentskoj seksualnosti te osnaživanju žena i djevojaka. Stoga je ovom prilikom

predstavila svoju novu knjigu – vodič za mlade You, Your body, Your Life. Na otvorenju konferencije govorila je **Jane McGonigal**, svjetski poznata dizajnerica kompjutorskih igara i autorica bestsellera Reality Is Broken: Why Games Make Us Better and How They Can Change the World koja si je dala u misiju da video igrama poboljšava stvarni život dovodeći igrače u situaciju da rješavaju stvarne probleme kao što su siromaštvo, glad, klimatske promjene, ugroženost zdravlja zbog depresije, anksioznosti, kroničnih bolesti i traumatskih ozljeda mozga. Slušala sam i **Azar Nafisi**, nagradivanu i hvaljenu iransku autoricu svjetskog bestselera prevedenog i kod nas, Lolita u Teheranu, kao i knjige, Stvari o kojima sam šutjela, a koja je ovom prigodom predstavila novu knjigu The Republic of Imagination: America in Three Books. Zbog jednosatnog čekanja u velikom redu da dobijem njen autogram (još jedna američka karakteristika!) propustila sam nastup **Stan Leeja**, poznatog strip crtača, glumca i sukreatora Spider-Mana, X-Mena, Iron Mana, Nevjerojatnog Hulka i dr. Posebano šarmantan i duhovit bio je književnik **Alexander McCall Smith**, autor više od 100 knjiga za djecu i odrasle kod nas najpoznatiji po svjetski poznatom književnom serijalu o „Prvotamskoj detektivskoj agenciji“. No, najviše me svojim nastupom i predstavljanjem nove knjige na temu kreativnosti (Creativity: The Perfect Crime) oduševio francuski umjetnik **Philippe Petit**, poznat po hodanju na visokoj žici više od 80 puta u različitim dijelovima svijeta. Oskarom nagrađeni dokumentarni film „Man on Wire“, o njegovoj slavi nakon što je 1974. hodao na žici između Twin Towersa na World Trade Centru u New York City, prikazivao se na konferenciji u okviru sesije angažiranih dokumentaraca. Kako bih upotpunila dojam, otišla sam film pogledati odmah nakon njegovog nastupa. Ono što je bilo zajedničko (za publiku čak i dirljivo) svim ovim slavnim osobama je da su na početcima svojih nastupa izražavali zahvalnost i poštovanje knjižničarima i knjižnicama zbog uloge koju su imali u njihovom razvoju, a što je samo potvrdilo kulturni status i popularnost koje knjižnice imaju kod Amerikanaca.

Nudile su se sesije koje sam željela posjetiti, a nisam uspjela pa samo navodim teme koje ilustriraju bogatstvo programa: **Wikipedia i knjižnice** (kako povećati vidljivost putem ove najveće svjetske besplatne enciklopedije); **Batman**: proslava 75 rođendana; **Storytelling - pričanje priča** (čitanje je samo 20% rane pismenosti – ostalo je pjevanje, pričanje, gluma, pisanje i crtanje); **narodna knjižnica – obrazovna institucija budućnosti?** (Uklapa li se formalno obrazovanje u budućnost javnih knjižnica? Kakvu ulogu će narodne knjižnice imati u sve digitaliziranim okolišu učenja? Hoće li se u budućnosti učenje odvijati putem interneta?); **TEDx**: organizacija u vašoj knjižnici (ovdje treba spomenuti da je koprivnička Knjižnica prva u Europskoj uniji organizirala ovakvo događanje); **suradnjom do inovacija @ Chicago Public Library** (poticanje zajednice na oblikovanje budućnosti putem knjižničnih inovacijskih laboratorijskih metodologija design thinking kako bi se unaprijedili i pokrenuli razvoj novih programa i usluga za korisnike); **opismenjavanje odraslih** (program o nagradivanom programu narodnih knjižnica u LV kojim su postale važan faktor za ekonomski razvoj zajednice - u knjižnici se održavaju programi za zapošljavanje, više obrazovanje i traženje posla, tečajevi iz računalne pismenosti putem jedinstvene suradnje knjižnica s obrazovnim odjelom

države Nevada, a u skladu sa zakonom o obrazovanju odraslih i obiteljskoj pismenosti; knjižnice u LV imaju značajnu ulogu u pomaganju beskućnika te i na taj način sudjeluju u suzbijanju posljedica velike gospodarske krize u Americi 2008. koja je dovela do osiromašenja velikog broja stanovništva ovog grada koji je širom svijeta gotovo isključivo poznat po kockarnicama). Sesiju o **budućnosti knjižnica** organizirali su članovi interesne grupe "Libraries From Now On" kao panel raspravu o pitanjima i idejama o budućnosti knjižnica, o promjenjenoj ulozi knjižnice i knjižničara, promjenama u očekivanjima kulturne zajednice, organizaciji i našem utjecaju u društvu.

Konferencija je pokrila **razne perspektive transformacija** knjižnica i knjižničara (što je sugerirao i njen naziv „Transforming Our Libraries, Ourselves“): **odnose sa zajednicom** (koliko podupiremo aspiracije zajednice, dionika, suradnika mijereći utjecaj na društvo); **(nova) očekivanja korisnika** (s obzirom na tehnologiju, demografske promjene i globalizaciju; koje su implikacije za knjižnice i knjižničarstvo?); **e-knjige i knjižnične zbirke** (licence za baze podataka, institucijski repozitoriji, digitalna zaštita i dr.; ogromne promjene u nakladništvu i distribuciji); **očekivanja od vodstva knjižnica** (u financiranju, legislativi, organizacijskoj strukturi); **knjižnična radna snaga** (pitanja generacijske smjene u knjižnicama, obuke knjižničnog osoblja i stručni razvoj, utjecaj gospodarstva na mobilnost i zapošljavanje); **usluge** (promjenio se i mijenja se „set“ knjižničnih usluga – usluge se pružaju tamo gdje su korisnici, ne nužno u fizičkom prostoru; knjižnično vodstvo stalno treba evaluirati set usluga svojih knjižnica - dodavati ih i/ili „ispuštati“, taj ciklus se ubrzava.); **prostor – fizički i virtualni** (preobrazio se najčešće u središta za inovacije u zajednici i u javni prostor za učenje/obrazovanje; istovremeno, dramatično se proširio knjižnični virtualni prostor – međusobno su povezani); **tehnologija** (istovremeno pokreća i područje stalnih promjena zajedno s knjižnicama, čime utječe na knjižničnu strukturu i budžet, knjižničnu radnu snagu i usluge); **poučavanje i učenje** (društveni mediji i promjene u nakladništvu, distribuciji i dostupnosti informacijama radikalno su promijenili naš pristup poučavanju i učenju; zahtjevi spram gradana i radne snage promijenili su standarde učenja s utjecajem na poučavanje, knjižničarstvo i ocjenjivanje).

I na kraju odgovor na pitanje s početka ovog teksta: Ne, nisam kockala u Las Vegas, iako su slot i druge mašine postavljene u Las Vegasu na svakom koraku, od aerodroma, hotela, do restorana i trgovina. Jednostavno nisam stigla, a nisam imala ni vremena ni volje uz ove i mnoge druge konferencijske, ali i druge atrakcije (posjet Red Rock Canyonu i Grand Canyonu uz panoramsko zaustavljanje uz Hooverovu branu i jezero Mead). Nisam sigurna vjerujete li mi!

Azar Nafisi potpisuje najnoviju knjigu

KOPRIVNIČKI KNJIŽNIČARI NA NEFORMALNOJ MEĐUNARODNOJ KONFERENCIJI „CYCLING FOR LIBRARIES“

Karlo Galinec, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Cycling for Libraries je neformalna međunarodna knjižničarska konferencija pokrenuta 2010. godine koja okuplja knjižničare i sve ljubitelje knjiga u neformalnom druženju i putovanju s ciljem podizanja svijesti o važnosti knjižnica i njihovih usluga u razvoju lokalnih zajednica i društva u cjelini. Ideja za projekt je krenula iz Finske još prije 10 godina, a prvo bicikliranje je održano 2011. godine na relaciji Kopenhagen – Berlin i od tada se kontinuirano održava svake godine. Tako je 2013. godine na etapi od Amsterdama do Bruxellesa iskorištena prilika da se članovima EU parlamenta uruči proglašenje o važnosti narodnih knjižnica pod nazivom The declaration for the regulation of libraries at a European level. Proglasom se želi uka- zati na nezamjenjivu ulogu knjižnica u društvu, kao i njezinu središnju ulogu u rastu i prosperitetu svake lokalne zajednice.

Na prošlogodišnjem izdanju „Cycling for libraries“ su sudjelovali Kristian Ujlaki i Karlo Galinec knjižničari iz Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica, a koje je održano u Francuskoj od 6. do 14. kolovoza. Bicikliranje je održano na relaciji od Montpelliera do Lyona u dužini od oko 550 kilometara na kojem je sudjelovalo 92 knjižničara i zaljubljenika u knjižnice iz 17 zemalja. Odlučnost knjižničara da prežive stotine kilometara bicikliranja potvrđuje da su knjižničari snalažljivi ljudi koji se svakodnevno susreću s brojnim izazovima. Posebice se pri tome misli na nove izazove koje knjižnicama donosi digitalno doba i ponekima ugrožava njihov opstanak. Cycling for libraries uključuje minimalno powerpointa, sjedenja u publici i izla-

ganja ex catedra. Sudionici umjesto toga održavaju debate i neformalne razmjene ideja tijekom bicikliranja. Prilikom planiranja dnevnih etapa svakodnevno se određuje tema dana o kojoj se raspravlja te se bira nekoliko moderatora koji potiču raspravu i na kraju dana zapisuju iznesena razmišljanja i ideje. Ovogodišnje teme su bile: Inovativna upotreba knjižničnih prostora, cjeloživotno obrazovanje, cenzura u knjižnicama, marketing u knjižnicama, digitalna i društvena inkluzija, besplatne knjižnice, zelene knjižnice, zatvaranje knjižnica i društvo bez knjižnica.

Koprivnički knjižničari su aktivno sudjelovali u debatama pri čemu im je pomoglo svakodnevno susretanje s aktualnim pitanjima koja su teme obuhvaćale, a s kojima se susreću u svakodnevnom radu i kroz stalnu edukaciju. Na taj način su u međunarodnim knjižničarskim krugovima uspješno predstavili svoja iskustva i znanja te iskoristiti priliku da predstave uspjehe koprivničkog, ali i hrvatskog knjižničarstva te predstave Koprivnicu kao hrvatsku biciklističku metropoli. Uz to tijekom puta posjetili su brojne lokalne knjižnice te upoznali velik broj kolega sa svih strana svijeta.

Kampanja je bila odlično medijski popraćena od strane francuskih lokalnih, ali i nacionalnih medija. Državna televizija i radio te brojne lokalne postaje prilozima i intervjuima su popratile ovaj događaj, a životopisna kolona biciklista je bila zanimljiva građanima brojnih manjih i većih mjesta kroz koje je prolazila i kroz razgovore lobirala za podršku knjižnicama.

SVJETSKI KNJIŽNIČARI, INFORMACIJSKI KONGRES, 80. GENERALNA KONFERENCIJA I SKUPŠTINA IFLA-E

Kristian Ujlaki, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Karlo Galinec, knjižničar-informatičar na Stručno-znanstvenom odjelu i Kristian Ujlaki, viši knjižničar, voditelj Stručno-znanstvenog odjela Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica, sudjelovali su na Svjetskom knjižničnom i informacijskom kongresu i 80. generalnoj konferenciji i skupštini Međunarodnog saveza knjižničarskih društava i organizacija (The International Federation of Library Associations and Institutions – IFLA) u Lyonu, Francuska, 16. - 22. 8. 2014.. Ovaj najveći svjetski knjižničarski skup održan je pod nazivom “Libraries, citizens, societies: confluence for knowledge – Knjižnice, gradani, društva: stjecište znanja”. Okupio je 3500 sudionika predstavnika knjižnica, knjižničarskih i srodnih ustanova iz 120 zemalja svijeta i svih kontinenata. Kongres se odvijao u sesijama u formi usmenih izlaganja i izlaganja na posterima, a održana je i izložba nakladnika i proizvođača računalnih programa i opreme za knjižnice. Održano je preko 200 izlaganja na posterima i preko 200 usmenih izlaganja.

Izlaganja na posterima održali su i koprivnički knjižničari. Praksa Knjižnice i čitaonice «Fran Galović» Ko-

privnica i ove je godine prepoznata kao inovativna te uvrštena među primjere najbolje knjižnične prakse na međunarodnoj razini. Kristian Ujlaki i Karlo Galinec sudjelovali su izlaganjem na posteru o projektu grupne i individualne informatičke i informacijske edukacije „Osobni knjižničar“. I poster autora Petra Lukačića, diplomiranog knjižničara, voditelja Odjela za odrasle Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ i Kai-se Kytomäki, knjižničarke iz finskog grada Sastamale prezentiran je na konferenciji. Poster predstavlja suradnju sestrinskih knjižnica iz Koprivnice i finske Sastamale u okviru projekta sestrinskih knjižnica NAPLE koja je realizirana uz finansijsku pomoć programa za cjeloživotno učenje Grundtvig kojeg nudi Agencija za mobilnost i programe EU.

Naši posteri su svojim sadržajem i grafičkim rješenjima privukli pozornost brojnih kolega što je omogućilo izravnu razmjenu iskustava i informacija, a ujedno je bio i dobra promocija naše Knjižnice i zemlje. Dio stranih kolega je izrazio zadovoljstvo i svojevrsno iznenadenje zbog činjenice da u Hrvatskoj postoje narodne

knjižnice koje izlaze iz uobičajenih okvira posudbenih, referentnih i sličnih usluga i javljaju se kao inicijatori i partneri u projektima poput ovih koje provodi koprivnička knjižnica.

Uz aktivno sudjelovanje na poster sesiji, koprivnički knjižničari su prisustvovali i brojnim izlaganjima, kako plenarnima tako i onima na pojedinim sesijama. Prilikom svečanosti otvorenja Kongresa IFLA-e plenarno izlaganje održao je Bernard Stiegler, jedan od vodećih francuskih filozofa svoje generacije. Tema izlaganja bila je budućnost čitanja i utjecaj razvoja tehnologije, digitalizacije i umrežavanja na čitanje. Koprivnički knjižničari su uskladili obveze koje su imali kao izlagači sa interesom za prisustovanje na izlaganjima. Odabrana su izlaganja koja bi nam mogla najviše koristiti u našem radu. Od više izlaganja vrijedi izdvojiti nekoliko posebno zanimljivih.

Izlaganje „1001 libraries to see before you die-project“ je bilo posebno zanimljivo jer je riječ o najkvalitetnijim knjižničnim prostorima iz cijelog svijeta. Riječ je o projektu IFLA-ine sekcije za narodne knjižnice, knjižnične zgrade i opremu. Projekt predstavlja najbolje primjere knjižničnih zgrada i prostora širom svijeta a na izlaganju je predstavljen naruči izbor kandidata – knjižnica koje su konkurišale za nagradu koju dodjeljuje Danska agencija za kulturu i poznata danska firma Schmidt hammer lassen architects. U uži izbor odabrane su knjižnice otvorene između 2012. i početka 2014. Godine: Library of Birmingham, Engleska, Craigeburn library, Australija, Boornmountain Spijkenisse, Nizozemska i Orestad gradska knjižnica iz Danske. Pobjedila je knjižnica iz australskog grada Craigeburna. Napomenimo da je i Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica uvrštena na ovaj popis. Izlaganja u sesiji „Google is not enough“ bavila su se referentnim i informacijskim uslugama i prijenosom znanja. Predstavljeni su primjeri iz više narodnih, nacionalnih i visokoškolskih knjižnica.

U sesiji „Cloud services for libraries“ naglasak je stavljen na pitanja i probleme sigurnosti i dostupnosti podataka na cloud servisima. Tako je bilo riječi o ljudskom faktoru kao jednom od rizika prilikom „pre-seljenja“ poslovanja u „cloud“ okruženje te su dani primjeri nekih knjižnica koje su se odlučile na takav korak.

Telling the Library story: creating metrics for management, advocacy and community building.

Kroz predavanje se pokušalo ukazati na ključne razlike u vrednovanju knjižnica, knjižničarskog posla, usluga te vođenja statistike o navedenim faktorima. Ukazuje se na važnost inovativnosti u kreiranju novih usluga te problem limitiranosti postojećih modela za vrednovanje usluga i njihovog utjecaja na zajednicu. U sesiji „Mass Internet surveillance and privacy – how does it affect you and your library?“ vodila se interesantna debata vezana uz masovni nadzor interneta i telekomunikacija potaknuta nedavnim primjerima gdje je otkriveno da pojedine službe i države provode masovni nadzor i ugrožavaju privatnost. Raspravljano je o pravu korisnika na privatnost i ulozi koje knjižnice imaju u njihovoj zaštiti.

Lyonska deklaracija

Značajno je spomenuti da je tijekom održavanja Svjetskoga knjižničarskog i informacijskog kongresa u kolovozu 2014. donesena Lyon Declaration on Access

Karlo Galinec i Kristian Ujlaki uz svoj poster

to Information and Development (Lyonska deklaracija o pristupu informacijama i razvoju) koju je potpisalo više od 125 organizacija s ciljem pozitivnoga utjecaja na razvojni program Ujedinjenih naroda nakon 2015. godine (the United Nations post - 2015 development agenda). Pristup informacijama i knjižnicama igra presudnu ulogu u podupiranju razvoja. Lyonska deklaracija poziva države članice Ujedinjenih naroda da prepoznaju kako su pristup informacijama i vještine za njihovo učinkovito korištenje potrebni za održiv razvoj te da to postane dio razvojnog programa Ujedinjenih naroda nakon 2015. godine.

Kao zaključno razmišljanje nameće se to da je i na ovoj konferenciji bilo primjetno da su knjižnice, odnosno knjižnični sustavi pojedinih zemalja odraz njihovog političko-gospodarskog stanja. To u pravilu znači da razvijene i bogate zemlje imaju razvijene i efikasne suvremene knjižnične sustave dok se sustavi onih siromašnijih uklapaju u sliku ekonomsko-društvenog stanja svojih država.

Prijetan je jaz između razvijenih i nerazvijenih koji je kao realnost prisutan u globalnim razmjerima u svim gospodarskim ili političkim sferama života. Predavanja, odnosno izlaganja na konferenciji pružila su uvid u primjere dobre knjižnične prakse u različitim društvima. Knjižničarska zajednica akceptira evidentan problem neravnomjernog razvoja, otvoreno i objektivno prikazuje stanje te pokušava u svojoj domeni napraviti što je moguće da bi se taj jaz što prije premostio. S druge strane, isticana je važnost knjižnica u suvremenom društvu i uloga koje knjižnice trebaju zauzeti u novonastalim društvenim i tehnološkim okolnostima. To je istaknuto ne samo kroz gesla i deklarirane vrijednosti Kongresa, nego i kroz stavove svih izlagača, predavača, gostiju, govornika te ostalih sudionika.

Praktični i teorijski međunarodni primjeri dobre prakse koje je ponudio ovogodišnji Kongres IFLA-e bili su u znaku redefiniranja načina rada knjižnica, partnerstava knjižnica s drugim institucijama, socijalnih mreža i izlazaka iz zadatosti fizičkih zgrada u virtualne prostore i razne realne prostore lokalnih zajednica. Stoga veseli da koprivnička knjižnica svojom praksom slijedi svjetske trendove te da iskustva i ideje širi hrvatskoj knjižničarskoj zajednici.

IFLA CAMP 2014.
LYON, FRANCUSKA, 14. - 15. KOLOVOZA 2014.

Kristian Ujlaki, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Ovaj događaj organiziraju mladi stručnjaci s područja knjižničarstva i informacijskih znanosti koji su umreženi u NPSIG (New professionals special interest group) koja je dio IFLA-ine organizacije. Cilj NPSIG inicijative je umrežavanje mlađih stručnjaka kroz virtualna i klasična predavanja, konferencije i radionice s ciljem povezivanja, razmjene iskustava, znanja i razvoja njihovih karijera.

IFLA Camp obično prethodi godišnjoj konferenciji IFLA-e (Međunarodnog saveza knjižničarskih društava i ustanova) i nije organiziran kao klasične konferencije – nema unaprijed određenih govornika sa određenim temama, nego svi sudionici, u manjim grupama raspravljaju o zanimljivim temama koje su na susretu sami sudionici predložili. Ove godine održan je 14. i 15. kolovoza u prostorijama ENSSIB-a, francuske državne visokoškolske ustanove koja je dio Sveučilišta u Lyonu i u kojoj se obrazuju stručnjaci s područja knjižničarstva, informacijskih znanosti te povijesti knjige i knjižnica. Kolega Karlo Galinec i ja smo upravo zavr-

Sudionici IFLA CAMP-a

šili sudjelovanje na bicikliranju za knjižnice koje je cilj imalo i u Lyonu pa smo boravak do početka godišnje konferencije IFLA-e iskoristili sudjelovanjem na ovom zanimljivom i korisnom skupu.

Šezdeset sudionika iz mnogih zemalja svijeta je tijekom dva dana u neformalnoj atmosferi raspravljalo o 15 tema vezanih za narodne i visokoškolske knjižnice: od hrane u knjižnicama do postojećih servisa za streaming glazbe. Posjetili smo knjižnicu ENSSIB-a gdje nam je predstavljen inovativni uređaj „bibliotouch“ – prototip interaktivne, taktilne i intuitivne ploče za traženje informacija i dokumenata. Ipak, najveća vrijednost ovakvih susreta su nova poznanstva, iskustva i primjeri iz knjižnica širom svijeta. Sudjelovanje na ovakvim događajima je posebno zadovoljstvo za nas knjižničare iz koprivničke knjižnice jer je vidljivo da se gotovo svi trendovi u suvremenom knjižničarstvu, u većoj ili manjoj mjeri, primjenjuju u našoj Knjižnici ili da smo ih barem svjesni ukoliko ih i nismo u stanju pratiti i provoditi. Razlozi zbog kojih nismo u stanju organizirati neke sadržaje i učiniti boljima postojeće uglavnom su u činjenici da je postojeći prostor Knjižnice neadekvatan i nedostatan.

Rado smo podijelili s kolegama svoja iskustva i dobre primjere iz prakse iz naše Knjižnice. Teme o kojima se raspravljalo, s brojnim konkretnim primjerima iz prakse i svakodnevног rada visokoškolskih i narodnih knjižnica iz više zemalja možete pogledati na linku na kojem se nalaze notepad bilješke koordinatora radio-nica: <https://npsig.wordpress.com/archive/iflacamp-iflacamp-2014/schedule/>

MEĐUNARODNI STRUČNI SKUP DJEĆJI ODJEL – PARTNER OBitelji i PREDŠKOLSKOJ USTANOVi

Mirjana Kotromanović, Gradska knjižnica i čitaonica u Virovitici

Djelatnice Igraonice i Dječjeg odjela Gradske knjižnice i čitaonice u Virovitici, Ivana Molnar i Mirjana Kotromanović, sudjelovale su u petak 7. studenog 2014. u Vinkovcima na Međunarodnom stručnom skupu Dje-

Mirjana Kotromanović i Ivana Molnar na stručnom skupu

ji odjel – partner obitelji i predškolskoj ustanovi. Skup je održan povodom obilježavanja 20 godina Dječje knjižnice mira, dječjeg odjela Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci.

Djelatnice Gradske knjižnice i čitaonice u Virovitici sudjelovale su na skupu s predavanjem i poster izlaganjem na temu Malim koracima do velikih korisnika kroz kontinuirane programe Igraonice i Dječjeg odjela.

U izlaganjima su govorile o programima i aktivnostima kroz suradnju s roditeljima te udrugama i ustanovama s područja Grada Virovitice i Virovitičko – podravske županije. Programi se provode kontinuirano, a njihovi ciljevi i sadržaji usmjereni su na poticanje razvijanja rane pismenosti, stvaranje potencijalnih budućih korisnika te senzibiliziranje cijelih obitelji na čitanje i uvođenje knjige kao svakodnevнog medija.

DOBAR PRIMJER MEĐUSEKTORSKE SURADNJE

Kristian Ujlaki, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

CISOK (Centar za informiranje i savjetovanje o karijeri) je mjesto koje pruža pomoć i informacije o zanimanjima i zaposlenju, nastavku školovanja, mogućnostima dodatnog usavršavanja ili razvijanju poslovne karijere. CISOK je centar koji nudi široki opseg usluga cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i cjeloživotnog učenja koje ostvaruje kroz usku suradnju s partnerima – poslodavcima i važnim institucijama na tržištu rada Koprivničko-križevačke županije. Usluge koje je moguće dobiti u CISOK-u, centar Koprivnica, obuhvaćaju:

- samostalno pretraživanje informacija o zanimanjima, školovanju i zapošljavanju korištenjem različitih brošura, baza i/ili pretraživanjem interneta
- korištenje računalnog programa Moj izbor
- sudjelovanje na različitim radionicama, predavanjima i treninzima
- razgovor sa savjetnikom

S obzirom da se Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica nastoji prilagoditi potrebama korisnika, uočena je prilika da se uspostavi suradnja sa CISOK - om kako bi se pomoglo, ponajprije nezaposlenima, da se što bolje predstave na tržištu rada. Nezaposleni su skupina korisnika koja je u porastu kao korisnička skupina Knjižnice što je rezultat porasta broja nezaposlenih uopće u lokalnoj zajednici i državi. Knjižnica je već surađivala s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje određenim edukacijama i predstavljanjima pa je tako i sada uočena prilika da se predstavi onim nezaposlenima koji polaze radionice u organizaciji CISOK-a na način da se organizira tzv. „Knjižnični kutak“. Knjižnični kutak je predstavljanje Knjižnice polaznicima radionica CISOK-a jer dio njih ne koristi Knjižnicu i ne zna za usluge koje Knjižnica pruža, a koje bi mogle biti korisne za nezaposlene osobe. Stoga je tijekom 2014. na 91 radionici CISOK-a koje je pohađalo 764 polaznika, troje knjižničara sudjelovalo i upoznavalo polaznike sa građom i uslugama koje su im na raspolaganju u Knjižnici. Uz osnovne informacije o Knjižnici, predstavljana im je knjižna građa vezana za temu radionice (razgovor za posao, predstavljanje poslodavcu, samopouzdanje, snalaženje na tržištu rada, poduzetništvo i sl.), prezentirani su im tematski pri-

Edukacija nezaposlenih u prostoru CISOK-a

ručnici iz tih područja kao i građa za učenje stranih jezika za one koji žele raditi u inozemstvu ili pak razni priručnici za pokretanje vlastitog posla poput uzgoja nekih poljoprivrednih kultura, domaćih životinja i drugih dodatnih zanimanja za one koji se žele baviti time. Također im je predstavljena mogućnost korištenja niza tehničkih usluga u Knjižnici poput korištenja računala, pretraživanja interneta, mogućnost ispisa, skeniranja, fotokopiranja kao i mogućnost besplatne informatičke i informacijske edukacije koju pružaju knjižničari u okviru projekta „Osobni knjižničar“.

Za one koji žele dodatne informacije o Knjižnici i sadržajima koje nudi, organiziran je edukativni posjet Knjižnici s detaljnijim upoznavanjem njenog prostora, usluga i građe, a tim polaznicima je omogućena i jednogodišnja besplatna članarinu (ukoliko žive izvan područja Grada Koprivnice za čije gradane je korištenje Knjižnice ionako besplatno). Uhodani model suradnje se primjenjuje i u 2015. godini i može se zaključiti kako je ova aktivnost korisna jer dio polaznika CISOKO-ovih radionica nije bio upoznat s nekim ili svim uslugama, sadržajima i mogućnostima koje Knjižnica nudi i dio njih ih sada koristi za aktivnosti prilikom traženja posla ili za dodatnu edukaciju.

26. PROLJETNA ŠKOLA ŠKOLSKIH KNJIŽNIČARA PULA, 6. – 9. TRAVNJA 2014.

Zdenka Venus-Miklić, Gimnazija Bjelovar

U Puli je od 6. do 9. travnja 2014. godine održana 26. Proljetna škola školskih knjižničara. Skup je, u hotelu Park Plaza Histria, organizirala Agencija za odgoj i obrazovanje. Tema ovogodišnje škole bila je *Komunikacija – temelj uspješnosti rada školske knjižnice*, a prisustvovalo je 300 knjižničara iz čitave Hrvatske i inozemstva.

Skup je počeo pozdravnim govorom Jasmine Lichtenberg, pročelnice za društvene djelatnosti grada Pule, nakon kojega je uslijedio kulturno-umjetnički pro-

gram (Susret poeta na nultom meridijanu i Pramaliće) koji su izvele učenice triju pulskih srednjih škola. Vinko Filipović, ravnatelj AZOO upoznao je knjižničare s *Analizom stručnog usavršavanja i Strategijom stručnog usavršavanja za profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika* (2014. – 2020.), a dr. sc. Božo Skoko je održao predavanje *Komunikacija i odnosi s javnošću u radu knjižnica*.

Nakon promocije knjige J. Lovrinčević i D. Kovačević: *Mjerila kvalitete rada u hrvatskom školskom knjižni-*

STRUČNI SKUPOVI I TEME

Program skupa knjižničara

Program skupa knjižničara

čarstvu, koju je vodila dr.sc. Senada Dizdar, uslijedila je književna večer s glumcem i pjesnikom Enesom Kiševićem.

Sljedeći je dan bio radni te je obilovao predavanjima, okruglim stolovima i radionicama koje su bile vezane uz temu skupa. Predavači su bili: mr. sc. Dragan Knežević: *Komunikacija u prezentaciji*; dr. sc. Senada Dizdar: *Informacijsko opismenjavanje školskih bibliotekara Kantona Sarajevo: saradnja pedagoga i informacijskih stručnjaka*; Mira Zovko i Veronika Čelić-Tica: *Komunikacijske vještine školskog knjižničara*. Organiziran je okrugli stol na temu "Ishodi učenja za informacijsku pismenost".

U poslijepodnevnim satima održavale su se radionice. Prisustvovala sam dvjema, onoj naše kolegice Mirjane Milinović: *Komunikacija s tekstrom ili kako odgojiti čitatelja koji misli svojom glavom* i bivše školske knjižničarke, sada ravnateljice požeške knjižnice, Aleksandre Pavlović: *Razvijanje komunikacijskih vještina kroz prezentaciju lektire*.

U utorak 8. travnja 2014., Biserka Šušnjić, viša savjetnica, organizirala je okrugli stol za srednjoškolske knjižničare pod nazivom *Moj program rada srednjoškolskog knjižničara* na kojem smo iznosili svoja iskustva, a poslije je Adela Granić, školska knjižničarka iz Umaga, predstavila svoj projekt *Kvizovima kroz lekturu*.

Popodne smo posjetili Gradsku knjižnicu i čitaonicu u Puli, knjižnicu Škole za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu i Sveučilišnu knjižnicu.

Navečer je bila podjela Nagrada Višnja Šeta koju je za životno djelo dobila Elvira Katić, a godišnje nagrade dobine su dr. sc. Jasna Milički i Vanja Jurilj. Posljednjeg dana je Ivana Stanić, viša savjetnica za razrednu nastavu, održala predavanje *Komunikacija u odgojno-obrazovnom sustavu*, a Jadranka Jelinčić Blagec iz OŠ Luka Sesveta predstavila je svoju edukativnu slikovnicu *Sović Hugo u knjigogradu*.

Katarina Belančić i Rajna Gatalica, članice našeg Društva, imale su zapaženu radionicu *E-komunikacija u školskoj knjižnici*, a Zdenka Venus-Miklić dala je svoj prilog školi u primjerima dobre prakse.

STRUČNI SKUPOVI ŠKOLSKIH KNJIŽNIČARA KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE U 2014. GODINI

Adrijana Hatadi, OŠ „Braća Radić“ Koprivnica, voditeljica Stručnog vijeća

Stručno vijeće školskih knjižničara osnovnih i srednjih škola Koprivničko-križevačke županije broji 33 školska knjižničara koji rade u 23 osnovne škole, 8 srednjih škola te Centru za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Križevci i COOR Podravsko sunce Koprivnica. Sastaju se tijekom školske godine na stručnim skupovima organiziranim na županijskoj i međuzupanijskoj razini te na seminarima Centra za stalno stručno usavršavanje školskih knjižničara koje organizira Županijska matična služba.

Dana 29. travnja 2014. u Gradskoj knjižnici Đurđevac održan je županijski stručni skup na kojem je sudjelovala Biserka Šušnjić, viša savjetnica za stručne suradnike školske knjižničare u Agenciji za odgoj i obrazovanje, s temom Poboljšanje kvalitete sustava stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika. Tihana Doskocil i Maja Baksa, školske knjižničarke iz Križevaca, dale su izvještaj o događanjima na dr-

žavnom stručnom skupu 26. Proljetna škola školskih knjižničara održanom u Puli. O oblikovanju ishoda učenja govorila je voditeljica Stručnog vijeća Adrijana Hatadi. Ana Škvarić, ravnateljica Narodne knjižnice Virje izlagala je svoja iskustva te najavila radionicu Ute Hachmann Povežimo djecu i knjige: koncepti i ideje za poticanje čitanja za djecu. Školska knjižničarka iz Srednje gospodarske škole Križevci Maja Augustinčić Arsenović te troje učenika prezentiralo je rad učenika - asistenata u knjižnici. Posebne gošće ovog skupa bile su književnica Božica Jelušić i Ivana Kranželić koje su govorile o važnosti čitanja djeci te predstavile zbirku dječje poezije Čemu služe stvari?

Međužupanijski stručni skup školskih knjižničara Koprivničko – križevačke, Međimurske i Varaždinske županije održan je 3. srpnja 2014. u OŠ „Braća Radić“ Koprivnica. Tema skupa bila je Novi mediji i čitanje, a na skupu su nazočili brojni eminentni stručnjaci s po-

dručja medija i medijske pismenosti: dr. sc. Sead Alić, doc. dr. sc. Igor Kanižaj, prof. dr. sc. Danijel Labaš, dr. sc. Marina Gabelica, dr. sc. Dinka Kovačević, Dinka Jučić, prof.

Posebno zanimljiv skup održao se 7. studenog 2014. u novoj školskoj knjižnici OŠ Ivan Lacković Croata u Kalinovcu. Radionicu pod nazivom Terapija smijehom održala je licencirana voditeljica yoge smijeha Spomenka Žganec. Na radionici su sudionici „čistili“ tijelo od stresa, negativnih emocija te izvodili vježbe yogaasane i yoganidre. Na skupu su se i pozdravili s kolegicom Marinom Sabolović koja je otišla u mirovnu i koja je zahvalila kolegama što su putovali s njom u vlaku života. Primjere dobre prakse predstavile su Luca Matić prikazom obilježavanja 200. obljetnice rođenja Antuna Nemčića Gostovinskog u svojoj, istoimenoj školi u Koprivnici te Irena Nevjetić i Ljiljana Mraz o radu s učenicima u knjižnici Srednje i Obrtničke škole Koprivnica. Nataša Švaco, knjižničarka iz OŠ Grgura Karlovčana Đurđevac, dala je izvještaj o 5. okruglom stolu za školske knjižnice, a knjižničarka OŠ Sveti Petar Orešovec Stojanka Lesički predstavila rad Škole stvaralaštva Novigradsko proljeće.

Školski knjižničari na radionici smijeha u Kalinovcu

BIBLIOBUS DOLAZI! POKRETNE KNJIŽNICE KAO DIO KNJIŽNIČNE MREŽE

Ilija Pejić, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

Pod pokroviteljstvom Grada Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije te uz finansijsku potporu Ministarstva kulture RH, u Bjelovaru je 17. travnja 2015. održan nacionalni stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem Bibliobus dolazi! – 12. okrugli stol o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj i 6. festival hrvatskih bibliobusa. Pod naslovom Pokretne knjižnice kao dio knjižnične mreže ponovno se aktualiziralo pitanje mjesta i uloge bibliobusa u mreži narodnih knjižnica. Teritorijalni ustroj Republike Hrvatske, mnoštvo malih općina koje ne mogu imati svoju stacionarnu knjižnicu, raštrkana i slabo naseljena mjesta, područne škole s malim brojem učenika..., upućuju struku, ali i osnivače na poboljšanje rada postojećih bibliobusnih službi i osnivanje novih. To je jedan od ciljeva, a istovremeno i zaključaka skupa koji je bio prigoda specijaliziranog stručnog usavršavanja knjižničara u pokretnim knjižnicama, izmjene iskustava, kako domaćih tako i stranih, populariziranje djelatnosti pokretnih knjižnica, njihovo predstavljanje i promoviranje u javnosti... Na skupu je sudjelovalo 80-ak knjižničara iz Hrvatske i zemalja iz regije (Slovenije, Mađarske i Srbije).

Skup je održan u organizaciji Hrvatskog knjižničarskog društva, odnosno Komisije za pokretne knjižnice i Komisije za narodne knjižnice, a suorganizatori su bili Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja i Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar koja je bila i domaćin. Organizacioni i programski odbor (Iva Pezer, predsjednica te članovi Ljiljana Vugrinec, Romana Horvat, Sanja Jozić, Marinko Iličić, Željko Prohaska i Ilija Pejić) osmislio je i realizirao skup. Finansijski skup su pomogli sponzori: Auto Hrvatska, Erste banka, Point Varaždin, Šaren dućan Koprivnica, Canofax Bjelovar, Koestlin Bjelovar i Školska knjiga Zagreb.

Festival bibliobusa

Program je započeo 6. festivalom bibliobusa na Trgu Eugena Kvaternika, ispred katedrale Sv. Terezije, na koji su, pored domaćeg bjelovarskog, došli još i bibliobusi iz Pečuha (Republika Madarska), Čakovca, Karlovca, Koprivnice, Križevaca, Rijeke, Vinkovaca i Zadra. Bibliobusima je bila oduševljena bjelovarska javnost, a posebice djeca predškolske dobi i učenici osnovnih škola sa svojim odgajateljima i učiteljima. Festival je otvoren glazbom, plesom i pjesmom, a u programu su sudjelovali Folklorna skupina KUD-a „Palična“ Severin, Folklorna skupina Dječjeg vrtića Ciciban, predškolci igraonice Narodne knjižnice „P. Preradović“ Bjelovar te Puhački orkestar Glazbene škole V. Lisinskoga Bjelovar. S velikim zanimanjem posjetitelji su mogli detaljno razgledati bibliobuse, doznati mnoštvo informacija o radu pokretnih knjižnica od ljubaznih knjižničara koji u njima rade. Taj dan Trg je kao rijetko kada vrvio mnoštvo znatiželjne djece, ali i odraslih što su tiskani i elektronički mediji i zabilježili.

STRUČNI SKUPOVI I TEME

Stručni dio skupa u Studijskom odjelu Knjižnice započeo je u 12 sati pozdravima domaćina, pokrovitelja, organizatora i suorganizatora te kulturnim programom, nastupom učenika Glazbene škole i obradom bilogorskih napjeva u izvedbi kantautora Mladena Medaka Gage. Čuli smo 11 izlaganja, triju gostiju iz inozemstva (Pečuha, Ptuja i Kladova) te osam domaćih poznavalaca pokretnog knjižničarstva. Na kraju pogledali smo desetominutni film o radu riječkog bibliobusa. Za vrijeme stanke sudionici skupa razgledali su deset izlaganja na posterima. Razmjena iskustava, inovacije u radu, primjeri dobre prakse iz Nizozemske, Slovenije i Srbije te iz Hrvatske... dobar su primjer kako se knjižničarska teorija primjenjuje i oživotvoruje u svakodnevnom radu.

U zaključcima skupa knjižničari su sa zabrinutošću konstatirali kako ni poslije dvadeset i više godina nisu

osigurani uvjeti za ustaljen rad bibliobusnih službi, nisu zakonski određeni financijeri, bibliobusi još uviјek nisu našli svoje mjesto u strateškim planovima pa se ne može govoriti o predvidljivom razvoju djelatnosti i o osnivanju novih bibliobusnih službi. Unatoč zavidnim postignućima u radu, nepromišljenim odlukama županijskih vlasti nekim bibliobusnim službama prijeti i zatvaranje (Zadar). Druge su zbog starosti vozila pred velikim nepremostivim preprekama (Osijak, Zagreb). Zaključke skupa nastojat ćemo ugraditi u Strategiju kulturnog razvijanja RH-a 2016.-2020. jer je pokretna knjižnica potrebna svakoj županiji u Hrvatskoj, a poznato je da čak deset županija uopće nema bibliobus. Nekim županijama potrebna su i dva vozila jer još uviјek je velik dio područja nepokriven knjižničnom djelatnošću. Tako je u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji potreban drugi bibliobus u Daruvaru.

Stručni skup Bibliobus dolazi! pokazao je kako su pokretne knjižnice ekonomične, znatno jeftinije od stacionarnih oblika, fleksibilne u pružanju usluga građanima, u nekim područjima i jedini mogući oblik knjižnične usluge... pa ipak ne nailaze na očekivanu finansijsku potporu gradova, općina i županija. Nakon 12. okruglog stola o pokretnim knjižnicama i 6. festivala bibliobusa bila je informirati stručnu i ostalu javnost, a posebice financijere o stanju, mogućnostima i potrebama za pokretnim knjižnicama jer bibliobusne službe neizostavni su dio županijske mreže knjižnica.

Sudionici skupa

RADIONICA „ČITANJE OD MALIH NOGU“ U KOPRIVNICI

Danijela Petrić, Ida Gašpar i Ljiljana Vugrinec, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

U Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ Koprivnica održana je 30. 6. i 1. 7. 2014. dvodnevna radionica pod nazivom „Čitanje od malih nogu“, namijenjena knjižničarima osnovnih škola i narodnih knjižnica koji rade s djecom do 13 godina. Organizator radionice bila je Knjižnica Goethe-Instituta Kroatien i njena voditeljica, Snježana Božin. Goethe-Institut pokrenuo je svojevrstan projekt "Radionice na putu", s ciljem uspostave suradnje i razmjene iskustava u programima za poticanje čitanja između njemačkih i hrvatskih knjižnica. Tako su u suradnji Goethe-instituta Hrvatska s Gradskom knjižnicom Pazin i Društвom bibliotekara Istre

te Knjižnicom i čitaonicom „Fran Galović“ Koprivnica u lipnju 2014. održane dvije radionice – jedna za knjižničare s područja Istre i jedna za knjižničare iz Sjeverozapadne Hrvatske.

Na radionici održanoj u Koprivnici sudjelovalo je tridesetak školskih knjižničara i knjižničara iz narodnih knjižnica s područja pet županija - Koprivničko-križevačke, Bjelovarsko-bilogorske, Virovitičko-podravske, Varaždinske i Međimurske županije. Interes je bio vrlo velik pa su polaznici odabrani temeljem kvalitete njihovih prijava, a pristigli su iz čak dvadesetak većih i manjih gradova i mjesta - iz županijskih središta Koprivnice, Varaždina, Bjelovara, Virovitice i Čakoveca, zatim iz Đurđevca, Križevaca, Ivance, Lepoglave, Ludbrega, Preloga, Murskog Središća, Goričana, Slatine, Velike Trnovitice, Berek, Svetog Petra Orešovca, Drnja i Rovišća. Radni jezici cijele radionice bili su njemački i hrvatski, a zahvaljujući izvrsnom konsekutivnom prevodenju prevoditeljice Ines Meštrović, polaznici i voditeljica radionice mogli su se izvrsno razumjeti i kvalitetno surađivati.

Radionicu je vodila **Ute Hatchmann**, ravnateljica Gradske knjižnice u Brilonu, jedne od najinovativnijih knjižnica u Njemačkoj. Grad Brilon po broju stanovnika sličan je gradu Koprivnici, knjižnicu godišnje posjeti oko 70.000 korisnika, korisnicima nudi čak 15.000 e-knjiga, a težište rada knjižnice je na poticanju čitanja kod djece i mladih pridržavajući se koncepta društvene uključenosti. Partneri knjižnice su stručnjaci koji rade s djecom (pedijatri, odgajatelji, logopedi, medi-

Sudionici dvodnevne radionice

cinske sestre, učitelji); gradska uprava (Zavod za školstvo, Ured za kulturu, Ured za socijalnu skrb i Centar za mlade) te političari i sponzori koji pružaju veliku i važnu potporu knjižnicima u svim projektima.

U svom radu knjižničari su najviše orijentirani na 3 ciljne skupine: djecu od 0 do 3 godine i njihove roditelje, djecu predškolske dobi od 4 do 6 godina i djecu školske dobi od 6 do 10 godina te za njih organiziraju i provode pomno osmišljene i razradene edukativno-animacijske programe s ciljem poticanja čitanja i popularizacije knjižnice, primjerene određenoj dobi. Za djecu od rođenja do 3. godine značajan je program „Brilonske knjiške bebe – dobar start za svako dijete“ kojim se svakom rođenom djetetu u Brilonu daruje startni paket za poticaj čitanja koji uključuje prvu slikovnicu, informacije o ranom poticanju govora te letvicu za mjerjenje visine s preporukama za čitanje prema određenoj dobi. Majkama koje rode drugo dijete poklanja se tzv. "medijski metar", budući da nešto starijem djetetu postaju zanimljivi i drugi mediji, osim slikovnica, poput televizije i računala. Putem medijskog metra roditelji dobivaju uputu u kojoj dobi djeteta i na koji način stručnjaci preporučuju uvoditi dijete u svijet npr. filma, računalnih igrica, interneta. Kako bi knjižnica sa svojim ponudama i porukama doprla do što većeg broja roditelja, otvaraju se i male knjižnice u čekaonicama u suradnji s pedijatrima, lopopedima i ginekološkim odjelima bolnica.

Kod djece od 4 do 6 godina u središtu rada brilonske knjižnice je suradnja s dječjim vrtićima gdje je cilj obuhvatiti sve polaznike dječjih vrtića grada Brilona. S obzirom da u Brilonu svi mališani u toj dobi polaze dječje vrtice, na taj način obuhvaćena je zapravo cijela populacija. Najvažniji segment ove suradnje je obilazak knjižnice koji je koncipiran kao igra vožnje vlakom kroz knjižnicu, a radi se s vrlo malim skupinama djece, npr. desetak, kako bi bila moguća kvalitetna interakcija i individualni pristup. Sa svakom skupinom prilikom posjeta najprije se uvodno razgovora u posebnom prostoru gdje svako dijete dobije ulogu u igri i pripadajuće rekvizite – netko je vlakovoda, netko prometnik, konduktor, ili putnik u vlaku. Svaka uloga ima određene zadatke, vezane za knjižnicu, odjel u kojem se grupa trenutno nalazi, za pravila ponašanja i korištenje knjižnice, ili za samu knjižničnu građu i sadržaj pojedinih slikovnica. Potom skupina kreće na put kroz knjižnicu, gdje saznaju što je knjižnica i čemu služi, čega sve u knjižnici ima, kako se koristi knjižnica i njena građa i sl. Na kraju se s djecom još jednom razgovara o njihovim utiscima i ponovi sve što su čuli, vidjeli i zapamtili u knjižnici.

Spomenimo još i program posudbe tematskih kutija s knjigama, posudbu rekvizita japanskog kazališta – kamishibai, kao i kutija za tematske rođendanske proslave koje je knjižnica formirala i počela posudjavati upravo na zahtjev roditelja – korisnika, a koji su učestalo tražili pomoći i savjete oko organiziranja tematskih dječjih rođendana. Stoga ove kutije sadrže različite sadržaje za pojedine rođendanske teme – npr. na temu malih pirata ili kauboja, vilinskog svijeta, pojedinih superjunaka, likova iz crtića i sl. U kutijama se mogu naći prijedlozi igara, prigodni glazbeni CD ili film na DVD-u, ideje za recepte, rođendanski ukrasi za ukrašavanje prostora ili šablone pomoći kojih se oni mogu izraditi pa čak i kalupi za rođendanske torte određenog oblika! Zanimljiv projekt je Knjiški kumovi. Radi se o stotinjak volontera koji čitaju na glas djeci u vrtićima, a knjižnica za njih osigurava trening kako

bi se usvojile osnovne vještine za čitanje naglas. Također, uz pomoći spomenutog medijskog metra i informativnih skupova knjižničari nastoje skrenuti pažnju i na siguran rad djece na računalima.

Knjižnica također usko suraduje sa svim školama u Brilonu, i to prema modelu tzv. spiralnog kurikuluma, u izradi kojeg su zajedno sudjelovali i knjižničari i nastavnici. Tako sva djeca u drugom, četvrtom, petom, šestom i dvanaestom razredu moraju posjetiti gradsku knjižnicu. Posjete su tematske i obvezujuće za svaki navedeni razred. Slično kao i igra putovanja vlakom kroz knjižnicu za predškolce,obilasci i upoznavanje različitih odjela i ponuda knjižnice za školsku djecu organizirani su također tematski, primjereno njihovoj dobi, npr. kao putovanje gusarske posade za mlađi uzrast, ili kao istraživanje mlađih arheologa ili znanstvenika za stariju djecu.

Vrlo je popularan program noćenja cijelog razreda u knjižnici koji se provodi za niže razrede, za uzrast djece 9 - 10 godina. Skupina dolazi u knjižnicu navečer, neposredno prije zatvaranja, u dane pred vikend, kad je sljedeći dan za knjižnicu neradni. Dočekuju ih obično po jedan ili dva dežurna knjižničara koji uz također jednog ili dva učitelja ostaju s njima cijelu noć. Svi donose sa sobom pidžame i vreće za spavanje te sendviče za večeru. U zamraćenoj knjižnici, uz svjetlo ručnih baterija, posjećuju najtajnovitije kutke gdje ih čekaju prigodni rekviziti: kostur-maskota, kovčeg tajnovitog sadržaja i sl. Oko 20 sati svi zajedno večeraju, a zatim oblače pidžame i čitaju se priče prije spavanja. U čitanju sudjeluju učitelji i knjižničari, kao i sama djeca. Oko 22 - 23 sata kreće se na spavanje. Vreće za spavanje postavljaju se po podu, kroz cijeli prostor Dječjeg odjela, između polica i knjiga. Ujutro oko 7-8 sati dolaze mame i donose doručak i kolače za sve male spavače. U veselom raspoloženju pospremaju se vreće za spavanje, i uz doručak prepričavaju noćni doživljaji u knjižnici, koje djeca dugo pamte. Ovakva noćenja organiziraju se najčešće po dva puta kroz godinu, po jednom u svakom polugodištu, što ovisi o organizacijskim mogućnostima koje knjižnica ima u pojedinoj godini. Stoga se predbilježbe za pojedini termin moraju napraviti i po godinu dana unaprijed jer je interes vrlo velik.

Učenici osnovnih škola mogu sudjelovati i u ljetnom čitalačkom klubu poznatom po sloganu „Šokiraj svoje nastavnike – pročitaj knjigu!“. Sudionici moraju pročitati barem 3 preporučene knjige, a nakon što knjižničari kratkim razgovorom provjere jesu li ih zaista pročitali, djeca o tome dobivaju potvrdu upisivanjem žiga u posebnu iskaznicu na temelju koje im se upisuju dodatne ocjene u školsku svjedodžbu koje su važne kod upisa u nastavak školovanja. Za ovaj ljetni čitalački klub nabavljuju se isključivo novi naslovi knjiga, velikim dijelom od domaćih autora, i to primjereni dobi i interesima djece. Upravo je ovo segment u kojem knjižnica traži i nailazi na pomoći velikog broja sponzora s obzirom da je u kratkom vremenu potrebno nabaviti veliki broj novih knjiga, i to po više primjeraka istih naslova (barem 5 - 6), kako bi tijekom ljeta svi zainteresirani čitatelji stigli do željene knjige. Kako je akcija uvijek dobro oglašena i medijski promovirana, kao i njezini ciljevi koji su prepoznati i podržani na nivou cijele zajednice, sponzori se redovito rado uključuju. Među njima najvećim iznosima sudjeluju npr. banke, ali ima i manjih i većih lokalnih poduzetnika i sl. Tako knjižnica putem ove akcije kroz sponzorstva uspijeva nabaviti veliki dio potrebne gra-

Atmosfera na radionici

đe za koju inače ne bi imala dovoljno novca iz namjenskih sredstava, a istovremeno ciljano potiče i čitanje kod djece i mlađih kroz naslove koji su im zanimljivi i bliski.

U poticajnoj i kreativnoj atmosferi dvodnevne radionice, Ute Hachmann pružila je sudionicima radionice mnoštvo ideja i praktičnih primjera za rad u kojima su i sami mogli sudjelovati. Primjećeno je da se pojedine aktivnosti i programi slični onima koji se provode u Brillonu već provode i u našim knjižnicama: u koprivničkoj Knjižnici već petnaestak godina provodi se program "Knjige za bebe", putem kojeg se majkama u rodilištu daruje startni paket za poticanje čitanja, a također postoje i kovčići za poticanje čitanja s odaštranim slikovnicama i igrama; u Bjelovaru, Koprivnici i Čazmi pokrenute su male pedijatrijske knjižnice u čekaonicama kod liječnika, u mnogim sredinama provode se i programi čitanja naglas u dječjim vrtićima, bolnicama itd. Također, Knjižnica Goethe-Instituta prevela je na hrvatski jezik i koristi u svom radu brillonski "medijski metar". Svi sudionici izrazili su zadovoljstvo sadržajem radionice i organizacijom te istaknuli kako u budućem radu svakako planiraju koristiti neke od ideja i iskustava o kojima su saznali na radionici.

5. OKRUGLI STOL ZA ŠKOLSKE KNJIŽNIČARE

Zdenka Venus-Miklić, Gimnazija Bjelovar

U Ivancu je 3. listopada 2014. godine održan 5. okrugli stol za školske knjižničare. Knjižničari iz cijele Hrvatske odazvali su se skupu s temom Obrazovna uloga školske knjižnice u organizaciji Sekcije za školske knjižnice Hrvatskog knjižničarskog društva (HKD-a) i Knjižničarskog društva Varaždinske županije. Domaćini su bili osnovna i srednja škola u Ivancu. Tema je aktualna u svjetlu priprema za stvaranje novih obrazovnih standarda/kurikula MZOS-a. Misija školskih knjižničara je poticanje čitanja i razvoj informacijske i medijske pismenosti. Tema je još važnija jer nemamo propisane teme za rad u srednjoškolskim knjižnicama i rad se svodi na kreativnost školskog knjižničara i potrebe škole u kojoj radi. One u osnovnim školama treba osvremeniti, definirati ishode medijske i informacijske pismenosti te izraditi standarde i kurikul.

Nakon uvodnog slova organizatorica skupa, Danice Pelko i Draženke Stančić, učenici osnovne i srednje škole iz Ivanca izveli su kulturno-umjetnički program. Knjižničare su pozdravili Lidija Kozina, ravnateljica srednje škole, Marijana Mišetić, predsjednica HKD-a, Čedomir Bračko, dogradonačelnik Ivanca i Darko Toth, načelnik Sektora za potporu sustavu i programe Eu u Upravi za standard, strategije i posebne programe MZOS-a. U stručnom dijelu okruglog stola govorili su ugledni stručnjaci iz područja informacijske i medijske pismenosti te primjene informatičkih tehnologija. Moderator Plenarnog dijela bila je viša savjetnica Biserka Šušnjić. Prof. dr. sc. Mihaela Banek-Zorica održala je predavanje Uloga školskog knjižničara u razvoju temeljnih kompetencija, a doc. dr. sc. Igor Kanizaj govorio je o Medijskoj i informacijskoj pismenosti u školskim knjižnicama. Svoja su iskustva s nama podijelile gošće iz Slovenije Mirjam Klavž-Dolinar, predsjednica za školske knjižnice pri Savezu knjižničarskog društava Slovenije predavanjem Obrazovna uloga osnovnoškolskih knjižnica u Sloveniji i Romana Fekonja, savjetnica za knjižničnu djelatnost pri Zavodu RS za školstvo, prezentacijom Knjižnica – znanje za cijeli život. U Sloveniji postoji kurikul Knjižnično-in-

formacijske pismenosti, a učitelji i nastavnici pojedinih predmeta imaju obvezu dio nastave održati i na knjižničnim izvorima, a ne samo s udžbenicima.

Svoja iskustva dobre prakse s nama je podijelila Gordana Jugo, mag. ed. iz Hrvatske akademske i istraživačke mreže CARnet. Predstavila je AMORES – Eu projekt za poticanje ljubavi prema književnosti kroz digitalnu suradnju i kreativnost. Josip Rihtarić stručni suradnik mentor, školski knjižničar iz II. OŠ Varaždin analizirao je odgojno obrazovnu funkciju knjižnice u odnosu na teoretske postavke o zadaćama školskih knjižnica i stanju tih knjižnica u Hrvatskoj te ukazao na potrebu izrade kurikula informacijske pismenosti, a Renata Papec, informatičarka iz OŠ Ivana Kukuljevića Sakcinskog Ivanec prikazala je nekoliko primjera suradnje informatičarke i knjižničarke koji u temelju imaju razvoj informacijske pismenosti. Nakon njihovih izlaganja uslijedila je rasprava na kojoj je zaključeno kako postoji potreba izrade kurikula informacijsko-medijske pismenosti koja bi se mogla realizirati na dva načina – kao program i kao izborni predmet.

Program sa skupa školskih knjižničara

IZLAGANJE NA STRUČNOM SKUPU „SINE QUA NON ŠKOLSKOGA KNJIŽNIČARSTVA“

Tatjana Kreštan, Komercijalna i trgovачka škola Bjelovar

Četvrti po redu državni stručni skup za školske knjižničare održan je u Zadru 24. – 25. listopada 2014. u Muzeju antičkog stakla pod nazivom „Sine qua non školskoga knjižničarstva“. Priređen je u povodu Međunarodnog mjeseca školskih knjižničara i Odjela za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru, a pod pokroviteljstvom MZOS-a, Grada Zadra i Zadarske županije. Skup je imao za cilj utvrditi temelje rada školskoga knjižničara koji osiguravaju odgovarajuće ishode uskladene s očekivanom ulogom školske knjižnice u obrazovnom i knjižničnom sustavu, ali i informacijskom okruženju.

U uvodnom dijelu slušali smo predavanje uvaženog stručnjaka prof. dr. sc. Rossa Todd-a (Sveučilište Rutgers, New Jersey, SAD) koji je istaknuo da u uspješnim školama školski knjižničari sudjeluju u poučavanju na način da surađujući s predmetnim učiteljima uče učenike istraživati te ih vode od informiranosti do dubokog razumijevanja, spoznaje, znanja. Pritom je naglasio kako uloga školskih knjižnica u 21. stoljeću nije informacijska jer su informacije svugdje, već je transformacijska i formacijska, a knjižničari trebaju imati instrukcijsku ulogu. Budući da je naglasio kako budućnost školskih knjižničara ovisi o njihovoj kooperativnosti, moje izlaganje Školski knjižničari – inicijatori timske nastave izvrsno se ukloilo unutar sesije posvećene primjerima dobre prakse. Naime, budući da sam o svojoj suradnji s profesorima Komercijalne i trgovачke škole Bjelovar u okviru redovne nastave pisala u više navrata, a među ostalim i u knjižničarskom glasilu „Novosti“, bila sam pozvana na ovaj stručni skup kako bih održala izlaganje o tim primjerima suradnje. Tako sam obrazložila metodičku strukturu naставnih jedinica koje redovito održavam svake školske

Izlaganje Tatjane Kreštan

godine u okviru poučavanja knjižničnog odgoja i obrazovanja i korelacija s nastavnim predmetima: Baze podataka (informatika), Knjiga (poznavanje robe), Povijest računovodstva: od glinenih pločica do računala (računovodstvo) te Časopisi s ekološkim temama u školskoj knjižnici (ekologija s tehnologijom). Osvrnula sam se i na terminološki okvir te nedostatak didaktičke literature o timskoj nastavi na hrvatskom jeziku, navela glavne prepreke u našem sustavu koje onemoćuju stručni i kvalitetni rad knjižničara te predstavila ukratko svoju knjižnicu.

Ostala izlaganja također su bila zanimljiva i korisna, a posebno izdvajam: Zadaće školske knjižnice temeljene na ishodima učenja (izv. prof. dr. sc. Ivanka Stričević), Knjižnični katalog – od knjižničarskog alata do pomagala za korisnike (dr. sc. Marijana Tomić) te Vođeno istraživačko učenje (Gordana Šutej, prof., dipl. komp., dipl. knjiž.).

39. SKUPŠTINA HRVATSKOG KNJIŽNIČARSKOG DRUŠTVA

Lucija Miškić, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

Skupština HKD-a održana je u Splitu, u hotelu Atrium, od 15. do 18. listopada 2014. pod nazivom „Knjižnice – od misije do strategije“. Delegati Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja bili su: Irena Ivković, Vinka Jelić-Balta, Marinko Ilićić, Petar Lukačić i Lucija Miškić, a prisustvovali su i drugi knjižničari našeg regionalnog Društva. Na Skupštini smo bili izuzetno aktivni što dokazuje nekoliko predavanja članova našeg Društva.

Ljiljana Vugrinec je s kolegicama Ivom Pezer i Klauđijom Mandić iz Vinkovaca pripremila predavanje „Na bibliobusima svijet ostaje!“ u kojem je napravljen pregled aktualnog stanja i potreba u pokretnom knjižničarstvu Republike Hrvatske. Romana Horvat i Irena Ivković održale su predavanje pod nazivom „Multikulturalnost zajednice – most koji spaja knjižnice“. Tim su predavanjem predstavile programe i usluge Pučke knjižnice i čitaonice Daruvar kojima, kako je navede-

no u izlaganju, nastoje manjinskom stanovništvu približiti jezik i kulturu njihovih matičnih zemalja. Tako posljednje dvije godine intenzivno surađuju sa sestrinskom knjižnicom u Češkoj Republici i Narodnom i univerzitetskom bibliotekom u Tuzli.

Maja Gačan, Ida Gašpar i Petar Lukačić pripremili su predavanje pod nazivom „TEDxKoprivnicaLibrary“ kojim su predstavili TED neprofitnu organizaciju i TEDxKoprivnicaLibrary, samostalno organizirani TEDx događaj za koji je potrebno dobiti licencu. Dijana Sabolović-Krajina je održala predavanje pod nazivom „Knjižnica je više od knjiga – što (danas) znači biti inovativna knjižnica?“ u kojem je odgovoren na pitanje što je inovativnost u suvremenom knjižničarstvu. U predavanju je prezentirano nekoliko primjera dobre prakse koprivničke knjižnice, a u završnom djelu izlaganja predložene su neke od smjernica o budućem razvoju hrvatskih knjižnica. Vinka Jelić-Balta i Ljiljana

STRUČNI SKUPOVI I TEME

Delegati Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja na 39. Skupštini HKD-a

Vugrinec pripremili su panel raspravu „HKD i regionalna Društva knjižničara – kako dalje?“. U uvodnom izlaganju bilo je navedeno kako je cilj panel rasprave bio razmotriti aktivni način rada HKD-a i pripadajućih regionalnih Društava koja će moći brže i bolje odgovarati na aktualne potrebe. Teme koje su bile obuhvaćene su: članovi, osnivanje, financiranje, djelokrug rada, suradnja i koordinacija te buduća organizacija knjižničarskih društava u Hrvatskoj. U izvještajnom i izbornom dijelu Skupštine HKD-a izabrana je nova predsjednica Hrvatskog knjižničarskog društva: do sadašnju predsjednicu Marijanu Mišetić zamijenila je Dunja Holcer za razdoblje od 2014. do 2016. godine.

Nakon tri radna dana, organiziran je izlet u mosorsko selo Dubrava u kojem smo obišli crkvicu na mjestu gdje su Poljičani 1180. godine kamenovali splitskog nadbiskupa Arnira te brdo Gradac u Gatima gdje je crkvica Sv. Jure iz 13. stoljeća, poznata kao poljičko svetište.

STRUČNI SKUPOVI ŠKOLSKIH KNJIŽNIČARA BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE

Margareta Popčević, III. osnovna škola Bjelovar
Zorka Renić, Medicinska škola Bjelovar

Županijsko stručno vijeće školskih knjižničara Bjelovarsko-bilogorske županije je od zadnjeg objavljenog broja Sveska održalo dva kvalitetna stručna skupa zahvaljujući doprinos članova vijeća, suradnji, povjerenju i podršci Županijske matične službe te Agencije za odgoj i obrazovanje.

Prvi Županijski stručni skup bio je tematski raznolik, a održan je u Osnovnoj školi Veliko Trojstvo. Novosti i korisne informacije iz Agencije za odgoj i obrazovanje prenijela je prisutnima viša savjetnica za školske knjižnice Biserka Šušnjić. Voditelj Županijske matične službe Ilija Pejić predstavio je porazne rezultate vezane uz nabavu knjižnične grade u školskim knjižnicama Županije tijekom 2013. godine. Neda Adamović i Tina Gatalica sustavno su pokazale temelje obrade periodike u METEL-u. O aktivnostima u školi i školskoj knjižnici u povodu Svjetskog dana filozofije u Srednjoj školi Čazma govorila je knjižničarka Suzana Pušić. Velik broj škola uključen je u projekt Tulum s(l)ova, a o svojim pozitivnim iskustvima govorila je Margareta Popčević, knjižničarka III. osnovne škole. U Tehničkoj

školi i Obrtničkoj školi Bjelovar knjižničarke Katarina Belančić i Rajna Gatalica provele su anketni upitnik o zadovoljstvu korisnika uslugama školske knjižnice. Rezultate su koristile za potrebe vrednovanja i poboljšanja rada. Školski projekt knjižnice Ekonomski i birotehničke škole „Od lana do platna“ predstavila je Alica Baćeković Pavelić i istaknula ulogu učenika Ivana Vinkovića koji je posebno senzibiliziran za očuvanje baštine bilogorskog kraja te s ljubavlju čuva ostavštini svojih baka i djedova. Učenje putem rada na projektu je odgojno-obrazovna strategija koja omogućava učenicima da istodobno uče o sadržaju i prakticiraju vještine. Uloga školske knjižnice u provođenju svih projekata škole može biti raznolika: od voditeljske do suradničke. Margareta Miloš, knjižničarka u Srednjoj školi Garešnica, predstavila je projekte u kojima aktivno sudjeluje želeći prije svega stvoriti čvrste veze škole i zajednice.

Galeriju drvenih skulptura na otvorenom „Svijetle pruge“ predstavila je Zdenka Venus Miklić, knjižničarka Gimnazije Bjelovar. Galerija je nastala međusobnom suradnjom Hrvatskih šuma, Bjelovarsko-bilogorske županije, Akademije likovnih umjetnosti iz Zagreba i Općine Veliko Trojstvo održavanjem istoimene terenske nastave studenata Kiparskog odsjeka. Drugi Županijski stručni skup školskih knjižničara održan je u Srednjoj školi „August Šenoa“ Garešnica u Garešnici 11. studenog 2014. godine. Katarina Belančić Jurić i Rajna Gatalica predstavile su web 2.0 alate Toondoo i Zondle. Sve o čemu su govorile, pokazale su na računalu te su i aktivno uključile sudionike skupa. Zondle je besplatni alat na internetu, a služi za izradu kvizova. Jako je zanimljiv i koristan u nastavi. Toondoo je alat za izradu stripova koji se može koristiti u obradi lektire.

Ilija Pejić je predstavio četiri bibliografije: Pohvala učitelju, Pedagoški rad / Napredak: bibliografija, Prilog za bibliografiju hrvatskog školskog bibliotekarstva

Skup knjižničara

te Svezak (1985. – 2013.). Bibliografija. Sve četiri bibliografije su korisne i zanimljive za sve knjižničare. Dinka Juričić je govorila o moćnoj ulozi društvenih mreža u poučavanju. Budući da 96% mlađih koristi Internet, nastavnici i profesori mogu koristiti društvene mreže u svrhu poučavanja. Objasnila je što je mem, kako učenici mogu stvarati svoje kreativne uratke i dijeliti ih na društvenim mrežama, kako se u nastavi može koristiti blog, što su pecha kucha prezentacije i sl. Budući da su učenici prisutni na društvenim mrežama, nastavnici bi to trebali iskoristiti. Zdenka Venus Miklić podnijela je izvješće s 5. okruglog stola Sekcije za školske knjižnice koji je održan u Ivancu 3. 10. 2014. Tema skupa je bila Obrazovna uloga školske knjižnice. Zorka Renić je podnijela izvješće sa stručnog skupa Hrvatske udruge školskih knjižničara Sine qua non školskog knjižničarstva koji je održan u Zadru 24. i 25. 10. 2014. u Muzeju antičkog stakla. Osobito je značajno izlaganje prof. dr. sc. Rossa Todd-a iz SAD-a koji je zaključio da uspješna školska knjižnica učeniku priskrblije informacije da bi ih on transformirao u duboko znanje koje će se zadržati za čitav život i time se formirati.

Tatjana Kreštan je održala izlaganje pod nazivom Timska nastava u Komercijalnoj i trgovačkoj školi Bjelovar. Isto izlaganje održala je na stručnom skupu u Zadru. Govorila je o oblicima suradnje koje je ostvarila s profesorima u svojoj školi. Suzana Pušić je predstavila školsku radijsku emisiju Srednje škole Čazma – Super generacija koju je pokrenula i realizirala te se ona emitirala na lokalnom radiju. Višnja Weber Malina predstavila je projekt Vолим свој звијац koji je pokrenut u OŠ Končanica, namijenjen je učenicima 3. i 4. razreda. Cilj projekta je upoznavanje zavičaja i tradicije, a namjeravaju u njega uključiti i druge osnovne škole u županiji. Katarina Belančić Jurić predstavila je Erasmus + projekt Obrtničke škole Bjelovar koji uključuje stručno usavršavanje profesora u zemljama Europske unije.

Za kraj, uputili bismo zahvalu članova Županijskog stručnog vijeća dugogodišnjoj voditeljici Mirjani Mili-

Zajednička fotografija sudionika

nović, stručnoj suradnici savjetnici iz Osnovne škole Rovišće. Mirjani izražavamo najtopliju zahvalnost na uloženom trudu, postignutim rezultatima, suradnji, na iznimnoj kvaliteti i osobitosti njezinog doprinosa školskom knjižničarstvu. Kao voditeljica Županijskog stručnog vijeća knjižničara Bjelovarsko-bilogorske županije od 2001. do 2014., dala je velik doprinos stručnom usavršavanju školskih knjižničara, razmjeni dobrih iskustava, uspostavi komunikacije među članovima vijeća, uvođenju novih oblika rada u knjižnice te je i njenom zaslugom vidljiv napredak u kvaliteti rada knjižničara naše županije. Svojim aktivnim radom u Županijskom stručnom vijeću školskih knjižničara potiče ostale knjižničare da vrijedno i kvalitetno rade. Stalna je suradnica Sveska i drugih knjižničarskih časopisa i glasila. Postala je mentorica, a potom i savjetnica. Posebne zasluge ima i kao predsjednica Sekcije za školske knjižnice Hrvatskog knjižničarskog društva gdje marljivo radi, organizira stručne skupove, ukazuje na probleme s kojima se susreću školski knjižničari. Isto tako, uspostavila je dobru suradnju školskih i narodnih knjižnica. Nagrada Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja te nagrada "Višnja Šeta" tek su mali znaci pažnje kolegici Mirjani Milinović, knjižničarki koja neumorno radi i koja će još puno toga napraviti.

EDUKACIJA I STRUČNO USAVRŠAVANJE KNJIŽNIČARA U KOPRIVNICI

Ranka Janus, Suzana Jarnjak, Dolores Vrbanić i Ljiljana Vugrinec,

Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

U 2014. godini u organizaciji Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica održana su četiri vrlo posjećena edukativna programa s ciljem stalnog stručnog usavršavanja knjižničara koje je koordinirala Županijska matična služba: dvodnevna radionica "Čitanje od malih nogu" u suradnji s Goethe-Institutom Hrvatska te tri jednodnevna tečaja u suradnji s Centrom za stalno stručno usavršavanje Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Važno je istaknuti da je potrebna sredstva za sve navedene programe osigurala Knjižnica u suradnji sa svojim partnerima, što je omogućilo da edukacije budu besplatne za polaznike. Tako je ukupno u svim programima sudjelovalo 95 polaznika, i to s područja pet županija - Koprivničko-križevačke, Varaždinske, Međimurske, Bjelovarsko-bilogorske i Virovitičko-podravske županije.

Na radionici "Čitanje od malih nogu" (30. 6 - 1. 7. 2014.) na kojoj je kao predavač gostovala gđa Ute Hachmann, ravnateljica knjižnice iz njemačkoga

grada Brilona, sudjelovalo je 29 knjižničara iz čak dvadesetak gradova i mjesta (više informacija o ovoj radionici možete pročitati u tekstu Radionica "Čitanje od malih nogu" u Koprivnici). Tri radionice CSSU-a održane u organizaciji Knjižnice pohađalo je ukupno 66 polaznika, također s područja već navedenih pet sjeverohrvatskih županija, a među njima je bilo 57 knjižničara (33 iz školskih, 24 iz narodnih knjižnica) te devet nastavnika i ostalih sudionika.

Tečaj "Izrade mrežnih stranica u CMS Wordpress sustavu" održan je 21. ožujka 2014. u suradnji s Razvojnom agencijom Podravine i Prigorja PORA koja je ustupila informatičku učionicu za potrebe edukacije, a pohađalo ga je 20 knjižničara (14 iz školskih, 6 iz narodnih knjižnica). Voditelj radionice bio je Tomislav Negulić, suradnik za edukacijske tehnologije u CAR-Net-u, a neke od obrađenih tema bile su: upoznavanje s CMS sustavom WordPress; kreiranje web stranice; upoznavanje sa sučeljem i funkcionalnostima; objava

STRUČNI SKUPOVI I TEME

Polaznici CSSU radionice Čitateljski klubovi

postova i stranica; odabir dizajna, tema i izgleda web stranice; kreiranje izbornika itd.

"Čitateljski klubovi : povijest, osnivanje, organizacija, provođenje" bila je tema radionice CSSU-a održane 3. listopada 2014., u sklopu Tjedna cjeloživotnog učenja koju je pohađalo 34 polaznika - 25 knjižničara iz školskih i narodnih knjižnica te 6 nastavnika iz osnovnih i srednjih škola, a uključilo se i dvoje učenika srednjoškolaca te jedan aktivist udruge. Predavačice Verena Tibljaš i Vesna Kurilić, iz Gradske knjižnice Rijeke, na zanimljiv i kreativan način predstavile su temu najprije kroz teoriju i povijest djelovanja čitateljskih klubova u svijetu, a potom kroz detaljne upute o osnivanju i vođenju čitateljskih klubova, temeljene upravo na dugogodišnjem bogatom iskustvu riječke Gradske knjižnice. Sudionici su na konkretnom tekstu vježbali pripremu za vođenje razgovora na temelju pročitanog teksta u jednom zamišljenom čitateljskom klubu. U živoj interaktivnoj raspravi imali su prilike saznati niz pojedinosti o vođenju i životu čitateljskih klubova u hrvatskim knjižnicama, kao i o brojnim dobrobitima koje donosi sudjelovanje u radu čitateljskih klubova, za sve uzraste potencijalnih članova. Neke od njih

su: konstruktivno i kvalitetno provođenje slobodnog vremena, razvijanje komunikativnih vještina, tj. usmenog i pismenog izražavanja, interaktivno učenje čitanjem različitih sadržaja i širenje vlastitih interesa. Sudjelovanjem u raspravama o pročitanim knjigama, članovi čitateljskih klubova razvijaju kritičko mišljenje, vježbaju argumentirano raspravljanje, kao i uvažavanje tuđeg mišljenja, razvijaju maštu i kreativnost te jačaju samopouzdanje. Uz to, druže se s osobama koje imaju slične interese i tako stječu nova prijateljstva, što je posebno važno u današnjem trenutku kad se društveni život sve više seli u virtualni svijet i svakodnevno prijeti sve većom izolacijom pojedinca u zajednici. Da su sve ove i mnoge druge dobrobiti čitateljskih klubova prepoznate u Koprivnici, kao i u Koprivničko-križevačkoj županiji, svjedoči činjenica da na ovom području u narodnim i školskim knjižnicama, ali i u okviru različitih udruga, trenutno djeluje već desetak čitateljskih klubova!

Pred kraj godine, 5. 12. 2014., održana je i treća radionica CSSU-a u koprivničkoj Knjižnici u tekućoj godini s vrlo zanimljivom temom: "Uvođenje i razvijanje usluga za bebe, djecu rane dobi i njihove roditelje u narodnim knjižnicama". Cilj radionice bio je usmjerен na stjecanje spoznaja i vještina u radu s djecom rane dobi i njihovim roditeljima u knjižnici, od razvijanja knjižničnih zbirki do ostvarivanja programa i usluga za njih. Radionici se odazvalo 12 polaznika, od toga 10 iz narodnih i 2 polaznice iz školskih knjižnica. Iako je na ovoj radionici broj polaznika bio nešto manji, s obzirom da je i tema bila specifična, sastav grupe bio je vrlo kvalitetan jer se mahom radilo o knjižničarima specijaliziranim za područje rada s djecom i njihovim obiteljima, odnosno, za poticanje rane i obiteljske pismenosti. Polaznici su došli s područja čak četiriju županija, i to iz Đurđevca, Bjelovara, Ludbrega, Čakovca te iz Koprivnice.

Voditeljice radionice bile su Kristina Čunović iz Gradske knjižnice "Ivan Goran Kovacić" Karlovac i Danijela Petrić iz Knjižnice i čitaonice "Fran Galović" Koprivnica. Kristina Čunović predstavila je najprije smjernice, istraživanja i iskustva vezana uz knjižnične usluge za bebe i djecu rane dobi. Rezultati istraživanja koje je 2011. provela Komisija za knjižnične usluge za djecu i mladež HKD-a pokazuju kako donedavno u Hrvatskoj nisu postojale jedinstvene kampanje za rano čitanje djeci na nacionalnoj razini, ali postoje primjeri dobre prakse u pojedinim sredinama gdje se u aktivnosti poticanja ranog čitanja uključuju knjižnice, pedijatri, rodilišta, domovi zdravlja i sl. Upravo su ova iskustva i primjeri dobro poslužili za osmišljavanje cjelovite nacionalne kampanje "Čitaj mi!" (više na <https://www.citajmi.info>) u koju su od 2013. godine uz knjižničare uključeni pedijatri, mediji, nakladnici, odgojitelji i drugi suradnici. Danijela Petrić, knjižničarka Dječjeg odjela Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica, nastavila je izlaganje s primjerima iz prakse. Predstavila je načine na koje se roditelje s bebama i malom djecom poziva i motivira na korištenje koprivničke Knjižnice i njezinih usluga. Jedan od njih je podjela letaka „Tko to dolazi? Sretna beba!“ koji donosi popis preporučene literature o trudnoći, njezi djeteta, razvoju i odgoju djeteta. Male knjižnice u pedijatrijskim ordinacijama i na Dječjem odjelu Bolnice također su način približavanja slikovnice i čitanja najmladim korisnicima i poticaj da s roditeljima dođu u Knjižnicu, kao i letci „Kad nešto buba: priručnici i slikovnice za

Promotivni materijal kampanje Čitaj mi

zdravljie Vašeg djeteta“. Jedan od najpoznatijih načina za poticanje rane pismenosti svakako je „Startni paket“ za novorođene bebe i njihove roditelje, u okviru programa „Knjige za bebe“, kojeg koprivnička Knjižnica provodi već više od deset godina, a sastoji se od darivanja torbice s prvom slikovnicom i brošurom o važnosti ranog čitanja u obitelji svakom novorođenom djetetu u koprivničkom Rodilištu. Svi navedeni načini poticanja ranog čitanja kod djece ostvareni su u suradnji sa zdravstvenim osobljem u bolnici i pedijatrijskim ordinacijama. Suradnja s vrtićima također je važna u animiranju najmlađih korisnika, a jedna od popularnih aktivnosti u tu svrhu su „Bibliokoferi“ koji dolaze u vrtiće i igroteke. Jedan od popularnih programa koprivničke Knjižnice namijenjen najmladima i njihovim roditeljima također je „Pričaonica za bebe i djecu do 3 godine i njihove roditelje“.

Osobito koristan dio ove edukacije odvijao se kroz zanimljive vježbe, u kojima su polaznici tečaja iskazali veliku kreativnost, npr. u osmišljavanju pjesmica za djecu, ili novih programa i usluga za djecu najmlađe dobi. Svi polaznici na kraju su ocijenili radionicu kao iznimno kvalitetnu i korisnu, jer su osim korisnih informacija dobili i mnoge ideje kako da i oni u svojim knjižnicama pokrenu ili unaprijede slične programe za najmlađe korisnike.

Zaključno, možemo reći kako brojni održani programi za knjižničare i veliki broj polaznika pokazuju da je i u 2014. godini bila izražena uloga koprivničke Knjižnice kao svojevrsnog centra izvrsnosti i središta za cjeloživotno učenje, ne samo za knjižničare s područja Koprivničko-križevačke županije, već i iz cijele Sjeverozapadne Hrvatske, pa i šire. Također, u održanim edukacijama osim knjižničara sudjelovali su i stručnjaci drugih profila - ponajviše učitelji i nastavnici, odgajatelji, članovi i aktivisti različitih udruga i sl. To govori o dobroj suradnji koju knjižnice ostvaruju sa svojim partnerima, ali i o velikim potrebama stalnog stručnog usavršavanja knjižničara, kao i širokog kruга njihovih suradnika, te o iznimnoj motivaciji svih polaznika za cjeloživotno učenje.

Voditeljice radionice o uslugama za bebe

No, u organizaciji edukativnih programa sve više dolazi do izražaja manjak i neadekvatnost prostora za provođenje ove vrste aktivnosti u samoj koprivničkoj Knjižnici, zbog čega se programi redovito moraju organizirati izmeđstanjem pojedinih knjižničnih usluga za korisnike (najčešće Čitaonice) u druge, također skućene prostorije u Knjižnici. U slučaju kada je za odvijanje programa potreban veći broj računala, moraju se koristiti prostori na drugim lokacijama, u suradnji s partnerima Knjižnice (PORA, Otvoreno učilište, škole) jer Knjižnica u svojoj zgradi nema prostora za uređenje informatičke učionice. To dodatno otežava organizaciju jer zahtijeva uskladivanje termina i rasporeda velikog broja različitih korisnika i sudionika edukacije. Najbolji način za rješavanje ovog problema svakako bi bio izgradnja nove zgrade gradske Knjižnice, za kojom u Koprivnici već duže vrijeme postoji nesumnjiva potreba, i koja bi jedino mogla osigurati daljnji razvoj djelatnosti u svim segmentima, od rada s korisnicima i smještaja knjižnične građe, pa do prostora za edukacije i slične programe, s obzirom da je prostor u sadašnjoj zgradi knjižnice u potpunosti iskorišten te nedvojbeno nedostatan za sve aktualne potrebe i buduća očekivanja od Knjižnice.

ISKUSTVO STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA U KNJIŽNICI I ČITAONICI „FRAN GALOVIĆ“ KOPRIVNICA

Tomislav Ružić, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Nakon što sam diplomirao bibliotekarstvo na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, zaposlio sam se u knjižnici srednje škole u Koprivnici. Na tom mjestu proveo sam osam mjeseci i pripremao se za polaganje stručnog ispita u Agenciji za odgoj i obrazovanje koji moraju položiti stručni suradnici knjižničari zaposleni u školskoj knjižnici. U osmom mjesecu prošle godine zaposlio sam se u Gradsкоj knjižnici i čitaonici "Fran Galović" Koprivnica prema mjerama stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa. Budući da se stručni ispit za knjižničare zaposlene u gradskim knjižnicama polaže u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici te se razlikuje od ispita koji polažu knjižničari stručni suradnici u školama, program stručnog osposobljavanja počeo mi je ispočetka te sam zaposlen na godinu dana kao i pravnici koji nemaju radnog iskustva.

Prema planu stručnog osposobljavanja trebao sam u prvih pola godine proći sve odjele i službe knjižnice, da bih u drugoj polovici godine mogao samostalno raditi na bilo kojem mjestu u knjižnici. Velikim dijelom to sam i ostvario. S obzirom na manjak zaposlenika u knjižnici, moj boravak u pojedinim odjelima knjižnice prilagodavao se trenutnim potrebama. Najveći dio vremena proveo sam radeći u Stručno-znanstvenom odjelu knjižnice kojem nedostaje jedan zaposlenik za normalan rad. Krajem 2014. godine većinu vremena provodio sam u Službi nabave i obrade na poslovima katalogizacije novih knjiga kojih je velik broj kupljen nakon sajma knjiga Interliber. Od ostalih odjela kratko sam bio na Dječjem odjelu te u bibliobusu. Stručno osposobljavanje u Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ u Koprivnici poslužit će mi kao dragocjeno iskustvo za budući rad u knjižnici.

14. OKRUGLI STOL O SLOBODNOM PRISTUPU INFORMACIJAMA PRAVA KORISNIKA I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

Vinka Jelić-Balta, Gradska knjižnica Slavka Kolara Čazma

Povodom Međunarodnog dana ljudskih prava, 10. prosinca, a u kontekstu prava na sloboden pristup informacijama, održan je 14. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama, s temom "Prava korisnika i slobodan pristup informacijama", koji su organizirali Hrvatsko knjižničarsko društvo, komisija za sloboden pristup informacijama i slobodu izražavanja i Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Polazeći od promjene u društvu, novih tehnologija i medija, digitalnog doba koji svakodnevno mijenja odnose u društvu, kao i polazišta od kojih se kreće odnosno koja definiraju struku i njezin sadržaj. S obzirom na promjene koje digitalna sredina unosi u poslovanje knjižnica, na ovom okruglom stolu istanuto je kako posebno treba istaknuti potrebu da se utvrde i zajamče prava korisnika. Njihova prava i sloboden pristup informacijama u knjižnicama kao mjestima javnog pristupa internetu, osobna prava korisnika, prava korisnika u digitalnoj sredini, središnje su teme izlaganja koja su se mogla čuti na 14. okruglom stolu o slobodnom pristupu informacijama.

Okrugli stol sastojao se od dvije glavne teme:

Ljudska prava i osobno dostojanstvo – tema na kojoj su izlaganje održale: Aleksandra Horvat "O pravima knjižničnih korisnika", "Narodne knjižnice kao zastupnici prava građana na sloboden pristup informacijama" Vesne Crnogorac, Bibliotekarsko društvo Srbije, te izlaganja „Uspešna komunikacija knjižnica i korisnika u široj javnosti“ Davorke Pšenice iz NSK Zagreb i „Strategija razvoja knjižnica z nacionalne manjine: prava korisnika na sloboden pristup informacijama“ Katarine Todorcev, voditeljice Središnje knjižnice Rusina i Ukrajinaca u Hrvatskoj.

O drugoj temi Okruglog stola Knjižnice kao mesta javnog pristupa internetu govorile su: Edita Bačić „Knjižnice kao mesta javnog pristupa internetu: što to znači za visokoškolske knjižnice?“, Pravni fakultet Split, prikaz rezultata istraživanja Karmen Erjavec iz

Ljubljane, „Korisnici interneta u slovenskim narodnim knjižnicama“ i izlaganje Alice Kolarić i Alke Stropnik „Internet, djeca i mladi: što narodne knjižnice trebaju, mogu i čine?“

Uvodno izlaganje održala je prof. dr. sc. Alka Horvat, na temu "O pravima knjižničnih korisnika", međunarodna, europska, i u tom kontekstu hrvatska legislativa. Kako hrvatske knjižnice stoje po pitanju o osnovnim pravima knjižničnih korisnika; pravo korisnika na pristup internetu, odnosno knjižnice kao mesta javnog pristupa internetu, upravljanje internetom ili upravljanje informacijama. Sve se češće čuju glasovi da digitalno vrijeme obilježeno brzim i stalnim razvitkom moćne tehnologije zahtijeva i brže uvođenje odgovarajućih mjera kojima se (pre) uređuje društvo. U te se mjeru mogu podjednako ubrojiti usvajanje odgovarajućih prijeko potrebnih zakonskih propisa koji trebaju očuvati već priznata ljudska prava, kao i stečena građanska prava te izobrazba građana za primjenu tehnoloških novina, ali i za razumijevanje promjena koje tehnologija donosi u društvenim odnosima. U literaturi se danas sve češće spominju tzv. digitalna prava, koja, dakako, različiti autori različito definiraju, ali se vrlo općenito mogu opisati kao prava građana da ravnopravno sudjeluju u današnjem digitalnom društvu. Ravnopravnost se može postići izobrazbom korisnika da razumiju pojedine aspekte digitalnog društva u kojem žive. Knjižničari u tome mogu pomoći zastupanjem i javnim iznošenjem stavova o digitalnim pravima korisnika, sudjelovanjem u izradi zakonskih propisa kojima se uređuje digitalna sredina, sklapanjem povoljnih licencija za korisnike pa i zalaganjem da prava korisnika budu uvedena u knjižnično zakonodavstvo, zaključak je izlaganja dr. Aleksandre Horvat s Odsjeka za informacijske znanosti.

Od ostalih izlaganja valja izdvojiti ono gošća iz Slovenije Milene Ban i Karmen Erjavec "Korisnici interneta u slovenskim narodnim knjižnicama" koje je ustvari rezultat provedenog istraživanja o korisnicima interneta, načinu i vrsti korištenja interneta, zadovoljstvo pristupom interneta, što je polazište za osmišljavanje politike pristupa internetu i za planiranje korištenja interneta u narodnim knjižnicama. Zajedničko izlaganje kolegica iz Knjižnica grada Zagreba i Gradske knjižnice Rijeka, Alke Stropnik i Alice Kolarić bavi se temom „Internet, djeca i mladi - što narodne knjižnice trebaju, mogu i čine?“, fokusirajući se s jedne strane na pravo na sloboden pristup internetu, a s druge strane zaštitu od štetnih sadržaja. Kako bi se mladi korisnici interneta koristili uspešno i sigurno internetom, knjižnice bi im trebale preporučiti kvalitetne sadržaje i edukaciju. Kada se govori o dostupnosti informacija putem interneta, važno je pronaći ravnotežu između prava na sloboden pristup informacijama i prava na zaštitu.

Na 14. okruglom stolu predstavljen je Zbornik radova sa 13. i 14. okruglog stola o slobodnom pristupu informacijama koji su uredile Tea Grašić i Ivana Hebrang Grgić u izdanju Hrvatskog knjižničarskog društva.

Zbornik radova sa 13. i 14. okruglog stola

KOPRIVNIČKI KNJIŽNIČARI POSJETILI CENTAR ZNANJA U PEČUHU

Dijana Sabolović-Krajina, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Već tradicionalni stručni izleti u organizaciji Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica privlače i druge kolege iz našeg regionalnog društva, pa su nam se tako prilikom posjetu Centru znanja u Pečuhu, 31. 5. 2014., pridružili kolege iz Križevaca, Virja i Bjelovara. Centar znanja u Pečuhu u jednom zdanju na 13 000 m² objedinjuje knjižnice na 7500 m² (Županijsku knjižnicu „Csorba Győző“, Gradsku i Sveučilišnu knjižnicu - knjižnice Filozofskog, Ekonomskog i Pravnog fakulteta), a ostalo su prateći sadržaji: knjižara, restoran, ured za studente (centralna referada), izložbeni prostor i konferencijske dvorane. Ovaj obrazovno-kulturni centar u Pečuhu otvoren je 2010. godine u sklopu projekta Europski grad kulture, u kojemu se Pečuh potvrdio kao primjer grada koji je uspješno iskoristio svoju kandidaturu i status Europske prijestolnice kulture za renoviranje i gradnju svojih kulturnih objekata: knjižnice, koncertne dvorane Centra Kodály i objekata u Kulturnoj četvrti Zsolnay s Kazalištem lutaka i novom gradskom galerijom.

Nova knjižnična zgrada je moderan, reprezentativan, multifunkcionalan i ugodan prostor, koji se prostire na čak četiri kata. Primjeran je model organiziranja i upravljanja knjižnicama, prilagođen kulturno-obrazovnim potrebama 21. stoljeća. S arhitektonsko-simboličkog gledišta najzanimljiviji je središnji dio zданja u obliku košnice. To je ujedno meditativni prostor koji simbolizira svemir, a izrađen je kao mozaik od Zsolnai pločica iz istoimene tvornice keramike i porculana u Pečuhu. S knjižničarskog aspekta prednosti zgrade su u integriranim knjižničnim zbirkama („sve na jednom mjestu“) i njihovoј dostupnosti svima, od najmlađih do najstarijih korisnika. Knjižnice raspolažu ukupno s oko milijun jedinica knjižnične grade. Otvorene su svaki dan 12 sati, članstvo je besplatno za djecu i mla-

Knjižnice centra znanja

de do 17 godina, studente i starije od 70 godina.

Veliku zanimljivost predstavlja i novi bibliobus Županijske knjižnice „Csorba Győző“, koji je nabavljen početkom 2014. godine te u potpunosti financiran sredstvima Europske unije.

Primjer je suvremenog modela pokretne knjižnice s uslugama kao što je pristup računalima i internetu za korisnike, multimedijalna opremljenost za razne edukativno-kulturne aktivnosti na pojedinim stajalištima, zbirke koje uz knjige omogućuju i posudbu novina i magazina, pristup osobama s invaliditetom i dr. To je već drugo bibliobusno vozilo ove Knjižnice, čiji je prvi bibliobus nabavljen 2010. godine, također sredstvima Europske unije. Oba bibliobusa pružaju usluge mnogobrojnim etničkim zajednicama u 57 sela u mađarskoj županiji Baranja, a posebice naseljima ispod 500 stanovnika. Treba naglasiti da se bibliobusi s računalnim uslugama i pristupom internetu uklapaju u strategiju mađarske vlade i županija da se svakom mađarskom selu do 2018. omoguće informacijsko-komunikacijske usluge.

Ovaj posjet doprinio je jačanju veza sa Županijskom knjižnicom „Csorba Győző“, što je u pozdravnom govoru naglasila i ravnateljica Hajnalika Orosz Szabolcsiné, koja je 2013. godine bila gost Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ na Festivalu bibliobusa i okruglog stolu posvećenom uslugama bibliobusa. Kvalitetno vodenje kroz Centar znanja koprivnički knjižničari duguju Istvánu Márkusu, zamjeniku voditelja Razvojne matične službe, Szlávni Kárpáti iz Županijske matične službe i Tímei Sarbak iz Zavičajne zbirke.

Zgrada Centra znanja u Pečuhu

BJELOVARSKO NAKLADNIŠTVO U 2014. GODINI

Tina Gatalica, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

Bjelovarsko nakladništvo u 2014. godini po broju objavljenih naslova ne odstupa od ranijih godina. I dalje se kao nakladnici pojavljuju, uz poduzeća specijalizirana za nakladničku djelatnost i tiskarstvo, zavodi, škole, ustanove u kulturi, udruge, društva, sportski klubovi, upravna tijela i pojedinci.

Po kvaliteti, važnosti i znanstvenom pristupu sva-kako treba izdvojiti udžbenike Visoke tehničke škole u Bjelovaru i izdanja Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad. A vrijednim djelima bjelovarsko nakladništvo obogatili su i Gradski muzej, Društvo knjižnica BPIKP, Javna vatrogasna postrojba Grada Bjelovara i Lovački savez BBŽ-a.

U prilogu koji slijedi građa je podijeljena prema vrsti na četiri skupine, a unutar njih raspoređena prema abecednom redoslijedu autora i naslova. Monografske publikacije popraćene su kratkim sažetkom. Sva građa dio je zavičajne zbirke Bjelovariana.

Monografske publikacije

BUDIMIR, Ante : Rezovi . - Bjelovar : vlast. nakl., 2014. Pjesnički prvijenac Bjelovarčanina Ante Budimira. Ri-ječ je o ljubavnoj poeziji lišenoj hermetičnosti, koja kao da je dolatala iz nekih prošlih vremena i prikazuje jasna ljubavna očitovanja, razočaranja, nadanja i čitav spektar različitih ljubavnih emocija. Stihovi su popraćeni ilustracijama Lucije Miškić.

ČIKIĆ, Ante ; Kondić, Živko : Osnove mehaničkih operacija : praktični primjeri. - Bjelovar : Visoka tehnička škola, 2014.

Knjigu potpisuju profesori Visoke tehničke škole u Bjelovaru. Praktični primjeri u cijelosti su ili u pojedinim segmentima originalni uradci iz stručne prakse autora. Prilagođeni su nastavnom programu iz kolegija Osnove mehaničkih operacija na stručnim studijima mehatronike, proizvodnog strojarstva i procesno-energetskog inženjerstva.

FUČKOR, Krunoslav : 50 godina profesionalnog vatrogastva u Bjelovaru : 1964. - 2014. - Bjelovar : Javna vatrogasna postrojba Grada Bjelovara, 2014.

Na području grada Bjelovara djeluje dvadeset dobrovoljnih vatrogasnih društava i tri profesionalne vatrogasne postrojbe. Nositelj vatrogastva je Javna vatrogasna postrojba Grada Bjelovara, koja uz grad pokriva i osam susjednih općina. Ova je monografija posvećena 50-oj godišnjici profesionalnog vatrogastva u Bjelovaru.

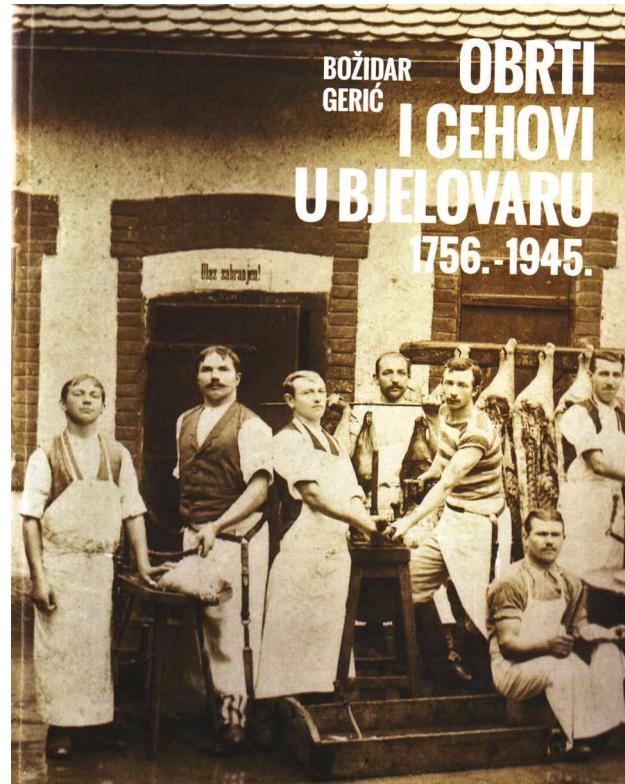
GATALICA, Tina ; RENIĆ, Zorka : Svezak (1985. - 2013.) : bibliografija. - Bjelovar : Društvo knjižnica Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja, 2014.

Svezak, stručni časopis Društva knjižnica Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja izlazi neprekidno od 1999. godine, od kada je objavljeno 15 brojeva. Ovo je bibliografija časopisa, a u nju su uvršteni i prilozi objavljeni u prvoj seriji Sveska, koji je izlazio od 1985. do 1987. Bibliografija sadrži 1005 bibliografskih jedinica, autorsko i predmetno kazalo i uvodni dio.

GERIĆ, Božidar : Obri i cehovi u Bjelovaru : 1756. - 1945. - Bjelovar : Gradski muzej Bjelovar, 2014.

Knjiga je vrijedan doprinos proučavanju gospodarske povijesti Bjelovara. Podijeljena je na sljedeća poglav-

lja: Razvoj obrta i cehova ; Razvoj cehovske organizacije u Bjelovaru ; Manufaktura svile u Bjelovaru ; Vrste obrta i cehovske udruge u Bjelovaru ; Razvoj industrijskih poduzeća u Bjelovaru ; Trgovačke radnje u Bjelovaru ; Trgovačka komora Bjelovar ; Cimeri obrtničkih radnji u Gradskom muzeju Bjelovar ; Obrtne iskaznice i arhiva.

Obri i cehovi

KAKO poboljšati zdravlje i kvalitetu života u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji? : stanje i preporuke na temelju radova sa znanstvenog skupa Zdravlje i kvaliteta života u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji održanog 14. studenoga 2013. u Bjelovaru / [tekst pripremio i uredio Vladimir Strugar]. – Bjelovar : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad, 2014.

U knjižici su objedinjeni stanje, preporuke i zaključci vezani za zdravlje i kvalitetu života u BBŽ-u.

KLOBUČAR, Slaven : Uspavanka od sjećanja : sabrane pjesme. - Bjelovar : Vijeće ogrankaka Matice hrvatske Bjelovarsko-bilogorske županije, 2014.

Slaven Klobučar poeziju i prozu piše od jedanaeste godine, a bavi se i etnografskim radom. Inicijator je i voditelj pjesničkog susreta „Pjesnici u Tomašu“. Uređuje knjige i internetske stranice. Član je Kluba bjelovarskih književnika i Udruge hrvatskih zavičajnih književnika. Ovo je njegova druga zbirka pjesama.

KONDIĆ, Živko ; Čikić, Ante ; Kondić, Veljko : Osnove održavanja mehatroničkih sustava 1. - Bjelovar : Visoka tehnička škola, 2014.

Knjiga je pisana za studente Visoke tehničke škole u Bjelovaru koji izučavaju predmet vezan za održavan

je mehatroničkih sustava. Može se koristiti i na drugim visokim učilištima, odnosno na veleučilišnim i sveučilišnim studijima gdje se sluša i izučava materija o pouzdanosti i održavanju industrijskih postrojenja.
KOVAČ Koco, Predrag : Bjelovar 1991. - 2011. : foto-monografija . - Bjelovar : Grad Bjelovar : Udruga hrvatskih ratnih veterana BBŽ : Kulturni i multimedijski centar, 2014.

Dokumentaristička fotomonografija o povijesnoj ulozi bjelovarskih branitelja u oslobođenju i stvaranju Hrvatske. Fotomonografija prikazuje »rane« na infrastrukturi grada Bjelovara nastale 29. rujna 1991. godine te usporedo fotografije istih mesta nakon 20 godina.

KRIZMAN, Hinko : *Dnevnik (1937.-1941.)* : život u politici / urednik Željko Karaula. - Bjelovar : Tiskara Horvat ; Varaždin : Gradski muzej, 2014.

Hinko Krizman bio je svjedok i sudionik dramatičnih događaja koji su mijenjali povijest stare i nove Jugoslavije. Ovaj intelektualac, političar i novinar iza sebe je ostavio dnevnik u rukopisu koji se sada objavljuje. Knjiga se sastoji iz tri dijela: opsežnog predgovora urednika Željka Karaule, dnevnika Hinka Krizmana i Krizmanove korespondencije.

LUGARIĆ, Andrea ; Rogić Furić, Žarka : Na put do škole / [ilustracije Dubravko Kastrapeli, Krešimir Ivanček]. - Bjelovar : Gradsko društvo Crvenog križa : Policijska uprava Bjelovarsko-bilogorska, 2014.

Edukativna slikovnica namijenjena djeci koja polaze u školu. Na jednostavan i prihvatljiv način slikom i tekstom upućuje ih u promet i snalaženje u prometu.

MAJHEN, Božidar : Fišerovac : sto godina od izgradnje prvog javnog kupališta : (1914.-2014.). – Bjelovar : Čvor, 2014.

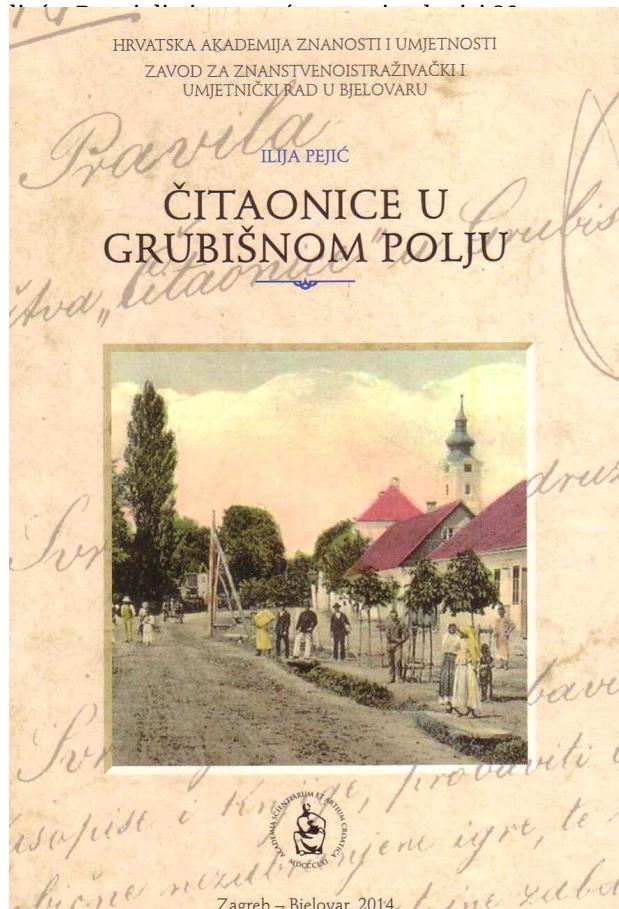
Prvo javno kupalište izgrađeno je u Bjelovaru 1914. godine. O svom trošku izgradio ga je gradski fizik i liječnik Herman Fischer, po kojem je nazvano Fišerovac. U ovoj knjizi autor daje povijesni pregled nastanka i razvoja ne samo ovog kupališta već i ostalih kupališta i bazena u Bjelovaru, Daruvaru, Đurđevcu, Kapeli, Koprivnici, Križevcima, Svetom Ivanu Žabnu, Šandrovcu, Velikom Grđevcu i Virovitici. Knjiga također predstavlja važan doprinos proučavanju povijesti plivanja i plivačkog sporta na ovom području.

MONOGRAFIJA Lovačkog saveza Bjelovarsko-bilogorske županije u povodu dvadeset godina od osnutka 1994. do 2014. = Monograph of Bjelovar-bilogora county hunting association to mark the 20th anniversary of its foundation 1994 - 2014 / [glavni i odgovorni urednik Milan Arvay ; prijevod na engleski Zvjezdana Đopar]. -Bjelovar : Lovački savez Bjelovarsko-bilogorske županije, 2014.

Monografija je podijeljena na sljedeće tematske cjeline: Povijest lovstva na području Hrvatske i BBŽ-a do stvaranja neovisne Republike Hrvatske ; Lovstvo od osnutka neovisne Republike Hrvatske do danas ; Lovovovlaštenici i lovišta - članovi LS-a Bjelovarsko-bilogorske županije.

PEJIĆ, Ilija : Citaonice u Grubišnom Polju : kulturni život Grubišnog Polja od razvojačenja 1871. do kraja Drugog svjetskog rata 1945. - Bjelovar : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveno-istraživački i umjetnički rad, 2014.

Knjiga je podijeljena u dva dijela. U prvoj, autor uz pomoć literature i raspoložive arhivske građe, rekonstruira prosvjetne, društvene, administrativno-političke i gospodarske okolnosti u kojima su nastajale i djelovale čitaonice tijekom 80-ih i 90-ih godina 19. stoljeća.

Čitaonice u Grubišnom Polju

stoljeća, odnosno Hrvatskoj čitaonici (1907.) i njezinu radu do kraja Drugoga svjetskog rata 1945.

(Slika 2: Čitaonice u Grubišnom Polju)

SABLJAK, Sanja: Bubamaro, bubamaro, pokaži mi put... = Ladybird, ladybird, fly away home... . - Bjelovar : Bjelovarsko-bilogorska županija, 2014.

Slikovnica je objavljena povodom Europskog tjedna Bjelovarsko-bilogorske županije. Autorica je Sanja Sabljak, profesorica hrvatskoga jezika, a likovno su je opremila djeca predškolske i školske dobi.

SRCE se ne vidi kao nos / [urednici Ester Levi, Slobodanka Martan]. - Bjelovar : IV. osnovna škola, 2014. Zbornik literarnih i likovnih radova učenika IV. osnovne škole Bjelovar. Sadrži 130 literarnih radova nastalih od šk. god. 1998./1999. do 2012./2013. pod mentorstvom nastavnice Slobodanke Martan i 90 likovnih radova nastalih od 1995. do 2013. godine pod mentorstvom Esteri Levi.

SUMA okom šumara : 10 bjelovarskih salona fotografije = Forest in forester's eye : 10 Bjelovar Photography Salons / [tekst Darko Schneider ; predgovori Željko Gubijan, Milan Arvay, Marina Mamić, Berislav Rubčić, Mladen Medar ; prijevod na engl. Ana Jurić-Musa, Sanja Vakula]. - Bjelovar : Hrvatsko šumarsko društvo, ogranač Bjelovar, 2014.

Knjiga donosi pregled deset bjelovarskih salona fotografije koji se od 2004. godine održavaju pod nazivom Suma okom šumara u Gradskom muzeju u Bjelovaru. Kao što i naziv salona govori, tema je život šume te čovjekov odnos prema šumi i šumskoj zajednici.

UDRUGA tjelesnih invalida (Bjelovar) : Prvih 10 godina. - Bjelovar : Udruga tjelesnih invalida Bjelovar, 2014.

Brošura u kojoj je opisano prvih deset godina postojanja Udruge obuhvaća: početak, viziju - misiju, redovan rad Udruge, izgradnju kapaciteta Udruge, zagovaranje prava s invaliditetom, projektne aktivnosti, mlade s invaliditetom u školskom sustavu, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje, pružanje socijalnih usluga, kulturno-zabavne i izletničke aktivnosti, sportske aktivnosti, suradnju s lokalnim, državnim i europskim dionicima.

URLI RINO, Marijan: **Gaće na štapu.** – Bjelovar : Čvor, 2014.

Deveta po redu knjiga Marijana Urlija objedinjuje humoristične i satirične članke u kojima autor secira hrvatsku svakidašnjicu.

VRHOVSKI, Zoran; Miletić, Marko: **Mikroračunala** : programiranje mikrokontrolera porodice Atmel u programskom okruženju Atmel Studio 6 . - Bjelovar : Visoka tehnička škola, 2014.

Udžbenik iz Mikroračunala namijenjen studentima Stručnog studija mehatronike u Bjelovaru.

Osnovni cilj udžbenika je približiti studentima programiranje mikrokontrolera ATmega16. Sadrži 50 riješenih vježbi i 50 zadataka za vježbu.

Mikroračunala

Godišnjaci

ATLETSKI klub Bjelovar : **Godišnjak Atletskog kluba Bjelovar :** za sezonu 2013. / [tekst i fotografije Zvonimir Iveković]. - Bjelovar : Atletski klub "Bjelovar", 2014.

EKONOMSKA i birotehnička škola (Bjelovar) : **Školska godina 2012./2013.** / [priredio Vojislav Kranželić]. - Bjelovar : Ekonomска i birotehnička škola, 2014.

KOMERCIJALNA i trgovачka škola (Bjelovar) : **Ljetopis 2013./2014.** / [urednice Nataša Vibiral, Tatjana Kreštan]. - Bjelovar : Komercijalna i trgovачka škola Bjelovar, 2014.

PUČKI kalendar Bjelovarsko-bilogorske županije : **2014.** / [urednik Stjepan Horvat ; fotografije Tomislav Čaisa... [et al.]. - Bjelovar : Čvor, 2014.

Katalozi

ANTOLČIĆ, Matko : **[Četrnaest] XIV** : Narodna knjižnica "Petar Preradović" Bjelovar, 23.4.2104. - 15.5.2014. - Bjelovar : Narodna knjižnica "Petar Pre-radović", 2014.

BJELOVAR u Velikom ratu : 1914. - 1918. : Gradski muzej Bjelovar, galerija Nasta Rojc 25. rujna do 18. listopada 2014. / [autori tekstova Zoran Abramović, Tomislav Matić, Mladen Medar, Željko Pleskalt, Antonija Ravenščak, Silvija Sitta]. - Bjelovar : Gradski muzej Bjelovar : Državni arhiv u Bjelovaru, 2014.

MEDAR, Mladen: **Bjelovarska imena europske likovne umjetnosti:** Nasta Rojc, Vojin Bakić, Edo Murtić, Ivo Friščić : Gradski muzej Bjelovar, galerija Nasta Rojc 4 - 21. rujna 2014. - Bjelovar : Gradski muzej Bjelovar, 2014.

SALON inovacija (2 ; 2014 ; Bjelovar), Bjelovar, Školsko-sportska dvorana, 23. i 24. listopada 2014. / [urednik Miljenko Juratovac]. - Bjelovar : Hrvatska gospodarska komora, Županijska komora Bjelovar, 2014.

Časopisi, novine, listovi

BJELOVARAC / [glavni urednik Ivanka Štedul]. - God 69, br. 1-2(2014) - br. 49-50 (2014). - Bjelovar : Bjelovarac, 2014.

BJELOVARSKI učitelj : **časopis za odgoj i obrazovanje** / [glavni urednik Vladimir Strugar]. - God. 19, br. 1-3 (2014) . - Bjelovar : Ogranak Hrvatskoga pedagoško-književnog zbora, 2014.

BJELOVARSKI list / [glavni urednik Alica Pintarić]. - God. 6, br. 277 (2014.) - br. 326 (2014). - Bjelovar : Bjelovarski list, 2014.

GOSPODARSKI Info Posrednik / [urednik Miljenko Juratovac]. - Br. 1 (2014.) – br. 4 (2014). - Bjelovar : Hrvatska gospodarska komora, Županijska komora Bjelovar, 2014.

193 : list Vatrogasne zajednice Grada Bjelovara / [glavni urednik Darko Despot]. - God 9, br. 21(2014). - Bjelovar : Vatrogasna zajednica Grada Bjelovara, 2014.

LOVOČUVAR / [glavni urednik Milan Arvay]. - God. 7, br. 22 (2014.) – br. 23 (2014). - Bjelovar : Press obrt, 2014 .

MAGAZIN bjelovarsko-bilogorski / [glavni urednik Čedomir Rosić]. - God 2, br. 21(2014) – br. 42 (2014). - Bjelovar : Presspro, 2014.

MREŽA : gospodarska kretanja / [urednica Martina Posavac]. - God. 19, br. 1 (2014). - Bjelovar : Hrvatska gospodarska komora, Županijska komora Bjelovar, 2014.

PUPOLJCI : list učenika IV. osnovne škole Bjelovar / [glavna urednica Zvjezdana Barila]. - Br. 8(2014). - Bjelovar : IV. osnovna škola Bjelovar, 2014.

RIBIČI i ribe : prvi hrvatski mjesecnik za sportski ribolov / [glavni urednik Siniša Slavinić]. - God 23, br. 262 (2014.) – br. 273 (2014). - Bjelovar : Čvor, 2014.

SVEZAK : časopis Društva knjižničara Bilogore, Podravine i kalničkog prigorja / [glavna urednica Vinka Jelić-Balta]. - God. 16, br.16 (2014). - Bjelovar : Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja, 2014.

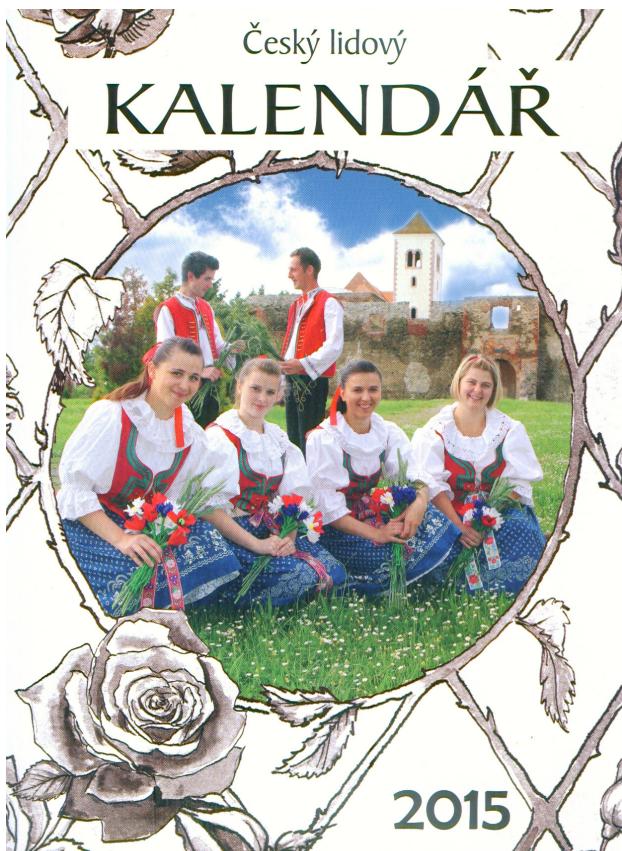
NAKLADNIŠTVO ČEŠKE NACIONALNE MANJINE U 2014. GODINI

Fanika Stehna, Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar – Središnja knjižnica Čeha u Republici Hrvatskoj

U protekloj godini, izdavačka djelatnost češke nacionalne manjine u Hrvatskoj bilježi padajući trend u broju izdanih publikacija na češkom jeziku. Kontinuitet izlaženja zadržao je godišnjak **Český lidový kalendář**, zbornik **Přehled**, tjednik **Jednota** i mjesecnik **Dětský koutek**. Naklada ovih publikacija ostala je nepromijenjena. Tjednik **Jednota** ima 50 brojeva godišnje, a mjesecnik **Dětský koutek** izlazi u 10 brojeva godišnje, što znači da prati školsku, a ne kalendarsku godinu. Novinsko-izdavačka kuća Jednota iz Daruvara, kao jedina u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, izdaje tiskanu građu na češkom jeziku.

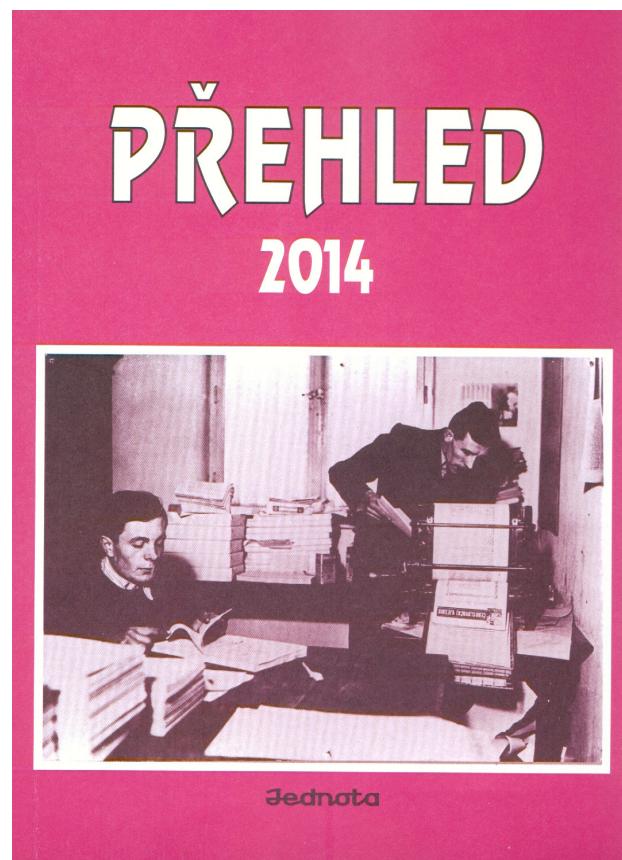
ČESKÝ lidový kalendář : 2015. / hlavní a odgovědná redaktorka Lidija Dujmenovićová . – Daruvar : Jednota , 2014.

Češki pučki kalendar za 2015. godinu donosi kratke informacije i sažete preglede iz života češke nacionalne manjine u Hrvatskoj. Sadržajno obuhvaća sve aktivnosti Saveza Čeha, čeških beseda, škola, vrtića, knjižnice i medijске programe na češkom jeziku. Krotnograđa rada dopunjena je poučnim i zabavnim sadržajima. Kalendar sadrži nekoliko tematskih skupina.

Cesky lidovy kalendar

Rubrika Obljetnice sadrži obljetnice pojedinih čeških beseda i njihovih manifestacija, godišnjice manjinskih kulturnih djelatnika i poznatih čeških umjetnika. U rubrici Literarno stvaralaštvo uvrštene su kratke pri povijetke nagradenih manjinskih autora. Tematska

Přehled

skupina Povijesni korijeni prikazuje ugledne manjinske obitelji i njihov utjecaj na sredinu gdje su živjeli. Posebno vrijedan prilog je o staklarima i obiteljima staklara koje su djelovale na području Gorskog Kotara. Svi tekstovi dopunjeni su starim fotografijama i ilustracijama zavičajnih likovnjaka.

PŘEHLED : kulturních a historických, literárních a školských otázek 2014 [redaktorka Libuše Stráníková] . – Daruvar : Jednota , 2014.

U zborniku je objavljeno deset izlaganja sa znanstveno-stručnog skupa održanog pod nazivom Simpozij o češkom jeziku. Cilj skupa bio je prikazati dosadašnje spoznaje i rezultate suvremenih istraživanja o jeziku i govoru pripadnika češke narodnosti u Hrvatskoj. Posebno važno je izlaganje o učenju češkog jezika u redovnoj nastavi koju pohađaju učenici manjinskih škola, a prema tri različita modela. U zborniku je posebno poglavje o povijesnim događanjima u kojem Vjenceslav Herout piše o povijesnim odnosima češke manjine i njihove matične zemlje na području Jugoslavije od 1938 do 1941. godine. Na kraju zbornika nalaze se tri recenzije o publikacijama koje čine dio nakladništva češke nacionalne manjine.

ĐURĐEVAČKO NAKLADNIŠTVO U 2014. GODINI*Martina Makar, Gradska knjižnica Đurđevac*

Đurđevačko nakladništvo je u 2014. godini pokazalo tendenciju stagnacije što i ne čudi s obzirom da je riječ o godini koju je obilježila ekomska kriza. Unatoč ekonomskom faktoru, u Zavičajnoj zbirci Gradske knjižnice Đurđevac našle su se tri lokalne publikacije, navedene u članku po abecednom redu autora ili naslova. Jedna od njih je zbirka pjesama izašla u vlastitoj nakladi i objavljena u Đurđevcu, a dvije su monografije o obližnjim mjestima Ferdinandovcu i Kalinovcu.

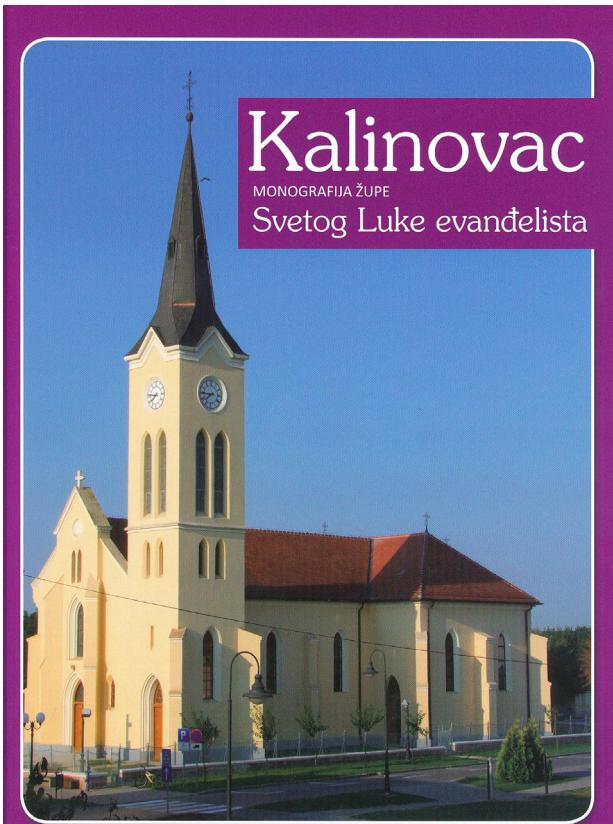
ČAMBA, Slavko : Jesensko cvetje II. - Đurđevac : vlastita naklada, 2014.

FERDINANDOVAC iz baštine za budućnost / urednik Slavko Kendelić. - Ferdinandovac : Osnovna škola Ferdinandovac, 2014.

Monografija je rezultat višegodišnjih projekata učitelja i učenika Osnovne škole Ferdinandovac u kojima je istraživana i sakupljana etno baština Ferdinandovca i okolice, a donosi opis običaja, rječnik zavičajnog govora, narodne izreke i prispodobe, fotografije etno

Naslovница monografije Ferdinandovac

Naslovница monografije Kalinovac

predmeta koji danas više nisu u uporabi, zatim recepte izvornih podravskih jela koja su se pripremala pred 50 i više godina te igračke i igre od prije pedesetak godina. Projekte su vodile i etno baštinu sakupljale učiteljice Vlasta Golub, Marija Fuček, Ljubica Kendelić, Lidija Levačić Mesarov i Nada Lukić, a urednik knjige je Slavko Kendelić

KALINOVAC: monografija župe Svetog Luke evanđelista / urednik Mladen Gorupić. - Kalinovac : Župa Sv. Luke ev., 2014.

Monografija župe Kalinovac nastala je kako bi se očuvala duga povijest župe, dosad čuvana u spomenicama i raznim arhivskim materijalima. Cilj same monografije je spašavanje od zaborava mnogih događaja, imena i ličnosti vezanih za povijest ove župe.

KOPRIVNIČKO NAKLADNIŠTVO U 2014. GODINI*Josipa Strmečki, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica*

Zavičajna zbirka Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ ponovo je popunjena lijepim brojem novih izdaja domaćih nakladnika i autora. Prošlogodišnje koprivničko nakladništvo obilježila su većinom stručna i znanstveno-popularna djela te publicistika, dok su poetska i prozna djela daleko manje zastupljena nego inače. Izuzmemimo li produkciju „Šarenog dućana“ s

čak osamnaest tiskanih naslova svjetske književnosti (i jednim domaćim), po prvi put bilježimo izostanak pjesničkih zbirki i proze zavičajnih pisaca. Proteklih godina vjerojatno je bilo lakše objaviti knjigu ili početničku poetsku zbirku uz pomoć potpora od strane grada, županije ili vlastitom nakladom. Kriza čini svoje, ali i unatoč recesijskim vremenima pojavile su se

vrijedne i raznolike publikacije. Već spomenutog rekorda u nakladništvu za 2014. „Šareni dućan“, slijede izdavač vjerske literature „Figulus“, Sveučilište Sjever, te pojedine škole.

Izdanja Šarenog dućana

BABELJ, Isaak Emmanuilovič : Odesa. - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

BECKETT, Samuel : Trilogija. - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

BUKOWSKI, Charles : Zabilješke starog pokvarenjaka 2. - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

CAIN, James M : Poštari uvijek zvoni dvaput. - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

CALVINO, Italo : Nepostojeći vitez. - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

CALVINO, Italo : Raspolovljeni viskont. - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

CERVANTES Saavedra, Miguel de : Uzorite misli. - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

DOSTOEVSKIJ, Fëodor Mihajlovič : Priče iz "Piščeva dnevnika". - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

FITZGERALD, Francis Scott : Posljednji filmski magnat. - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

HARMS, Danil : Pomalo neobični slučajevi. - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

JESENSKA, Milena : Put prema jednostavnosti. - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

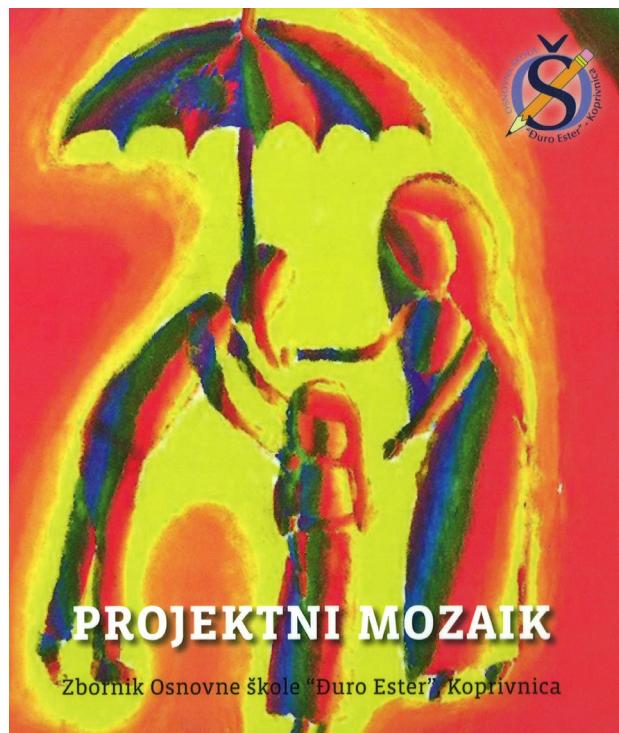
KAFKA, Franz : Proces. - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

KRASZNAHORKAI, László : Melankolija otpora. - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

LEE, Harper : Ubiti pticu rugalicu. - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

MATOŠ, Antun Gustav : Domoljubne misli : o naciji i politici. - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

SUN Tzu : Ratne misli : (iz najstarijega vojnog priruč-

Slika naslovnice zbornika

nika na svijetu). - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

THOMAS, Dylan : Portret umjetnika kao mladog psa. - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

THOMPSON, Hunter Stockton : Strah i požuda u New Yorku : priče o smrti američkog sna. - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

TRUMBO, Dalton : Johnny je krenuo u rat. - Koprivnica : Šareni dućan, 2014.

Izdanja Figulusa

ALLEGRI, Renzo : Razgovori s Majkom Terezom : osobni portret svetice, njezina misija i velika ljubav prema Bogu. - Koprivnica : Figulus, 2014.

LONČAR, Josip : Dar jezika. - Koprivnica : Figulus, 2014.

LONČAR, Josip : Razmatranje otajstva krunice. - Koprivnica : Figulus, 2014.

LONČAR, Josip : Sila odozgor : (snovi, vizije i proroštva). - Koprivnica : Figulus, 2014.

PELANOWSKI, Augustyn : U potrazi za Božjim duhovnicima. - Koprivnica : Figulus, 2014.

SANDFORD, John Loren : Oslobođenje i unutarnje ozdravljenje. - Koprivnica : Figulus, 2014.

SHERRILL, John : Najsretniji ljudi na svijetu : zapisi o Demusu Shakarianu i širenjem punog Evangelijskog (po autentičnom kazivanju). - Koprivnica : Figulus, 2014.

WIGGLESWORTH, Smith : Vjera koja raste. - Koprivnica : Figulus, 2014.

Izdanja Sveučilišta Sjever

ALIĆ, Sead : Masmedijski fundamentalizam. - Koprivnica : Sveučilište Sjever, 2014.

MASOVNO komuniciranje. - Zagreb : Golden marketing - Tehnička knjiga, Sveučilište Sjever, 2014.

MEDIJI i javnost : zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog simpozija Filozofija medija (Mediji i javnost) održanog 15. - 17. studenog 2013. u Dubrovniku. - Koprivnica [etc.] : Sveučilište Sjever - Sveučilišni cen-

tar Koprivnica [etc.], 2014.

MILARDOVIĆ, Andelko : Uvod u politologiju. - Koprivnica : Sveučilište Sjever, 2014.

TKALEC, Gordana : Stilske osobitosti medijskoga jezika : medijski govor, pismo i vizualni jezik. - Koprivnica : Sveučilište Sjever, 2014.

Ostali nakladnici

Bogadigrafika, Muzej grada Koprivnice, Društvo hrvatskih književnika – Podravsko-prigorski ogranak, Gekoma, Podravka, Tiskara Rihtarić, Udruga „Terra Podraviana“, Opća bolnica Koprivnica, Društvo kemičara i tehnologa Koprivnica i OŠ „Đuro Ester“ Koprivnica u 2014. objavili su također vrijedna izdanja.

DOLENEC, Branimir : Koprivko u Zagrebu. - Koprivnica : Bogadigrafika, 2014.

DOMBAJ, Nada : Fragmenti svemira : monografija. - Koprivnica : Mladen Pavković [etc.], 2014.

FRAN Galović – sto godina poslije : knjižica sažetaka sa znanstvenog skupa u povodu 100. godišnjice smrti Frana Galovića (1914.-2014.). - Koprivnica : Društvo hrvatskih književnika, Podravsko-prigorski ogranak, 2014.

GARAJ, Vanja : Crossing over. - Koprivnica : Muzej grada [etc.], 2014.

HORVATIC, Elizabeta : Povijest patologije u Koprivnici : u povodu 40. obljetnice. - Koprivnica : Opća bolnica "Dr. Tomislav Bardek" : E. Horvatić, 2014.

KNEŽEVIĆ, Nada : Monografija : 25 godina Društva kemičara i tehnologa Koprivnica : 1989. – 2014. - Koprivnica : Društvo kemičara i tehnologa Koprivnica, 2014.

KOLAR, Mario : Nuspojave čitanja. - Koprivnica :

Društvo hrvatskih književnika, Podravsko-prigorski ogranak, 2014.

KOVAČIĆ, Ivka : Isusu i fra O. Tihomilu Gajšaku. - Koprivnica: Bogadigrafika, 2014.

KOVAČIĆ-Palčić, Pavao. Stare sorte jabuka u Hrvatskoj. Rasinja: vlast. nakl., 2014.

KRANŽELIĆ, Ivana : Čemu služe stvari? - Koprivnica : Udruga „Terra Podraviana“, 2014.

MARIĆ, Veljko : Nisam kriv. - Koprivnica : Tiskara Rihtarić [etc.], 2014.

MATURANTI staroga kova II. - Koprivnica : Gekoma, 2014.

PAVKOVIĆ, Mladen : Božica Jelušić : život kao knjiga. - Koprivnica : vlast. nakl., 2014.(u formi intervjuja upoznaje nas s bogatstvom izričaja ove naše izuzetne književnice).

PÓDRAVSKI zbornik 2014. - Koprivnica : Muzej grada Koprivnice, 2014.

PROJEKTNI mozaik : zbornik Osnovne škole "Đuro Ester", Koprivnica. - Koprivnica : OŠ "Đuro Ester" : Baltazar, 2014.

SALAJPAL, Tereza : Život i običaji u Goli tijekom dvadesetog stoljeća. - Koprivnica : DHK [i. e.] Društvo hrvatskih književnika, Podravsko-prigorski ogranak [etc.], 2014.

SLOBODNI i kraljevski grad Koprivnica u Prvom svjetskom ratu 1914-1918. – Koprivnica : Muzej grada Koprivnice, 2014.

VLAOVIĆ, Milana : Priče o nedjeljnem kolaču. - Zagreb : EPH Media ; Koprivnica : Podravka, 2014

VOLENEC, Dubravka : Vrapčić Prhko. - Koprivnica : Bogadigrafika, 2014.

KRIŽEVAČKO NAKLADNIŠTVO U 2014. GODINI

*Marjana Janeš-Žulj, iz Zavičajne zbirke
"Crisiensia Gradske knjižnice "Franjo Marković" Križevci "*

U članku predstavljam građu - novitete Zavičajne zbirke „Crisiensia“ (prema abecednom popisu autora ili naslova), objavljenu na području Grada Križevaca i okolnih općina: Sv. Ivan Žabno, Sv. Petar Orehovec, Gornja Rijeka i Kalnik koju smo darovima, kupnjom ili otkupom nabavili za potrebe knjižnice. Ovaj popis ne sadrži novitete zavičajne zbirke objavljene izvan teritorija zavičaja.

Izdvajam: Otvaranjem Zavoda za znanstveno-istraživački i umjetnički rad Koprivničko-križevačke županije u Križevcima, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, u Križevcima objavljena su tri važna naslova: Peklić, Ivan: Život i djelo Franje Markovića (povodom 100-te obljetnice smrti), Konfici, Ivanka: Tamburaški orkestar Glazbene škole Alberta Štrige, Križevci i zbornik: Civitas Crisiensis: Radovi zavoda za znanstveno-istraživački i umjetnički rad Koprivničko-križevačke županije u Križevcima, koja grade mozaik djela o povijesti Križevaca.

Izdavačka kuća „Veda“ Križevci objavila je novo katalitno izdanje autora dr.sc. Zdenka Baloga Gradovi jadranske Hrvatske: stil grada, tragovima identiteta hrvatskih gradova, reprezentativno djelo hrvatskog nakladništva.

Objavljen je novi broj časopisa Povijesnog društva Križevci Cris god. 16, br 1, s glavnom urednicom dr. sc. Tatjanom Tkalčec koji donosi brojne znanstveno

vrednovane priloge o povijesti križevačkog kraja, referirane na HRČKU i EBSCO.

Izdvajam i kantautora, pjesnika, priповjedača i voditelja KUP-a (Križevačke udruge pjesnika), Josipa Petrlića Pjera koji je prošle godine objavio tri nova naslova, priče za djecu, priče za odrasle i zbirku lirske minijature na hrvatskom i francuskom jeziku.

Pohvale autorima, prevoditeljima, urednicima, priredivačima, ilustratorima, lektorima i nakladnicima na doprinosu našem zajedničkom kulturnom dobru.

Knjige

Baal, Aleksandra Alka: Neispričane & spomen priče. – Križevci : vlast. naklada, 2014.

Nakon Valpova moga djetinjstva, priča objavljenih 2010. godine, autorica nam donosi nove Neispričane i spomen priče, kojima se vraća u svoje djetinjstvo u vrijeme Drugog svjetskog rata i uspomenama na djeda klesara iz Delnica, Franje-Franića Šnajdara-Akačića.

Balog, Zdenko : Gradovi jadranske Hrvatske: stil grada tragovima identiteta hrvatskih gradova / [fotografije Nikola Žulj]. - Križevci : Veda, 2014.

Monografija Gradovi jadranske Hrvatske nisu samo privlačan kompendij dosadašnjih znanstvenih spoznaja, već su ujedno i jedan otvoreniji tekst, u kojem ćemo naći i drevne legende i rijetko spominjane deta-

Ije suvremene mikro-povijesti svakodnevice, a usput ćemo se upoznati i s galerijom znamenitih ličnosti koje su rođene u pojedinom gradu.

Civitas Crisiensis: radovi Zavoda za znanstveno-istraživački i umjetnički rad Koprivničko križevačke županije u Križevcima - Zagreb ; Križevci : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2014.

Čapalija, Milan: [Četrdeset] 40 godina Kluba liječenih alkoholičara Križevci. / popratni tekstovi Davorka Gazdek, Franjo Husinec, - Križevci : Klub liječenih alkoholičara, 2014.

Dar Domovine / 6. Susret hrvatskoga duhovnoga književnoga stvaralaštva "Stjepan Kranjčić" / . - Zagreb : Glas Koncila, 2014.

Konficić, Ivanka ; Konficić, Lucija ; Vukobratović, Jelka : Tamburaški orkestar Glazbene škole Alberta Štrige Križevci. / fotografije Stjepan Fortuna ... [et al.] . - Križevci : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveno-istraživački i umjetnički rad Koprivničko-križevačke županije, 2014.

Peklić, Ivan: Život i djelo Franje Markovića. - Križevci : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveno-istraživački i umjetnički rad Koprivničko-križevačke županije, 2014.

Ivan Peklić je priredio opsežan rad o životu i djelovanju Franje Markovića, a povodom 100-te obljetnice njegove smrti. U monografiji je istražena i po prvi puta objavljena cijelovita društvena i politička djelatnost F. Markovića. Knjiga je opremljena fotografijama u boji i brojnim dodacima: Izvorima, Literaturom, Sažecima na više stranih jezika i Kazalom imena.

Petrlić, Pjer Josip: 47 zrna = 47 grains de fantaisie / [prijevod na francuski Sonja Granić Stević]. - Križevci : Križevačka udruga pjesnika i pisaca, 2014.

Vjerujemo da će hrvatsko francusko izdanje sa 47 lirske minijature svojom posebnošću privući brojne čitatelje.

Petrlić, Pjer Josip: I ja sam tu . - Križevci : Križevačka udruga pjesnika i pisaca, 2014.

Knjiga proznih zapisa, nastalih za radio emisiju I ja sam tu emitiranu na Radio Križevcima tijekom prijašnjih godina čiji voditelj i urednik je bio sam autor.

Petrlić, Pjer Josip : Radionica povijesnih priča / [ilustracije Sanja Benko]. - Križevci : Križevačka udruga pjesnika i pisaca, 2014.

Knjiga za djecu u kojoj nas autor na maštovit način kroz likove nekolicine učenika osnovne škole u Križevcima vodi na putovanje kroz povijest grada...

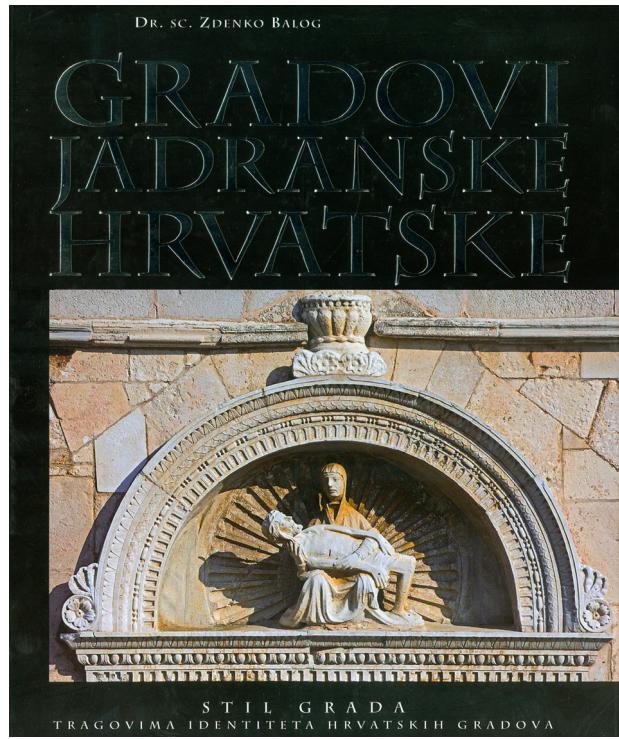
Ruralni turizam: uvod u destinacijski menadžment / Kristina Svržnjak ... [et al.] ; uredila Renata Husinec ; [fotografije Dragutin Kamenjak] - Križevci: Visoko gospodarsko učilište, 2014.

Periodična izdanja (godišnjaci, časopisi, novine)

Cris: časopis povijesnog društva križevci = Cris, journal of the historical society of Križevci / [glavna i odgovorna urednica Tatjana Tkalcec]. - God. VI/1. - Križevci: Povijesno društvo Križevci, 2014.

Izvor: list učenika OŠ Ljudevita Modeca. - Križevci: OŠ Ljudevita Modeca, 2014. (elektroničko izdanje: <http://www.izvor-osmodec.hr/>)

Školski sportski list o sportu, kretanju i prehrani. - Sv. Ivan Žabno : OŠ „Grigor Vitez“ Sv. Ivan Žabno, 2013/2014.

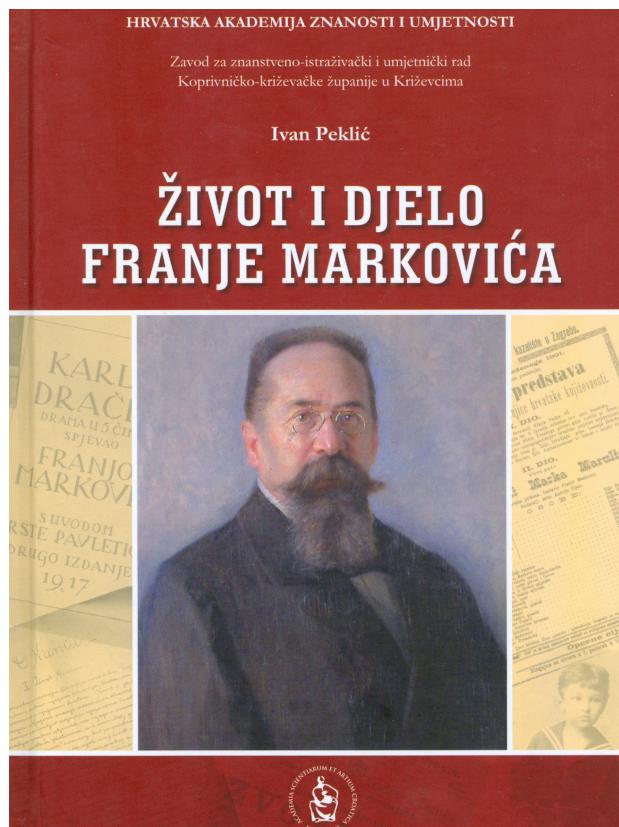

Naslovica knjige *Gradovi jadranske obale*

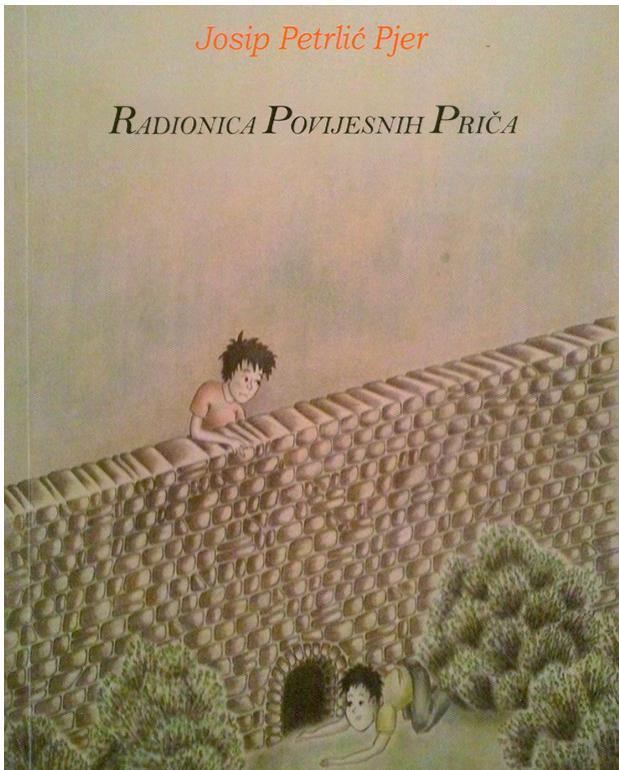
Žumberački krikes: 2014. : [kalendar] / [glavni urednik Milan Vranešić]. - Križevci : Žumberački vikarijat križevačke biskupije, 2014.

Katalozi, brošure i sl.

Dr. Franjo Marković: (26. 07. 1845. – 15. 09. 1914.) : u povodu 100. godišnjice smrti, Križevci, Likovna galerija Gradskog muzeja Križevci / [tekst kataloga Ivan Peklić; autor izložbe i urednik kataloga Ozren Blagec].

Naslovica knjige o Franji Markoviću

Naslovica knjige Radionica povijesnih priča

– Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti ; Križevci : Gradski muzej Križevci, 2014.

Križevci okom kamere: izložba: 9.4. -26.4. 2014. / [predgovor Zoran Homen]. - Križevci: Likovna galerija, 2014.

Poezijom protiv ovisnosti : zbirka pjesama pjesnika iz klubova liječenih alkoholičara prijavljenih za 16. večer pučke poezije / uredništvo Zlatica Nemec, Snježana Karlov. - Križevci: Zajednica klubova liječenih alkoholičara Koprivničko-križevačke županije, 2014.

•[**Sto deset**] godina Hrvatske seljačke stranke: knjižica sažetaka : znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem, Križevci, 11. 12. travnja 2014. / [organizator Povijesno društvo Križevci; urednici Hrvoje Petrić i Đuro Škvorc]. - Križevci: Povijesno društvo Križevci, 2014.

Sunčica Tuk: donacija Gradu Križevcima: izložba: 10.6.-1.9.2014. / [predgovor Marijan Špoljar]. - Križevci: Likovna galerija, 2014.

Željko Mucko: izložba : 6.-30.11.2014. / [predgovor Marijan Špoljar]. - Križevci: Gradski muzej, 2014.

Život i djelo Franje Markovića: (Križevci, 26. VII. 1845 - Zagreb, 15.IX.1914) : (znanstveni skup), Križevci, 7. studenoga 2014. / programsku knjižicu priredili Renata Husinec i Stjepan Sučić. – Križevci : Žavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Koprivničko-križevačke županije, 2014.

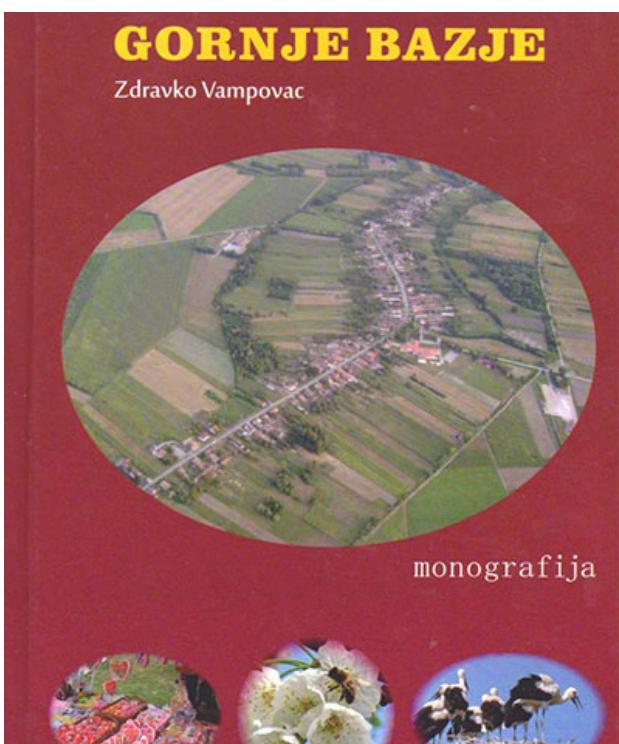
Kartografska grada

Komplet od 4 omotnice sa prigodnim poštanskim žigom u povodu obilježavanja 100. obljetnice smrti Franje Markovića. / grafički urednik Zoran Cvetković. - Križevci : Gradska knjižnica „Franjo Marković“ Križevci, 2014.

U potrazi za Križevačkim zdencima: čarobnjakovo čudesno vrelo. – Križevci : Turistička zajednica grada Križevaca, 2014.

VIROVITIČKO NAKLADNIŠTVO U 2014. GODINI

Nela Krznarić, Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica

Monografija Gornje Bazje

Dio građe virovitičkog nakladništva 2014. bio je predstavljen u knjižnici na izložbi pod nazivom Virovitičani o Virovitici povodom Dana grada u kolovozu 2014. Cilj izložbe bio je upoznati javnost s knjižničnom gradom Zavičajne zbirke koja govori o Virovitici, a koju su napisali Virovitičani.

Lokalno nakladništvo u 2014. je u okvirima produkcije uobičajene u proteklih nekoliko godina. Vjerojatno skromnije u usporedbi s većim gradskim centrima, ali uvijek se iznijedre naslovi koji su vezani za Viroviticu i virovitički kraj, što je od iznimne važnosti. Primjerice, u 2014. godini tiskana je fotomonografija Virovitičke ratne rane i pobjede, urednika Josipa Đakića koja svjedoči o ulozi i značaju Virovitice u Domovinskom ratu, zatim knjiga Košarkaški klub Virovitice, autora Lukša Dražena koja daje presjek života i rada kluba kroz 30 godina postojanja u gradu.

Želim istaknuti odličnu monografiju Gornje Bazje tiskanu povodom 580. -godišnjice prvoga pisanih spomena o ovom mjestu, autora Zdravka Vampovca te knjigu Ajmo pričat gluposti Antonije Šerer koja svojim pričama iz djetinjstva bilježi i čuva dio nematerijalne kulturne baštine virovitičkog kraja, dijalektalni domaći govor i običaje. Česti izdavači su Žavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije i Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici, a u 2014. prvi put kao izdavač javlja se

VIDRA - Agencija za regionalni razvoj Virovitičko-podravske županije i to sa dvije knjige: Priručnik za proizvođače : tehnologija proizvodnje biljnih kultura i Sva lica batata.

U nastavku slijedi popis objavljenih naslova prema abecednom redoslijedu:

BRLAS, Siniša : Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja : pomaže li religioznost mentalnom zdravlju mladih. – Virovitica : Zavod za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije, 2014.

INTERKULTURALNO obrazovanje i europske vrijednosti : znanstvena monografija / uredio Neven Hrvaić. – Zagreb : Odsjek za pedagogiju - Filozofski fakultet u Zagrebu ; Virovitica : Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici, 2014.

I WILL, I KNOW, I CAN! / [priručnik izradile Jelena Kolesarić ... [et. al.]. – Virovitica : S.O.S. - savjetovanje, osnaživanje, suradnja, 2014.

I WILL, I KNOW, I CAN! [audio-vizualni zapis] : video spot + radio jingle. – Virovitica : S.O.S. - savjetovanje, osnaživanje, suradnja, 2014.

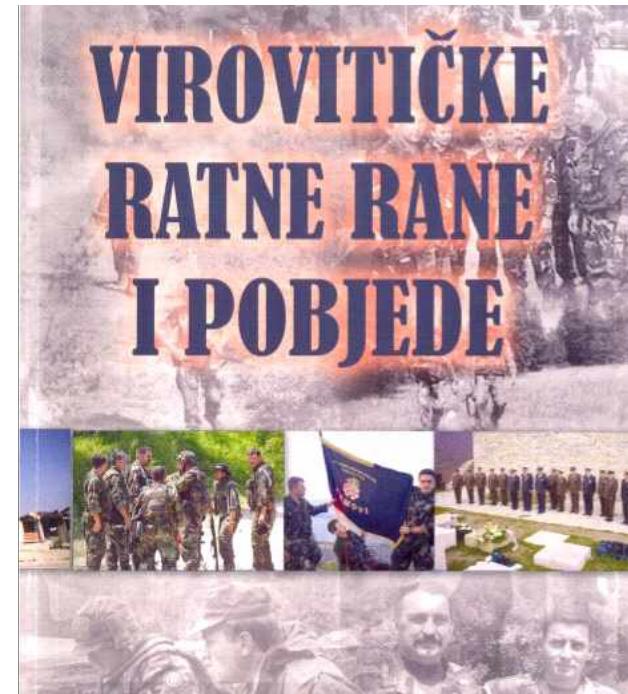
LUKŠA, Dražen : Košarkaški klub Virovitica : 40 (30 + 10) godina : 1973./74. - 2013./2014. - Virovitica : Grafoprojekt, 2014.

MOSLAVAC, Bruno : Stručno ospozobljavanje za rad. - Virovitica : vlast. nakl., 2014.

PRIRUČNIK za proizvođače : tehnologija proizvodnje biljnih kultura / [autori] Nada Paradiković ... [et al.]. – Virovitica : VIDRA - Agencija za regionalni razvoj Virovitičko-podravske županije, 2014. SVA lica batata : recepti za inovativnu upotrebu svih vrsta batata u domaćoj kuhinji / [urednica Željka Klemenčić ; recepte osmislio i pripremio Tvrtnko Šakota ; fotografije Maja Danica Pečanić]. – Virovitica : VIDRA - Agencija za regionalni razvoj Virovitičko-podravske županije, 2014.

ŠERER, Antonija : Ajmo pričat gluposti. – Virovitica : vlast. nakl., 2014.

VAMPOVAC, Zdravko : Gornje Bazje : monografija : 580.-godišnjica prvoga pisanog spomena sela i 150 go-

Virovitičke ratne rane i pobjede

dina škole u Gornjem Bazju. – Virovitica : vlast. nakl., 2014.

VENUS, Miroslav : Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji : vodič za pomoći u osmišljavanju slobodnog vremena djece i mladih. - Virovitica : Zavod za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije, 2014.

VIROVITIČKE ratne rane i pobjede / [autori tekstova Davor Špoljarić ... [et al.] ; urednik Josip Đakić ; prijevod Ivan Kruljac, Andreja Dečak Kovač ; fotografije Rudi Vandija, Hrvoje Svoboda, Dubravko Kovač]. – Zagreb : HVIDR-a RH, 2014. (Virovitica : Grafoprojekt).

NAPREDOVANJA U STRUCI

Sanja Jozic i Ljiljana Vugrinec

STRUČNI ISPIT

Tatjana Petrec, dipl. povjesničarka i etnologinja, zaposlena na Dječjem odjelu Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar položila je stručni ispit za diplomiranog knjižničara 9. 12. 2014. godine u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu i stekla zvanje diplomirana bibliotekarica.

Filip Farago, mag. informatologije, knjižničar u Hrvatskoj knjižnici i čitaonici "Đuro Sudeta" Garešnica položio je stručni ispit za dipl. knjižničara 8. 12. 2014. godine u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Ivana Ferenčić Martinčić, dipl. knjižničarka i prof. hrvatskog jezika i književnosti, v.d. ravnatelja u Nacionalnoj knjižnici Virje, položila je 13. lipnja 2014. stručni ispit za stručno zvanje diplomirani knjižničar u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, pred Povjerenstvom za polaganje stručnih ispita Hrvatskoga knjižničnog vijeća pri Ministarstvu kulture RH.

Ida Gašpar, mag. bibliotekarstva, dipl. knjižničarka/informator u Dječjem odjelu Knjižnice i čitaonice "Fran Galović" Koprivnica, položila je 9. lipnja 2014. stručni ispit za stručno zvanje diplomirana knjižničarka u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, pred Povjerenstvom za polaganje stručnih ispita Hrvatskoga knjižničnog vijeća pri Ministarstvu kulture RH.

MENTOR

Svetlana Dupan, dipl. knjižničarka iz Industrijsko-obrtničke škole Slatina rješenjem Agencije za odgoj i obrazovanje od 30. 1. 2015. godine promovirana je u zvanje stručni suradnik mentor.

Zorka Renić, dipl. knjižničarka, mr. sc., stručna suradnica u Medicinskoj školi Bjelovar rješenjem Agencije za odgoj i obrazovanje od 3. listo-

pada 2014. napredovala je u zvanje stručni suradnik mentor.

Tanja Kolar Janković, dipl. knjižničarka iz Tehničke škole Virovitica rješenjem Agencije za odgoj i obrazovanje od 13. 2. 2015. napredovala je u zvanje dipl. knjižničar - mentor.

VIŠI KNJIŽNIČAR

Anica Šabarić, prof. hrvatskog jezika i komparativne književnosti; dipl. knjižničarka iz Gradske knjižnice Đurđevac rješenjem Ministarstva kulture od 2. lipnja 2014. godine napredovala je u zvanje višeg knjižničara.

DIPLOMA

Ivana Blažeković, odgojiteljica predškolske djece, zaposlena na Dječjem odjelu Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar diplomirala je 14. 10. 2014. godine na Sveučilištu u Zadru, Odjel za informacijske znanosti, izvanredni diplomski sveučilišni studij Informacijske znanosti, smjer knjižničarstvo diplomskim radom na temu Pregled tema o čitanju u hrvatskoj stručnoj periodici od 2002. - 2012. godine (mentor, prof. dr. sc. Srećko Jelušić) i stekla zvanje mag. bibliotekarstva.

Dražena Rajsz, knjižničarka u Nacionalnoj knjižnici "Petar Preradović" Bjelovar diplomirala je 23. rujna 2014. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilišni diplomski studij Informacijske znanosti, smjer bibliotekarstvo diplomskim radom Susreti s autorima u Nacionalnoj knjižnici "Petar Preradović" Bjelovar - bibliografija radova s potpisom autora ili davalatelja (mentor: dr.sc. Ivana Hebrang Grgić) i stekla akademski naziv mag. bibliotekarstva.

PRIZNANJA KNJIŽNICI I ČITAONICI „FRAN GALOVIĆ“ KOPRIVNICA U 2014. GODINI

Dijana Sabolović-Krajina

Priznanje Američkog knjižničarskog društva, The 2014 American Library Association (ALA) Presidential Citation for Innovative International Library Project, dodijeljeno je koprivničkoj Knjižnici za projekt pokretanja i organiziranja lokalne mreže podrške romskoj zajednici putem stručnog usavršavanja, dijeljenja znanja i iskustava stručnjaka različitih profila u suradnji s romskim udrugama i predstavnicima lokalne uprave i samouprave. Koprivnički projekt In-house library training program supporting Roma people – the power of networking in local community (Potpora Romima putem stalnog stručnog usavršavanja – snaga umrežavanja u lokalnoj zajednici) jedan je od četiri nagradenih projekata u 2014. godini uz one iz Srbije, Australije i Njemačke, koje je putem procesa nominacije izabralo tijelo ALA-e za međunarodne odnose. Priznanje je primila ravnateljica Knjižnice Dijana Sabolović-Krajina na posebnoj svečanosti u okviru Godišnje konferencije Američkog knjižničarskog društva u Las Vegasu, SAD

30. lipnja 2014. Kako u obrazloženju stoji, koprivnička knjižnica je ovo priznanje Američkoga knjižničarskog društva, najstarijeg i najvećeg udruženje knjižničara u svijetu, dobila za:

- organiziranje programa stalnog stručnog usavršavanja u kulturnim i obrazovnim kompetencijama i znanju o Romima, kako bi se prevladao institucionalni jaz između legislative i njezine implementacije u institucije na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Cilj je izgradnja tolerancije i rušenje predrasuda spram romske populacije i potpora boljoj kvaliteti životnih mogućnosti romskoj djeci kroz formalne i neformalne načine obrazovanja;
- kreiranje sustavnijeg i organiziranijeg pristupa u radu s romskom djecom i stručnjacima u lokalnim dječjim vrtićima, školama i Pučkom otvorenom učilištu, socijalnim radnicima, članovima romskih udruga i predstavnicima lokalne uprave i samouprave u cilju dijeljenja znanja i prakse stručnjaka iz različitih pod-

ručja;

- informiranje zajednice o načinu života, problemima i potrebama Roma kao put prema suzbijanju predrasuda i stereotipa o romskoj populaciji.

Priznanje Udruge slijepih Koprivničko-križevačke županije povodom 50. obljetnice rada koprivničkoj Knjižnici je dodijeljeno za sveukupni doprinos u poboljšanju kvalitete života osoba s oštećenjem vida i njihovo ravnopravno uključivanje i integraciju u svakodnevni život zajednice.

Priznanje za iznimani doprinos u radu Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog Prigorja u 2014. godini dobila je viša knjižničarka Josipa Strmečki.

Koprivnička Knjižnica je svojim programom inkluzije romske manjine izabrana za knjigu preporuka za Europsku komisiju Open Method Coordination radne skupine na temu Kulturna raznolikost i interkulturni dijalog. (http://ec.europa.eu/culture/library/reports/201405-omc-diversity-dialogue_en.pdf - str.59).

Još jednu međunarodnu valorizaciju i priznanje koprivnička Knjižnica dobila je uvrštavanjem u IFLA-in vodič 1001 libraries to see before you die (<http://1001libraries.wordpress.com/2014/08/17/name-of-the-library-public-library-fran-galovic-in-koprivnica-croatia>).

Dodjela priznanja ALA-e / D. Sabolović-Krajina s predsjednicom ALA-e Barbarom Stripling

GRAB(R)OVNICA, PRERADOVIĆ I GPS

Marinko Iličić, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

Poznato je da naše društvo ima kratak i pamtljiv naziv tako da mlade kolegice i kolege iz bilo kojeg dijela Hrvatske pri spomenu njegovog imena trebaju dodatne poduke iz zemljopisa da bi saznali odakle smo. Međutim, kad im pokušamo objasniti da u imenu Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog Prigorja (odreda) imamo navedene samo tri subregije od šest koje obuhvaća naše Društvo, onda im tek ništa nije jasno. Naime, knjižničari iz Virovitice i Slatine (Podravje, Slavonija), Daruvara (Zapadna Slavonija), Čazme

Spomenik Petra Preradovića u Grabrovnići

i Garešnice (Moslavina), vjerojatno su frustrirani što i njihovi krajevi nisu na okruglom pečatu Društva. U tom slučaju bi sigurno i njegova "čuvarica" slabašna Lucija i mlada "rizničarka" Jelena imale problema u rukovanju s tako nabujalim "sveobuhvatnim" žigom.

U takvom Društvu nema ništa jednostavnije nego organizirati izlet kad se na prikupljanje i razvoženje kolega potroši pola ukupnog trajanja izleta. Oni posljednji, koji su, usput, i tvrdo zaspali, ostvare i pravo na punu dnevnicu na službenom putu. Ozračje u autobusu rano ujutro prilikom polazaka popravi i prepirka tko je zauzeo bolja prednja mjesta, a kome "ne gine galerija". Da Društvo, usprkos svemu, dobro radi, pokazuje i praksa organizacije naših skupština diljem triju županija kada se i mala mjesta natječu u tome tko će bolje ugostiti uglednu struku.

Tako je i posljednja skupština održana u pitomom selu Grabrovniča (općina Pitomača) u rodnoj kući ilirca Petra Preradovića. Bez obzira na interesantna izlaganja, skupština u prekrasnoj ali prohladnoj kući velikog pjesnika prošla bi rutinski da oko podne nisu banule dvije kolegice iz križevačkog kraja očito sretne što su nas konačno pronašle iako je program započeo prije više od dva sata. Svi smo se slatko nasmijali kad su nam rekle da su one "usput obišle" Grabovnicu kraj Čazme misleći da je tamo skupština. Ništa čudno kad i mnogi priredivači Preradovića u svojim izdanjima brkaju Grabrovnicu i Grabovnicu i odgovor gdje se ona nalazi. Vjerojatno i nepogrešivi GPS u automobilu Križevčanki.

KNJIŽNIČNI BISERI

Damir Balković, Srednja škola Marka Marulića Slatina

„Griješiti je ljudski“, kažu naši stari. Često se susrećemo, mi knjižničari, s različitim pogreškama naših korisnika. Nekada nam je to smiješno, simpatično, a nekad se čudimo i pitamo: „Kako može izvaliti tako nešto?“ Prije osam godina pročitao sam na Stručnom vjeću knjižničara Virovitičko-podravske županije tekst „Biseri naši svagdašnji – trajat će vječno“ u kojemu sam godinama bilježio sve te učeničke „bisere“, a i kolegica Ljerka Medved koristila je taj moj tekst u svojoj radio-nici na Proljetnoj školi školskih knjižničara u Dubrovniku. Odlučio sam nastaviti s bilježenjem tih „provala“ pa ћu vam ovdje navesti neke od njih.

Nikola Držić napisao je Dundu Majora i Novelu od Stranca. Umjesto Suza sina razmetnoga učenik je zatražio Sine suza razmetnoga, a drugi Suze sina razmetnika. Crni mačak je, slobodno mogu reći, omiljena lektira mojih korisnika i gotovo je svi pročitaju, ali jedan se učenik raspitivao za Crnu mačku. S Povratkom Filipa Latinovicza svi imaju problema, uvijek ispadne nešto krivo pa je tako učenik zatražio Povratak Denisa Latinovića.

Simpatično mi je bilo kada je jedna učenica tražila Dan Kihota od Červantesa, a njena kolegica iz trećeg

razreda molila je Đuku Begežića. Jedna je učenica tražila Combray od Kafke. Rekao sam joj da je taj roman napisao Proust, a ona je na to rekla: „A da, Mišel Prust, sad sam se sjetila.“ Jednom sam se našao u nedoumici kada je korisnica molila knjigu Mis Bori. Nisam se nikako mogao sjetiti koja bi to knjiga bila, ali nakon ugodnog razgovora zaključili smo da se radi o Gospodi Bovary. Druga je učenica tražila Gordana. Ponudio sam joj knjigu Marije Jurić Zagorke, ali je ona rekla da to nije ta knjiga, već da ona treba onu Gordanu koja se radi u drugom razredu. I na kraju smo došli do zaključka da treba Gundulićevu Dubravku. Učenica se nasmijala i otišla iz knjižnice rekavši da je znala da je neko žensko ime koje završava na A. Zanimljivo?! Još je jedan slučaj bio prilično simpatičan. Učenica je trebala Jamu Ivana Gorana Kovačića, a onda me pitala: „Oprostite, a koliko je duboka Jama?“ Normalno, mislila je na to koliko ima stranica, kako to obično pitaju učenici.

Evo još nekih bisera:

Zakon i kazna (Zločin i kazna); Zoran Planinić – Planine (Petar Zoranić); Galeb od Vjekoslava (Gost Vje-

HUMOR

koslava Kaleba); Krčmarica i mandolina (Krčmarica Mirandolina); Ono na s – Jesenjin; Molim Planine i Držića, ali na hrvatskom; Patnje malog Werthera (Patnje mladog Werthera); Onaj što putuje – Putovanje Childea Harolda; Imate li Olijadu (Ilijadu)?; Škrtac od Flauta; Prosjak od Plauta (Škrtac – Plaut); Ante Kovačević (Ante Kovačić) – U registraturi; Ribarsko Primorje (Ribanje i ribarsko prigovaranje); Sedam Marija i zvonar (Sedam zvonara majke Marije); Kralj na vratima (Kraljna vrata); Životinjsko carstvo (Životinska farma); Derviš smrti (Derviš i smrt); Putopisnice (Putosvitnice);

Ibsenova Dora (Nora); Ranko Branković (Marinković) – Kiklop; Zlatarovo novo ruho (Carevo novo ruho)...

I još jedna neobična situacija. Dode mi učenica koja sudjeluje u projektu Čitanjem do zvijezda i ja je onako nadobudno pitam: „Jesi li pročitala Proletarce?“ Gleda me u čudu i u tom trenutku mi sijevne, nisu Proletarci, već Punoglavci. A tko mi je kriv kada su mi Kozarčevi Proletarci ostali negdje u podsvijesti? Parafrasirat ću na kraju: „Griješimo mi, u knjižnicama svi.“

OBRAZOVANJE

Marinko Iličić, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

U prenatrpanom (150 posjetilaca) prostoru, inače konvencionalne Studijske čitaonice naše Knjižnice, sve je te večeri prštalo od neugodnih pitanja bez cenzure koja je kolumnistica, kontroverzna blogerica i književnica Vedrana Rudan postavljala bjelovarskoj publici u svom otkačenom nastupu pod nazivom Kad je žena kurva / kad je muškarac peder. Sve je u nastupu izokrenuto tako da pitanja npr. ne postavljaju voditelj ili publika nego književnica publici. Znajući da nas čeka "oština poput smrtonosnog štektanja strojnica", kako je stil Rudanice nazvao jedan kritičar, pitao sam neke kolegice i kolege da li bi htjeli najaviti i voditi ovaj, sve drugo osim klasični književni susret. Sve koje sam upitao glatko su odbili tu "radnu obavezu" pravdajući se da se boje. I ja sam se bojao, ali ja sam morao. I debelo platio.

U kontaktu, odnosno "fajtu" s publikom jedan od slučajnih sugovornika bio je i poznati Bjelovarčanin iz Udruge izvornih Roma Lovara Goran Đurđević. On nije, kao ostali, dobio šakaljivo pitanje o muško-ženskim odnosima kojima se Vedrana obračunava s građanskim licemjerjem, već ga je upitala: Zašto vi Cigani

Vedrana Rudan u Bjelovaru

kradete kokoši? Goran je spremno odgovorio: Cigani su slabo obrazovani da bi mogli krasti tvornice i banke. Meni je pao na pamet grafit – aforizam: Ekonomija je najbolji studij ako te ne uhvate.

Rudan feat. Iličić

**POZIV ZA PODNOŠENJE PRIJEDLOGA ZA DODJELU NAGRADE
(ZAHVALNICE) DRUŠTVA KNJIŽNIČARA BILOGORE,
PODRAVINE I KALNIČKOG PRIGORJA**

za:

- a) iznimne zasluge u promicanju Društva,
- b) dugogodišnji uspješan rad u knjižničarstvu

Temeljem Pravilnika o postupku dodjeljivanja Nagrade (Zahvalnice) Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja od 4. ožujka 2010. Glavni odbor Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja

POZIVA

Knjižničare, knjižnice i knjižnične korisnike na podnošenje prijedloga za dodjelu Nagrade (Zahvalnice) Društva za 2014. godinu za:

- a) iznimne zasluge u promicanju Društva
- b) dugogodišnji uspješan rad u knjižničarstvu

Nagrada (Zahvalnica) se dodjeljuje knjižničarki / knjižničaru iz knjižnica s područja na kojem djeluje Društvo, za iznimna dostignuća i uzoran rad u svojoj knjižnici, kao i u okviru Društva

KRITERIJI ZA DODJELU NAGRADE (ZAHVALNICE)

- da kandidat svojim stručnim radom i zauzimanjem doprinosi razvoju knjižničarstva
- da doprinosi edukaciji knjižničara
- da kandidat doprinosi razvoju Društva aktivnim radom u tijelima i u projektima Društva
- da je kandidat iznimno uspješan stručni knjižničar, u onom segmentu knjižničnog poslovanja kojim se u svojoj knjižnici bavi
- da se radi o kandidatu koji je objavio znanstvene i stručne rade na području knjižnične i informacijske dje-latnosti kojim je unaprijeđeno knjižničarstvo.

**UZ PRIJEDLOGE TREBA PRILOŽITI ŽIVOTOPIS KANDIDATA
ROK ZA PODNOŠENJE PRIJEDLOGA JE 1. TRAVNJA 2016.**

**PRIJEDLOZI SE ŠALJU GLAVNOM ODBORU DRUŠTVA s naznakom „PRIJEDLOG ZA NAGRADU
(ZAHVALNICU) DRUŠTVA KNJIŽNIČARA BILOGORE, PODRAVINE I KALNIČKOG PRIGORJA“**

POZIV NA SURADNJU U 18. BROJU ČASOPISA SVEZAK

O SADRŽAJU ČASOPISA

- SVEZAK je stručni časopis u kojem se objavljaju članci, stručni radovi, informacije, prikazi i obavijesti iz područja knjižničarstva, informacijskih znanosti ili kulture općenito.
- Časopis je temama i stilom pisanja orientiran prema širem krugu čitatelja, a ne samo prema knjižničnim djelatnicima.
- Sadržajem list nastoji obuhvatiti sva važnija događanja u Društvu knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja između dviju Skupština, ali prilozi ne moraju nužno biti lokalno određeni, već se mogu primati članci i radovi i iz drugih područja Hrvatske, kao i iz inozemstva.

UPUTE AUTORIMA PRILOGA

- za pisanje tekstova koristite font Times New Roman, veličinu slova 11, s dvostrukim proredom; sve četiri margine trebaju biti 2 cm
- maksimalna dužina teksta pisanog na ovaj način može biti 3 stranice, izuzev tekstova u rubrici „Stručni skupovi i teme“, 1 stranica
- uz jedan tekst šaljite najviše tri ilustracije (ili grafikona, tablice i sl.)
- u tekstu na mjestima na kojima treba umetnuti ilustracije, za svaku ilustraciju ispišite njen naziv i tekst koji uz nju treba stajati
- fotografije i druge ilustracije snimljene u .jpg ili .gif formatu šaljite kao zasebne dokumente
- u tekstu označite mjesta na kojima treba umetnuti ilustracije, a za svaku ilustraciju ispišite tekst koji uz nju treba stajati
- tablice i grafikone izradite u excel obliku i šaljite također u privitku kao zasebne dokumente
- priloge šaljite SAMO u elektroničkom obliku, na e-mail adresu uredništva Sveska:

svezak.urednistvo@gmail.com

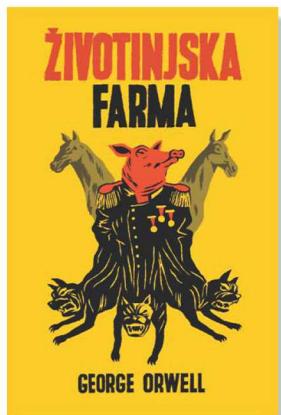
Poštovani suradnici, Vaše pridržavanje uputa i rokova bit će nam od velike pomoći i uštedjeti puno dragocjenog vremena pri oblikovanju sljedećeg broja lista! Molimo stoga i da uvažite činjenicu da radove koji neće biti oblikovani u skladu s objavljenim uputama, ili ne stignu na vrijeme, nećemo biti u mogućnosti objaviti. Zbog velikog opsega posla oko pripreme radova za tisk, Uredništvo će biti zahvalno svima koji budu kolegijalni i uvaže navedene preporuke.

**Krajnji rok za prikupljanje priloga za 18. broj Sveska je 01. ožujak 2016.
Očekujući Vaše priloge za Svezak, radujemo se zajedničkoj suradnji!**

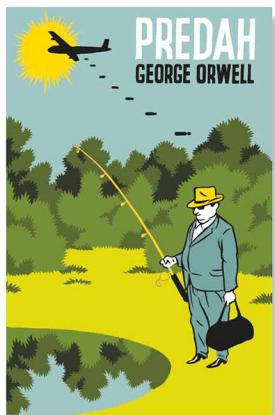

Ivana Generalića 3, 48000 Koprivnica
www.sareni-ducan.hr • e-mail: uprava@sareni-ducan.hr
tel. 048/222-828, 625-387 • fax: 048/210-133

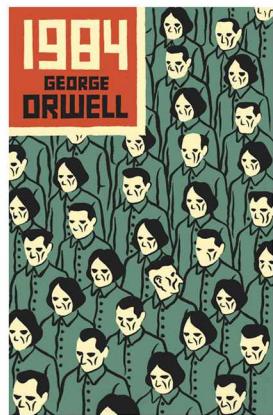
ORWELL, NIETZSCHE I GUTENBERG U ŠARENOM!

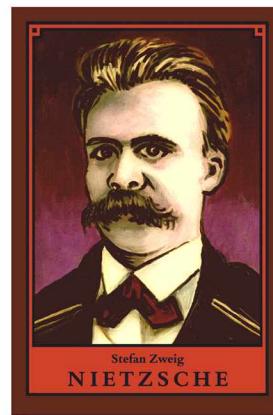
GEORGE ORWELL: Životinjska farma
LEKTIRA

GEORGE ORWELL: Predah
PRVI PRIJEVOD

GEORGE ORWELL: 1984
USKORO OBJAVLJUJEMO

STEFAN ZWEIG: Nietzsche
PORTRET GENIJALCA

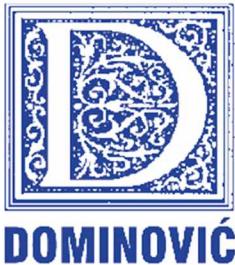

ALIX CHRISTIE: Gutenbergov učenik
POČECI TISKARSTVA

Pet neizostavnih izdanja Šarenog dućana za svaku i svačiju biblioteku!

VELIKI IZBOR FILMOVA, PC IGRICA I GLAZBENIH CD-OVA

Nakladnička i distributerska kuća
Trnjanska 54a, p.p. 555, HR-10001 Zagreb
Tel.: 01/61 15 949, faks: 01/61 14 240
E-mail: dominovic@dominovic.hr

ONLINE KNJIŽARA
www.dominovic.hr

KNJIGE HRVATSKIH I STRANIH IZDAVAČA

Thieme

CABI Publishing

OXFORD
UNIVERSITY PRESS

CAMBRIDGE
UNIVERSITY PRESS

palgrave
macmillan

MARTINUS
NIJHOFF
PUBLISHERS

Routledge
Taylor & Francis Group

SWEET & MAXWELL

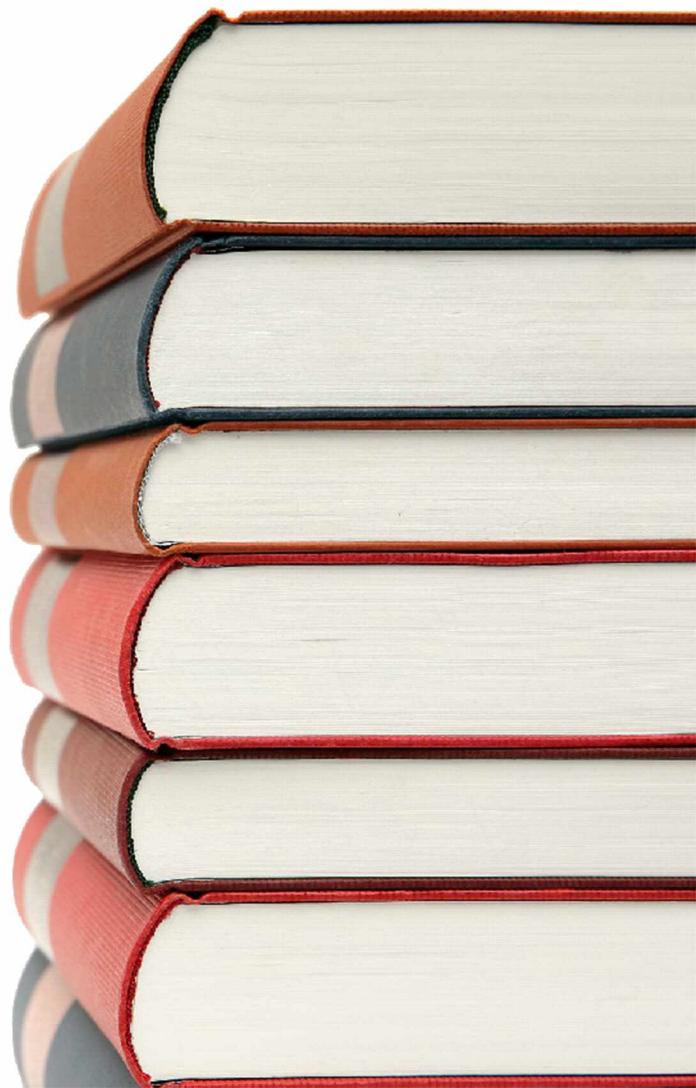
PETER LANG
INTERNATIONAL ACADEMIC PUBLISHERS

SAGE Publications

CAMBRIDGE SCHOLARS
PUBLISHING

Sellier.

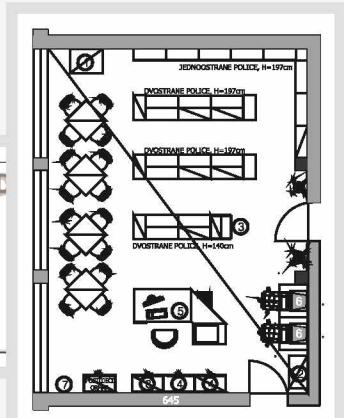
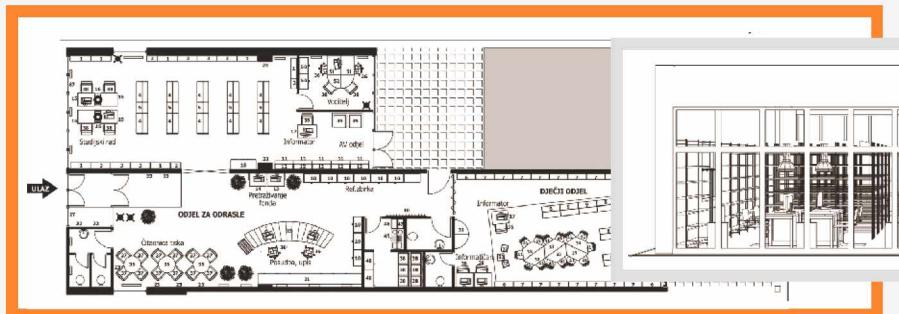

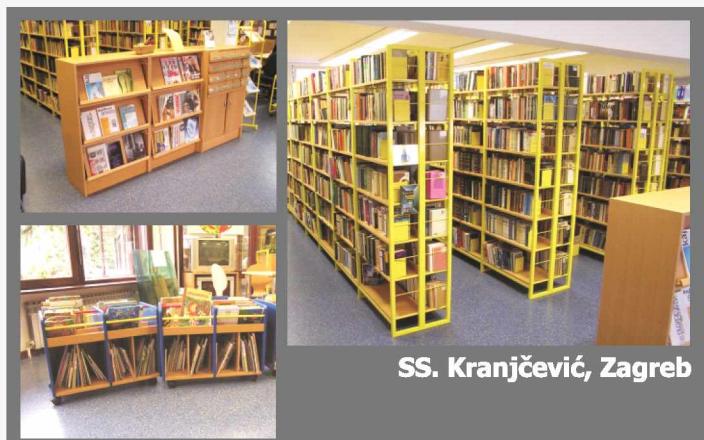
OD PROJEKTA DO IZVEDBE

»ŠKOLSKI SERVIS« MOŽE VAM PRIPREMITI SVU DOKUMENTACIJU ZA UREĐENJE KNJIŽNICE:

- PROJEKT UREĐENJA
- SLIKOVNU VIZUALIZACIJU PROSTORA
- TROŠKOVNIK RADОVA S IZRAČUNOM CIJENE OPREMANJA

»ŠKOLSKI SERVIS« MOŽE VAM ISPORUČITI SVU OPREMU ZA UREĐENJE KNJIŽNICE:

Gimnazija Požega

Zagreb, Knjižnica za slike

»ŠKOLSKI SERVIS«

e-mail: info@skolski-servis.hr

Hvarska 5, 10000 Zagreb, HR◆ tel.: 01 6188 999, fax: 01 6188 222

www.skolski-servis.hr